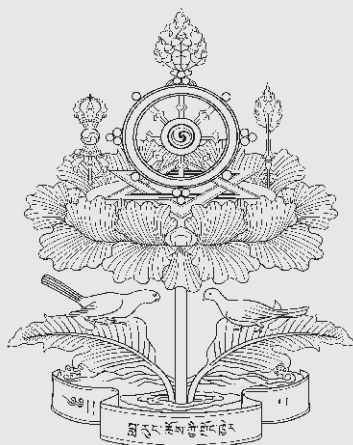

༄༅། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱུ་གྱི་
 དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཐེག་མཆོག་བདུད་རྩི་
 དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

སྤྱད།

ཡ། གུན་མཁའ་མི་ཡམ་རྒྱུ་མཆོས་མཛད།

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་པོ་འདི་ཚོས་སྤྱི་ནད་ལུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱུར་མི་ཚེག་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

༡༡། ཀླུ་མཁའ་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཐོད་གསུམ་པའི་

དཀར་ཆག

བཙུ་བྱུག་པ་ཐབས་དང་ལྷན་པའི་ལས་གྱི་ལེལ།	༡
བཙུ་བྱུག་པ་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་ཐོད་གསུམ་པའི་ལེལ།	༥
བཙུ་བྱུག་པ་མཚོའི་བཞུག་ཚད་མེད་པའི་ལེལ།	༤༩
བཙུ་བྱུག་པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལས་མཁའ་མི་ལམ་གྱི་ལེལ།	༡༡༩
ཉི་ཤུ་པ་ལོན་ཏན་གྱི་ལེལ།	༢༥༩
ཉི་ཤུ་པ་ལོན་ཏན་གྱི་ལེལ།	༣༣༠
མཁའ་མི་ལམ་།	༣༤༤
མཁའ་མི་ལམ་ཐོད་གསུམ་པའི་ལེལ།	༣༤༤

བར་སྟོམ་ནི། མོས་པ་མང་བ་ཉིད་དང་ནི། ཆོས་འཆོལ་བ་དང་བཤད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་སྐྱབ་དང་ཡང་དག་པའི། གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པ་ལྟར་འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བསྟན་པ་ལ། ཐོག་མར་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟེན་དེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་
 རབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོག་དང་དེས་བསྟན་བྱའི་དོན་བཅའ་བ་དང་། ཆོས་
 རྟོན་ནས་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྐྱབ་པ་
 དང་། སྐྱབ་པ་བྱུང་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་ནོད་དེ་འཕགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལེའུ་
 ལྟ་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ཐབས་དང་ལྡན་པ་དང་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་དང་། མཆོད་བསྟེན་ཆོད་མེད་དང་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་ཀྱི་
 སྒྱི་ཡི་མདོ་ཆིངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདིར་བར་སྟོམ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དངོས་ལ།
 གང་གིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ཐབས་ལྡན་གྱི་ལེའུ་དང་། ཐབས་དེས་ཟིན་པའི་
 བར་བྱིན་དང་བསྐྱེད་དོས་ཀྱི་ལེའུ། མཆོད་བསྟེན་ཆོད་མེད་ཀྱི་ལེའུ། བྱང་ཆུབ་
 སྟོགས་མཐུན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ། དེ་
 ལ་སྟོན་པ་དང་ས་ཡི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
 ལེའུ་བཅས་དུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཐབས་ལྡན་གྱི་ལེའུ་འདི་ལ་ཐབས་
 ཀྱིས་གཞུང་བྱའི་ལས་དང་། ཟིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་

གཉིས། རི་ལྟར་ནགས་ཆེལ་དང་དང་ནི་ལུས་ཅན་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་། རི་བོ་
རྣམས་དང་རྒྱ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་ས་ཆེན་བོ་ཡིན་
པ་ཞེས་བརྟན་པ་བྱི་རོལ་གྱི་རི་དང་ནགས་ཆེལ་རྒྱ་བོ་སོགས་དང་། གཡོ་བ་
ནང་བཅུད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་པ། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་
བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་ཡང་། དུས་ཀྱན་ནས་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སྒྲིགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་སོགས་མདོར་ན་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་
ཅད་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་ལས་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས། དགེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་ལས་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་དང་།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། ཤིན་
ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྒྱུ་བ་པ་དང་ཡོག་རྒྱུ་བ་བཟོད་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་
དང་། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་མང་བོས་ཆར་བྱིན་པ་སྟེ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་
གསུམ་དུ་བསྐྱལ་དགོས་པས་ཡུན་རིང་བོར་མངོན་པར་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་
པོ་བགོས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱལ་བའི་སྤྲེལ་བོ་རྣམས་ནི་ལུས་དང་དག་དང་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་རྣམས་དག་གིས་ལའོར་བ་འདི་ན་ཡིད་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། །རིགས་ཀྱི་དབང་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་

གོམས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཡང་ཁྱུ་པ་དང་སྟོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་བྱད་ཤིང་བསྟན་
 པའི་མེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོག་ས་ལ་སྟོ་གསུམ་
 ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་ངོམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིས་སྟོ་བ་ལས་བསྐྱང་
 བར་བསྟན་ཏོ། །རི་ལྟར་བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སྟེ་བོ་དག །དུག་མི་
 ཟད་པ་དང་མཆོན་དང་། གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ལྷེ་འབབ་པ་དང་། དགྲ་ཡི་
 དཔུང་ལས་རང་གི་ལུས་བསྟོན་སྟེ་དེ་དག་དང་མི་འབྲད་པར་བྱོལ་བར་བྱེད་
 པ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཐེག་དམན་ལས་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་གང་
 ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ། ཅིང་ཕྱིར་ན་ཐེག་
 པ་དམན་པ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་དོར་བ་
 དང་། ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁུན་པ་མ་རྟོགས་པས་
 ལམ་དམན་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འགལ་བས་དེར་ཞུགས་པ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་པའི་གཡང་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བྱི་དུས་རྟག་དུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁུན་པས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ་རི་ལྟར་ན་ལས་
 ཅན་དགེ་བ་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེའི་ལས་སྟེན་སོགས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་མིན་ཞིང་།
 ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེན་སོགས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་

ལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་མི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་གིས་གོམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ལོག་སྒྲུབ་དང་དུས་ཡུན་རིང་བ་སོགས་
ཀྱིས་སྒྲིབ་པའང་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེལ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སྤྱིར་ཞིར་
སྒྲིན་ཡོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་འདྲ་ཤེས་རང་མཚན་པ་
འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་མཚན་མར་ཞེན་པའི་སྤོངས་པས་མ་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
སྤྱིར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐབས་མཁས་ཚད་
མེད་པ་སྟེད་ཀྱི་ནང་ན་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
འདི་ནི། སྒྲིན་སོགས་ལམ་གྱི་ཆོས་རི་སྟེད་པ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཐབས་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡང་དག་བཟུང་བའི་སྤྱིར་ན། སྒྲོག་སུམ་ནས་སྒྲིན་སོགས་དགོ་
བའི་ལས་རྣམས་གང་དང་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཞིང་། ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེའི་ས་རོལ་དུ་འགོ་སྟེ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །སྒྲིན་སོགས་ཚད་མེད་པ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་རྣམ་
པར་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་
པས་དེས་ཟེན་པའི་སྒྲིན་སོགས་ལ་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ས་རོལ་དུ་སྒྲིན་པའི་
མིང་ཐོབ་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་ཉན་རང་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །ཐབས་
ལྡན་གྱི་ལེའུའི་དོན་མན་དག་གིས་བསྐྱེད་ནས། རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པས། དགོ་

བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ཏུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲིར་འདུ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ།
 དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ། རྗེས་བསྐྱོད་བ་དམ་པ་གསུམ་པོ་འདྲི་དང་
 ལྡན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་
 དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟེན་པ་གསུམ་གའི་དོན་འདུས་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་སོགས་དགོ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གནད་
 འདིས་ཟེན་པར་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ལས་ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་དུག་པ་
 རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་པར་ཕྱིན་དང་བསྐྱུ་དངོས་གྱི་ལེའུ་འདི་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་མཐུག་
 བསྐྱུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྒོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་དང་པོ། གྲངས་དང་དེའི་མཆོད་ཉིད་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གི་ཉམས་ལེན་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ལ་འདུ་བས་ལམ་གྱི་དངོས་
 གཞི་འདི་ཙམ་ཏུ་ཟད་ལ་འདི་ཉིད་བསྐྱུ་དངོས་མཆོད་བསྟེན་ཆོད་མེད་བྱང་
 སྦྱོགས་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཉམས་ལེན་གྱི་མིང་དང་རྣམ་

པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྒོ་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་
 བརྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བར་ཕྱིན་དུག་
 གི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་དེ་ཡི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། གོ་རིམ་
 དང་། སྤྱིན་སོགས་སོ་སོའི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ངེ་
 ལྟར་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། བར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དག་གི་ནང་གི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་།
 བར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། བར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་། སྤྱིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་གཞན་དག་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བཅ་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་བཅའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་
 པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་དོན་དང་མཚུངས་པ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་
 ལས། དང་པོ་གྲངས་ངེས་པར་བཞག་པ། ཡོངས་སྒྱུད་དང་ལུས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་བཞི་
 བསྟན་པ་ལས་དང་པོ། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་པར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། སྤྱིན་པས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་
 བའི་ཆེ་རབས་རྣམས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱིས་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བཟོད་པས་འཁོར་ཐུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྩོམ་པ་ཐུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་བཞི་ནི་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་རང་རྒྱུད་

དུལ་བས་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཏོན་པས་དེ་ཡི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་དོར་དུ་བྱ་བ་སྦྱི་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་ཡར་བྱིན་
 གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་ཤེས་པས་འཁོར་འདས་གྱི་བྱ་བ་
 རྣམས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ངེས་པར་ལེགས་པའོ། །དེས་
 ན་དེ་དུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་གངས་དུག་ཏུ་བཞག་
 གོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་དུག་ཏུ་
 བཞག་སྟེ། དང་པོ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་ཆོ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བས་
 ཡན་བཏགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྟོག་མི་གཅོད་པ་དང་།
 མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་གཏོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་གཏོད་
 པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ལན་མི་ལྟོན་པར་བཞེད་པས་ཡན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཞན་དོན་དང་། གྲོལ་བའི་གནས་བསམ་གཏན་ཏེ་སེམས་
 མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གྲོལ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །གཞིར་བཅས་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་གྱི་
 གཞི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་སེམས་མཉམ་པར་
 བཞག་ཅིང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབས་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པ་སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་དང་རང་དོན་
 འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་སྟེ་དུག་ཏུ་བཞག་གོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

རང་དོན་ལ་མི་ལྟ་བུ་བར་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ཕར་ཐོན་ཏུ་ག་
གི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་སྟེ། ཐུན་པས་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་གང་འདོད་
བ་ཐོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཡོངས་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་འཆོལ་བ་དང་།
བཟོད་པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་རང་ལ་འཆོལ་ལ་ཁྲོ་བ་མེད་ཅིང་བཟོད་
བར་གྱུར་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བས་མི་སྤྱོད་བ་དང་།
བསམ་གཏན་གྱིས་སྒོག་གྱུར་མདོན་པར་ཤེས་བ་དང་རྩ་འབྲུལ་བསྟན་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་འདུན་ཁིང་དགའ་བར་བྱེད་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བརྟོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་
འགྲུབ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ནི་རང་གི་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་འབད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
བར་མི་རྒྱས་མོད་གཞན་དོན་ལ་འབད་པས་གནས་སྐབས་སྤུངས་རང་དོན་
ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕར་ཐོན་ཏུ་ག་གི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱུ་ཏུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུམ་པ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཕར་ཐོན་ཏུ་ག་པོ་དེར་འདུ་ཚུལ་གྱི་གངས་ངེས་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྟའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་མདོན་པར་མི་དགའ་བ་སྟེ་
མ་ཆགས་ཁིང་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐུན་པ་དང་། ཚུལ་

ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་རྩ་གྲུས་པས་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པ་དང་དཀའ་བ་སྟོད་པ་གཉིས་ལ་མི་སྟོབ་ནི་
 བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བཟོད་པའི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་གྱིས་འཆོ་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་དཀའ་བ་སྟོད་པ་སྣ་ཆོག་ས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་
 འགྲུས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བའི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྟོབ་ཞིང་བརྩོན་པ་ཆད་མེད་པར་འཇུག་གོ།
 ཡང་ན་བཟོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་མི་སྟོབ་
 བུ་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བཟོད་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོང་ཞིང་།
 བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་གཉེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཅེ་
 གཅིག་རྩ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱེད་དམ་པ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་མཆོང་མ་གང་
 དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདིར་ཟད་དེ་དེ་ལ་མ་
 འདུས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པ་
 སྟེ་གང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །འདོད་པའི་སྟོད་ཡུལ་དེ་ཐོབ་པར་
 འདོད་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་སྣ་མ་ལས་གཞན་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ཏེ། དེས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་གྱིས་གཡེང་བའི་བྱ་
 བ་མང་པོ་ལས་མི་འཇུག་པར་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་

ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་གཞོན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་
 ལམ་ནི་བཟོད་པ་ལོ། །དགེ་བའི་ཚོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ལམ་ནི་
 བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་
 སྦྱོང་བའི་ལམ་གཞན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ལམ། ཡང་ན་བསམ་གཏན་
 ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་མགོ་མཐུན་ཏེ་འཛིལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཤེས་
 རབ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱང་ནས་འབྲིན་པའི་ལམ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དུག་ཏུ་བབད་
 པ་དེ་དག །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ནི། རྒྱལ་བའི་པ་རོལ་
 ཕྱིན་པ་དུག་པ་བདད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བབད་པར་མཛོད་དེ། གང་
 ཞེན་དང་པོ་སྦྱོན་ཚུལ་བཟོད་པ་གསུམ་ནི་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 ལྟེ། མ་ཆགས་པ་སྦྱོན་པའི་ལམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ནི་སྣམ་
 པའི་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དོ། །གྲོགས་ནི་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ལམ་
 བཟོད་པ་ལྟེ། དེ་གསུམ་ལྟན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བྱས་ལོ། །ཐ་
 མ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་ནི་ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །གཅིག་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
 གཏོགས་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་ལྟ་བོ་དེ་དག་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་པས་
 བསྐྱབ་དགོས་པས་ཡར་ཕྱིན་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་

གང་ཡིན་པ་དེར་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་པར་སྤྱོད་དུག་གི་གངས་
ངེས་པར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་པར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རེ་
རེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། རེ་རེ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། གང་ཞེན་སྤྱོད་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྟེ་ཉམས་པ་སྟེ་སེར་
སྟེ་མེད་པ་ནི་ཀྱུན་སྟོང་། གོགས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཏོར་
བ་པོ་དང་སྤྱོད་བྱའི་རྣམ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱོད་ཚུལ་ལེན་པ་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའོ། །སྤྱོད་པ་དེའི་བྱེད་ལས་སྤྱོད་པས་བསྟུས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ་
སོའི་རིགས་དང་མཐུན་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་དེ་དག་གི་འབྲས་
བུ་གསུམ་ལ་འཛོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་
བཞི་པོ་དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉམས་པ་དང་། གོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་ལྷན་
པས། སྤང་བ་པོའི་སྤྱེས་བུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་
བྱ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་དེའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གཞན་
ལ་གཞོན་སྦྱར་མེད་པས་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་མགྲུ་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུས་ནས་དེ་
 དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཀོད་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིན་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།
 བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྱོད་བ་ཉམས་པ་དང་། བཟོད་བྱེད་བཟོད་པ་
 བཟོད་པ་རྒྱབ་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་།
 གཞོད་པ་ལ་གཞོད་ལེན་མ་བྱས་པས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 གུ་རྒྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཀོད་
 པས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་ཉམས་པ་དང་། བརྩོན་པ་པོ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས། དེ་བརྒྱབ་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སྤྱ་བ་གང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་བྱེད་པ་
 སོགས་དེ་ཡི་དོན་བྱས་པས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱ་རྒྱོགས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བརྩོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་
 གཡེང་ཉམས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་པོ་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་བསམ་གཏན། བསམ་
 གཏན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྩུ་འབྲུལ་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སྤྱ་རྒྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དེའི་
 སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཤེས་

རབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་བདག་ལྟ་སོགས་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་
 དང་། སྦྱོས་བྱ་དང་ཤེས་རབ་སྦྱབ་པ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
 གསུམ་པ་པར་བྱིན་དུག་གི་གོ་རིམ་ནི། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་ཏེ། དང་པོ་སྤྲ་
 མ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྦྱེ་བའི་གོ་རིམ་ནི། ཡོངས་སྦྱོད་རྣམ་པ་སྤྲ་
 ཆོགས་ལ་ཆགས་ན་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལེན་མི་རུས་གྱི་མ་ཆགས་ན་
 རུས་པས་དང་པོར་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་གྱི་
 རྒྱར་སྦྱོན་དུ་བཤད་དོ། །དན་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་དག་གིས་གཤེ་བ་སོགས་
 བཟོད་མི་རུས་ལ། དན་སྦྱོད་བསྐྱམས་པ་དག་གི་རུས་པས་བཟོད་པའི་རྒྱར་
 ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ནི་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་བཤད་དོ། །ཆ་གང་བཤེས་སྒྲོམ་སོགས་
 གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་མི་རུས་ལ། བཟོད་པ་
 ཅན་གྱིས་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཁྱིམ་ས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་
 བསྟན་ནོ། །དགེ་བ་རྒྱུན་དུ་བཙོན་པ་དང་ལྡན་ན་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་བསམ་གཏན་འགྲུབ་རུས་པས་བཟོད་པའི་འོག་དུ་བཙོན་འགྲུས་བཤད་
 དོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་ན་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བས་བཙོན་

འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱབས་པམ་མ་གཏན་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ནི་རྒྱ་ཡིན་
ལ། བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཐར་ཤེས་རབ་བཤད་དེ། འདི་དག་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་
ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕྱི་མ་ལས་སྒྲ་མ་དག་དམན་པ་དང་སྒྲ་མ་ལས་
ཕྱི་མ་དག་མཆོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དམན་པ་སྒྲར་བཞིན་ལ་མཆོག་ཕྱིས་བཞིན་
པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོག་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་
སྒྲོམ་པ་དེ་བས་དགོན་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དམན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་མཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱམས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གཏོང་བ་དེ་བས་བཟོད་དཀའ་བ་དང་།
བཟོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགོཆོས་རྒྱན་དུ་བཅོམ་པ་དེ་བས་དཀའ་བ་དང་། བཅོམ་
པ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་ཀྱང་སེམས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་དུལ་བ་དེ་བས་དགོན་པ་
དང་། སེམས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་དོན་མཐོང་
བའི་ཤེས་རབ་དེ་བས་དཀའ་ཞིང་དགོན་ལ། གང་སྒྲ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཆེ་
ཞིང་། དཀའ་བ་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་རགས་པ་དང་ནི་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གང་རགས་པ་རྒྱམས་དང་པོར་བསྟན་
ཅིང་སྒྲ་བ་རྒྱམས་རྗེས་སྐྱབས་བསྟན་པ་ནི། རགས་པ་རྒྱམས་འཇུག་སྒྲ་ཞིང་སྦྱད་
སྒྲ་ལ་སྒྲ་བ་རྒྱམས་རགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲ་མ་ལས་བསྒྲེག་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་
ལ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་སྒོན་པོ་སོགས་ནས་བྱན་དང་གདོལ་བའི་བར་གྱིས་ཀྱང་

ཅི་རིགས་འཇུག་ལྷན་པས་ཤེས་སྤྲོ་ཞིང་རགས་པ་བྱ་སྤྲོ་བའོ། །དེ་བས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་། དེ་བས་བཟོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་རྩེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གྱི་
 བའི་ཕྱིར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལས་ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བའི་སྟོན་སྟེན་པ་ནས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཞིང་འཇིག་སྤྲོ་བས་རགས་པ་དང་། དེ་ལས་
 ལྟོག་པའི་བའི་ཕྱིར་བཞག་གི་སྟོན་སྟེན་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་བ་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་སྟོན་སྟེན་འཇིག་ཆོག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བོ། དེ་ནི་སྤྲོ་ལས་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དཔལ་བ་དང་ན་འདོར་བའི་དོན་
 གྱིས། དཔལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོངས་སྟོད་སྟེན་
 བས་ལེན་པ་པོ་ཆེ་འདིའི་དཔལ་བ་འདོར་བ་དང་། གཏོང་བ་པོ་ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མི་འོངས་པའི་འོངས་སྟོད་ཐོབ་པས་དཔལ་བ་འདོར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྲོད་དོད་ཤི་ལ་ཞེས་པའི་ཤི་བསེལ་བ་
 དང་། ལ་ཐོབ་པའམ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསེལ་བ་ཐོབ་ཅེས་བ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན་ཆེ་འདིར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་
 ཆད་པ་སོགས་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་དུང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་
 དུ་མི་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བའི་བསེལ་བ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ལ་སྤྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྲོ་བ་ཅི་བྱེད་པ་དང་ཉི་
 བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོ་བ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་
 བཏགས་པའོ། །དང་གི་ཆོག་རྣམས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡིན་པ་གོ་སྤྲོ་བས་འདིར་འབྲུམ་

མནན་ཏེ་སྐབས་གཞན་དུ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཙོན་འབྲུས་བྱེད་
ཞེས་པ་བྱི་ནི་མཆོག་གམ་དམ་པའི་དོན་དང་། ཅུ་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་དམ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་མཆོག་སྦྱོར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །
བསམ་གཏན་ནི་རྒྱ་ན་ཞེས་པ་ཡ་བཏགས་ར་དང་མཚུངས་པར་རྩ་ར་ན་ཞེས་
པ་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་འཛིན་ན་ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་འཛིན་ཅིང་
ཐུར་མི་གཡང་བར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་བརྗོད་ཞེས་པའི་
སྒྲ་ལ་བྲ་ནི་ཉེར་བསྐྱར་གྱི་སྒྲ་སྟེ་རབ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་བར་མ་ཡས་ཞེས་
པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོག་བྲ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
བྲ་ནི་དོན་དམ་པ་རྗོད་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཐུར་བཤད་དོ། །
འཆད་ཚུལ་འདི་དག་སྒྲའི་ཁམས་གྱི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་འཆད་ཚུལ་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རེགས་སྐྱར་གྱི་སྒྲ་དེ་
དག་བོད་སྐད་དུ་ཐད་མོར་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་དེ་དག་ལ་འང་ངེས་ཚིག་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྲ་ཐོབ་པ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ལྷ་པ་པར་བྱིན་ནམས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་བསྒྲོམ་
པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། སྦྱོན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དེ་ལྟར་གོམས་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེན། བར་
བྱིན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པའམ་གོམས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི།
དངོས་པོ་ལ་གནས་པའམ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་དང་ནི།
 ཐབས་དག་པ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱོམ་པ་དང་། དབང་འབྱོར་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱོམ་
 པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གངས་ལྟར་བརྟོད་དོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་
 བདོན་ནམ་རྗེས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་
 དངོས་པོ་ལ་གནས་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་ལ་གནས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྤྱོན་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། སོ་སོར་
 བརྟགས་པའི་སྟོབས་ལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་རྒྱ་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་
 རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་དུ་སྤྱོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་མིན་ཡང་
 གཏོང་བ་སོགས་ཕར་བྱིན་དུག་རྒྱུ་བཅིང་སྐྱོམ་པ་ལ་དགའ་སྟོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཕར་བྱིན་གང་ཡང་རུང་བ་བརྒྱུ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོན་ཕར་བྱིན་བརྒྱུ་བ་པ་
 ལ་ཤོམས་བས་ཆེ་གཞན་དུ་དེ་ལ་རང་གིས་འཇུག་པའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའོ། །
 གསུམ་པ་གང་དུ་སྤྱོས་ཀྱང་ལུས་ལོངས་སྟོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་གཏོང་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སོགས་ཕར་བྱིན་དུག་སྟོད་པར་སྤྱོན་ལམ་བཟུང་བའི་
 མཐུས་ཕར་བྱིན་རྣམས་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་སྟོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་
 སོར་བརྟགས་ཏེ་ལོངས་སྟོད་ནི་མི་བརྟན་པ་སྟོང་པོ་མེད་པར་ཤེས་ནས་སྤྱིན་
 པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཕར་བྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་
 བརྒྱུ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་
 བཞི་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕར་བྱིན་དུག་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་

ཐེན་མས་ལས་རི་རྒྱད་བརྟན་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་གིང་མོས་པས་ཕར་བྱིན་གྱི་
ཁམས་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རོ་མྱོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བདག་གིས་ཐོན་
སྒྱིན་པ་སོགས་བརྒྱབས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་
ཞིང་ཐོན་བྱས་པ་དྲན་ནས་མདོན་པར་དགའ་བའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ནི། བྱུགས་བརྩའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྒྱིན་སོགས་ཕར་བྱིན་
བརྒྱབ་པ་ནམས་ལ་རང་གིས་བརྒྱབ་པ་དང་འདྲ་བར་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བའོ། །མདོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། རང་དང་གཞན་དག་
མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་ཕར་བྱིན་བརྒྱབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་དུ་ཕར་
བྱིན་བརྒྱབ་པར་དགའ་བའོ། །གསུམ་པ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྒྱབ་པ་
ལ་ནམ་པ་དུག་སྟེ། ཆོག་མི་ཤེས་པ་འཕམ་དོམས་མི་ཤེས་པ་འི་བསམ་པ། རྒྱ་
ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཕན་པའི་བསམ་པ། མ་གོས་པའི་
བསམ་པ། དགེ་བའི་བསམ་པ་འོ། །དང་པོ་དོམས་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ནམ་
པ་བཞི་ཡོད་པ་སྒྱིན་པ་ལ་མཆོན་ན། དངོས་པོ་གཏོང་བ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་
ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་བདགས་གིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
གསུའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྙམ་བདུན་གྱིས་
བཀའ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་གཏོང་བར་བྱས་ཀྱང་བདག་གིས་འདི་
ལ་འདི་སྟེད་ཅིག་བྱིན་པས་ད་ནི་ཆོག་གོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མི་སྟེད་པའོ། །
ལུས་གཏོང་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི། དུས་རྒྱུད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སེམས་ཅན་

གཅིག་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་གསྐུའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཅིག་བཏང་ཡང་ལུས་
 འདི་སྟེད་ཅིག་བྱིན་པས་ད་ནི་ཆོག་གོ་སྟམ་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ཆོག་མི་
 ཤེས་ལ་སློ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །དུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་
 སྦྱོང་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་གའི་ཡུང་
 གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཏུ་ཡང་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་བཏང་
 བར་བྱས་ཀྱང་། བདག་གིས་མྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་སྟེད་ཅིག་བསྐྱེད་
 པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་བཏང་བས་ད་ནི་ཆོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པར་ཆོག་མི་
 ཤེས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་གསྐུའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བཀའ་བ་དང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས། བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་
 བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་སྤྱེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཀོད་དེ་སྦྱིན་པར་བྱས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གཉིས་དང་གསུམ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་དེ་བརྟག་པ་
 མཐར་གཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཀྱང་ད་
 བྱི་ཆོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པ་ལྟ་བུའི་དོམས་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་
 ཙམ་དུ་སློ་སྦྱངས་ནས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་
 པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་སོགས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་
 དུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་རྒྱལ་མི་

འཆད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ལོ། །གསུམ་པ་དགའ་བའི་བསམ་
པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་དེ་
དག་ལ་འདི་རྣམས་བདག་གི་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྟོབ་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དགའ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་པན་བདགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
དགའ་བ་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་རྩྱལ་གྱིས་ཞིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་
དུ་བརྩི་ཞིང་དགའ་བ་ལོ། །བཞི་པ་པན་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་པན་བདགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་པན་བདགས་
སོ་སྣམ་དུ་མི་སེམས་ཀྱི། པན་བདགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ལ་པན་བདགས་སོ་སྣམ་དུ་བསམ་པར་བྱེད་དེ། པན་བདགས་ཡུལ་
གྱི་སེམས་ཅན་མེད་ན་བདག་གིས་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་
མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་པན་བདགས་པས་བདག་སྤྲ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སྟོབ་པའི་ཕྱིར་དེས་བདག་ལ་པན་ཆེན་པོ་བདགས་སོ་ཞེས་སེམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྷ་པ་མགོས་པའི་བསམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་སོགས་
ཀྱིས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་པན་བདགས་ཀྱང་། དེའི་ལན་དུ་རེ་བ་དང་མཐོ་རིས་
གྱི་འབྲས་སུའི་རྣམ་སྤྱོད་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་
ཅིང་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པ་ལོ། །དུག་པ་དགེ་བའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེའི་འབྲས་སུ་རང་གཅིག་
ལས་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་ཀྱིས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའོ། །སྤྱིན་པའི་བསམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྩུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱང་བ་ནི། གང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་རབ་ཏུ་གང་བ། མེད་གཉེན་པོ་རྩུལ་སོགས་པ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་ཡོངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ། བདག་གི་ལུས་གཅིག་གི་སྐྱལ་བསྐལ་བྱིང་བ་ཙམ་མིན་པར་ལུས་གང་གའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པས། དུས་བསྐལ་པ་ཆད་ཡོད་བརྒྱ་དང་སྟོང་སོགས་བགང་བུང་མིན་པར་བསྐལ་པ་གང་གའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཆེད་ཆད་དུ། སྦྱོད་ལམ་སྐྱ་གཅིག་གིས་མ་ཡིན་གྱི། འགོ་འདུག་ཉལ་འཆག་གི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་སྦྱོད་པས་སྒྲ་དེམ་མ་གཅིག་གི་རྩུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་ནས་མཐར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་པའི་རྩུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་། དེ་རྩུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྫོགས་པས་ཆོག་གོ་སྟེ་མ་དུ་མི་བསམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དེ་དང་རྩུལ་འདྲ་བར་སྦྱར་རྟེ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་གོང་དང་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཐབས་ལ་བརྟེན་རྟེ་བསྒྲུམ་པ་ནི། ལམ་སྤྱིན་རྣམས་གང་དང་གང་སྦྱོད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྟེ་འདིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་

ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །
ལྷ་པ་དབང་འབྱོར་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་དབང་
ཐོབ་པའི་དུས་ན་པར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་ཚུལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྦྱོད་པ་སྟེ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་སྐྱམ་
ཆོག་ས་པ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་
པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཆོས་སྐྱ་དང་ཡོངས་སྐྱ་གཉིས། གཉིས་པ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
དང་། གསུམ་པ་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའོ། །དུག་པ་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དབྱེ་པ་བརྟན་པ་ནི། པར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་ནང་གི་དབྱེ་
པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་མོད་གྱི། མདོར་བསྟུན་ཏེ་དབྱེ་པ་བྱས་ན་པར་ཕྱིན་
རེ་རེ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུག་རེ་དུག་རེ་ཡོད་པས་པར་
ཕྱིན་རེ་རེ་ཡང་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་རེས་བརྟན་པ་ནི། དོན་རྣམས་གཏོང་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ།
སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ནི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། བན་འདོགས་པའི་ཞིང་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་
ཕྱི་དང་ནང་གི་དོན་ནམ་དངོས་པོ་རྣམས་གཏོང་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུའམ་གནས་
ནི་མ་ཆགས་པ་སོགས་དགེ་པའི་རྩ་བ་གསུམ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འབྲས་
ལུ་སྐྱ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ཐུན་སྐྱམ་ཆོག་ས་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱེད་ལས་གཞན་

ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་རང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་
 རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་པ་ནི་
 སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་སེར་སྐྱ་མེད་པ་དང་ཐ་མི་དང་དུ་ལྷན་པར་ནི། དབྱེ་བ་གསུང་
 རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་མ་ཞོར་བར་འཆད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། བྱིན་དགེ་དངོས་
 པོ་གཏོང་བ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱུན་པོ་མེ་ཆུའི་འཛིགས་
 པ་སོགས་ལས་བསྐྱབས་པ་མི་འཛིགས་པ་གཏོང་བའམ་སྦྱིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་
 གསུམ་མོ། སྦྱིན་པ་ཡི་ངོ་པོ་དང་རྒྱལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 ཅས་མཁས་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་ཡན་ལག་དུག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་
 པར་གནས་པ། ཆོས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། སྟོང་ཡུལ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ།
 སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྱ་རབ་ཅམ་ལ་ཡང་
 འཛིགས་པར་ལྟ་བ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་སྟོབ་
 པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་
 གོས་སོགས་ཡུང་བཞིན་སྟོང་པ་དང་ལྷན་པས་དམ་པས་མ་སྤྱད་པའོ། །གསུམ་
 པ་སྤྱད་འཆོང་དང་གན་པ་ཆང་འཆོང་སོགས་སྟོང་ཡུལ་མ་མེན་པའི་གནས་
 ལྟར་འཇུག་པ་སྤངས་པའོ། །བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྷ་པ་ཉེས་པ་སྤོམས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱེད་པའོ། །

དུག་པ་བསྐབ་བཞི་མཐའ་དག་ལ་རྫོགས་པར་སློབ་པའོ། །རྒྱ་ནི་ནི་བ་ངེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པའོ། །འབྲས་བུ་བདེ་འགོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་འགྱུད་པ་མེད་པར་མཐོང་ཆོས་བདེ་བ་རེག་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་གནས་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྱུབ་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ལས་ས་ཆེན་པོ་ལོ་
 ཏོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་དག་པའི་ཆོས་རྒྱུ་གི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ནི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ཁ་ན་མ་
 ཐོབ་དང་ཤ་ལ་ཐོན་གཉེར་བ་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་
 དུ་རན་སོང་གསུམ་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །ལྷན་པ་ནི་སྒྲོ་གསུམ་
 དག་པ་ལ་གནས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་དང་། འཇུག་
 པའམ་དབྱེ་བ་ནི་གསོལ་ཞིང་ཁུ་བའི་ལས་ཀྱིས་མཁན་སློབ་ལས་སོ་སོར་ཐར་
 པའི་སྒྲོམ་པ་ནོད་པ་ནི་བརྟར་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
 སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་
 ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་
 དག་སྦྱུབ་པར་བྱེད། བཟོད་པའི་ངོ་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཞོད་པས་མི་མཛེད་
 པའི་བཟོད་པ་དང་སྒྱག་བསྐལ་ལ་ཅི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་
 མོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །རྒྱ་
 ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བས་གཞོད་པས་མི་མཛེད་པའམ་མི་འབྲུགས་པ་དང་།

རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་ཐོས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། བཟོད་པ་
གཞན་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་ཕན་ཡོན་ལྡན་ནི་ཡང་དག་པར་བཤད་
དེ། འཐབ་རྩོད་མེད་པས་འཁོན་མི་མེད་པ་དང་། མཛའ་བོ་མང་བས་དབྱེན་
མི་མང་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་། དགའ་བཞིན་ཏུ་
འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་བདེ་འགྱོར་འགྱོ་བའི་ཕན་ཡོན་
ལྡོང་། །བཟོད་པ་དེ་ནི་རང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་གཞན་ལ་ལུག་རྩུ་མི་
འབྱེན་པས་རང་དང་གཞན་གཉིས་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་བྱེད་ལས་སོ། །
དགའ་བུའ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཀྱན་ཏུ་ལྡན་པ་
ནི་དོན་ཏེ། །བཟོད་པ་དེ་ལ་སྤར་ངོ་བོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་དབྱེ་བ་
རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་དོ། །བཟོད་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁས་
པས་ཡང་དག་སྒྱུབ་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱ་དགེ་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་དད་པ་དང་། དེ་བསྒྱུབ་
པར་འདུན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དྲན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཡོན་
ཏན་ཀྱན་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དེ་དག་ལ་ནི་དབྱེ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་
བདུན་ཏེ། ལུས་གྱིས་བྱེས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ།
ངོ་བོས་བྱེས་ན་ལུས་དང་སེམས་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས། སྦྱོར་བས་བྱེས་ན་

གྲུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནམ། ཡང་རྣམ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་སྒོ་
གཞན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལུས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ལ་སྒོ་ལའི་
འཁོར་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་བཙོན་འགྲུས་ལྟ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་།
ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་ནི་སེམས་
ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །བཙོན་འགྲུས་དེ་
འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་
གཏན་ཀྱི་རོ་བོ་སེམས་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་ཅེ་གཅིག་
གནས་པ་དང་། རྒྱ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པར་བྲན་པ་དང་། རྒྱ་དུ་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལ་
ཤིན་དུ་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣལ་བསྟོན་བྲལ་བའི་
ཁམས་གོང་མ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བས་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་
ལས་རྒྱ་འཕྲུལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་དང་
ཆོངས་པ་འཕགས་པའི་གནས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་བྱེད་དོ། །ལྷའི་
གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཞུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་བཞིའོ།
ཆོངས་པའི་གནས་པ་ནི་ཆོད་མེད་པ་བཞིའོ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སོགས་
པ་འཕགས་པའི་གནས་པའོ། །ལྷན་པ་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་
བྱེད་པ་ཅན་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་

ཤེས་གྱི་རྟེན་དུ་སྐྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཀའི་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་བསྒྲུལ་
 པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡོད་གྱི་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་དེ་ནི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ལྟེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་དབྱེ་ན། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་བཅས། རྟོག་
 མེད་དབྱེད་བཅས། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་གསུམ་སྟེ་དོན་གོང་དུ་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་བྱེས་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 མན་ཆད་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། གསུམ་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ། བཞི་
 པ་ཡན་ཆད་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་
 དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་
 གྱིང་པོ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ལྷན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དེ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
 རེ་ཞིག་གཞིལ་བར་བྱེད། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་བག་ལ་ཉལ་སྦྲོང་བར་བྱེད། བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྦྲོང་
 བར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི་འཛིན་རྟེན་པའི་ཆོང་དང་ཞིང་ཆོ་སོགས་འཆོ་
 ཆོས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོག་གནས་སྐབས་སུ་འཆོ་བ་ཅམ་བྱེད་མོད་
 ཀྱང་། དེ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་

བས་དག་བའི་རྩ་བའི་སྒྲིག་མི་འཆད་པར་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྟག་
བའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དམ་པ་དང་གཞན་ལ་ལེགས་
པར་བཤད་པས་དག་བའི་འཕྲོ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་པ་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་མཆོག་རྒྱ་ཐུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྣམས་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
རྒྱ་ཕྱིན་པ་ནི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའོ། །གཙོ་བོའོ། །བྱད་པར་
ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞིའི་འཇུག་པ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱད་པར་དང་ཤེས་རབ་
དེ་ལ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དང་འཛིག་རྟེན་འདས་
པ་ཆུང་དུའི་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ།
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཤེས་
རབ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །
ཅས་སོ། །བདུན་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་
ནང་དུ་བསྟུ་བ་ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟུན་ཏེ། ས་དང་པར་ཕྱིན་བྱང་སྟོགས་དག་བསྟུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་
ཀུན་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡི་གནས་

སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 མེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་
 ཡིན་ལ་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཟོད་བརྩོན་
 ལྟ་བུ་སྟེ་ཆ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགོ་བ་ལམ་
 དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དང་རྩལ་བྲིམས་ཏེ་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡོངས་
 སུ་གཏོང་བས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་བྲིམས་ཀྱང་།
 མོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལས། མོ་ཐར་གྱི་
 ལུས་ངག་གི་སྒྲོང་བ་བདུན་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ། མེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པ་མིན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་དཀར་ཆོས་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་ནི་དངོས་སུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དུ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
 སྒྲོམ་པ་ཡང་བསྟོའོ། །ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེལ། བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཉམ་པའི་ཏུ་
 འདུ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་སོ། །བཟོད་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ནི། མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སྦྱིན་པ་དང་རྩལ་བྲིམས་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ན་ཡོད་པས་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་གཏོགས་ལ། ཞི་ལྷག་སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་བཟོད་
 བརྩོན་ཡོད་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པའོ། །བརྒྱད་པ་པར་བྱིན་ཆམས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སྟོང་པ་ནི། བྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདུན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་
ཞེན་ཡོངས་སྟོང་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་ནས་གཏོང་མི་ཤོད་པ་ནི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྤང་བས་ཡོངས་སྟོང་ལ་མ་ཆགས་པའོ། །སྟོང་བ་ཡོང་
ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་སྒྱིན་པར་དུས་བརྒྱངས་ཏེ་བྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་སྤངས་པས། བྱི་
བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། སྒྱིན་པ་འདི་ཙམ་བཏང་བས་ཆོག་ཅེའོ། །གང་
ཟག་འདི་ཙམ་ལ་སྒྱིན་ཞེས་སམ། ཕྱོགས་འདིར་སྒྱིན་དུས་འདི་ཙམ་ཞིག་སྒྱིན་
ཞེས་ཕྱོགས་ལྟར་རིས་ཆད་ལྟ་བུས་ཆོག་འཛིན་མེད་པར། དངོས་པོ་དང་ཡུལ་
དུས་གང་ཟག་ཕྱོགས་ལྟར་མེད་པར་བྱེད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་
པ་མེད་པ་དང་། སྒྱིན་པ་བྱིན་པའི་ལན་ལ་རེ་བས་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
ཡིན་ཏེ། སྒྱིན་པ་བྱིན་པས་མ་ཡོངས་པ་ན་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་
འདོད་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་དང་ཆགས་པའི་
བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་སྟེ། སེར་སྒྲས་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
གཏོང་བའོ། །ཡིད་བྱེད་དང་རྣམ་རྟོག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པ་ནི་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་།
འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འཆལ་ཚུལ་ལ་མ་ཆགས། བྱི་བཤོལ་

ལ་མི་ཆགས། སྤྱགས་རེའི་ཆོག་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་མེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
གཞན་གཞོན་མ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལན་དུ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མ་ཆགས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་
ལ་མི་ཆགས། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་འཁོར་གསུམ་དངོས་ཞེན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི་ཞེས་དང་
གིས་རྒྱུད་འབྲུགས་ནས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། དེ་
མ་ཐག་ཏུ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་པར་བྱི་བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། བཟོད་
པ་ཉི་ཆེ་བ་རྩུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།
འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱས་ན་རྩུར་རང་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་བསྐྱམས་ན་མ་འོངས་པར་གཟུགས་བྱུང་བཟང་
ཞེང་འཁོར་མང་པོར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་
མཐུན་སྤྱགས་ཞེས་དང་གི་བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་རྣམ་
རྟོག་གི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་
འགྲུས་ནི། མི་མཐུན་སྤྱགས་ལེ་ལོ་མདོན་གྱུར་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། དག་
སྤྱགས་ལ་ལྷུར་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱི་བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་ཉི་ཆེ་བས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་
ལ་བརྩོན་པས་དེས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལན་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པར་ལས་གྱི་མཐའ་རྣམས་འབྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་སྤྲིན་

ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་
དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཆགས་
པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
རྣམ་གཡེང་མངོན་གྱུར་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བམ་ཞིག་བསྒྲོམ་སྒྲུམ་དུ་བྱི་
བཤོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ནི་ཆོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་འདོན་
ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་བདགས་པའི་
ལན་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་ཁམས་གོང་
མར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་གི་
བག་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་
རྟོག་པའི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་
རབ་ནི། ཏྲག་ཆད་གྱི་ལྷ་བ་སོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་མངོན་གྱུར་ལ་མ་
ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀུར་རྟེན་བསྟེན་པ་དང་ཐོས་
བསམ་སོགས་ལ་བྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྩུང་
ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བདག་གིས་ཆོས་
བཤད་པ་ན་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་སུ་རེ་བས་ལན་ལ་ཆགས་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ཤེས་རབ་སྤྱངས་ན་མ་འོངས་པ་ན་མཁས་པར་
འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་བག་
ལ་ཉལ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དམན་པའི་མྱང་འདས་སུ་བསྟོ་བ་དང་འཁོར་

གསུམ་དངོས་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །དུ་
 བ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་རྣམས་སྟོང་
 དང་འཕྲད་ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཉེར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལས། དང་
 བོ་པར་བྱིན་དུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་མེད་པ་དང་དོན་ཆེ་བ་དང་།
 མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྟན་པར་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྲུལ་
 བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོང་བ་པོ་དང་འཕྲད་ན་རང་གི་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་
 བ་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །གཏོང་བ་དེ་ཡང་དུས་རེས་འགའ་བ་མ་
 ཡིན་པར་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ཆེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། །སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་ལ་པན་འདོད་ཁོ་ནས་སྦྱིན་
 པ་ཡིན་པས། གཞན་ལ་པན་བཏགས་པ་དེའི་ལན་ཀྱང་མི་རེ་ལ་བྱི་མར་སྦྱིན་
 པ་དེའི་རྣམ་སྟོན་ཡིད་འོང་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་འདྲེན་དུ་མི་གཉེར་བ་ནི་
 ཟང་ཟེང་མེད་པའོ། །སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་ཀྱང་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་
 རང་རང་མོས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའོ། །སྦྱིན་པ་དེ་
 ཉིད་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་འཛིག་
 རྟེན་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་འབྲས་སུ་སྦྱིན་ནས་ཟད་པ་དང་། ཉན་རང་ལྟར་ལྟར་
 འདས་ཐོབ་ནས་ཟད་པ་མིན་པར། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
 ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་དག་ན་བྱི་མའི་མཐའི་བར་
 དུ་མི་ཟད་པར་བཞག་པ་ནི་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་རྣམས་

ཉེས་སྒྱུད་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་ཚེས་སྒྱུད་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་དུས་རྟག་པ་སྟེ་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་
 ལ་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་
 མངོན་པར་མི་འདོད་ལ་མཐོ་རིས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་བདེ་བ་ལ་
 ཆགས་པ་མི་སྒྱུད་པ་ཟུང་ཟུང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཀྱང་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་
 པས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པའི་གཏེར་དུ་བཞག་པ་ནི་མི་ཟད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་བདག་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྫོགས་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་སྟེ་བ་བསམ་བཞིན་འཛིན་ཅིང་
 ཆ་གང་བཀའ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་ཅི་མི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་མི་ཡི་གཞོད་པ་ཀུན་བཟོད་པས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པ་དེ་
 ཡང་རང་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་ལ། མངོན་པར་
 ཤེས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ལ་ལོ་ལ་གཞོད་ལན་བྱེད་མ་རུས་པས་མིན་
 ཞིང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་འཛིགས་པས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིགས་པ་ལྷ་དང་
 བྲལ་བས་སོ། །ཚུལ་རང་ལ་ཡན་པར་ལྷ་བསམ་མ་ཡིན་པས་ཟུང་ཟུང་མེད་

པའོ། །བཟོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད་
 པ་ནི་དོན་ཆེ་བའོ། །བཟོད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཛིག་རྟེན་དག་
 ན་མི་ཟད་བཞག་པ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྣམས་པས་མ་
 པ་གོ་ཆ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལས་འཕགས་
 ཤིང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པས་
 ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་ལས་འཕགས་ཤིང་། རྟོགས་དང་དུས་གྱི་ཆད་
 དཔག་པར་དཀའ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པས་དཔེ་མེད་པ་བརྩམས་པར་
 བྱས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །དེས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་གཞིམ་
 པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པའོ། །བརྩོན་
 འགྲུས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་
 དོན་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཛིག་
 རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག་པ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྣམས་
 དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
 བོ་དང་ལྷན་ཞིང་བསམ་གཏན་བཞེས་སོགས་དང་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་གཏོན་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་
 བ་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅན་གྱིས་གནས་ཤིང་དེ་ཡི་རོ་མི་སྦྱང་བར་སྒྲིང་རྗེས་སྐྱེ་བ་
 དམན་པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའོ། །

བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་བཀོད་
བ་དོན་ཆེ་བའོ། །བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་བས་འཛིག་རྟེན་
དག་ན་མི་ཟད་བཞག་པ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་རི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་ན་མ་
བ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལའང་སྒྲོ་
ཡི་ཆགས་པ་རབ་ཏུ་མི་སྒྲིད་ན་འཁོར་བར་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་བཀོད་བར་བྱེད་པ་ནི་
དོན་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱིད་བཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་
བས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ན་མ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཉིད་
ཏུ་བཞག་པ་ནི་ན་མ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་བྱང་བས་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་
ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། དོན་ཆེ་བ་དང་། མི་ཟད་
པ་སྟེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་
བྱའོ། །སྤྲུལ་ཡང་ཐར་བྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་ན་མ་པར་དག་པས་བྱང་བར་ཏུ་
འཕགས་ཚུལ་དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིན་པའི་
བསྐྱེད་པས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་དང་། བཙུན་འབྲུག་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་བྱུག་

ཏུ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོང་བ་མཐོང་རྫོགས་སོགས་ནས། ཉི་མའི་
 ཟེར་བཞིན་མཚུངས་པ་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་སྟེན་པའི་
 བསྐྱུགས་པ་ནི། སྟོང་བ་པོ་དེས་གཏོང་བ་པོ་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། མཐོང་
 བས་རང་གིས་འདོད་པ་བཞིན་སྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་དགའ་བ་དང་གཏོང་བ་པོ་མ་མཐོང་བ་དང་སྟེན་པ་མ་རྫོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་སྐྱུ་མི་དགའ་བ་དང་། གཏོང་ལྷན་མཐོང་བ་དང་དེས་རང་ལ་སྟེན་པའི་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉལ་ཏུ་ཡིད་གྱིས་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡང་། སྟེན་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟན་
 པས་ནི། སྟོང་བ་པོ་མཐོང་ཞིང་སྟེན་པ་རྫོགས་ན་དགའ་བ་དང་དེ་གཉིས་
 བུལ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་སྟོང་བ་མཐོང་བ་དང་དེ་ལ་སྟེན་པ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་གསུམ་སྟོང་བ་པོའི་དགའ་བ་སོགས་ལས་ལྟག་པར་ལྟན་
 པས། སྟོང་བ་པོའི་དེ་གསུམ་ཉལ་ཏུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། སྟོང་བ་པོས་སྟེན་
 པ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བས་དགའ་བ་དེ་བས་ཆེས་ལྟག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའས་སྟོང་བ་པོ་མཐོང་བས་དགའ་བ་དང་། སྟོང་བ་པོས་སྟེན་པ་ཐོབ་ནས་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
 ལ་གཏོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགའ་བ་ལྟག་པར་ཆེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྟོང་བརྟེན་པས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། རང་གི་སྒོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཆུང་མ་དག་
 ཏག་ཏུ་བཏང་བ་ལ་མི་དགའ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་གིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། རང་གི་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་སྒོག་གཅོད་པ་
 དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དེ་སྤོང་བ་རི་
 ལྟར་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར། དེའི་བྱིར་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་སྤོང་བའི་ཚུལ་
 གྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རང་
 གི་ལུས་དང་སྒོག་ལའང་མི་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་ཤིང་།
 འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པ་
 དང་། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བཏུང་བའི་བྱིར་རང་ལ་བདོག་པ་ཀུན་
 རྒྱུར་བ་དེ་ཡིས་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ཆིང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིས། མི་བདེན་པ་
 ལོག་པའི་ཆོག་རྩུན་མི་རི་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད། རྩུན་སྤྱོད་པ་ནི་རང་གི་ལུས་དང་སྒོག་གི་
 བྱིར་སྤྱོད་བཤམ། ཡང་ན་ཉེ་དུ་སོགས་འགའ་ཞིག་བྱམས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་འམ།
 དག་སོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་སེམས་མི་སྟོམས་པའི་དབང་གིས་རྩུན་
 སྤྱོད་ལ། ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱན་པོ་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པས་རྩུན་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཡང་ན་རང་གི་ཆུང་མ་དང་ཁོར་སོགས་བྲལ་བར་དོགས་ནས་མི་བདེན་པ་སྤྱོད་
 བའང་། རྒྱུད་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་། རྩུན་སྤྱོད་པ་མི་
 སྤྱིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོམས་པར་པན་འདོགས་
 པར་འདོད་པའི་བཏུང་བ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་

སྐྱེ་བས་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་དེ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ་
 ཡིན་པས། གོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་དག་གི་ཉེས་པ་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་
 བའི་སེམས་མི་སྟོམས་པའི་དབང་གིས་བྲམ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་སྐྱུ་བསྐྱེལ་
 བར་འདོད་པས་ཆོག་རྒྱུ་བོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་དག་འབྱུལ་
 བ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་ཟུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདོག་པ་ཐམས་
 ཅད་གཏང་བ་དང་གཞན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བའི་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་པ་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ། བརྒྱབ་སེམས་
 དང་གཞོད་སེམས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཀྱུན་རི་ལྟ་བུར་ན་དང་དུ་ལེན་རིགས་ཏེ་རང་གི་བདོག་པ་ཀྱུན་
 གཞན་ལ་གཏོང་བས་གཞན་གྱི་བདོག་པ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མི་རིགས་པ་སོགས་
 སྐྱེ་རིམ་པར་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བཙུ་
 ལུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་གི་ཆོ། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
 དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་རང་སྐྱུ་བསྐྱེལ་བ་ལ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 གི་རྒྱ་བཟོད་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་གཞོད་བྱེད་དང་སྐྱུ་བསྐྱེལ་
 གྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་ཕན་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་དང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་
 དགའ་བ་རྟེན་པར་ཟུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་མི་བཟོད་པའི་ཡུལ་
 གང་ལ་བཟོད་པར་བྱ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མི་བཟོད་

པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པས་ན་དབེར་ན་ཉ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ་དང་རི་དྲགས་མེའི་
གཙང་སྒྲ་ཅན་མི་ལ་འཇུག་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྩོན་
འགྲུས་རྣམས་པར་དག་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་ལ་གཞན་གྱི་
འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་
གིས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དམིགས་ནས། བདག་བས་ཆེས་ལྟག་པར་སེམས་ཅན་
གཞན་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་བ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོད་ཕྱིར་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་
བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་བས་པོ་ཆེ་སྟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དཀའ་བ་རྩུང་ཟད་མིན་ལ། བདག་
བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སྒྲོས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྟོད་པ་འདི་ནི་གཞན་འཛིག་
རྟེན་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བགྱི་བར་གིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་རྣམས་པར་དག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གསུམ་
གྱི་བསམ་གཏན་ནི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ལ་ལྟོས་ན་བདེ་བ་
རྒྱུད་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བསམ་
གཏན་ཟག་པ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་ཆོམ་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལ་སེམ་
པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་
གིས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་བདག་གཅིག་ལྟ་
བུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་

བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཞི་བ་ལ་ཞེན་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བསམ་གཏན་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་བ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་ཚོངས་བ་དང་བཅས་པར་འདོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཞིར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བས་མ་ཚོངས་པའི་བྱུང་པར་དུག་དང་ལྷན་པའོ། །

ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེ་རི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཆོན་མོ་སྤང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ལ་ལག་པས་ནོམ་ཞིང་ཉུག་རྟེ་བཅའ་བ་དང་འདྲ་བར་མི་རྟག་དང་སྟུག་བསྐྱལ་བ་སོགས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོར་སྟུམ་དུ་མ་ཤེས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇལ་བ་ཅམ་མོ། །ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ནི། ཞེབས་ཀྱི་ནང་གི་སྒྲོན་མོ་འདྲ་སྟེ། སྒྲོམ་མཁ་ཁང་བྱལ་སྟུག་ཏུ་མར་མེ་བཞག་ན་དེའི་ནང་ཅམ་ཞིག་གསལ་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཤེས་རབ་ཙམ་མོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་སྟིང་རྩེ་ཙན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་ནི་
མའི་ཟེར་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པས་མཚུངས་པ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་བ་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་།
རི་སྟེང་པ་ཀླན་ཉོན་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པས།
སྟྱིབ་པ་གཉིས་སྟོང་བ་དང་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་བྱིར་པོ། །གཉིས་པ་
སྟྱིན་པ་སོགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྟྱིན་པ་རྟེན་དང་གཞི་དང་
ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུ་གཤིས་བསྟན་ཏེ། སྟྱིན་སོགས་ལར་བྱིན་དུ་གཤི་
རེ་རེ་ཡང་མཆོག་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
མཆོག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། རྟེན་མཆོག་དང་། གཞི་ལམ་དངོས་པོ་མཆོག་དང་།
རྒྱ་མཆོན་མཆོག་དང་། ཡོངས་བསྟོ་མཆོག་དང་། རྒྱ་མཆོག་དང་། ཡེ་ཤེས་
མཆོག་དང་། ཞིང་མཆོག་དང་། གནས་པ་མཆོག་གོ། །དེ་བརྒྱད་དང་ལྷན་
པས་ན་ལ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། དམ་པ་དང་། མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པའོ།
དེ་ཡང་སྟྱིན་པ་ནི། སྟྱིན་པ་གཏོང་བ་པོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །སྟྱིན་པ་བྱ་རྒྱུ་
གཞི་ལམ་དངོས་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་པས་ཟས་གོས་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་
ཅུང་ཟད་སྟྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་སྟྱིན་པ། ཆོ་འདྲིའི་གཞོན་
པ་ལ་སྐབས་ཀྱི་སྟྱིན་པ་ལྷ་བུ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གིན་ཏུ་བཏང་བར་དགའ་

བའི་ཡོངས་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་གཏོང་བ་དང་།
 ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་བས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་ལ་འགོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་པ་ཚད་མེད་པ་བྱེད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་
 བོ་ཀུན་སྟོང་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལྟར་འདོད་པའི་དད་པས་མ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་ཆེར་སེམས་
 ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ནས་སྤྱིད་རྗེས་གཏོང་བ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་
 མཆོག་ནི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་སུ་ལྟ་མའི་བདེ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་དང་། ཉན་རང་གི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མི་བསྟོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 གྲུ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོན་པ་དང་། རྒྱ་ནི་ཆོར་བས་
 རྒྱར་མར་མ་ཆགས་པ་སོགས་དགེ་ཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་
 དག་པར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གང་དུ་
 སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྒྱད་མར་འཇུག་པའོ། །འདི་ནི་ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་ས་པོན་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནམ་ཀུན་སྟོང་སྤྱིད་རྗེ་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 གྱིན་ཅུང་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་གོགས་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྤྱིན་པའི་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའོ། །
 ཞིང་ནི་ལྟ་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དང་ཆོང་པ་སོགས་རང་ལ་ནོར་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་
 སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་བའི་ཞིང་དང་། ཉན་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་།
 བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་སོགས་དང་བྲལ་བ་མགོན་མེད་པའི་ཞིང་། ཟང་ཟིང་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་སྟོད་པ་ལོག་པར་སྟོད་པའི་ཞིང་། ལུ་ལ་ཁྱིམས་དང་

ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་ཞེས་བཤད་ལ།
ཉན་ཐོས་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་གཙོ་བོར་
བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཁིང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བ་དང་། ལྷག་པར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོན་ཁིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་སོགས་
ལའང་རི་ལྷར་རིགས་པར་སྦྱོན་ནོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཁིང་ནི། རི་ཙམ་དུ་དམན་
ཁིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྦྱོན་ཡུལ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མི་ལྷག་པོ་མང་
བོར་སྦྱོན་པ་བས་དབུལ་པོ་དང་། དབུལ་པོ་ལས་ཀྱང་ཤིན་དུ་ཉམ་ཐག་པ་
དང་། དེ་ལས་ཡི་དྲགས་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། དེ་ལས་འཇུར་གཤམས་ཀྱི་ཡི་དྲགས་
ལ་སྦྱོན་པ་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་ནི་ཅི་ཙམ་མཐོ་བ་
དེ་ཙམ་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། གང་ཟག་ཕལ་བ་ཆད་མེད་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྡན་པ་དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཁིང་བྱེད་པར་
འཕགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རང་དོན་ལས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པའི་ཁིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཙན་ལ་ལྷག་
པར་སྤྱིར་བཞི་ཁིང་གི་སྒྲོན་ས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་དག་དང་། གནས་
ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཞེས་པའི་གནས་ནི་གང་ལ་གནས་ནས་གཏོང་བའི་གནས་ཏེ། འདི་
ལ་མོས་པ་དང་གནས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་གནས་པ་གསུམ་ནི། གོང་དུ་ཆོས་འཆོལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་

འདྲ་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནི་ཡར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིན་པ་སོགས་དེ་དང་དེ་ནི་སྤར་གྱི་
 སྤྱིན་པ་ལེགས་སོ་སྟམ་ཏུ་རོ་བྱུང་བ། གཞན་གྱི་སྤྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ།
 རང་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིན་
 པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱུ་གསུམ་བརྟེས་ནས་གཞན་དོན་ཏུ་དབང་འབྱོར་
 བའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་སྤྱིན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་འདོད་
 བོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་དངོས་པོ་སོ་སོའི་
 དབྱེ་བ་དང་། ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དེར་འགོད་པ་
 མཆོག་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་ལ་བཀོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པ་གཞན་དུག་ལ་བྱུང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྟེན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞི་ནི་དངོས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཉན་སྒྱུད་སྟོམ་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྐྱུད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་དང་ནི། རྒྱ་
 མཚན་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་ནི་བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
 དང་། རྒྱ་ཆོར་བས་སྐྱ་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་གོམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པས་ཟིན་པ་དང་ཞིང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་དེ་ལ་འགོད་པ་དག་དང་། གནས་གསུམ་པོ་མོས་པ་དང་ཡིད་

བྱེད་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བའོ། །བཟོད་པའི་གཞི་
ནི་གཞོད་པ་ཉམས་སྤུལ་ལེན་པའི་བཟོད་པ། ལྷག་བསྐལ་ལ་ཅི་མི་སྣམ་པའི་
བཟོད་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། །

གཞན་སྣ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བཟོད་པ་རྟེན་དང་གཞི་དང་ནི། །
རྒྱ་མཆོན་དང་ནི་ཡོངས་བསྟོར་དང་། རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། གནས་
ཀྱི་སྒྲོན་ནས་མཆོག་ཏུ་འདོད། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གཞི་ནི། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་
དང་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་
སོ། །བཙོན་འགྲུས་རྟེན་དང་གཞི་དང་ནི། རྒྱ་མཆོན་དང་ནི་ཡོངས་བསྟོར་
དང་། རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་མཆོག་ཏུ་འདོད། །
བསམ་གཏན་གྱི་གཞི། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། མདོན་
བར་ཤེས་པ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་གསུམ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་རྟེན་དང་གཞི་དང་ནི། རྒྱ་མཆོན་དང་
ནི་ཡོངས་བསྟོར་དང་། རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
མཆོག་ཏུ་འདོད། །ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་
རབ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་
ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་སོ། །ཤེས་རབ་རྟེན་དང་གཞི་དང་ནི། རྒྱ་མཆོན་
དང་ནི་ཡོངས་བསྟོར་དང་། རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
མཆོག་ཏུ་འདོད། །ཅིས་སོ། །གཞི་ལམ་དངོས་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་

གྱུར་པ་ནི་དམན་འབྲིང་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 གསུམ་པ་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་པདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་
 བ་ནི་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བའི་སྤྲད་དུ་བདག་གི་བདོག་པ་ཐམས་
 ཅད་བཏང་བས། བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་བར་དུ་བྲེལ་བ་དང་ཡོངས་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་མི་དགའ་བ་མེད་པར་གྱིན་
 ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་བཏང་བས་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་
 ལུན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཐུགས་དགུས་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས་ཏེ།
 འདི་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་བཅེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཅན་
 རྣམས་ནི་གང་ཡངས་པ་དང་གང་གཅེས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ནོར་འདོད་པས་བཅའ་
 ཞིང་གཅེས་སྤྲས་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད་ཀྱང་། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ནི་གང་གཅེས་པ་དང་ཡངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལུས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཕར་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱི་རང་གིས་འཆང་བར་མི་མཛད་པ་ནི་མ་ཆགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །སྦྱེ་པོ་རྣམས་ནི་ལུས་དང་སྟོག་གི་ཕྱིར་ནོར་འདོད་ནས་
 འཆོལ་ཞིང་གསོག་པར་བྱེད་དེ། ལུས་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་
 བྱི་ལན་བརྒྱ་ཐུག་རྣམས་སུ་གཞན་ལ་གཏོང་བར་མཛད་དོ། །གང་ཆེ་རང་གི་
 ལུས་དང་སྟོག་ཉིད་གཏོང་ཡང་ཡིད་སྐྱུག་མི་བསྐྱལ་བ་དེ་ཡི་ཆེ་ལུས་ལ་ལྟོས་

ན་བཏང་སྤྱོད་པ་ཐུག་པའི་ཕྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་གཏོང་ཞིང་མི་སྤྱོད་བསྐྱོས་
 གྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་མི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སྤྱོད་
 གཏོང་བ་ལ་མི་སྤྱོད་ཞིང་གིན་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་
 པ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔལ་དེ་ནི་ལུས་བཏང་བ་དེས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དེ་ཡི་
 ཡང་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་གྱི་དགའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་འཕགས་པ་
 རྣམས་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་འདི་ནི་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་
 བས་སྦྱིན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་གྱི་ནམ་ཡང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་
 ལ་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལུལ་འདི་ནི་ལུས་དང་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཀུན་གཏོང་བས། དེ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་སྦྱིན་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཐོབ་པས་དགའ་བར་གྱུར་པ་དང་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་མཐོང་ནས་བྱང་
 སེམས་རང་ཉིད་དེ་ལ་དགའ་བ་ལྟར། དེ་ལྟར་སྤྱོད་མོ་བ་དག་གིས་བྱང་སེམས་
 དེ་ལས་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་འདོད་དགུ་ཐོབ་པ་དག་གིས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཞིང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པོ་ཆེན་
 པོ་ཅན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འདིས་རང་ལ་བདོག་དགུ་ཐམས་ཅད་བཏང་
 བས་གནས་སྐབས་དེ་ན་རང་ལ་ནོར་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་གྱང་། བདག་གི་
 ནོར་རྣམས་སྦྱིན་པའི་གཏེར་དུ་བྱས་སོ་སྦྱོར་དུ་བདག་ཉིད་ནོར་དང་ལྷན་པ་

སེམས་པར་རི་ལྟ་བུར། སྒྲོང་བ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་ཐོབ་པའི་
ལོངས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་བྱང་
སེམས་དེའི་བསམ་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཁོར་དང་ལྡན་པར་མི་སེམས་ཏེ་ད་དུང་
ཁོར་ལ་སེར་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་འཇུངས་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་གནས་སོ། །འདི་ནི་
སྦྱོན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རི་ལྟར་སྒྲོ་ལྡན་འདི་
ནི་གྲུས་ཤིང་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོན་པ་བཟང་
པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ། ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་གང་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་རང་རང་གིས་འདོད་པ་བཞིན་ཆོས་ས་པར་བྱས་པ་ཡི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བདག་གི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དང་སྒྲ་མེད་
བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་གོགས་སྒྲ་གྱུར་ཏེ་སྒྲམ་དུ་རང་ལ་དེས་པན་ཆེན་འདོགས་
པར་སེམས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ནམ་དེ་དང་འབྲ་བར་སྒྲོང་མོ་བ་དག་གིས་ནི་
ཤིན་ཏུ་ཁོར་མང་པོ་རྒྱབ་ས་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས་ནི། སྦྱོན་པ་པོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་
བུ་ཞིག་བྱེད་ནོ་སྒྲམ་དུ་རྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིས་དྲིན་དུ་མི་བཅིངོ། །སྒྲེ་པོ་མང་པོ་
འགོ་བའི་ལམ་ཁའི་འབྲས་བུ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་ཆེན་པོ་ལས་མི་རྣམས་
ཀྱིས་དོགས་པ་དང་འཛིགས་པ་མེད་པར་རང་གིས་ཅི་འདོད་དུ་ཤིང་དེའི་འབྲས་
བུ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་རི་ལྟར་བར། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་གི་ཁོར་རྗེས་རྒྱ་ཆེར་དགོས་པ་མེད་པར་རང་གིས་སྤངས་ནས་ནི།
འདི་ལ་མི་སྦྱོན་པ་སྒྲ་ཡང་མེད་དོ་སྒྲམ་དུ་བདག་ཉིད་དོགས་པ་དང་བྲལ་བར་

རང་ཉམས་ཇི་དགའ་བར་སྤྲད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེས་ཤིང་། འོར་རྗེས་འཆང་
ན་མི་དགེས་པར་བཏང་བས་དགའ་བ་དང་ལྡན་ལ་ཡོངས་སྤྲོད་མི་ཟད་པ་ཅན་
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།
ཆོགས་བཅད་བྱི་མ་འདི་གཉིས་དེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོད་རྗེས་
གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་འདིས་མཆོན་ནས། ཚུལ་བྲིམས་
ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་གཞན་བསྐྱབ་པའང་འདི་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་
སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་དུ་གཙོ་བོར་ཚུམ་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་
ངོ། །བཞི་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་གཙོ་དང་དེའི་རྒྱ་སོགས་ཆོགས་
གཅིག་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་པར་བྱིན་རྣམས་ལས་གཙོ་བོའི་མཆོག་ཡིན་པ་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་
པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བར་ཆད་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོའི་
དབྱེ་བ་ཡིས། བརྩོན་འགྲུས་ཡོངས་སྤྲུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། དང་པོ། བསོད་
ནམས་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་ནི། མཆོག་ཡིན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན་འདི་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་དག་
རྗེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་སམ་དག་པའི་

ཆོགས་གང་ཡང་མི་ཐོབ་ལ། ཆོགས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཡོད་ཀྱང་དེ་བཙུན་འགྲུས་ཆེ་
 ཆུང་ལ་རག་ལས་ཏེ་དེས་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པས་དེ་དག་མཆོག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་ཡིན་མོད་
 གྱི་དེ་དག་ཀྱང་བཙུན་འགྲུས་མ་ཚུམ་པར་མི་འབྱུང་པའི་བྱིར་དག་ཆོས་ཀྱན་
 གྱི་རྒྱུ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་
 གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེའི་མོད་མཐོང་པའི་
 ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་མཆོག་འགྲུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་ནད་ཞི་བ་དང་དབུལ་བ་སེལ་བ་སོགས་གྱིས་ཐབས་ལ་བཙུན་པས་
 ཆེ་འདི་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་དང་། ཞི་ལྷག་ལ་བཙུན་པས་ཆེ་འདིར་
 མཐོང་ཆོས་སུ་བསམ་གཏན་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །
 བཙུན་འགྲུས་གྱིས་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་ལ་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་དག་
 བ་བཅུ་ལ་སྟོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་གྱིས་ནི་སྤྱིད་པ་ན་སྟོད་པའི་འདོད་པ་ཡིད་
 འོང་ལྷ་མེའི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པོ། །བསམ་གཟུགས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛོམས་ལ་བཙུན་
 འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་གྱིས་ནི། །ཁམས་འོག་མ་འདོད་ཁམས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དག་པ་གཏན་དུ་བ་མིན་པས་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ལྷན་པ་བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ཡི་རིས་སུ་སྒྲེབ་ཐོབ་པོ། །བདེན་
 བ་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བསྟོམ་པའི་བཙུན་འགྲུས་གྱིས་ནི་འཛིག་

ཆོག་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ནས་ཉན་རང་གི་མུང་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པོ། གྲེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་
ནི། གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་
མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་ཞི་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་
པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཆོག་ལྟ་ཀྱི་ལམ་པའོ། །དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་ནི་ཐར་པའི་དབང་སྟེ་ཐར་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
སྟོབས་ལཱའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པར་བརྩོན་འགྲུས་
གཞན་དང་། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་
པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩོལ་བ་ཡང་
དག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་
པ་ཕར་བྱེན་ལ་བརྩོན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་
པོའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་
པའི་ཕྱིར་ངེས་ཆོག་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པར་འདོད་
དོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མར་བསམ་པ་དགོ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གྲུས་སྦྱོར་
ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེ་ནས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དགོ་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཞིན་
རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྟག་སྦྱོར་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ་ངོ་བོའི་སྒོ་

ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། ལམ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་མ་ཁུམ་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འགོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཉེན་
 པོ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་གསུངས་སོ། །བཞི་
 པ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ཉན་རང་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དེམ་པ་ལྟར་བསམ་པ་དང་སྒྲོ་ཤེས་རབ་ཞན་
 པ་དང་འབྲིང་དང་། རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཐ་
 མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡང་གཞན་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །
 དེ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ཅུམ་ལ་ཁྱུགས་པས་དོན་ཚུང་བ་དང་།
 བྱི་མ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་ཁྱུགས་པས་དོན་ཆེན་པོའི་བརྩོན་
 འགྲུས་སྟུང་འདོད་དོ། །འབྲུག་པ་བར་ཆད་བཞིའི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
 འོངས་སྒྱུད་ཉམས་པའི་བར་ཆད་དང་། ཉན་མོངས་པས་བར་རྒྱ་གཅོད་པ་
 དང་། སྒྲོ་བས་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་བར་
 ཆད་བཞི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་བསྟན་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་
 བྱི་འོངས་སྒྱུད་ཀྱིས་པམ་པ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་
 ལྡན་པ་ཉན་མོངས་པས་པམ་པ་མེད་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པས་སོ། །བརྩོན་
 འགྲུས་ལྡན་པ་སྒྱིན་སོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྱུ་བས་པམ་པ་མེད་དེ། ཆོག་མི་
 ཤེས་པའི་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་

ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པས་པམ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་བཙོན་
འགྲུས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །བརྩ་བ་པ་ལོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་
གཅིག་གི་ནང་དུ་འདྲ་གཞན་རྣམས་འདུས་པས་པན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི།
པན་ཚུན་བརྟུས་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ། སྤྱིན་པ་
སོགས་རང་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཞན་ཀྱན་
ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆོང་པས་པན་ཚུན་བརྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་འདྲ་བྱ་
ཏུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་གང་ན་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་
རེ་རེ་ཡོད་ན་དེ་ན་གཞན་ཀྱན་ཀྱང་ཅི་རིགས་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་
སོགས་གྱིས་པར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ནམ་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོན་
རྣམ་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་ནས་པ་ལོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་པན་ཚུན་
རྣམ་པར་ངེས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྟུས་
པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་སེར་སྒྲ་སྟོང་བ་དང་། སྤྱིན་པ་ཉིད་དང་
དུ་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོང་ལ། སྤྱིན་
པའི་ཆོ་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་གཏོང་བར་བཟོད་པ་བཟོད་
པའི་ཆ་ཡིན་ཞིང་། གཏོང་བ་ལ་མོས་གིང་དྲག་ཏུ་བཙོན་པའི་བཙོན་འགྲུས་
དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཡེང་བའི་དབང་
དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན། སྤྱིན་པ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་སོགས་
སྤྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ནི་གཤམ་རབ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་

མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་སྦྱིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། དེས་བསྐྱུས་
 བས་ཆོས་སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་པོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་
 པའི་ཕར་བྱིན་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་ལྷན་ཏེ་ཕར་བྱིན་ལྷག་མ་ཀྱུན་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱང་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕར་བྱིན་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། དེ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་དོན་དུ་སྤྱད་པར་
 དོན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་བྱིར་ངང་གིས་གཞན་གཞོད་
 ལ་བཟོད་པའང་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཟོན་པའི་བཟོན་
 འགྲུས་ངང་གིས་ཆང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཆ་དང་། ལྷང་དང་ལྷང་མིན་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཇི་སྟེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ཇི་སྟེ་བརྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བཟོད་པ་
 ཉིད་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་
 པ་དང་། གཏོང་བ་ལ་བཟོད་པའི་སྦྱིན་པའང་ཆང་ལ། བཟོད་པ་ཉིད་ཁོང་ཁྱོ་
 པའི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའང་ཡིན།
 བཟོད་པ་ལ་བཟོན་པ་ཉིད་བཟོན་འགྲུས། ཕར་བྱིན་རྣམས་སྦྱོད་ཆོས་ལྷག་བསྐྱུ་
 དང་དུ་ཡིན་པར་ཡང་གཞན་ཀྱུན་འདུ་ལ། སེམས་མི་འགྲུགས་པར་ཅེ་གཅིག་
 གནས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་དང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་

ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་
འགྲུས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུག་པས་ཀུན་གྱི་ཆ་ཡོད་
དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དུ་གཞན་ཀུན་འདུ་ལ།
བསམ་གཏན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱིན་པ། བསམ་གཏན་
གྱི་སྒོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ་གཤེད་གིས་མི་འཕྲོག་པའི་བཟོད་
པ། བསམ་གཏན་ལ་གྲུས་དྲག་ཏུ་སྦྱོར་བས་བརྩོན་འགྲུས། རྩུ་འབྲུལ་རྒྱུ་
བཞིའི་དཔྱོད་པ་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་ཡང་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་
པ་གོང་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་
དུ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་ཚུལ་བཟོད་
བརྩོན་བསམ་གཏན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པོ། །རབ་དབྱེ་
ནི་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་རེ་རེ་ལའང་དུག་ཏུ་བྱེ་བས་སོ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་
གོང་དུ་ཆོས་འཚོལ་སྐྱབས་སུ་འང་བཤད་པ་བཞིན། རང་ཕྱིན་དུག་ལ་གནས་
ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དུག་སྦྱིན་པ། སེར་སྒྲ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
དུག་བལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས། སྦྱོར་བ་དཀའ་བ་བཟོད་པ་དུག་བཟོད་པ། སྦྱོ་
བ་དུག་བརྩོན་འགྲུས། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཤེད་པ་དུག་བསམ་
གཏན། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་དུག་ཤེས་རབ་པོ། །ཡང་ན་སྦྱིན་པའི་
གཏོང་སེམས་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཡང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ། གཉེན་པོ་ལ་
སྦྱོར་བ། སྦྱོ་བ་མི་གཤེད་པ། རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆ་ཡོད་པས་དུག་པོ་འབྲུལ་

མེད་དུ་ཆང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གཞན་ལའང་གཞན་དོན་དུ་གཏོང་བའི་
 སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱན་ཆང་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡར་ཕྱིན་
 སྟོན་བའི་རྫོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཡར་ཕྱིན་ཀྱན་བརྫོད་བྱར་བསྐྱས་
 པ་དང་། བརྫོད་བྱ་ཡར་ཕྱིན་གྱིས་རྫོད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱན་
 བསྐྱས་ཚུལ་དུ་འཆད་བའང་སྣང་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱ་ཚུལ།
 འབྱུང་ཡུར་གཞུགས་ཀྱི་གོང་ལུ་གཅིག་ལ་རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞི་ཆང་བ་ལྟར། ཡར་
 ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ཀྱན་གྱི་ཆ་གས་ཀྱང་ཆང་
 བཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཟེན་ཆེ། ཡར་ཕྱིན་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་
 རོ་གཅིག་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེང་པ་ལས།
 དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་དྲུག་པས་བྱེ་བ་སྟོང་སོགས། གྲིབ་མའི་དཔེས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་རོལ་ཉམ་དུ་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་
 འོ། །རྒྱ་མཆོན་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡོངས་སྟོང་ལ་མ་ཆགས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་
 ལུས་གིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བཟོད་ལུས་པ་དང་།
 བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཟོན་འབྱུས་རྩོམ་ཞིང་དེས་སེམས་མཉམ་པར་འདོག་
 ལ། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡར་ཕྱིན་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞུགས་
 བ་ཡང་། དེས་གཞན་ཀྱན་འབྱུབ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ངེས་ཀྱི་མི་ཕན་པ་

སྒྲ་གཅིག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུ་དངོས་བཞི་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་ལྔ་
ལས་དང་པོ། རོ་བོ་ནི་སྒྱིན་པ་ཡི་བསྐྱུ་བ་ནི་སྐར་སྒྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་
པ་དང་མཆུངས་ཏེ་གཞན་དུ་མེད་དོ། །པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་ཡི་རང་དང་སྒྱིའི་
མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་སྒྲོན་པ་ནི་སྒྲན་པར་སྒྲུབ་
དང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སྒྱ་ལེན་དུ་འཇུག་
ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་སྨོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་
ལ་སྒྲུབ་དུ་བཅུག་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་རྗེས་སྒྱ་འཇུག་
ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་
སྒྲོན་ལེན་འཇུག་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སྒྱ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲན་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུ་དངོས་ཀྱི་མ་གསུམ་བསྒྲན་པའོ། །གཉིས་
པ་གྲངས་དེས་པ་ནི། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་དང་པོ་སྒྱིན་པ་ནི་གཞན་ལ་ཆ་
གྲང་བཤེས་སྒྲོམ་སོགས་སེལ་བས་ལུས་ལ་པན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི།
སྒྲན་པར་སྒྲུབས་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་གཤམ་བཤམ་ལོག་གཤམ་སམ་ཐེ་
ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་བསལ་ནས་པར་ཕྱིན་རྣམས་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དོན་སྨོན་པ་ནི་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཉམས་སྒྱ་ལེན་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་མཐུན་པར་སྨོན་པ་ནི་
པར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་རྗེས་སྒྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་སྒྲུབ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་ལ་སྨོན་ན་གཞན་དེ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་

གྲང་ནན་ཉན་གྱིས་ཆོས་དེ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ན། གདུལ་བྱ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་
 པོ་བཞིར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ལ་ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་སོ། །
 གསུམ་པ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་དང་
 པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་པར་བྱེད་དེ། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་
 པས་ཡན་བདག་ས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེ་ལ་ཡིད་དགའ་ནས་དེའི་དག་ཉན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་པའི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་པ་སྟེ། གཉིས་པ་སྟན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིས་ནི་ཐར་ཕྱིན་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྷན་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་སྟོན་པ་
 ཡིས་ནི་ཐ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་སྐྱབ་ཏུ་བཅུག་པ་སྟེ། བཞི་པ་དོན་མཐུན་
 པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྟོན་ཅིང་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་པའི་དབྱེ་བ་ལ། གཉིས་
 སུ་བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ། ཟང་
 ཟེང་གི་བསྐྱབ་པ་དང་ནི། ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིས། སྤྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟེང་གི་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སུན་ནི། ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་
 པོ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་དང་། སྐྱབ་པའི་

ཆོས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་པར་བྱིན་
དུག་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོ་བས་འཆད་
པར་བྱེད་དོ། །སྤྲོ་བ་པའི་ཆོས་ནི་དོན་སྦྱོད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །
རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ནི་དོན་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེར་སྒྲ་སྒྲགས་པར་བྱིན་
རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དི་མ་དང་བུལ་བར་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་པའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་བསྐྱེད་པ་དམན་པ་སྟེ་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་མཆོག་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་བཞི་ནི། མཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་ཉན་རང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཀོད་པ་དེ་གསུམ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་བསྐྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བསྐྱེད་པ་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་བཞིས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
པར་བྱེད་པ་ནི། ཉུང་ཤས་ཞིག་སྤྱིན་པར་འགྱུར་པ་ལས་པལ་ཆེར་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་
པ་སྒྲགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པའི་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་

ཡལ་ཆེར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཉུང་ཤས་ཙམ་སྒྲིན་
 པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་བསྟུས་ཤིང་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་འགྱུར་
 ཏེ་གཅིག་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བས་རྣམ་པ་ཀྱལ་ཏུ་དོན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ལྷ་པ་བསྟུ་དངོས་བཞིའི་ཡན་ཡོན་ནི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། འཁོར་སྟུང་
 པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས། རྩལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་
 རྟེན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱལ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ཀྱལ་སྟུབ་པར་བྱེད་ཅིང་།
 དེའི་ཐབས་བཟང་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས་སོ། །དེ་ཕྱིར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མ་འོངས་པ་
 བ་སྟུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་སྟུང་པར་བྱེད་པ་དེ་ཀྱལ་བསྟུ་
 པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་ཡིས་སྟུང་པ་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་བས་ན། བསྟུ་དངོས་
 བཞི་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཁུག་སྟུང་པ། དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་འོངས་སྟོང་ལ་
 མ་ཆགས་པའི་སྟོ་ཡིས་སྒྲིན་པ་ལ་འཁུག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བའི་མི་དག་པའི་ལས་ལམ་རྣམས་ཞི་བའི་རྩལ་བྱིམས་དང་། བཟོད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་སྒྲིང་གིས་རྒྱུད་མི་འཁུགས་པ་སྟོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་

ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ནང་སྤང་
 བོ་ལྟ་དང་། ལུལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ཆོས་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མར་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་སྤྱིན་པར་གྱུར་པ་དེས་
 བྱི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་སྤྱད་ཅིང་སྤྱིན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྐྱུ་
 བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་བསྟེན་ཚད་མེད་གྱི་ལེའུ་འདི་ལ། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ། ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་
 བསྐྱུ་བ་བཞི་ལས་དང་པོ་ལ་མཆོད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་རབ་དང་སེམས་
 དང་ལྷན་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཀྱན་སྒྲོང་རབ་ཏུ་དང་
 བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཡིས། དགོས་པ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། ཞིང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྣམ་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་
 དང་གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བཀུར་སྟེ་དང་ཆོས་
 ཉན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱུ་སྟེ། མདོར་ན་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་
 སོ། །རྒྱལ་རི་ལྷར་ན་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
 པའི་དུས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་བཞུགས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་

ཡིད་གྱིས་དམིགས་ཏེ་སྐྱུ་གཟུགས་རི་མོ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་
 བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་མདོན་སྐུ་མིན་པར་མཆོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།།
 སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཐུད་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་མཉེས་
 པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་དང་ནི་ལྟན་པ་ཡི། ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་པ་པོ་
 བདག་དང་། མཆོད་པའི་རྣམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེའི་མཆོན་མར་དམིགས་
 པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མདོན་སྐུ་མིན་ནས་མཆོད་པ་ཆད་མེད་པས་དུས་
 རྟག་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་
 མཆོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མཆོད་པའི་འཁོར་
 གསུམ་མི་དམིགས་པའི་དང་ནས་མཆོད་ན་མཆོད་པ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོད་པའི་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་དག་ནི་ཆད་མེད་
 པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་
 རྟེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུས་པའི་མཆོད་
 པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་
 པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཆོས་བཤད་དེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུས་
 པའི་མཆོད་པར་དམིགས་ཏེ་སྐུ་ལ་བའོ། །ཡང་རྣམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་པ་ཆོས་

གོས་དང་མེ་དྲག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་པ་དང་།
རྒྱས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཚོད་པ་ཡང་གཞན་དེ་རྣམ་གྲངས་
གཉིས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་མཚོད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མོས་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བར་དགུ་སྟེ།
དང་པོ་མོས་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་དང་པ་བསྐྱེད་དེ་
བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་དང་བཟུང་བའི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་བར་མོས་པ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཚོད་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར། མོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། དབང་
འབྱེར་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི། དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོད་པའི་
ཚོས་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡི་དོན་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་མཚོད་
པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ནི། རོ་མྱོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དང་། མདོན་
པར་དགའ་བ་དང་། ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་།
ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་
དགུ་སྟེ། འདི་དག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མཚོད་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྒྲོན་མཚོད་པ་
བྱས་པ་དེན་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མཚོད་པ་ལེགས་སྒྲམ་དུ་རོ་མྱོང་བྱ་དང་། གཞན་
གྱི་མཚོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་འོངས་
པར་མཚོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ་དང་། མཚོད་པའི་དངོས་པོ་
དང་། མཚོད་ཡུལ་དང་དུས་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པ་ཚད་མེད་པས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་

དང་། མཆོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་འདུག་གི་པར་དུ་
བྱེད་འདོད་པ་དུས་ཆད་པ་མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་དང་མཆོད་པས་སྒྲིན་
པར་བྱ་བའི་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། མཆོད་
པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདགས་པར་འདོད་པ་དང་ཆགས་པ་
ར་རྒྱལ་སོགས་མེད་ཅིང་ཟག་པཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པས་ཉན་མོངས་
པ་མེད་པ། མཆོད་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པར་བསྟོ་བ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཡོ། །གསུམ་པ་དབང་འཕྱོར་བ་ནི་
ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་མཆོད་པ་སྟེ་འདི་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ས་མཆོད་པ་ཡོ། །སྟོན་པ་ནི་
སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སྟེ་དེ་ནས་ཆེ་རབས་གར་སྟེས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་
ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པ་ཆད་མེད་
པས་མཆོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་འདི་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ས་
མཆོད་པ་ཡོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྟུག་བསྐྱེལ་བསལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་བརྩེ་བར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པའི་སྤྱིར་ཆ་གང་བཤེས་སྟོན་ངལ་དུ་བ་སོགས་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ཡིན་
པའི་བཟོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དག་དང་། ས་
རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་དུག་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ཅི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡིན་

པ་དང་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཞི་མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་པ་
 བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་གཏོད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡང་
 སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
 བ་སྟེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉོན་
 གླིབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་
 པ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དང་པར་སྦྱིན་རྣམས་
 དེམ་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མཐར་ཕྱིན་གཉིས་
 སངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་རྟེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དགའོ། །
 ཡང་མཆོད་པའི་དོན་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ནི་མཆོད་པའི་ཁེང་གི་དམ་པར་
 དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་དང་། མཆོད་པའི་རྣམ་སྟོན་ཆོགས་
 གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
 དང་། རྟེན་ནམ་གཞི་ནི་མཆོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། མཆོད་
 པའི་དངོས་པོ་རྫས་དང་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་པའོ། །རྒྱ་ནི་སངས་
 རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཐུད་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་
 བེས་ནི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་

བ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་
 ཡིན་པས་ཞིང་ནི་སེམས་ཅན་དག་དང་། གནས་གྱི་མཆོད་པ་ནི་རྩལ་གྱི་དངོས་
 གོ་ལ་གནས་ནས་མཆོད་པ། སེམས་ལ་གནས་ནས་མཆོད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་
 གནས་སུ་བཤད། འོ་ན་དངོས་པོ་དང་གནས་གཉིས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན།
 སེམས་ལ་གནས་པའི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་
 གྲུང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་སྟུམ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་
 བརྒྱད་པོ་འདིས་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་བཞི་པའི་དོན་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 པོ་དེར་རབ་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རྩོན་
 མཆོད་པ་བྱས་པ་རྒྱ་དང་ད་ལྟར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་དང་། ད་ལྟ་མཆོད་
 པ་རྒྱ། མ་འོངས་པར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་དུས་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ཡན་ལག་འབྲུལ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་
 པ་དང་སེམས་པ་སོགས་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འཕམ་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་།
 གཞན་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། རང་གི་རྩལ་ཆོས་གོས་སོགས་
 མཆོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་མཆོད་པ་འཕམ་ཕྱིའི་མཆོད་པ་དག་དང་། རྟེན་པ་ཆོས་
 གོས་དང་བསོད་སྟོམས་མལ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་
 ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། བསུ་ཞིང་ལྷང་བ་དང་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་བཀྱར་
 སྟེའི་མཆོད་པ་དེ་གཉིས་ནི་མཆོད་པ་རྒྱུད་དུ་འཕམ་རགས་པ་ཉིད་དང་ནི། དམ་

པའི་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་མཆོད་པ་ནི་
 མཆོད་པ་ཆེན་པོའམ་ཕྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །སྐྱབ་པ་དེ་
 ལའང་ཐེག་པ་ཚུང་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་མཆོད་པ་ཚུང་བའམ་དམན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱབ་པ་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའམ་གྲམ་པ་དེ་གཉིས་སོ། །ཆོག་རྒྱུ་འདི་
 ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་མའི་དོན་དང་སྐྱར་བ་ལས་སྒྲིར་དུ་བཤད་པ་མེད་པའང་སྟངས་
 མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཟེན་པའི་མཆོད་
 པ་ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ར་རྒྱལ་མེད་པའི་
 མཆོད་པ་འོ། །དེ་གཉིས་ལ་མཆོད་པ་ཐ་མ་དང་མཆོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་
 དོ། །སྦྱོར་དང་ཞེས་སྦྱོར་བས་མཆོད་པ་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དུས་གཞན་
 ཟུས་ཞིག་ན་མཆོད་པ་སྦྱོར་བ་ནི་ཐག་རིང་པའི་མཆོད་པ་དང་། དུས་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཆེའམ་བྲན་པ་ན་མཆོད་པར་སྦྱོར་བ་ནི། ཉེ་པའི་མཆོད་པ་འོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཆད་ནས་མཆོད་པ་ཆེ་
 རབས་གཉིས་སམ་མང་པོས་བར་དུ་མཆོད་པ་ཆད་ནས་ཟུས་མཆོད་པ་དང་།
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཆོད་པ་ནི་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ནས་མཆོད་པ་སྟེ་ཉེ་རིང་
 གཉིས་དང་། སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ས་ཆེ་འདི་ལ་མཆོད་པར་སྒྲོན་པ་དང་། ཆོ་རབས་
 ཀྲུན་ཏུ་མཆོད་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་ཉེ་རིང་གཉིས་པོ་དེར་འདོད་དོ། །
 མཆོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ནི། དམིགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་རོ་ལྟར་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། དགོ་

བའི་བར་དགུ་ལ་གནས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཐོབ་པས་མཛོད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་
 བར་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པས་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་གཅིག་གིས་མཛོད་
 པ་བྱས་པ་དེར་ས་དེར་ཁྱལ་ས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 གྲུང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲས་པའི་རྩོལ་གྱིས་མཛོད་པ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གྲུན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་འཛིག་རྟེན་ཉན་
 རང་དང་བཅས་པའི་མཛོད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ལ། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་རྩོལ་ དེ་ཡི་དབྱེ་
 བ། མཆོག་གི་བྱང་པར་བརྟེན་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། མདོར་བརྟེན།
 རྒྱས་པ་ཤད་གཉིས། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ལ། རྟེན་དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཞིའམ་དངོས་པོ་རི་ལྟ་བུས་བརྟེན་པ་དང་ནི།
 བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་དང་། དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ་དང་།
 ཞིང་སྟོན་བཅུད་དག་པར་བྱ་བ་དག་དང་། ཅི་ལ་གནས་ནས་བརྟེན་པའི་
 གནས་གྱི་སྟོན་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་རྟེན་དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ནི། ལྷག་པ་རྩོལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་པས་དབང་པོ་
 དུ་ལ་བ། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་གཡེང་

ཞི་ཞིང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་
ཞི་བ་གང་ཞིག་བསྟེན་པ་པོ་རང་ལས་ཚུལ་བྲིམས་དང་མང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བསྟེན་ན་དགེ་བའི་སྦྱིད་འདོན་གྱི་རང་དང་མཉམ་པ་དང་།
དམན་པ་བསྟེན་ཀྱང་དགོས་པ་ཚུང་ངོ་། །བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་གཞན་ལ་
ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བརྩོན་པ་དང་བཅས་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་
པས་ཡུང་གིས་བྱུག་པ། རྟོགས་པའི་ཆོས་བདེན་བཞི་དང་རྟོན་འབྲེལ་སྟོང་པ་
ཉིད་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། མིང་
ཆོག་ཡི་གེ་འབྲེལ་ཞིང་གསལ་པོར་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་
དང་ལྷན་པ། གདུལ་བྱ་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་བྱགས་བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། ལེགས་པར་མི་སྟོན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་
སྟོན་པ་ལས་རྒྱུན་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ལ་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟོན་ནས་བསྟེན་
པའི་གཞི་རིམ་ལྟ་བུས་བསྟན་པར་བྱ་ན་བྱུག་འཇོལ་བ་དང་བསུ་སྦྱེལ་དང་སྟན་
ལས་ལྷང་བ་དང་། འཇུམ་པའི་བཞིན་གྱིས་དགའ་བའི་མིག་གིས་བལྟ་བ་
སོགས་ལུས་ཀྱི་བཀྱར་སྟེ་དང་། བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཅི་གསུངས་དང་
མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དུམས་ཤིང་གུས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་སོགས་ངག་གིས་
བཀྱར་སྟེ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དང་ཞིང་དང་བ་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་གསུམ་
ཀྱི་བཀྱར་སྟེའི་སྟོན་ས་ལེགས་པར་བསྟན་པའོ། །རྟོན་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་

མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་མཁོ་བ་སྤུལ་ཏེ་བསྟན་པ་དག་དང་། རིམ་གྱོ་
 བྱེད་པ་ནི། ལུས་བཟུ་བ་དང་མཉེ་བ་སོགས་གཞིག་བྱེད་པ་དང་རི་ལྟར་འོས་
 པའི་ལས་སྤྱུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་དངོས་པོས་
 བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་བཞིན་མཉན་
 པ་དང་བསམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་བྱ་བ་འདི་སྒོ་
 ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་འདི་ནང་གི་
 དངོས་པོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱིད་ནང་ནང་གི་དངོས་པོས་བཤེས་
 གཉེན་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་རྟེན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་མཆོན་
 ནམ་མཆོན་མ་ནི་རྒྱུ་མཆོན་ཤེས་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་ལ་དད་པས་བསྟན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་ལྟར་སྒོ་བ་མ་དེས་མཉན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ནི། བརྟེས་
 པ་དང་ཆོས་རྒྱུ་བའི་བསམ་པ་དང་གྲུན་ཀ་བཙལ་བ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་
 པ་སྤངས་ཏེ། ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཞག་
 པ་དང་། དུས་དུས་སྤྱུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་འགོ་ཞིང་ཆོས་ཉན་
 པར་བྱ་བ་ནི་བཤེས་གཉེན་དེས་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དང་། ཟས་ཟ་བ་སོགས་
 རྒྱབས་སྤུམ་བབ་པའི་ཆེན་འགོ་བར་མི་བྱ་ལ་རྒྱབས་སྤུམ་བབ་པའི་དུས་དུས་
 སྤྱུ་འགོ་ཞིང་ཆོས་ཉན་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ལུས་སེམས་དུལ་བའི་སྦྱོད་ལམ་
 གྱིས་གུས་ཤིང་འདུད་པས་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་འགོ་བའམ་བགོད་པར་
 བྱའི། མ་གུས་པ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་

པ་ཡོངས་བསྟོན། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དེ་དོན་གང་གི་ཕྱིར་བསྟོ་
བའམ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་ལྟར་དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། མཁས་པའམ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
འདི་ལ་བསྟེན་ན་རང་ཡང་མཁས་པ་དང་གྲགས་པར་གྱུར་ནས་གཞན་གྱིས་
བསྟེན་བཀྲར་དང་རྟེན་པ་འབྱུང་ངོ་རྒྱུ་དུ་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའམ་
དེའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་འདོད་པ་མེད་པར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་རི་རྒྱུད་བསྟེན་པ་ལྟར་རྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དེ། བདག་གིས་འདི་བརྟེན་ནས་
ཆོས་ཉན་སེམས་བསྐྱོམ་པས་འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱབ་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོའི་འཇེན་པ་དེས་དོན་དེའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
བར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བུ་རྒྱུ་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་མགུ་བའི་ཆོས་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟེན་པ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། སྟོའི་རང་ཚུལ་བརྟན་
པ་སྟོབ་མ་བཟང་པོ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རི་རྒྱུད་བསྟེན་པ་བཞིན་
ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་སྐྱབ་པ་དེས། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡི་སེམས་ནི་
ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །དུག་པ་ཡི་ཤེས་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
ལས་ཆོས་ཐོས་པས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་
དུ་གྱུར་ནས་རང་གི་སྟོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་ཤེས་རྟེན་པའོ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་

ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་རང་གི་སྤྲེལ་པ་མི་སྦྱབ་ཀྱི། རང་གི་སྤྲེལ་པ་ནི་སྤྲེལ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་ཅིང་འབྲས་ལུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་ཉིད་བསྦྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་དོ། །པདུན་པ་ཞིང་དག་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་བཟུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་རིན་པོ་ཆའི་ས་གཞི་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་པདུད་ཅིའི་ཆུ་ཁྲུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལུན་སུ་ཆོགས་པ་དང་ལུན་པའི། ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། །པརྒྱུད་པ་གནས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ལ་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་པ་མཉམ་སུ་རུ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་དེ་སོ་སོར་བཤོས་པའི་ཆེ་སོ་སོ་རང་གི་སྐལ་བ་དང་ལ་འདི་མཁོ་ཞེས་ཆོད་དུ་ལེན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཤོ་སྐལ་ལ་སྦྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། ཟང་ཟིང་གི་བཤོ་སྐལ་ལ་ཡོངས་སྦྱུད་པའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱས་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོས་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཟང་ཟིང་དོར་ཆོས་ཉན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ནི། སྟོན་དང་ལུན་པ་དེས་བཤེས་གཉེན་

བསྟན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དག་གི་དབྱེ་བ་ནི། ཆོ་རབས་སྡུ་མ་དག་གི་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བསྟན་པ་འབྲས་སུ་དང་། ད་
ལྟར་བསྟན་པ་རྒྱ་མ་འོངས་པའི་ཆོ་རབས་རྣམས་སུ་བསྟན་པ་འབྲས་སུ་སྟེ།
དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་གསུམ་
དང་། དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ནས་དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་
སུ་འགོ་བའམ། དེ་ཏོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་པ་ནི་ནང་གི་བསྟན་པ་འོ། །
དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་སྤྱི་ཡི་བསྟན་པ་དང་།
དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱ་ལ་མཉན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པ་ནི་རགས་པའམ་ཕྱིར་བསྟེ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ཙམ་ལ་སེམས་སྤྱི་རྣམས་
དུ་རྒྱ་བའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱུང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
བཅས་པ་ནི་བྱ་བའམ་ཞིབ་པ་སྟེ། རོན་ལ་ནང་དུ་སེམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་
འདི་ལ་བདག་གིས་བཀྲུང་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་
པ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་དམན་པའོ། །བདག་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་ནི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་
པས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཚོགས་གོ། །སྤྱི་ལྟར་དེས་བཤེས་གཉེན་
བསྟན་པ་ལ་འགོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་

དང་། སྟོན་པའི་སྟོན་ས་དེ་གཉིས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་དུག་
 ཡོད་དོ། །དེ་གང་ཞེན། ཆོ་འདིའི་འགོ་བས་བསྟན་པ་ནི་ཐག་ཉེ་བའོ། །ཆོ་
 རབས་དུ་མས་འགོ་བས་བར་ཆོད་ནས་གཞོད་བསྟན་པ་རིང་བའོ། །སྟོར་བས་
 བྱི་ཆོ་འདི་ལ་འད་དུས་གཞན་བྱིས་ཞིག་ན་བསྟན་པ་འཕམ་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་འད་
 དེ་མ་ཐག་པར་བསྟན་པ་མིན་པར་ཆོ་རབས་དུ་མས་བར་ཆོད་ནས་བསྟན་པར་
 སྟོར་བ་ཐག་རིང་ལ་ཆོ་འདི་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་སྟོར་བ་དང་ཆོ་རབས་
 བྱི་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་སྟོར་བ་ནི་ཐག་ཉེ་བའོ། །སྟོན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ།
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་གིང་བསྟན་པ་ཐག་ཉེ་ལ། ཆོ་
 རབས་བྱི་མར་བསྟན་པར་སྟོན་པ་ནི་ཐག་རིང་བའོ། །འདི་གསུམ་རྟེན་དང་
 སྟོར་བ་ལག་ལེན་དང་བསམ་བས་སྟོན་པ་ཤུགས་དུག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅུ་
 མོ། །གསུམ་པ་བསྟན་པ་མཆོག་ནི། རང་གི་སེམས་གྱིས་བཤེས་གཉེན་
 མཆོག་བསྟན་པ་ལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་
 པ་དང་། བསམ་པ་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་དང་། དབང་འབྱོར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོན་ས་
 བསྟན་པ་རྟེ། རྣམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལོངས་སྦྱོང་ཆད་མེད་
 པ་ལུལ་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཟུངས་གྱིས་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་
 པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
 དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཀུན་མཛད་པ་གཅིག་

ཏུ་འདྲེས་ནས་ཀུན་དང་དོན་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་ལོ་འདིའི་
གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྟན་པ་ན་ཡང་བསྟན་པ་གཞན་ལས་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་བའོ། །
གསུམ་པ་ཚད་མེད་བཞི་ལ། ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་དང་། སྟིང་རྩེ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོ་པོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་
དུག་གིས་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་
མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཚངས་པ་ཡི་གནས་པ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་བཞི་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་བྱམས་སོགས་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་
འཛེབ་དང་། མི་དགའ་བ་མང་བ་དང་། ཆགས་སྣང་གིས་སེམས་མི་སྟོམས་
པ་བཞི་སྦྲངས་པ་དང་། གྲོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ་
དང་། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་དང་ཚོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཡོངས་
སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་གནོད་སེམས་སྦྲངས་ནས་བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་དང་པོ། བྱམས་
པ་སྟོམ་པ་པོ་དང་། ཡུལ་སེམས་ཅན། བསྟོམ་བྱ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་
འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ལ། དམིགས་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་བྱུང་
བར་གསུམ་པ་སྟེ། སོ་སྟེ་དང་ལུ་སྟེ་གས་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་པ་ནི་བདག་དང་

སེམས་ཅན་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉན་
 རང་གི་བྱམས་པ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
 ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དུ་མའི་
 ཆོས་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པར་འབྱུང་བའོ། །བྱང་སེམས་ས་ལ་ཞུགས་
 པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་སྟུ་ཡང་
 མི་དམིགས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རང་སྣང་འབྱུལ་
 པའི་སྟུག་བསྟུལ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དོ་བོ་སྟོང་པར་རྟོགས་
 བ་དམིགས་པ་མེད་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 མཛད་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོད་མེད་བཞི་ནི། སྡོ་
 སྟེ་དང་ལུ་སྟེགས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ལྟའི་སྟན་མོང་དོ། །ཆོས་
 ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ནི། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་བཞིའི་
 སྟན་མོང་དོ། །མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ས་ལས་བཤད་
 དོ། །འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་བླ་པའི་མདོ་ལས། ཐེག་མར་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
 སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་མདོན་སྟུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དང་། སངས་པོ་ནས་
 བདུན་པའི་བར་གྱི་སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་

མངོན་སུམ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མི་རྟོག་
བཞིན་དུ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བྱམས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་བྱམས་སོགས་བཞིའི་དམིགས་པ་ནི། བརྟན་པ་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་བྱམས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ། བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་དམིགས་
ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དག་འ་བ་ནི་བདེ་
བ་དང་ཕྱན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་དེ་དག་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་
རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདར་སྒྲོམས་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་འཕྱད་པ་དང་། མཛེལ་
བ་སོགས་དང་ཕྱད་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་
དག་སོགས་གང་འཕྱད་ནས་ཞེ་སྤང་སྤང་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
ཆགས་སྤང་མེད་པར་བདར་སྒྲོམས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཅན་
ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་གང་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་
ཏོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པས་ནི། ཆད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྟོན་
པའི་བརྟན་བཅོས་ཡང་དག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལ་དམིགས་ནས་
དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་འདུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་དམིགས་སོ། །

དམིགས་བྱེད་གྱི་བྱམས་པས་ནི། དམིགས་ལུལ་སེམས་ཅན་བཞི་དང་ཐེག་
 ཆེན་ཆོས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་
 བས་རབ་དུ་འཇུག་གོ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་དེ་ལ་དོན་གྱི་དབྱེ་
 བ་བཞི་སྟེ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་བདག་དང་ཆོས་སུ་དམིགས་
 པའམ་ཕྱི་དང་ནང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྟེ་
 བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་ཉི་བར་ཞི་
 བ་ཐོབ་པས་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་ས་པོན་བརྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབད་ཚུལ་
 དང་རྟོག་དབྱེད་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སོགས་སུ་བཞག་པ་དང་། བྱམས་
 པའི་ལུས་གྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་གཉིས་ནི་བྱམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་གྱི་སྤང་པོར་གཏོགས་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་
 མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པར་བཞག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་
 ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་བྱམས་པ་ནི་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། ལུལ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་ནས་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་
 གྱུར་། སེམས་གྱི་མདུད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱམས་སོགས་དམིགས་པ་

མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་བྱམས་པ་དམིགས་པ་མེད་
པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། བྱམས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བྱིས་
ཉམས་པ་འཕམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བའི་ཆ་ཅན་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གནས་
པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ཅན་ནི་མི་གཡོ་བ་སྟེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
བ་དང་། ཚད་མེད་བཞིའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ཆགས་པས་
རྩིས་ཤིང་དེས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མི་འཆོལ་བ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྩིས་བ་དང་ཆོག་འཛིན་བྱེད་པ་མིན་པ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་བཞི་ལས། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་ནི་མི་གཡོ་བ་དང་། རྩིས་
བ་དང་ཆོག་འཛིན་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་རབ་རྒྱ་གནས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་
ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པ་དེའི་དབྱེ་བ་
ལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མེད་བཞི་ནི་རྒྱུ་དུའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
གནས་ཤིང་གསུམ་སྟེ། ཚངས་ཤིང་དང་། ཚངས་ལྟ་ཉེ་བའམ་ཚངས་པ་མདུན་
ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་གསུམ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འོད་
རྒྱུང་སོགས་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དགེ་རྒྱུང་སོགས་གསུམ།
བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྒྲིན་མེད་འོད་སོགས་གསུམ་དང་། མི་ཆེ་བ་སོགས་

གནས་གཙང་ལྷ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། ཚངས་དེས་གྱི་ཚད་མེད་བཞི་ནི་རྩེ་
 ཅུ། ཚངས་ལྷ་ཉེ་ལྷན་གྱི་དེ་བཞི་འབྲིང་དང་། ཚངས་ཆེན་གྱི་ཚད་མེད་བཞི་
 ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ལ་ཚད་མེད་རྩེ་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལས་རྩེ་ཅུ་དང་འབྲིང་གཉིས་ཀ་རྩེ་ཅུར་བསྐྱེ་ཞིང་།
 ཆེན་པོ་དང་དེ་གཉིས་སུ་བྱེའོ། །ཡང་དམན་པའི་ས་པ་ཞེས་པ་ས་འོག་མ་འོག་
 མ་དམན་པ་དང་། གོང་མའི་རྒྱད་གྱི་ཚད་མེད་ལྷག་པ་སྟེ། མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་
 པའི་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་དམན་ཞིང་རྩེ་ལ། ས་དང་པོ་པའི་ལྷག་ཅིང་
 ཆེ་བ་དང་། ས་དང་པོ་པའི་དེ་དག་དམན་ལ་ས་གཉིས་པའི་དེ་བཞི་ལྷག་པའི་
 རྩེ་ལ་གྱི་ས་དང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆེ་རྩེ་ཅུ་བཞག་པའོ། །བསམ་པ་དམན་དང་
 ཞེས་པ་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པས་ཉན་རང་གི་ཚད་མེད་བཞི་ནི་རྩེ་ཅུ་དང་། ས་
 དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པའི་
 ད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་རྩེ་ཅུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་མིན་པ་
 དང་། མཉམ་བཞག་གི་ཡང་རྩེ་ཅུ་དང་འབྲིང་གཉིས་དང་། དམན་པའི་ས་
 འོག་མ་འོག་མ་དང་། བསམ་པ་དམན་པ་པའི་དང་། ད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དམན་པས་རྩེ་ལ། དེ་ལས་གཞན་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་
 གྱི་ཆེན་པོ་དང་། དམན་པའི་ས་མིན་པ་གོང་མ་གོང་མ་དང་། བསམ་པ་དམན་
 མིན་པ་བྱང་རྩེ་བ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དང་། ས་བརྒྱད་པ་
 སོགས་དག་པའི་ས་གསུམ་ན་རྣམ་རྟོག་གི་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བས་ད་རྒྱལ་

མེད་པ་དེ་དག་གི་ཚད་མེད་བཞི་ཉིད་ལྟག་པའམ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་འབྲས་བུ་ནི། སྤྱིར་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དབྱམས་སོགས་ཚངས་པའི་གནས་པས་རྟག་ཏུ་
གནས་པའི། གློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་
སུ་རུང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྟག་ཏུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་
བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚད་མེད་པའི་བསྐྱེམ་པ་དེས་ནི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དབང་བྱེད་པའམ་བདག་
པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་
ཅན་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པ་དང་། ཞུགས་
པ་དག་གྲུང་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྩོན་
འགུས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྩ་ལ་གྱི་འབྲས་བུའམ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི་འབྲས་
བུའོ། །ཆེ་འདིར་གོམས་པས་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་ཚངས་གནས་དང་མི་འབྲལ་
བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །ཚངས་གནས་བཞི་པ་དེ་ཡི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞོན་སེམས་སོགས་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་
བུའོ། །ཚངས་གནས་གོམས་པ་ཚད་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ནི། གཞོན་སེམས་
སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་དབྱམས་སོགས་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱེམ་པར་རང་གར་གནས་
པའམ་བག་ཚེན་བྱས་པ་མེད་པར་གྱུར་གྲུང་། གཞོན་སེམས་སོགས་སྐྱེད་པར་

བྱེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་མི་བཟད་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་བྱམས་སོགས་ཉམས་
པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཚངས་གནས་གོམས་ཤིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བར་གྱུར་
པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་འབྲས་བུའི་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་
བྱས་ན་དེའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་དང་། འོགས་སུ་བྱེན་ཚད་མེད་གོམས་པའི་
རྟགས་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ་ས་བཅད་བདུན་དུ་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་བཞི་
དང་མི་ལྟན་པའི་ཉེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མ་འབྲུད་ན་སྟམ་པས་
སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱོར་བྱིར་བསད་པ་དང་བདེག་པ་སོགས་གཞོད་པ་བྱ་བར་
སེམས་པ་ནི་བྱམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ལུས་ཀྱིས་བརྟུང་བདེག་
སོགས་རྣམ་པར་འཛེབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྟོང་
རྒྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྟན་པར་མཐོང་བ་ལ་
ཐུག་དོག་གི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་མོས་མི་དགའ་བ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་།
ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་དག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་གཞོད་
སེམས་སྦྱེ་བ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཛའ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་སྦྱེ་བ་དང་ལྟན་པ་ནི་བྟང་སྟོམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།
།དེ་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ལྟན་ན། ལུས་དང་སེམས་
ལ་གཞོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་སྟེ་ཆོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་
རེག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་འབྱུང་ཞེན་གཞོད་སེམས་

རྣམ་འཆོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་སྒོག་གཅོད་པ་སོགས་སྒྲིག་པ་བྱས་པས་
 བདག་ཉིད་ཆོ་འདི་ལ་བསད་པ་བཅིངས་པ་སོགས་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་
 ཏུ་དཔུལ་པ་སོགས་སུ་སྒྲེ་བས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། ཉོན་
 མོངས་དེ་དག་གིས་གཞན་གྱི་སྒོག་དང་ལོངས་སྟོན་ཆུང་མ་སོགས་ལ་གནོད་
 པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་དེ་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་
 དག་པར་བྲུངས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་འཛོམས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་བདག་ནི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ལམ་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེ་བ་ནི་པོར་ཏེ། སོ་
 སའི་སྒྲེ་བ་སྒྲིག་ཅན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་ངན་སོང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་
 བདག་ནི་བསྐྱུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་ལ་གཏུང་བ་དང་བཅས་པ་འཕྲོད་
 པ་དང་བཅས་ཤིང་སེམས་མཉམ་ཤིང་ཞུམ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དེ་ལ་སྟོན་སྟོན་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་
 ཟག་འདི་ནི་སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་ཅི་
 ཡང་འབུལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་ཤིང་
 མཆོད་པའི་གནས་སུ་མི་འཛོག་པས་ཆོས་གོས་དང་བཟའ་བཏུང་ཡོ་བྱེད་གྱི་
 རྟོན་པས་དམན་ཞིང་། སྐར་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དུས་ན་ལྟ་ལ་སོགས་
 པས་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལ་སྟོན་ཅིང་བྱིན་ཆད་སྐྱུང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ཀྱང་དགེ་སྟོང་འདི་ནི་དགེ་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་དགེ་སྟོན་

གི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ། བོད་བྱ་ལྟར་སྟོན་པ། ཤི་བའི་རོ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་
 འདུལ་བ་སོགས་ལས་རྣམ་པ་རྒྱ་མར་སྟོན་པ་མཛད་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཐོབ་པ་
 དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། འདི་དང་ལྟན་གཅིག་གནས་སུ་མི་རུང་ཞེས་ཆོག་གིས་སྟོ་
 འབེབས་ཤིང་རྩོད་པར་བྱེད་དེ། ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཟག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ཚུལ་
 བྱིམས་ཉམས་ཤིང་སྤྲིག་པའི་ལས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ཞེས་བྱོགས་དང་
 བྱོགས་སུ་མི་རྟོན་བ་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་ཚུལ་བྱིམས་ཞིག་པ་
 དེ་ནི་ཆོ་འདིར་སྟུག་བསྐལ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཅམ་རྒྱ་མ་ཟད་སྟེ་བ་གཞན་རྒྱ་
 དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྟེ་བ་དང་། སྤར་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཆད་མེད་བཞི་སོགས་ལས་
 གྲང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཐོབ་
 མི་རྣམས་པས་མ་ཐོབ་པ་ལས་གྲང་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་དང་གདུང་བ་
 མི་བཟོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ནི་གཉེན་
 པོ་བྱམས་སོགས་དང་མི་ལྟན་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་བྱོགས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་འཇལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དུག་པ་ཡོན་ཏན་ནི། རི་རྒྱུད་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་འདི་ཀྱན་བྱམས་པ་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་ལེགས་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཕྱུང་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་

དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་
མི་གོས་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་
ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་སྟེ་འཁོར་བ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་སེམས་
ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ། དུམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་བཞིའི་སེམས་པ་ཡིས་པན་
བདེ་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་པལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མེད་
ལ་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡི། སྤྲུལ་ཅིག་ལྟ་སྤྲུལ་ཅིང་མོངས་
པ་ལ་ཡང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་སྟིང་རྗེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་གྲངས་དགུ་ལས་དང་པོ་སྟིང་
རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་བརྟུ་སྟེ། འདོད་ཁམས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ལ་འདོད་ཆགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཚིམ་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་མི་རབ་ཏུ་འབར་བས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སྟིང་རྗེ་རབ་ཏུ་
སྟེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ཡི་དགའ་བདུད་ཀྱིས་བར་
ཆད་བྱས་པ་ཡི་དབང་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་བྱེད་པ་བཏང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟིང་
རྗེ་བསྟེའོ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཆོར་བ་མི་བཟོད་པ་མྱོང་བ་དང་།
མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྐྱེ་ཤ་ན་འཆི་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་འོན་པར་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྟིང་རྗེ་རབ་ཏུ་སྟེའོ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་

རྒྱ་ལུས་དག་ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་སྒོག་གཅོད་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ནས་
 དེའི་འབྲས་བུ་དཔུལ་སོགས་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་
 བསྐྱེད་པ་ཤན་པ་དང་རྡོན་པ་དང་རྒྱན་པོ་སོགས་སེམས་ཅན་སྒྲིག་པ་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་བ་དང་། གང་དག་ཐར་པའི་བྱོགས་ལ་ཡིད་གཏན་ནས་
 མི་འཇུག་པ་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་རྣམས། སྒྲེ་བ་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་
 བར་འབྱམས་པས་བསྟོད་དགའི་ལམ་ལ་ཀླུ་རུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་
 ལ་སྟིང་རྗེ་སྒྲེའོ། །བརྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་བདག་
 དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་སོགས་ལྟ་བུ་རན་པ་སྣ་ཆོགས་གྱི་འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་
 དག་ལུན་པ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་སྒྲེའོ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཙམ་ལ་ཐར་པ་དང་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་རོ་བྱང་ཁིང་ཆགས་པ་ནི་
 དཔེར་ན་ཟས་ཆེན་པོ་ཡིད་འོང་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་ནས་ཟ་བ་དང་འདྲ་
 བར་གནས་སྐྱབས་དེར་བདེ་ཡང་མཐར་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་འཁོར་
 བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྟིང་རྗེ་
 སྒྲེའོ། །མུ་སྟེགས་པ་དག་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་མེད་ལུས་གདུང་བ་དང་བྲག་ཁོན་ས་
 རྩེབས་པ་སོགས་སྒྲེལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལམ་དུ་མཐོང་
 བས་ཐར་པ་འཆོལ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལམ་ནི་རབ་རྩ་སྟོར་བ་གྱུར་པ་ཡིན་
 པས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྟིང་རྗེ་རབ་རྩ་སྒྲེའོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
 སེམས་གྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཐར་པའི་

ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རང་བཞིན་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ལས་གོལ་བ་དམན་ལམ་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟེའོ། །ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་མ་རྩོགས་པ་དང་། འགལ་
རྒྱུན་གྱིས་ཟེན་པས་ལམ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་སྟོབས་རྒྱུད་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟེའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་བརྩུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་
པའི་སྟིང་རྩེ་དེ་ཡང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྟིང་རྩེས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་ཁུ་ཅི་ཞིག་འཕྱོང་ན། སྟིང་རྩེ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཅོག་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་རྣམ་
པར་སྦྲངས་པ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་ཁུའོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་པོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་ཁུ་དང་། སེམས་ཅན་
གཞན་ལ་སྤྱལ་བ་སྤུལ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་
རང་གིས་ཆོ་གང་ངལ་དུ་བ་སོགས་གཏུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་
པ་ནི་སྟེས་ཁུ་བྱེད་པའི་འབྲས་ཁུའོ། །སྟིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གང་དང་
གང་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་དེར་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་
རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་ཁུའོ། །ཆོ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་སྟིང་རྩེ་གོམས་པས་ཆོ་
རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་སྟིང་རྩེ་གོང་དུ་འཁེལ་ཁིང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་
བ་ནི་སྟིང་རྩེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་རྒྱན་མཐུན་པའི་འབྲས་
ཁུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟིང་རྩེའི་ཚོས་ལྟ་བོ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་

སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཐག་མི་རིང་སྟེ་སྦྱར་དུ་བོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
 ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྟིང་རྗེའི་བྱེད་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡི་བྱིད་ནང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་
 བསྐྱལ་བ་གསུམ་དང་ནང་གསེས་སྟུ་བྱེ་བས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་སྟུག་
 བསྐྱལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་ཆོས་དེ་དག་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་
 བར་རྣམ་པར་ཤེས་ནས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་སྟོབས་མི་འགྱུར་ཞིང་
 སྟིང་རྗེས་གཞན་དོན་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཤེས་པའི་བྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་སྟེ་རྒྱ་ནག་འཆི་སྐྱེས་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་པས་རབ་ཏུ་གཞོད་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་སྟུག་བསྐྱལ་གསུམ་ལ་བདག་རང་ཉིད་
 གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བུ་ཡི། གཞན་ལ་བརྟེན་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་
 དེ་དང་ནི། སྟུག་བསྐྱལ་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཀྱང་འབྱུང་ཡིན་
 བར་མཐེན་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་ལམ་དང་འགོག་པ་དང་བཅས་བདག་གྲུང་རི་
 ལྟ་བཞིན་དུ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱིར། གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་བཏང་
 སྟོམས་སྟུ་མི་བྱེད་པར་སྟིང་རྗེ་ཞིང་ཉམ་ང་བར་བྱེད་གྲུང་། དེ་བསལ་བའི་
 ཐབས་ཤེས་པས་སྟུག་བསྐྱལ་དེས་སེམས་སྟོབས་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་
 པ་སྟིང་རྗེའི་དབྱེ་བ་ནི་སྟིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟེ་

བ་འདི་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟིང་རྩེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་
 བྱུང་བ་དང་ནི། སྟིང་རྩེའི་ཡོན་ཏན་དང་སྟིང་རྩེ་མེད་པའི་སྟོན་དང་། སེམས་
 ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་
 དེ་རྣམས་རང་གི་གཉེན་དང་བཤེས་སྟུག་པ་བྱངས་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་
 འདོད་ཅིང་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཡང་། ཞེ་འདོད་དང་
 ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་སོགས་སྟིང་རྩེའི་སྟོ་སྟུང་པའི་ཚུལ་རྣམས་སོ་
 སོར་བརྟགས་པ་བྱས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དེ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་ལྡན་པ་
 དང་། མི་མཐུན་སྟུགས་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཛེ་སོགས་ཉམས་པར་བྱུང་བའི་
 སྟིང་རྩེ་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་བཞིན། ། ཕྱི་མ་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་
 ཞེ་སྣང་མི་སྟེ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟིང་རྩེ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་
 རང་བཞིན་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། བསྟོམ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན། །ལྟ་བུ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ་
 དཔེས་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དབེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་མཉམ་པའི་སྟིང་རྩེ་
 མེད་ན་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སྟེ་དང་ཉན་ཐོས། རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་
 མངོན་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟེ་ཡང་། བདེ་ཆོར་དང་ལྡན་
 པ་དང་བྱང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་མི་སྟེ་བ་ནི་མི་ཉམས་
 པའི་ཕྱིར་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་

ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་ཅི་མྱོང་ཡང་སྟུག་བསྐལ་གསུམ་
ལས་མ་འདས་པར་གཟིགས་ནས། རི་ལྟར་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་བ་ལྟར། སྟིང་པའི་ཕེ་མོའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཉམ་པར་སྟིང་རྩེ་སྟེ་བས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བར་འགའ་སྟིང་རྩེ་འབྱུང་ཤིང་འགའ་མི་འབྱུང་བ་
ལྟ་བུ་སྟེ་སྟིང་རྩེ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་
བ་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་སྟངས་པོ་ལྟག་མེད་ཀྱི་དྲིས་ན་ཟད་ཅིང་རྒྱུ་ཆད་པས་ཉྱལ་བ་
མིན་པས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་ནི་
སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྟངས་
པོ་ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་
ཟད་པའི་ཉྱལ་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་དོན་ཁྱུང་
དུ་འབྱེར་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པས་མིན་པའི་སྟིང་རྩེ་ནི། འཛིག་རྟེན་པས་
རང་དོན་དང་འདྲེས་ནས་མཛའ་བཤེས་སོགས་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་སྟིང་
རྩེ་བ་དང་། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་བ་ཅུ་ཡོད་པར། ཉན་རང་རྣམས་
ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་གཞན་དོན་ཁྱུང་དུ་འབྱེར་པའི་
བསམ་པ་མེད་པས་དེ་དག་གི་སྟིང་རྩེ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པས་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་

ཁྱད་མེད་པ་གཞན་དོན་ཁྱད་ཏུ་འབྱེད་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པའི་
སྟོང་རྗེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །གང་ལ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་བར་མཐོང་
ནས་སྟོང་བཅེ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྟུག་བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་བྱ་བ་དངོས་
སྟུག་པའི་སྒོ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཡིན་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ལ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐལ་བ་ལ་སྟོང་རྗེ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྟུག་
བསྐལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་སྐྱབ་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་མཛད་
བ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མ་ཡིན་པར་བར་འགའ་ཞེ་སྐད་འབྱུང་
བ་དང་། དག་ལ་ཞེ་སྐད་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཉན་རང་
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྐད་དངོས་སྟུ་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཐ་མོ་མ་
སྒྲངས་པས་དེ་དག་གི་སྟོང་རྗེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱི། སྟོང་རྗེའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཞེ་སྐད་དང་འཆོ་བའི་བག་ལ་
ཉལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་
ཡོད་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པས་མིན་པ་དེ་
ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །འདི་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡོངས་
སྟུ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་

སྤྱི་ལ་སྦྱར་གྱང་མི་འགྲིག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐྱིན་པ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བུ་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་དང་སྤྲུགས་རྗེ་ནི་སྐད་དོད་གཅིག་ལ་ཞེས་སྦྱར་མ་སྦྱར་ཅམ་
 ལས་དོན་འདྲ་ཡང་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བཤད་མ་
 ཐག་པ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པ་མིན་པ་དང་། རྟག་པ་མིན་པ་
 སྟོན་སྟུང་པ་དུག་བཤད་པ་གང་དེ་བརྩེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་
 བརྒྱུག་པ་དུག་པོའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྟན་པ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཤད་མ་
 ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པ་གང་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ནོ། །ཤེས་པ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆེ་བ་དཔེས་
 བརྟན་པ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ནི་བཟོད་དང་སྟོན་སྟུང་ཆོག་པ་ཅན་ལྟ་སྟེ། དཔེ་ལྟོན་
 ཤིང་བཟང་པོ་ལ་རྩ་བ་དང་། རྩོད་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་དང་།
 མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱབས་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནི། དེ་ལས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྐྱེ་ཆོག་སྟུང་པ་ལ་བཟོད་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཐབས་སྐྱེ་ཆོག་སྟུང་པ་ལ་བཟོད་
 སེམས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་འཁོར་དང་གནས་སྟུན་སྐྱེ་ཆོག་སྟུང་པར་སྦྱེ་བར་གྱུར་

ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོར་བས་
གར་སྒྲིམ་ཀྱང་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲེབ་མང་པོ་ལེན་པ་
དང་། དེའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟ་པོའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་སྟེ། གྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་
མདོ་ལས། བརྩན་པ་ཤར་དུ་ཏྱིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དཔག་ས་ཕྱིར་འབྱུང་
པ་དང་རྩབ་པ་ནི་སྒྲིམ་བུའི་སྒྲོག་གི་དབང་པོའི་སྒྲོན་དུ་འགོ་བཤོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བཤོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ག་ཡའི་རིའི་མདོ་
ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །
སེམས་ཅན་ནི་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་མ་སེམས་ཅན་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིང་ལས་འབྲས་སུ་མཆོག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་ལྡན་པ་
འདི་ནི་སྒྲིང་རྩེའི་ལྷན་ཤིང་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྩ་བ་སྒྲིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྒྲུག་པས་བཟོད་པའི་
སྒྲོང་པོ་འབྱུང་ལ། བཟོད་པའི་སྒྲོང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
ལས་བསྐྱུལ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་པ་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །ཐབས་སེམས་
པའི་ཡལ་ག་ལས་སྒྲེབ་པ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་
བྱེད་མི་ལུས་པས་སྒྲེབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་སྒྲེབ་

བ་འཛིན་པར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལོ་མ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ལོ་
 མ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རི་ལྟར་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་འབྱུང་
 ངོ་། །སྐྱེ་བའི་མེ་ཏོག་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྡོན་གྱིང་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བར་བསྟགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་རྩ་བ་མེད་ན་གཞན་རྣམས་
 ལྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་གྱིང་གི་རྩ་བ་མེད་ན་སྤོང་པོ་ནས་
 འབྲས་བུའི་བར་དུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་
 བྱུར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་སྒྲོས་པ་བྟེན་
 པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཀྱང་ཉི་དུ་སོགས་གང་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་དགའ་ཡང་འབད་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མི་འབད་པ་དང་།
 ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགའ་སྦྱུད་མི་བྱེད་པ་བཞིན་
 བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བ་ཡིན་ནོ། །སློ་ལྟན་དེས་
 གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་སྟུག་བསྟུལ་བ་མི་བཟོད་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 ཐབས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་
 ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་སྟུབ་པར་མི་བྱས་པས་དེ་ལ་བསམ་པ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་སེམས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སློ་ཅན་དེས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དགའ་པོ།

རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་སྐྱགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་དག་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་
 འདེབས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
 འཛིག་རྟེན་པ་དག་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དགེ་བ་བྱེད་
 བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་རྣམས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་མྱིད་པ་འདི་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 བཞན་འདོགས་པའི་སྒྲེ་བ་བཟང་པོ་མ་ཐོབ་ན། ཚུལ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་སྒྲེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་མི་རུས་
 པ་དང་། ཡང་ན་ཉན་རང་ལྟར་སྒྲེ་བ་རྒྱན་ཆད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན། རྟོང་པོ་ལྟ་བུའི་བཟོད་
 པ་ནས། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བར་ལྟ་བུ་པོ་དེ་འབྱུང་
 མི་མྱིད་དོ། །རྩ་བ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 བཤད་པ་ནི། རི་ལྟར་རྒྱོན་གིང་གི་རྩ་བ་རྒྱས་བརྒྱན་ན་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང་རྒྱས་
 པར་གྱུར་ནས། དེ་ལས་སྟོང་པོ་ནས་འབྲས་བུའི་བར་རྒྱ་ཆེན་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བ་ལྟར། རྩ་བ་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་འཕམ་རྒྱས་འཕུབ་སྟེ་རྒྱས་བརྒྱན་པ་ལ་སློབ་པ་རྟན་
 འགེལ་དུ་གསུངས་ཏེ་འཕུ་བ་ནི་བྱམས་པའོ། །འགེལ་བ་ལ་ལས་འཕུབ་ཞེས་
 པ་གིང་གི་རྩ་བའི་རྩད་སྤྲོའི་དག་གིས་སའི་རྩ་བ་འབྱུང་བས་གིང་རྒྱས་པས་རྟུང་

བས་འཕྲུང་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཅུ་བའི་ཡང་ཅུ་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་འདྲ་
 སྟངས་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ཅུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་ཅུ་བ་སྟོང་རྩེ་རང་ལ་བཤད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱམས་པ་
 དང་སྟོང་རྩེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་ཤུགས་ཀྱིས་ཆང་བ་ཡིན་
 པས། སྟོང་རྩེ་ཉིད་ཅུ་བ་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་ཅུ་བ་གཞན་བྱམས་པ་ལ་ངོས་
 འཛིན་པ་ལྟར་མ་བྱས་པར། ཅུ་བ་དེ་ཉིད་འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་བྱམས་པ་
 བྱི་རྒྱས་འཁུ་བ་འཕམ་རྒྱས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུར་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བ་
 གྲངས་ན་ལགས་འདྲ་སྟེ། སྟོང་རྩེའི་རྒྱ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། ཞེས་ཅུ་བར་ཡོད་པ་
 དང་འགྲེལ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། འཁུ་བ་ཞེས་པ་ཅུ་བའི་ཅུད་
 རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲུང་བ་འཕམ་འཁུ་བ་འཕམ་ཅུ་བ་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་བ་འཕམ་སྒྲགས་
 པ་ལ་རྒྱས་འཁུ་བ་འཕམ་བརྒྱན་པའི་དོན་གྱིས་བྱེད་ཆོག་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་
 འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་རྩེའི་ཅུ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་འཁུ་བ་
 ལྟ་བུ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། བྱམས་པའི་སེམས་རྒྱ་དང་འདྲ་བས་སྟོང་རྩེའི་ཅུ་བ་
 བརྒྱན་པར་བྱས་ན་སྟོང་རྩེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་
 བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཡོད་པ་དེ་
 ལས་ཡུལ་དེ་དག་བདེ་བ་ལྟན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པས་དེའི་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པར་
 བྱེད་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་བྲུ་སྟུག་གུ་བཞིན་དུ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རི་ལྟ་བུ་ན་པ་ལ་ཕ་མ་སྟུག་བསྐལ་ཞིང་དེ་ནད་

དང་བུལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པའི་དཀའ་ཆོག་གསུག་གི་སྤྲུལ་
བསྐལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པར། སྤྲུལ་སོགས་ཐབས་འདི་ནི་འདི་ལ་པན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་དུ་དེ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་ཅན་དེ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལུས་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ལ་ཡང་། གཞན་ལ་པན་
འདོད་གྱི་བྱམས་པས་འདིའི་ཆེད་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་སྤྲུལ་བསྐལ་མ་ཡིན་
གྱི་དང་དུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་དུ་བདེ་བ་ཡི་འདུ་ཤེས་རྟེན་
པ་ཡིས། དེས་ཅི་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་མེད་པའི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཡངས་ཤིང་
རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱས་
པའི་རྒྱ་ལས། གཞན་དོན་བྱ་བའི་ཐབས་གྱི་སྒོ་བདག་མེད་གཉིས་དང་མཛོན་
ཤེས་དང་གཞུགས་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དང་ཐབས་
རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཞན་
དོན་སེམས་དཔའི་ཡལ་ག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དུ་མ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱ་དེ་
ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་པན་བདེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ནི་མ་བཅད་པར་ཆོ་རབས་གངས་མེད་པར་བཏབ་པས། སྒྲོན་
པའི་ལོ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་རྟེན་པ་རྣམས་འདོར་བ་དང་སྤྲུལ་ལས་རྒྱ་རེ་
ཆེར་འཕེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ལོ་མ་གསར་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ལེན་
པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་སྐྱིན་པར་བྱེད་པའི་མེ་འབྲས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུན་རྣམ་པ་

དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་མེ་ཏོག་མདོན་དུ་འགྲུབ་པ་
 དང་། སྐྱེ་བ་བྱང་བའི་རྟེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
 སྐྱོན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་མེ་འབྲས་དེ་གཉིས་དོན་ཡོད་པ་འཕམ་འབྱུང་
 བར་ཤེས་པ་བྱ་སྟེ། ལྷོན་ཤིང་ལ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ས་རྒྱ་
 སོགས་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལྟར་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་རང་གི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དང་། ཡུལ་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་
 དབང་གིས་འགྲུབ་པོ། །དུག་པ་སྟོང་རྗེའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་
 གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཏོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མཐར་ཐུག་
 གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཛིགས་པ་
 བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་བར་སྟོད་པར་ལྟན་པ་སྤྱིག་མི་བྱེད་དེ་
 བྱེད་རིགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་བྱས་ན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་
 རང་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་པས་བཟོད་དཀའ་སྟུམ་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་ཞེས་སོ། །འདི་
 ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཡང་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་བའི་དབང་གིས་

བསྐྱེད་པ་འཕམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་འཕམ་སྤྱུག་པ་ཕམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཛིན་
 ཅིང་། ཉན་རང་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཀུན་ལས་འཕགས་པའི་བདེ་བ་
 གཞལ་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བློ་རྒྱུ་རྩེ་བསྐྱེད་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་
 བར་མི་འབྱུར་རོ་སྤྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་རྩེས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བརྩེ་
 ལྡན་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཉན་རང་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་བར་ཞི་བའི་བྱང་
 འདས་ལའང་ཡིད་ནི་མི་ཆགས་གིང་མི་གནས་ན་འཛིན་རྟེན་པ་ལྟར་འཛིན་
 རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རང་གི་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཆགས་པར་འབྱུར་
 བསྐྱོས་ཅི་དགོས་ཏེ་དེའི་བྱིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལའང་མ་ཆགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཛིན་རྟེན་ན་
 མས་བུ་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་གང་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་སྟོ་
 བ་མེད་པ་དང་། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སུ་སོགས་ལ་
 ཆགས་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་
 ཞེ་སྤང་བ་སོགས་ཉན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པའི་བྱིར་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་གཏན་མེད་
 པ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤོངས་པ་དང་
 བཅས་པའི་བྱིར་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་མེད་དོ། །སྟོ་ལྡན་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་བྱམས་པ་ནི་ཁ་ན་
 མ་སྟོ་བ་མེད་ཅིང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་

མེད་པ་ཡིན་ཞེན། འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་བ་གྲོང་དག་ཏུ་དོལ་
 བའམ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་པའི་ཚུ་བོ་ཆེ་ལ་འབྱུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡི། འཛིག་
 རྟེན་པ་རྣམས་ཐར་པར་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་བཤམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཁ་
 ཅན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཅན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡིད་
 ཆེས་པ་ཉིད་དོ། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེན། འཛིག་རྟེན་
 འདི་ན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཚུབ་པ་ཉིད་དུ་རང་
 སངས་རྒྱས་པའམ་རང་གིས་རྟོགས་པའི། རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུམ་པ་ལ་ཡང་
 བྱམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་དེ་ལས་གཞན་ཉན་ཐོས་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སྒྲོས་
 གྲང་ཅི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་པ་དང་བྱམས་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་ལས་
 གྲང་འདས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །
 གཉིས་པ་གང་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་
 པའི་རྒྱས་པའད་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་སོགས་གྱིས་
 བརྟན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གནས་སྐབས་དེར་རང་ལ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་མེད་གྲང་ཞེས་སམ་ཡང་ན་འགྲེལ་བ་ལྟར། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 མེད་པར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ། བརྟེན་བས་གཞན་གྱིས་དོན་དུ་རང་གི་སེམས་སྤྲུག་

བསྐྱེད་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་སྒྲིག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་བརྟན་
པ་ནི། སློ་རྒྱུད་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་
ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཅིང་བཟོད་དཀའ་ལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱང་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བསལ་ནུས་སྒྲུལ་བ་དང་། མགོ་
དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་དང་སེམས་ཅན་བྱས་པ་ལོག་པར་གཞོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ལོག་སྐྱབ་ཀྱང་བཟོད་དཀའ་བ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ན་སྐྱེ་ག་ན་
འཆི་དང་གནས་སྐབས་དེར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཚོགས་མེད་དགོས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅན་མང་པས་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རང་གི་ཁྱུར་ཏུ་བྱུངས་
ན་རང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ནམ་ཡང་ག་ལ་ཐར་སྒྲུལ་ཏུ་བསམས་ནས་སེམས་
ཞུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་
གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དང་པོར་མོས་སྦྱོད་ཀྱིས་ན་
ཀྱུན་ཏུ་སྒྲིག་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་
མ་ཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་
ཏུ་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྦྱོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་གཏམ་
འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་སྟོང་རྗེ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། སངས་
རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དགོས་པར་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་ནས་ཞེས་པའི་འཕགས་པའི་ས་དང་བོ་ལ་

རེག་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཏུ་འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པས་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟོབ་པའི་བྱིར་དབྱེལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དངོས་སུ་དང་ཏུ་བྱངས་པ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་གཞན་སྟོབ་པའི་དོན་ཏུ་སོང་བ་དེའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་དང་མི་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མེད་པས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ཕུལ་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། དེ་ལྟར་བརྩེ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེས་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་དོན་བྱས་པ་ཉན་རང་དགྲ་བོའ་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྟ་ན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དོ་མཚར་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ས་ཐོབ་པན་ཆད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མི་འཛིག་ས་པ་ཡིན་ཡང་། མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནས་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ་བ་ཤེས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ལས་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་བསམས་ནས་སེམས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་རང་གཞན་ཀྱང་སྤྱིད་པ་འདིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་མྱོང་། རེས་

བདེ་བའང་ཅི་རིགས་སྤྱང་ཡང་ད་ལྟ་དེའི་ཕན་གནོད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། མ་
འོངས་པའི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་མི་
འཛད་མོད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གསལ་དུ་འབྱུང་བའང་དེ་སྟེད་དུ་
མི་འཛད་པས། དུས་གྱི་མཐའ་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
མཐའ་དང་སྐྱུག་པསྐྱེལ་གྱི་མཐའ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ཡང་།
རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་ཀྱིས་
གྱི་མཐའ་མེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་སྟེད་པར་བགྱིདོ་སྟམ་དུ་གོ་ཆའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་
ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་
ཅིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་བྱས་ན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྟར་དུ་འཛིགས་པ་མེད་
པར་དབུགས་དབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་
ལ་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་ལེན་དང་རྣམ་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་གཞན་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བྱིན་པ་ཡིས། དངོས་པོ་རང་གིས་མི་འཆང་
བར། བར་གཏོང་བའམ་བྱིན་པ་ན་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་སྦྱིན་
པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཡིས་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོན་པ་བྱིན་པའི་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་དེའི་
 བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ལ་མི་མོང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྦྱང་ཡང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་མ་ཟད་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་སོགས་བཏང་
 པའི་དགའ་བ་འཛིག་ཏེན་པའི་བདེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོག་དུ་མི་རུས་པ་སྦྱོ་
 པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་པའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་
 གྲུང་པའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྦྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཐུགས་བརྩེ་བས་སྦྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འཁོར་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སྦྱོང་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ན་
 སྟོང་རྗེ་ཅན་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྦྱུག་
 བསྐྱེད་ཅི་སྟེ་དང་དུ་ཡོན་པའམ་ཁས་ཡོན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་
 སྦྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་དུ་ཡོན་པ་ཉིད་དོ། །བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེའི་སྦྱོན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོང་དང་ནི་ཞེས་
 པའོག་གི་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡོན་པས་
 འདི་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡར་སྐྱུར་ཏེ་བརྩེ་བའི་སྦྱོན་པ་བྱས་པ་ལས་སྟིང་
 རྗེ་འཕེལ་བ་དང་། སྦྱོན་པ་འཕེལ་བ་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་འཕེལ་བ་སྟེ། རྒྱ་
 འཕེལ་བ་གསུམ་ནི། སྟིང་རྗེའི་སྟོབས་ལས་སྦྱོན་པ་བྱིན་པས་ཆོར་བས་ཐམས་
 ཅད་སྟིང་རྗེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སྟིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཆོར་བས་

ཀུན་དུ་སྦྱིན་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སྦྱིན་
པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་འོངས་སྟོད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །
དེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་གསུམ་འཕེལ་བ་ནི། བསམ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
སྐྱལ་བསྐལ་བསལ་ལོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ལ་
བཞག་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་སྦྱེ་བས་སྦྱིན་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་བསམ་བ་བྱམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་འཕེལ་
ཏེ། དཔེར་ན་མས་བུ་ལ་ཟས་ཅོར་སྦྱིན་པའི་ཚེ་བྱམས་པའི་དབང་གིས་མ་དེ་
ལ་སེམས་དགའ་བ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་སྦྱིན་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྩེས་
སྐྱབ་བྱུང་བས་བསྦྱེད་པའི་བདེ་བ་འཕེལ་བ་ནི། སྦྱིན་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་ཐོགས་པར་མཐོང་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་
བྱེད་པར་ཅན་འཕེལ་བ་དང་སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་མཐུས་བྱས་པའི་བདེ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་
དབང་གིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འོངས་སྟོད་འོངས་པ་མེད་པ་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་
ཐྱིལ། དེའི་མཐུས་བྱས་པའི་བདེ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། འོངས་སྟོད་མེད་ན་སྦྱིན་པར་འདོད་ཀྱང་ཕ་ལོལ་གྱི་རེ་བ་
རྫོགས་པར་བྱ་མི་ལུས་ཀྱང་། འོངས་སྟོད་ཡོད་པས་དེའི་རེ་བ་སྒྲོང་ལུས་
པར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་བྱེད་པར་ཅན་འཕེལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་རྩི་ཅམ་པ་དེ་ཉིད་དེའི་དགའ་

བདེར་འགྱུར་བའི་བྱིར་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསལ་བ་དང་དུ་སྤངས་བས་
རང་ཉིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་བཏང་ཡང་སྤྲུག་
བསྐྱལ་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བར་འཆར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། དཔེར་
ན་མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་ལ་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་འདི་ལྟར་ལེ་ལོ་
མ་བྱེད་པར་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་རྗེས་སྦྱིན་པ་བྱེད་པའི་ཆེན་ལྷན། འདི་ལྟར་སྤྱིང་རྗེས་སྦྱིན་
པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་སྤྲུལ་སྟེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྣམ་སྦྱིན་ཡོངས་
སྟོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་འཁེལ་བར་བྱའོ། །སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་ལེན་པ་པོ་ཡང་སེམས་རབ་རྟུ་ཆོམ་པའི་བདེ་བ་དང་། གཏོང་
བ་པོ་ཡང་སྦྱིན་པ་རྗེས་སུ་བས་བདེ་བའི་བྱིར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བར་
བྱ་བ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་
བྱེད་པ་ལ་ཀྱུན་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་
ལ་རེམ་པར་བཀྱི་བའམ་འབྲིད་པར་བྱ་ཞེས། སེམས་ཅན་གཏོང་བ་ལ་གོམས་
པའི་ཤུགས་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་རབ་རྟུ་སྤྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །སེམས་
ཅན་སྤྲུག་དོག་ཅན་རྣམས་ས་རོལ་བདེ་བར་མཐོང་ན་མི་དགའ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་
བར་མཐོང་ན་དགའ་བར་འགྱུར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱོད་
པ་སྟེ། སྤྱིང་རྗེས་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་

ཡིན་པས། ལྷག་བསྐལ་ཅན་དེའི་ལྷག་བསྐལ་བསལ་ནས་བདེ་བ་མ་བསྐྱེད་
པར་རང་ཉིད་གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱག་ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་ནད་
ཀྱིས་གཟིར་བའི་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེ་བ་དང་ལྷན་པས་གཞན་སེམས་
ཅན་ལ་རང་གིས་བདེ་བ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་བདེ་བར་བྱས་པའི་བདེ་བ་དེས་
བདག་རང་ཉིད་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མས་སྤུ་ལ་སྤྲོན་བཅའ་ཏེ་བྱིན་
ནས་སྤུ་ནད་ལས་གྲོལ་ཏེ་བདེ་བ་ན་མ་དེ་ཉིད་སེམས་བདེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་དྲི་མེད་གྲགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་རི་སྒྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བདག་གི་ནད་ཀྱང་དེ་སྒྲིད་དུ་མི་འཛོམས།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོང་དུ་མ་ཆགས་པ་གསུངས་པའི་རྒྱས་བཤད་
ནི། སྤྱིང་རྗེ་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། སྤྱིང་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་
སྟེས། དུས་དྲག་ཏུ་རང་གི་སྦྱིན་པ་གང་དང་གང་བྱ་བ་ལ། འདི་དང་འདི་
ལྟར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་རི་ལྟར་སྟོན་ན་དཔོན་པོ་འདི་དང་
འདི་དག་རང་གིས་འཆང་བའི་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་
རྣམས་གྱིས་གཞན་དག་བདེ་བར་གྱིས་ཞེས་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། །
རྒྱལ་ས་འདིར་སྤྱིང་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་སྟེས་སྦྱིན་པ་སྒྲོབ་མ་ལྟ་སྟེ་ལ་འདོམས་
པ་དང་འདྲ་བའི་ཆུལ་དུ་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། དོན་འདྲ་ལ་གོ་བདེ་
བས་འདི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཚིག་པར་མཐོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་
གྱིས་གཞན་བདེ་བར་བྱས་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་སུ་རང་འབའ་ཞིག་ལ་ཐོབ་

པར་རེ་བས་སྦྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པར་གཞན་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལ་རང་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་གཞན་བདེ་བས་རང་བདེ་བ་སྦྱོ་བ་ཡིན་
 པས་ལོངས་སྟོང་བྱིན་པ་དེའི་འབྲས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ནས་
 བདེ་བར་སྐྱར་ཅིག་ཅེས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ན་གཞན་
 ལ་མི་སྦྱིན་པ་ཞིག་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐ་དད་མིན་པས་འབྲས་
 སུའི་བདེ་བ་དེ་བདག་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་བའང་འདོད་པ་མིན་ནོ། །སེམས་
 ཅན་དེ་དག་བདེ་བས་བདག་ཀྱང་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་
 བློ་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་དུག་དང་འདྲ་བར་སྦྲངས་ནས་གཞན་གཅེས་པར་
 འཛིན་པ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་འབྲས་སུ་དང་བཅས་
 ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་འདོམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སྦྱིན་
 པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡོད་ན།
 གཞན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་གིན་དུ་འབྲས་སུར་འབྱུར་བར་བྱོས་གིག་
 དང་དེས་བདག་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོང་རྗེས་སྦྱིན་པ་ལ་འདོམས་
 པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་འབྲས་སུ་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཏང་
 བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པ་རྣམས་

ཡོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་གིན་རྒྱ་མང་ལ་དངོས་པོ་
བཟང་པོ་དང་འབྲས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
གྱུར་པའི་ཆོན་ཡང་བདག་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་འདོད་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དེའི་སྒྲོན་ས་འདི་ལྟར་བདག་གི་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྦྱོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཆོར་བས་བརྒྱུད་མར་འཇུག་
བ་དང་ལྷན་པ་ཅམ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྟག་རྒྱ་བཅེ་བས་རང་གི་
བདོག་པ་ཀྱན་རང་ཉིད་ཉམས་དགའ་བའི་ཆེད་དུ་མི་སྤྱོད་པར། གཞན་ལ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟོས་ལ་དེས་ན་སྦྱོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་
ནི་སྦྱོན་པ་དེའི་འབྲས་སུ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་བ་བྱའོ། །
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གཞན་ལ་གཏོང་གི་སྦྱོན་པ་ཁྱོད་
ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་ན། ཆེ་བྱི་མའི་ཡོངས་སྤྱོད་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སྦྱོན་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོའདིར་ཡང་
རྒྱད་ཅིག་ཅམ་དུ་ཡང་སྦྱོན་པ་ལ་མས་པ་མེད་ཅིང་སྦྱོན་པ་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་
ཡོད་ན་སྤྱིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱོན་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྦྱོན་པ་ཁྱོད་ནི་སྦྱོན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་སུ་མི་
འབྱེན་པས་ལན་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་མིན་པ་འདྲ་ལ། འདི་ལྟར་སྦྱོན་པ་
བྱིན་པའི་འབྲས་སུའི་ལན་ལ་བལྟས་པ་ནི། གཞན་ལ་སྤྱིང་རྗེས་བདག་གི་

ཆའམ་འོས་མ་ཡིན་པས། སྤྱིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལན་ལ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་ན། ཁྱོད་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འདྲ་བདག་གིར་མི་བྱེད་པར་གིན་ཏུ་གཞན་ལ་གཏོང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་རྗེས་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགོ་
བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ཏུ་མ་ཆགས་པར་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བའི་ཚུལ་ལ་སྟོ་སྟོང་ཚུལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་རྗེས་སྤྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་དོན་བརྟུས་ཏེ་བསྟགས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམ་རྣམས་ཀྱི་བརྩེ་བས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་མཐུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བས་སྤྱིན་པ་ནི་
རྣམ་པ་དུག་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྤྱིན་པ་
སྟེ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་ཆོགས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བསད་ནས་
དེའི་ག་སྤྱིན་པ་དང་། སྟོང་བ་པོ་ལ་བརྟུས་གིར་བཀྲེལ་བ་སྟོགས་པ་སོགས་
ཆོག་གིས་སྤྱད་ནས་ཡིད་ལ་སྟུག་བསྟུལ་བ་སྟེད་དེ་སྤྱིན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་
གཞན་ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་སྤྱིན་པ་འོ། །དག་པའི་
གནས་སམ་གཞི་སྤྱིན་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་དུག་དང་མཆོན་ལ་
སོགས་པ་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་པར་བརྟགས་ནས་དངོས་
པོ་དག་ཅིང་གཅོང་མ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་འོ། །ཁན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་པ་ནི།
སྤྱིན་པས་བསྟུས་ནས་དགོ་བ་ལ་སྟོར་བར་བྱས་པས་སྤྱིན་ལུས་སེམས་ཅན་
དེ་དག་སྟེ་བ་སྤྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་འབྲས་བུའི་བདེ་བ་འདྲེན་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་དང་ནི། སྤྱིན་པ་དེས་རང་གི་ལམོར་གྱི་འགོ་བ་བྱ་སྤྱད་དང་བྲན་

གཡོག་སོགས་ལ་གནོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་དེ་དག་གི་སྐལ་བ་མི་
བཞག་པ་འཇམ། རྒྱུ་མ་དང་བྱ་སོགས་གཞན་ལ་གནོད་ན་ཡང་དེ་དག་གི་
སེམས་དང་མི་འགལ་བ་འཇམ་མཐར་དེ་དག་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བར་
ཤེས་ནས་གནོད་གི་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་
སོགས་མ་རུང་བ་ལ་འཁོར་སྦྱིན་པ་སོགས་མདོར་ན་རང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་
ནམས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ནི། རྗེས་སུ་སྤྱད་བ་དང་བཅས་པར་སྦྱིན་པ་འོ། །
འཚོལ་བ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གིས་
ཆེད་དུ་མ་སྤོང་ཡང་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་གྱི་སྦྱིན་གནས་
གཞན་ཡོངས་སུ་མི་འཚོལ་བ་འཇམ། འདི་ལ་སྦྱིན་འདི་ལ་མི་སྦྱིན་ཞེས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་བདམ་ནས་འཚོལ་ཞིང་མི་སྦྱིན་པར། རྩོགས་ལྟར་མེད་པར་
སྦྱོམས་པར་སྦྱིན་པ་འོ། །གོས་པ་མེད་པ་འཇམ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་
ལན་དང་ནམ་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་གནོད་པ་འོ། །འདི་ནི་སྦྱོན་དག་པའི་ཆ་
ནས་བསྟན་པ་འོ། །ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས། ཐམས་ཅད་གནོད་བའམ་མཐའ་
དག་པ་གནོད་བ་སོགས་དགུ་སྟེ། མཐའ་དག་གནོད་པ་ནི་བྱེད་དང་ནང་གི་
དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་གནོད་པ་རྩུང་བྱ་བ་མེད་པ་འོ། །རྒྱས་པར་རམ་རྒྱ་ཆེ་
བར་གནོད་པ་ནི་དངོས་པོ་རྩུང་བྱ་དང་ཉུང་བྱ་ཅམ་མིན་པར་མང་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་
གནོད་པ་འོ། །གཙོ་བོ་གནོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉམས་པ་དང་རུལ་བ་དང་
སྤྱད་དུ་མི་རུང་བ་མི་གནོད་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་དྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

བ་དང་དངོས་པོ་བཟང་པོ་གྲ་ཞོམ་པ་གཏོང་བ་དང་། རྟག་པར་གཏོང་བ་
 བློ་དུས་རེས་འགའ་གཏོང་རེས་འགའ་མི་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པར། དུས་
 རྟག་པ་རྒྱལ་དུ་གཏོང་བ་དང་། དགའ་བར་གཏོང་བ་ལྟེ། སེར་སྒྲའི་སེམས་
 མེད་པར་སྒྲོང་བ་པོ་སྒྲུ་ལ་ཡང་གཏོང་མི་གཏོང་མེད་པར་དགའ་བ་དང་བཅས་
 ཉེ་གཏོང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པར་གཏོང་བ་ལྟེ་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་
 བ་མེད་པས་གཏོང་བ་དང་། དག་པ་གཏོང་བ་ལྟེ་གོང་དུ་དག་པའི་གཞི་སྒྲིན་
 བ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་དངོས་པོ་དག་པ་གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་
 གཏོང་བ་ལྟེ། སྒྲིན་པ་བྱས་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཉན་རང་གི་བྱང་
 འདས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་བསྟོ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོ་བས་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། དག་
 བ་བསྟོ་བའི་གཏོང་བ་ལྟེ། གོང་དུ་ལན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་པ་བཤད་པ་དང་
 དོན་གཅིག་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པས་བསྐྱས་ནས་དག་པ་ལ་གཞོལ་
 བའམ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་བྱས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཚུལ་
 ལྟེ། རི་ལྟར་སྒྲིན་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། ས་རོལ་ལ་ལན་བཏགས་
 པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་པས་དགའ་བའི་
 བདེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆོམ་པའི་ཡིན་ཅན་བཅེ་བ་དང་ལྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ། རང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུ་གཏོང་བས་དགའ་བར་
 འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟེ། ཡོངས་སྟོད་འདོད་དགུ་ཐོབ་པ་ཅན་དག་ཡོངས་སྟོད་

དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་
འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱོན་པ་གཏོང་ཡུལ་འདོད་
དགུ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གཏོང་བ་པོ་དགའ་བ་ལྟར་དགའ་མི་རུས་ཞེས་འགྲེལ་
བར་བཤད། སྤྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཏོང་བའི་དགའ་བ་ལྟ་བུ་ནམ་
ཡང་མྱོང་བ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས།
སྤྱིར་བཞི་ལོགས་པར་བརྒྱན་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲ། དྱིན་ནས་དགའ་
བར་འགྱུར་གྱི་སྤྱིར་ཐོབ་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །པདུན་
པ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། བར་བྱིན་དུག་སྒྲུབ་པ་དང་བུལ་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་སེམས་རྒྱུད་བཀྱོན་
ཅིང་འཕྲངས་པར་གྱུར་ནས་ཅུང་ཟད་གཏོང་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་
སེར་སྒྲའི་སྟོན་དང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྟོན་པའི་ཆོས་ལ་འཛིག་
བར་མཛད་པ་དང་། རྒྱུད་ངན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་མ་རུངས་པ་སྟོག་གཅོད་པ་
སྟོགས་སྟེག་པའི་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་བཅེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་
བསྟན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཛིག་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱུད་ཁོང་ཁྲོས་ཀུན་
ནས་ལུགས་པ་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་ཞེ་སྤང་གི་སྟོན་དང་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་བཟོད་པ་ལ་འཛིག་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ལས་ལ་དགའ་
བའི་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་དགའ་བའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་བག་མེད་པ་རྣམས་ལ་

བརྩེ་བས་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་
ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཛིག་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་
གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡངས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་
སྤྱིང་རྩེ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བཞག་པར་
མཛད་པ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་ཏྲག་པ་དང་བདག་དང་གཙང་
བ་དང་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སྤྱིང་
རྩེ་བས་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོན་བསྟན་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
འཛིག་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་ནི་བཞི་སྟེ། དམིགས་རྒྱུན་
ནི་ཁམས་གསུམ་ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྱུར་པའི་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་པའི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་
གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཆོར་བ་བྱང་སྟོམས་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་
བསྐྱལ་གྱིས་བྱུང་བས་གང་ཅི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ལས་མ་
འདས་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱི་བ་དང་། དེ་རྒྱ་ཞེས་པ་བདེ་སྟུག་
བྱང་སྟོམས་གྱི་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་བ་འགྲེལ་པས་བཤད་ཅིང་
དེ་ནི་བག་ཆགས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོར་བ་བྱང་སྟོམས་པ་ཡིན་ཞིང་།
བག་ཉལ་དེ་མ་སྤངས་གྱི་བར་དུ་བདེ་སྟུག་གཉིས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་འདུ་
བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ལྷ་བའང་དེའོ། །ཡང་ན་བདེ་སྟུག་གི་

ཚོར་བ་དང་བཅས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དོན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེ་སྟེ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །
ཚོར་བས་གཞན་དུ་སྟིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་སྟིང་བཅེ་པའི་
བག་ཆགས་བསགས་པ་ན་སྟིང་རྗེའི་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པས་སྟིང་རྗེ་སྟེ་བ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་རྟོ། ། སྟིང་
རྗེའི་སེམས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་རང་བཞིན་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟེ་བ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་
དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་རྟོ། ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེ་སྟེ་བའོ། ། །བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་
རྗེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟིང་རྗེ་ནི་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་བརྒྱམས་གཉེན་
བཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྟིང་རྗེ་ཡང་དག་ལ་སྟིང་རྗེ་མི་སྟེ་བར་ཞེས་དང་བར་བྱེད་
ཅིང་བར་མ་རྣམས་ལ་འང་སྟིང་རྗེ་མི་སྟེ་བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུག་
བསྐྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟེ་ཡི་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་སྟིང་རྗེ་མི་སྟེ་བས་
དེ་དག་གི་སྟིང་རྗེ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེ་ནི་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྲིང་ཅེ་ནས་
མནར་མེད་པའི་བར་ལ་བྱད་མེད་པར་སྟིང་རྗེ་ཚེད་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་
བའོ། ། །དེའི་ཐྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་བཤད་ལྟ་བུ་བསམ་

པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་མཉམ་པས་སྟིང་རྩེ་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུལ་
 བསྐྱེད་ཅན་དཔུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོབ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་སྟིང་པའི་
 ཕྱི་མོའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོབ་པར་མཛད་པས་སྦྱབ་པ་
 མཉམ་པའི་ཕྱིར་སྟིང་རྩེ་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་སྤྲུལ་པ་གང་
 ལའང་ཆགས་པ་དང་སྣང་བ་མེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟིང་
 རྩེ་མཉམ་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟིང་རྩེ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཆོན་
 མར་མི་དམིགས་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་
 པའི་ཕྱིར་སྟིང་རྩེ་མཉམ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་ཉིད་འབད་རྩིས་དང་མཆོན་མའི་གཡོ་བ་དག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པས་
 དེ་ཡན་ཆད་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྟིང་རྩེ་མཉམ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །དགུ་བ་སྟིང་རྩེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། སྦྱིར་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པ་
 བཞི་པོ་བསྟོམ་པ་ཅམ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་ཉན་རང་ལ་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱམས་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པ་ནི། ཆེ་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་བྱམས་སོགས་བསྟོམ་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་འདི་དང་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
 རྒྱུད་པར་འཁེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་བསྟོམ་པ་དེ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ཆེར་མོས་གིང་

དང་པར་བྱས་པ་དང་། བསམ་པའི་བྱད་པར་དགུ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
དང་ལྟན་པའི་བྱད་པར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བའོ། ། བྱད་
པར་དུ་འང་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་སུ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བྱམས་སོགས་ལྟན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བས་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་དང་ནི། བྱད་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་བྱམས་སོགས་བཞི་བསྒོམ་པ་ནི་སྒོམ་པ་པོ་བདག་དང་། ཡུལ་སེམས་
ཅན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་མཚན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་དེར་ཞུགས་
པའི་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འབྲེས་
པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཆོད་བརྟན་ཚད་མེད་གྱི་ལེའུའི་མཛུག་བསྐྱུ་བ་ནི། རི་རྒྱུད་བརྟན་
པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ་སྦྱེས་ཤིང་།
ཆོས་གོས་དང་ན་བཟང་མེ་རྟོག་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གྱི་མཆོད་
པ་དང་། རྒྱལ་འཆའ་བ་དང་བསྟོད་པ་བསྒྲགས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་
སོགས་དང་། བཀའ་བཞིན་གྲུས་པའི་བསྐྱུ་བ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་སྟེ་
ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་དེ་ཡང་དུས་རེས་འགའ་ཙམ་མ་
ཡིན་པར་ནམ་མཁུན་དུ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པས་བདག་དང་གཞན་
གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟེན་དང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་པ་ཀུན་

འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་
 དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་གཙུག་ལག་གི་ནང་ནས་
 དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་
 དགའ་བའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་མང་པོ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡི་སྟོན་ནས། ཆོ་འདི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྟག་དུ་བསྟེན་པ་ཡིས་གྲང་
 གྲུབ་པ་ཀྱན་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་
 རང་བཞིན་བྱམས་སྟིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པས་གྲང་གྲུབ་པ་ཀྱན་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །
 མཆོད་བསྟེན་གཉིས་གྱིས་གཙོ་བོར་བདག་གི་དོན་དང་། ཆད་མེད་བཞིས་གཞན་
 དོན་གཙོ་བོར་གྲུབ་པོ་ཞིས་འགྲེལ་བར་གསུངས། སྦྱིར་གང་གིས་གྲང་གཉིས་ཀ་
 འགྲུབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་
 པ་དང་ཆད་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 བཞེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལེའུ་འདི་ནི་བསྟོམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་
 པས་འདི་ལ། རྒྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། ལྷན་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྡར་དམ་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་།
 ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཚོགས་པས་གས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
 ཏེ། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་ལས་

མི་འདའ་བར་བྱས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཤེས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཐོས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་
ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་བཤད་པ་ལ། དང་
པོ་དོ་ཚད་ཤེས་པ་ནི། དོ་ཚད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། གཅིག་
པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་དྲུག་གིས་
བསྟན་པ་འདི་ལའང་ནང་གསེས་སྟུ། དོ་ཚད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་
གང་ལ་དོ་ཚད་བ་དང་། དོ་ཚད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དོ་ཚད་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་
དང་། དོ་ཚད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དོ་ཚད་ལྡན་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། དོ་ཚད་
ཁྲིལ་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་མཚོགས་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་
བཅས་རྣམ་གངས་བསྟུན་ལས། དང་པོ་དོ་ཚད་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོ་ཚད་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་དོ་ཚད་
ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་བདག་ལ་ལྟོས་
ནས་དོ་ཚད་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཟང་ནས་ཉན་
རང་གི་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབས་ན་འདི་ནི་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་
ཞེས་དོ་ཚད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གོ་གསེར་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་
 དང་། རྩོམ་ཁྲིམ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་མཆོན་མ་མི་དམིགས་པའོ། །དམིགས་
 པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་རྩོམ་པའོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་
 གི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཉན་མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཀྱང་
 བདག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་བསམ་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་རྒྱལ་
 པ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆེས་དམན་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་
 པ་ལ་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་དང་ཁྲིམ་
 ཡོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོམ་དང་ཁྲིམ་ཡོད་
 བྱི་བརྟན་པའི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་རྣམས་ནི་རང་
 གི་གཉེན་དུ་རྒྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐོར་ནས་རང་
 གཅིག་ལ་ཁྱེད་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུད་
 ལས། རང་གི་ལུ་ལའང་མ་ཆགས་པའི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐལ་བ་ངན། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི། སྐལ་བ་བཟང་ཕྱག་ན་དོན་རྗེ་དཔལ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་རྩོམ་དང་ཁྲིམ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་
 གང་ལ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞེན། སྦྱིན་པ་སོགས་ས་ལོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་ཡི། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་སོགས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཁེལ་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྦྱིན་
 སོགས་འགྲིབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། མི་བཟང་པའི་རྩོམ་

སྒྲིབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ་དག་རིགས་ངན་
གྱི་སྒྲིབ་བ་བྱེད་བ་ལ་ངོ་ཚ་བ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེར་སྒྲ་
སོགས་འཕེལ་བ་ངོ་ཚ་ཞིང་སྒྲིབ་བ་སོགས་འགྲིབ་པའང་གིན་དུ་ངོ་ཚ་བ་ཡིན་
ན་འདི་ལ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་བ་ལ་ངོ་ཚ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་
བ་དང་མི་སྒྲིབ་བ་ལ་ངོ་ཚ་བ་ནི་བརྟན་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་
ངོལ་བྱིན་བ་དུག་པོ་རང་རྒྱད་ལ་གོམས་གིང་བརྟེན་བ་ལ་ནི་ལེ་ལོ་བྱེད་ཅིང་
མི་སྒྲིབ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྒྲིབ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དབང་པོ་དུག་གི་སྒྲོ་མི་སྒྲོམ་ཞིང་འདོད་ཡོན་ལྷ་
ཡི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་ཚ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
མཚོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་བ་འདོད་པའི་
ཁམས་གྱི་ས་པའི་ངོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ནི་ཆུང་བུམ་དམན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་
ཆུང་བུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆུང་བུ་དང་འབྲིང་ཆུང་
བུར་བསྐྱུ་ལ། མོས་སྒྲིབ་དང་ས་དང་པོ་སོགས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་རང་
རང་གི་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཉྩེས་ནས་ཆུང་བུ་དང་། གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་ལ་
ཉྩེས་ནས་ཆེན་པོར་བཞག་གོ། །བསམ་བ་དམན་བ་ཉན་རང་རྣམས་གྱི་ངོ་ཚ་
དང་ཁྲིལ་ཡོད་པས་བདག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པས་ཆུང་བུ་དང་། ས་
དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་རར་བཅས་ཞེས་པ་འབད་རྩོལ་གྱི་མཚན་མའི་

ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོ་ཚ་ནི་དམན་པའམ་རྒྱང་ཐུགས་
བྱ་སྟེ་ལྟོས་འཛོག་གི་སྟོན་ནས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་ལྷག་པའམ་ཆེན་པོ་སྟེ།
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ངོ་ཚ་དང་། དེའི་ཡང་ཆེན་པོ་དང་། ས་འོག་
མ་ལ་ལྟོས་ནས་གོང་མ་དག་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་།
ས་བརྒྱད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་རར་འཛིན་མེད་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ངོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ནི་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆེན་པོའམ་
ལྷག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྟོན་ལྷན་གང་ངོ་ཚ་དང་
ཁྲིལ་མེད་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་ཁྲུགས་པ་ལས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
པ་སྦྱེས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ཡི་དབང་གིས་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་
མི་དགེ་བ་ལ་ཁྲུགས་པས་བདག་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་རང་ལ་འདི་
སྤྱིར་གཞོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
དགེ་བའི་ལས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ལེ་ལོ་དང་
བག་མེད་པ་སོགས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ཆགས་པ་རྣམས་གྱི་སྟོན་ནས། སེམས་
ཅན་རྣམས་དང་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས་པ་དང་། དེའི་དབང་
གིས་རང་ཉིད་འགྲོད་ཅིང་གཏུང་བ་སྦྱེས་པས་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་གྲུང་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྷན་པར་མཐོང་ནས་
བཀྲུང་སྟེ་དང་རྟེན་པས་དམན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ངོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་མེད་

པའི་རྒྱ་དེས་བསྟན་པ་ལ་དང་པ་དང་ལྟན་པའི་མི་མིན་དཀར་ཕྱོགས་སྤྱོད་
 པའི་ཚོགས་དང་ནི། སྟོན་པས་ཀྱང་ལྟག་པར་དགོངས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་
 པས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱན་པོ་ཚོས་དང་
 མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་གོ་མོས་འདི་ལྟར་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རྣམ་པར་སྟོན་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། མཐོང་པའི་ཚོས་ཆེ་
 འདི་ལ་མི་སྟན་པ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པོ། །སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་བྱིར་ཁོང་བན་མོང་མོགས་
 མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་པ་དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོས་དཀར་པོ་ཐོབ་ཟིན་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། སྤར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་
 ཉམས་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་བྱིར་དེའི་ལུས་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་གནས་པ་དང་།
 ཡིད་ཀྱང་མི་བདེ་བས་ཟིན་ནས་རྣལ་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །ལྟ་བ་
 རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། རྒྱལ་སྤྱན་རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ལྟན་
 པ་རྣམས་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཀུན་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ།
 མཁས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལྟ་དག་དང་། མི་རྣམས་སུ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་
 རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོང་དང་ལྟན་པ་དེ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་རོ་ཆས་སྤྱར་དུ་ནི། སྤ་
 མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བདག་པོའི་འབྲས་
 བུདང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ལྟན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
 དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་བྲལ་བ་བྲལ་

འབྲས་དང་། གཉེན་པོ་དོ་ཚད་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་
 རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་དོ་ཚད་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྡན་པ་
 དེས་ནི་ཡན་ཡོན་དེ་དག་འཕྲོ་བ་བར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་དོ་ཚད་ཁྲེལ་ཡོད་དང་
 ལྡན་པ་ལ་བསྟགས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལུས་པ་གྲུས་ཏེ་རྒྱ་
 བཟང་ཞིང་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལེགས་པའི་གོས་བཟང་པོ་རྒྱན་ཡང་ནི། སེམས་
 དོ་ཚད་ཁྲེལ་ཡོད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པ་གོས་གྱིས་དག་པ་བར་མི་རུས་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་དོ་ཚད་ཁྲེལ་པ་དང་
 ཁྲེལ་ཡོད་པའི་གོས་ཅན་ནི། བྱིན་ས་གོས་སོགས་གྱིས་དག་པ་བམེད་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ནང་དུ་མཉམ་
 བར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་དོ་ཚད་ཁྲེལ་ཡོད་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་སྒྲུབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་རྣམས་ནི་དོ་ཚད་
 ཁྲེལ་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
 བྱིསྒྲིན་དང་ལུག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་གོས་སྒྲུབ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གྲོང་དུ་གཤེགས་
 པ་སོགས་གྱི་ཆོ་དོ་ཚད་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས། འདིག་
 ཏེན་ཆོས་བརྒྱུད་གྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ལྟ་སྟོན་དང་མཐུན་
 པའི་གོགས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་གྱུར་པ་ན་ཡང་
 གང་དོ་ཚད་ཁྲེལ་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་མཐུན་
 ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཛོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གང་གི་ཡང་

འགན་ལྷེ་མེད་པ་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་ཡལ་
བར་འདོར་བ་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་དོ་ཚད་པས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་བཞིན་དུ་
བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བུ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་ཡངས་པ་མཛད་པ་དེ་དག་གིས། སེམས་ཅན་
རྣམས་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡལ་བར་དོར་ན་དོ་ཚད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཁྲེལ་ཡོད་དང་དོ་ཚད་པ་ནི་དཔེར་ན་དཔུང་གི་ཚོགས་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་
དང་ཤིང་རྟ་བ་དང་། ཀླང་ཐང་གི་ཚོགས་བཞིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་ཡུལ་སྤྱོགས་
བསྐྱང་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཡི་
ཚོགས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བ་འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་ཆོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། དོ་ཚད་དང་ཁྲེལ་
ཡོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །
བདུན་པ་དོ་ཚད་ཁྲེལ་ཡོད་ལྟར་པའི་དྲགས་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་
སྒྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཀུན་ལ་
དང་དུ་ལེན་པ་བཟོད་པ་དང་། དོ་ཚད་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་ཆགས་
སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་གང་ཅི་ཡང་རུང་པའི་ཉེས་པའི་སྤྱོགས་ཀུན་
དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་ཡོན་
ཏན་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡི་མཚན་མ་བཞི་པོ་དེ་ནི། གང་སྤྱང་ཡང་། དོ་ཚད་ཁྲེལ་
ཡོད་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་ཚད་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་

བྱས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དེ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རང་གི་
 སེམས་ཀྱིས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་བསྐྱེམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྟོན་འདི་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ངོ་ཚ་འཛིན་པ་ལས། གཞན་གྱིས་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་རང་ལ་རང་གིས་ཁྲེལ་བ་བསྐྱེམ་པ་ནི་མཆོག་
 ཅེས་འགྲེལ་བར་གསུངས། ཁྲེལ་ཡོད་བསྐྱེམ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡས་མཆོག་
 ཏུ་རིག་པར་བྱ་བ་ནི། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་
 དང་། བསམ་པ་དགུ་གོང་བཤད་ལྟར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
 དབང་འབྱོར་བའམ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྦྱུན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་ངོ་ཚ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་དང་། དག་ས་པའི་བྱང་སེམས་བྱ་བ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་པར་གྱུར་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་ལ་མདོར་
 བརྟན། རྒྱས་པ་ཤད་གཉིས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་སྟོབས་
 བརྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་
 ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ལས། མཆོན་ཉིད་དང་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མི་འགྱུར་
 བས་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱད་པར་གསུམ་པོ་
 དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བརྟོན་
 འགྲུས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སེམས་
 མ་ཁྲུམ་པའི་སྒྲིང་སྟོབས་དང་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་སྒན་བྱབ་པ་དང་། དོན་

དེར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་པར་
འདོད་དེ། གང་གི་སྤར་ན་ཆོས་དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པར་རབ་རྩ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིགས་
པ་རི་ལྟ་བུ་སྒྲིན་བརྩོན་འགྲུས་མེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་
རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱབ་མི་རུས་སྟུམ་དུ་ཁྱུམ་པའི་འཛིགས་པ་སྒྲིབ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་པ་རྣམས་སེམས་ཅུ་གཅིག་རྩ་བཞག་མི་རུས་པས་རྣམ་རྟོག་
གཡོ་པའི་འཛིགས་པ་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་
པ་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པར་སྒྲོངས་པ་ཡིས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་
བྱ་གཏོལ་མེད་པས་འཛིགས་པ་སྒྲིའོ། །ཁྱུམ་པ་སོགས་དེ་གསུམ་གས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པས་
བསྐྱབ་མི་རུས་སྟུམ་དུ་འཛིགས་པ་སྒྲིའོ། །དེ་སྤར་འཛིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་
ཡི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གང་ཞིག་གཤིས་སམ་རང་
གིས་གྲུབ་པའི་གཞུག་མ་གསུམ་ལ་ནི། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པས་
བརྟན་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། སོ་སོར་རྟག་ཅིང་འབད་མི་
དགོས་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུག་མའམ་རྟག་པ་ཡོད་པས་ཁྱུམ་སོགས་གསུམ་མེད་
པར་མཆོག་རྩ་བརྟན་པ་ནི་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་
ལའང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་མ་ཁྱུམ་པ་ཡོད་པས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་རུས་པ་ཞིག་

བྱུང་ན་དེ་ཙམ་ལ་སྟོན་འཛོག་གི་སྟོན་ས་གཞུག་མའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མིང་
 ཐོགས་པར་ཐོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་དང་པོ་
 བྱིན་ལ་བརྒྱུད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་
 བརྩོན་ཏིང་ཤེར་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་ཁུམ་
 ཐོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ནི། སྟོན་ལམ་གྱིས་བརྟན་པ་
 བྱི། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེལ་བར་བྱ་བ་ལས་མི་ལྟོག་ཅིང་མི་འགྱུར་
 བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་ལས་གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཞིང་
 བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཆད་མེད་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་ནི་ཐོག་མར་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་
 དང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ལམ་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་
 རྣམས་ཀྱིས་རེ་བས་རེ་བརྟན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ནི་
 ཞེས་པ་བདག་གི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། བདག་གི་དོན་བསྐྱེལ་བ་ལ་ལུས་དང་
 སྟོག་ལ་ཡང་ལྟ་བུའམ་ཆགས་པ་དང་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ནི། གཞན་
 ཀྱི་དོན་ལ་བརྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྤྱི་ཆོགས་
 བྱས་ཀྱང་དེས་སྟོབ་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ལ་བརྟན་པ་སྟེ། གདོད་ནས་སྐྱེ་ལགས་མེད་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

དོན་ལ་མི་སྐྱེག་ཅིང་མོས་པ་བརྟན་པ་དོ། །མཐུ་ལ་བརྟན་པ་ནི། མདོན་གཤམ་
དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ལ་
མི་ཁྲིམ་པར་མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གིན་ཏུ་བདོ་བས་སུས་
ཀྱང་གདུལ་བར་དཀའ་བ་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་ཐབས་སྣ་ཆོགས་
ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་
བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་ཡོངས་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་གསུམ་
པོ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པ་ཉིད་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྣམ་ཏུ་
ཡིད་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ལ་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྟན་
པའི་རྣམ་གངས་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། སྤར་ཡང་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་
ནི། སྤ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དག་ནི་སྣ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤོང་
རྗེས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པར་སྤྱིད་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྦྱེ་བ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ནི། བསམ་བཞིན་སྤྱིད་པར་སྦྱེ་བ་ལ་བརྟན་པ་དང་། འཁོར་
བར་སྦྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོན་འཁོར་བའི་སྦྱོན་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པ་མེད་པ་
ནི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བརྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པ་སྦྱེ་བ་ནི། དེ་ལས་གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་
རང་གི་བརྟན་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་ཏུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་མི་འགྱུར་བ་ནི། རི་ལྟར་བྱེ་མ་ལེབ་དང་།

འདབ་ཆགས་མཁའ་ལྗིང་གི་གསོག་པའི་བྱུགས་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱབས་དག་གིས་དེ་རབ་གཡོ་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་དཔེ་དེ་གསུམ་དང་རིམ་པ་ལྟར་
 རྒྱུར་ཏེ། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མི་དགོ་པའི་གྲོགས་ངན་པ་
 དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཐོས་
 པས་མི་འབྲུགས་ཤིང་མི་གཡོས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྟོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་མི་སྟོ་བའི། གཞན་ཉན་རང་གི་མི་སྟོ་བ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་
 ལ། གང་ལ་མི་སྟོ་ཞེན། གཞིའམ་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་མི་སྟོ་སྟེ། དགོ་པའི་
 བཤེས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ནི། ཆོས་ཐོས་པ་ལ་མི་སྟོ་
 བའམ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལ་མི་སྟོ་བའོ། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་
 ཏུ་གཙུབ་ཤིང་ལས་མེ་འབྱེན་པ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྩོམ་པ་ནི། རབ་
 ཏུ་འགྲུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྟོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་ཏུ་ཡེན་པ་ལ་མི་སྟོ་བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
 སྟོ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མི་སྟོ་བའི་དངོས་པོའམ་ཡུལ་གསུམ་བརྟན་
 ཏེ། །མི་སྟོ་བའི་རྒྱའམ་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་རྟེན་ནི། གང་ཏུ་བཤད་པ་རོ་
 ཆ་ཤེས་པ་དང་བརྟན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟོ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ།
 མི་སྟོ་བའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེ་ལ་འདུན་པ་རབ་ཏུ་དག་པོ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་རྒྱ་དཔེ་མི་སྟོ་བ་དབྱེ་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མི་སྟོ་བ་དེ་ནི་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ལྟར་མོས་སྟོད་ཏུ་བདག་གཞན་

མཉམ་པའི་སེམས་མ་བོའ་པས་སྐབས་སྐབས་སུ་སྒྲོ་བའང་འབྱུང་བས་མི་སྒྲོ་
བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ས་བདུན་དུ་སྒྲོ་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་
ཤིན་དུ་རྫོགས་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །བཞི་པ་བསྟན་
བཅོས་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་
ཉིད་ནི་རིག་པའི་གནས་ལུ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་དེ་དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཤེས་པ་
ཡང་ཟེར་རོ། །རིག་པའི་གནས་ལུ་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ནང་རིག་པ་དང་།
ཏྭ་འཕ་རྟོག་གའི་རིག་པ་ནི་ཆད་མ་སྟེ་རྒྱུའམ་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་རིག་པའང་
དེའོ། །བད་སྟོད་པའམ་སྒྲ་རིག་པ་དང་། བཟོ་ཡི་རིག་པ་དང་། གསོ་བའི་
རིག་པ་ལུ་པོ་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ལས་ལེགས་
པར་ཉན་ཅིང་དོན་ལ་བསམ་བས་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལའང་
སྟོན་པར་བྱེད་དེ་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་རིག་པའི་གནས་ལུ་ས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ལ་མཁས་པར་
བྱས་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །རིག་གནས་ལུ་ཤེས་པ་ཅམ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་།
ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྟོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་
ཉིད་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་གང་ཞེན་དང་པོ་གཞིའམ་དངོས་པོ་ནི་

རིག་པའི་གནས་ལུ་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་ཉིད་ཐར་པའི་དོན་དུ་
 བྱང་རིག་པའི་སྟོགས་གཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་
 གཉེར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་དོན་རྣམས་ཀྱང་
 ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་ན་རིག་གནས་གཞན་ལུ་ཅི་སྟོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སེམས་ཅན་
 མཐའ་ཡས་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆུལ་མཐའ་དག་
 ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྟོབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། བྱང་རིག་པ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། རྫོད་བྱེད་མིང་ཆོག་གི་རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣམ་དབྱེ་
 རྒྱར་ཆུལ་དང་། ཡི་གེ་བསྟུ་བ་དང་དབྱེ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་བད་སྟོད་པའི་
 གཞུང་ལས་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོར་བ་ལ་མཁས་པས་
 དེས་པའི་ཆོག་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པས་སྐྱུ་བྱུར་མ་ཆག་པར་དོན་གོ་བར་བྱེད་
 པ་དང་། དོན་དེ་ཡང་མདོན་རྗེས་ལུང་གི་ཆོད་མ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབས་
 ཏེ། ཆོད་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྟོགས་སྟན་འབྱེན་པ་དང་། ལྡན་པའི་སྟོགས་
 བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་དོན་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་དེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གསོ་བ་
 རིག་པས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་།
 རིང་དུ་འཆོ་བའི་ཐབས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བཟོའི་
 རིག་པའི་གནས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་རང་གིས་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་
 པ་དང་། ཆུལ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་འང་རབ་ཏུ་སྟོན་ནོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔལ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིང་། ཐོག་མར་རང་ཉིད་
གྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྗེའི་བསྟན་བཅོས་སམ་གཙུག་ལག་གི་གཞུང་ཉིད།
ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པ་བཞིན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་
གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་རྟོག་
པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་མ་ཁོར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། ལེགས་བཤད་ཉེས་
བཤད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལའང་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་གཞིའམ་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འི་སྟེང་པའང་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་། བྱེད་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གསུང་
རབ་ཙམ་གྱི་ནང་རིག་པ་ཤེས་པས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ལས་བྱེད་ལ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནང་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་རང་
ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཅིང་། གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལའང་
དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད། གཞན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལའང་དེ་དང་
དེའི་ཐེག་པ་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་སོགས་
གཞན་བཞིས་ཀྱང་གཞན་ལ་པན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གཞན་
ལ་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་པས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ནང་རིག་པའི་སྒྲོགས་གཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་སོགས་

བསྟན་བཅོས་ཉུང་ཏུ་ཞིག་མཉན་ནས་དེ་ཡི་ཆོག་འདོན་པ་སོགས་ཡིན་ལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ནང་རིག་པ་དང་། སྒྲ་དང་
 ཆོད་མ་བཟོ་དང་གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་རི་སྟེང་པ་ལུ་ལྷག་པ་མེད་པ་ཡང་
 རོམས་པ་མེད་པར་བོས་པ་དང་འདོན་པ་དང་བྱང་བ་དང་བརྟག་པ་དང་ཁོང་
 ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པས་མཆོག་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་
 དག་དང་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་ནི་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་ཏུ་ཟད་
 པར་འགྱུར་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་ལྟ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་
 པ་ནི། ལུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པས་བྱུང་པར་འཕགས་
 པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ནི།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 མི་འཐོབ་ཀྱི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་ལྟ་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་
 ཉི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་མཐུས། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་མྱིར་
 རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་ལྟ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དེ་
 གནས་གང་གིས་བསྟན་ན་ཉིང་རེ་འདོན་དང་གཟུངས་ཀྱིས་སྒྲོས་བསྟན་ཉི།
 གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཉིང་རེ་འདོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་
 ཉིང་རེ་འདོན་གྱིས་ཟིན་ཅིང་ཉིང་རེ་འདོན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་
 ཅིག་གཟུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་གཟུངས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་གཟུངས་དང་

འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆ་ནས་
 དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་རུང་ངོ། །དེ་ལ་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གནས་ལྟ་རིག་
 པའི་བརྟན་བཙུག་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁུན་པས་སེམས་ཅན་
 སློན་པར་བྱེད་པའོ། །གཟུངས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤར་ཆེ་རབས་ཤིན་ཏུ་
 མང་པོར་གནས་ལྟ་རིག་པའི་བརྟན་བཙུག་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོག་དང་
 དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པས་གནས་ལྟ་རིག་པས་བསྐྱས་པའི་གསུང་རབ་
 དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བརྟན་བཙུག་ཤེས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་དང་། ཀྱན་བརྟེན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་
 བརྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་དང་ལྟན་པས་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གཟུངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདེའོ་སྒྲོད་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་ནང་
 རིག་པ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིག་རྟེན་ཏུ་ནམ་ཏུ་མི་རུབ་པར་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་བརྟན་བཙུག་ཤེས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །
 ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ནི། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ལུས་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་དག་གི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་།
 ཡིད་དག་གིས་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི། གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་
 དང་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་འདི་སྣམ་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ཤེས་པ་ལུས་
 ངག་གི་ཚུལ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ལའང་
 ཡོད་ལ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེན། དེ་དག་གིས་དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་འགགས་པ་ཤེས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ལུས་གྱི་ཐ་སྣང་དང་ངག་གི་ཐ་སྣང་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེན་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལུས་
 གྱི་ཚུལ་ལུགས་ནི་རྟག་ཏུ་མཆོག་དམན་པར་མའི་གང་ཟག་སྟེ་ལ་ཡང་བཞིན་
 ཁྲོ་གཉེར་མེད་པར་འཇུག་པའི་མདངས་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་གུས་ཤིང་
 དགའ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པས་གཞན་མགུ་བར་བྱེད་པའོ། །ངག་གི་ཆོག་ཡིད་
 དུ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་ལེགས་པར་འོངས་སམ་
 ཞེས་སོགས་དང་ཞིང་འཛེབས་པ་གསོང་པོར་སྒྲུབ་ཡིན་འོ། །དེ་གཉིས་གྱི་དགོས་
 པ་ནི། ལུས་གྱི་ཚུལ་གཞན་གྱི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་བདེན་པ་ཤེས་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་སྦྱིར་དང་། ངག་གིས་

དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ངག་
གི་ཐ་སྟད་དེ་ལྟ་བུའི་རྩིས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་གྱིས་ནི་
འཛིག་རྟེན་འདི་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གང་གིས་རྒྱབ་པ་ཤེས་པ་ནི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་
སྟག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། སྟོང་དང་བརྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པ་
རྣམས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་འབྲས་བུ་
སྟག་བསྐྱལ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་
པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་རྒྱབ་པ་ལམ་འགག་པར་འབྱུང་
ཏེ། ལམ་གྱིས་བདེན་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པ་ན། འབྲས་བུ་སྟག་བསྐྱལ་
བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འགག་པའི་ཕྱིར་གང་དུ་འགག་
པའི་གནས་འགོག་བདེན་དང་། གང་གིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། རྒྱབ་པ་ཤེས་པ་དག་
པའི་གཞན་དབང་ཤེས་པ་དང་། བདེན་རྣམ་བཤུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་
ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདེན་
པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྟག་ཀུན་ཞི་བ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་
སྟོར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པའི་ལས་སོ། །རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ན་སྟོ་ལྟར་

བྱང་སེམས་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཤེས་པའི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་
 བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ཞེས་
 རྒྱུ་མཛོན་པར་བཟོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སྤྱུང་དང་ལྷན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལམས་
 གྱི་གནས་རིས་དང་ཆོ་ཆོད་བདེ་སྤྱག་དར་རྒྱུད་སོགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལུས་དག་གི་ཐ་སྟངས་སྐབས་འདིར་
 བསྟན་པས་མཆོན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་དེ་དག་གང་གིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཀྱུན་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཤེས་པ་
 བློ་འཛིག་རྟེན་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ལམ་དང་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་
 རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་
 པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དག་གི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་འཛིག་
 རྟེན་ཤེས་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་འཇམ་
 ཡང་ན་གཞན་ལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འདི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་
 ལུས་དག་གི་ཐ་སྟངས་ཤེས་པ་འདར་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་
 རུང་ངོ། །དུག་པ་རྟོན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་དང་གསུང་
 རབ་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྟོ་ཅི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 རྟོན་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གཙུག་

ལག་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངག་ཙམ་ལ་མི་རྟོན་པ་
ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་ནི་གསུང་རབ་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་ཡང་
དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་པ་དང་མ་ནི་གསུང་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་རྣམས་སྒྲི་རི་བཞིན་པའི་དོན་དེར་མི་གཟུང་བར་དོན་
ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་ནི། དོན་དེ་ལ་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་
ཡོད་པའི་ངེས་པའི་དོན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་ལྡན་
པ་ལ་རྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་
པར་བསྟན་པ་དག་བྱང་དོན་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ངེས་པའི་དོན་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་། དེ་ཡི་དགོངས་པ་འབྱེད་
པ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་ཐོགས་
མེད་ལྟ་བུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཟབ་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བཤད་པ་བཞིན་
དུ་བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་
ཡི་ཡང་དོན་སྒྲི་ཙམ་ཡིད་རྟོག་བཅས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བརྒྱད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་རྟོན་པར།
གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བས་བརྟེན་དུ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་
དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་རྟོན་པ་ནི། རྣམ་
ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའོ། །ཡང་སྒྲོ་གྲོས་མི་བྱེད་པའི་མདོ་ལས།
གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ།

དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཆོག་ནི་འཛིག་རྟོན་པའི་ཆོས་དང་། རོན་ནི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོག་གམ་ཆོས། རོན་
 དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མདོ་གང་ལམ་ལ་
 འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་རོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པར་
 བསྟན་པ་དེས་རོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པ་བྱང་རོན་གྱི་
 མདོ་དང་། རོན་དམ་བསྟན་པ་དེས་རོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་
 ཞེན་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོར་ཕུང་དང་།
 གཟུགས་མེད་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་དང་། སྤིང་ཅི་བའི་རྣམ་
 ཤེས་འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཉེ་བར་འགོ་ཞིང་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ཕུང་པོ་བཞི་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཤེས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་སོ། །
 རྟོན་པ་བཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་
 བསྟན་ཏེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་
 འོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱང་སྟོང་བའམ་སྟོང་པ་
 སྟངས་པའི་སྤྱིར་རྟོན་པ་དང་པོ་དང་། ས་དང་མ་བསང་པ་སོགས་གྱི་ཆེ་རི་

རྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་འཛིན་པ་སྤངས་ཕྱིར་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་བཞིན་དག་བཅོམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་
ཞེས་དང་། གང་ཟག་གཅིག་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་འཛིག་རྟེན་ཀླན་ལ་པན་
པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རྟེ། གང་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཤེས་པར་
གང་ཟག་ནི་རྫས་སྒྲུལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དྲང་དོན་ལ་ཡང་
དག་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་དང་། ཟབ་མོ་གཉིས་
སྒྲུལ་དེ་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་
པ་ཡིན་ན་ཡང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་པས་བསྐྱད་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པར་འཛིན་
པ་འཛོལ་བ་དག་དུ་གྱུར་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་སོ་
སོར་རྟོན་པ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོན་པ་བཞི་
དགག་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོན་པ་བཞིའི་བྱེད་ལས་སམ་ཡོན་ཏན་ནི། རྟོན་པ་དང་པོ་དང་ལྔ་ན་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
གཉིས་པས་ཆོག་གི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། གསུམ་པས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ངེས་པའི་དོན་
གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་ངེ་བཞིན་བརྟན་པ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལས་ཐོས་

བ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཞི་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པ་བརྗོད་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདུན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་
 རིག་པ་བཞི་བསྟན་པ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། དག་མི་དག་
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་འང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ། མ་རིག་པ་ལ་
 ཡང་མིང་གཞན་གཏི་མུག་དང་རྫོངས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་། ལུན་པ་དང་
 ལུན་ནག་ཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་།
 རིག་པ་དང་། སྟོ་བྱོས་དང་། ལྷ་དང་པ་སོགས་སྟུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ། མིང་དང་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་ནི། མིང་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་རང་དང་
 སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་
 པ་དང་། མིང་དེ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་གི་སྐྱད་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སོ་སོའི་
 དེས་པའི་ཆོག་ལྟ་དང་སྟུ་དང་མི་དང་བྱི་བྱ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 གིས་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་མིང་མིང་འདུས་པ་ལས་ཆོག་ ཆོག་དེ་ལ་དོན་གྱི་
 འདུག་པ་གསལ་བྱིར་བྱུང་གྱི་སྟེན་རི་ལྟར་སྦྱར་པའི་མཆོན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལོ། །སྟོབས་
 པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གང་དྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 ཡུང་སྟོན་པ་དང་། རྟོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ཐེབས་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་

གི་དོན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བཤད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །

དེ་ལྟར་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་པོ་ཉན་རང་དང་མཚུངས་
པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་པོ་འདིས་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་ནི་བསྟན་པ་ལ་ནི་སོགས་ཆོག་ས་
བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་
ནི་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་ཆེན་ གང་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཆོས་དང་དོན་ནི་གཉིས་པོ་དག་གང་ཞིག་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གང་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་ཤེས་པ་
ཡི་རང་བཞིན་སྟོབས་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ནི་མིང་
གིས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཞེས་སམ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཞིག་མདོར་བསྟུས་ཏེ་
བསྟན་པ་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། དེའི་འག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་
སྟེ་བཤད་པ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ་ཞེས་སུ་བཤད། ངེས་ཆོག་
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་
འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་གང་གིས་བརྗོད་འབྲས་པར་
འགྱུར་བའི་སྐད་དེ་དང་དེའི་སྟོ་ནས་མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོད་པས་པས་ནི་སྐོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དྲིས་གིང་འཐད་
མི་འཐད་ཀྱི་དོན་དུ་བརྟུང་བ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་བྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་
པ་བཞི་རུ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ལྷ་དང་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ནི་མཉམ་
བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་ནས་དེའི་བྱིས་སམ་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ལ་
སོགས་པ་དེ་བཞི་པོ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཆོག་རྒྱུད་འདི་གཉིས་
ཡང་དག་རིག་བཞིའི་ངེས་ཆོག་ཏུ་བཤད་དེ། དྲུ་ཉི་སྐུ་བྱེས་པ་དྲུ་ཉི་ནི་སོ་
སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ལ་བྱུང་། །སྐྱི་
ནི་ཡང་དག་པའམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །འི་ཏ་ནི་ཤེས་
པ་སྟེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཆོས་དང་དོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་ནས་གོ་ཁིང་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དག་རིག་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི། སུང་
ཁམས་སྟེ་མཆོད་སོགས་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཟབ་མོའི་དོན་མཐའ་
དག་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་བརྟོན་དོ། །བརྒྱུད་པ་ཆོགས་གཉིས་
ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ནི་ཉན་རང་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་
བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་

ནི་ཕྱོགས་བརྩའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བལྟའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཡུངས་འབྱུ་སྤྱན་བསྐྱེད་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་
བལྟའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་
མཆོའི་ཆུ་ལྟ་བུར་བལྟའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་བའི་མིག་
རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ལྟ་བུར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོགས་གཉིས་པོ་
དེའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་ཆེན། གཅིག་གིས་ཞེས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་
མཛོན་པར་མཐོ་བ་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆོངས་པ་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱ་པོ་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །
གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འཁོར་
བའི་ཉེས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པ་མེད་པར་འཁོར་བར་འཇུག་
གོ། །ཆོགས་གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་བྱིན་དུག་བསྐྱེད་ཤིང་
ཡར་བྱིན་དུག་གིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ། ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པར་བྱེད་པ་སྐྱིན་པ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ཆུ་པ་ཁྲིམས་དང་གཉིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཡ་ཐོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་བསོད་
པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་

ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། གཞོད་པ་ལ་ཅི་མི་སྟུམ་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་དང་
 ཏུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་
 པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྟུངོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཞིང་མོ་དང་ཆོང་སོགས་བྱ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་བསོད་ནམས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་
 པའི་ཆོས་ཉན་སེམས་བསྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྟུངོ། །བསམ་གཏན་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་
 གཟུགས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
 བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
 བས་ནུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 བསྟུངོ། །སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་ཆར་ཡང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འཕྲོལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཀྱང་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྟེག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡེ་
 རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུམ་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡང་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། སྦྱོན་པ་དང་རྩུལ་ཁྲིམས་དང་བསྒྲུམ་པའི་བསོད་ནམས་
 བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་
 སོ། །རྒྱ་དང་རྩེན་གང་གིས་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ། དགེ་བའི་བཤེས་

བསྟེན་པ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཉན་སོགས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྟེན། ཆོགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་བསྟོམ་པ་
ཐོབ་ནས་ནི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟེ། སྤྱི་རྒྱུ་ར་ཞེས་
པའི་སྤྱི་ནི་ས་རང་རྟའི་སྒྲ་ལས་རྒྱུན་དུ་ཞེས་དང་། ལྷ་ནི་ལྷ་པོ་ནི་ཞེས་པ་
བསྟོམ་པའི་དོན་དང་། ར་ནི་ལྷ་ཏ་ར་ཞེས་ཀུན་ཏུ་བསྦྱབ་པའི་དོན་ཏེ། སྦྱིན་
སོགས་པར་སྦྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟོམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྒྲ་གསུམ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བརྟན་པའི་ཆོགས་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་སྦྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ནི་བྱེད་ལས་སོ། ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྦྱོང་འཇུག་
དུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་མོས་སྦྱོང་གི་སའི་ཆོགས་
བསགས་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་བསགས་པ་དང་། ས་
གཉིས་པ་ནས་དུག་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མཆོན་
མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་ཏེ། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་མདོ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་དོན་ཐ་དད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་
མི་རྟོག་པས་ན་མཆོན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་པའི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པར་ཆོགས་གཉིས་ལྟོན་གྱིས་
སྦྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པར་ཆོགས་གཉིས་
བསགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པའི་

ས་བརྩ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྩ་བར་ཆོག་ས་གཉིས་བསགས་པ་ནི་
 མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་བྱང་སེམས་
 རྣམས་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པ་འཕམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ། རྒྱས་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན། བསྐྱུས་ཏེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་གྱི་ཆོས་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་བདུན་པོ་སྡེ་ཆོན་བདུན་དུ་བསྟན་པའི་དང་པོ། སྐོ་
 ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་
 ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཡིས་ཉན་རང་གི་
 བསྐྱོམ་པ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་
 ཉེར་བཞག་བསྐྱོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་འཕགས་
 པ་ཡིན་འོ། །བརྩ་བཞི་པོ་གང་ཞེན། ཉན་གྱི་རྣམ་པ་བྱང་ཆུགས་པ་དང་།
 གཉེན་པོ་ཡི་རྣམ་པ་བྱང་ཆུགས་པ་དག་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་ཡི་
 རྣམ་པ་བྱང་ཆུགས་པ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུགས་པ་ཞེས་པ་འོག་མ་ཀུན་ལ་དོན་
 གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དམིགས་པ་དང་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་
 པས་རྣམ་པ་ཡིས་བསྐྱོམ་པར་བྱང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་
 སྤྲུལ་ཐུན་པ་དང་། རྗེས་སྤྲུལ་འཇུག་པ་དང་། ཡོངས་སྤྲུལ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་
 རྣམ་པ་བྱང་ཆུགས་པ་དང་། ཆད་གྱི་རྣམ་པ་འཕམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་བྱང་ཆུགས་
 པ་དང་། མཆོག་གི་རྣམ་པ་བྱང་ཆུགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་

དང་། འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་འཕམ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་ཞུགས་
པའང་སྡེ་མ་ལས་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཅུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་
འཕགས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་གང་ཞེན། རྟེན་ནི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲུལ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཉན་སེམས་སྒྲུལ་
པར་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲུལ་
པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྡེ་སྡོད་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཀྱི་
རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་ཞུགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་
ཐོས་པ་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་བ། ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། སེམས་མི་དྭག་པ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཞི། གཙང་བ་སོགས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པ་ཞིའི་གཉེན་པོར་བསྒྲུལ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་
ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པས། གཙང་མི་གཙང་། བདེ་མི་བདེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྒྲུལ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སོགས་བཞི་ཡི་རང་
བཞིན་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དེས་རིམ་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀླན་འབྱུང་འགོག་པ་དང་
ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །འཇུག་པ་བྱུང་འཕགས་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་ཉིད་བདེན་
བཞི་ལ་འཇུག་ཕྱིར་དྲན་ཉེ་བཞི་བསྒྲུལ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུལ་པས་བྱུང་ཞུགས་པའོ། །དམིགས་

པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་གཙོ་
 བོར་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བདག་དང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་ཁྱད་ཞུགས་
 གོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་བར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་གཉེན་པོའི་མཆོན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་སྤང་གཉེན་གྱི་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ཁྱད་ཞུགས་གོ། །ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་
 བ་དང་ཆོར་བ་སྐྱལ་བ་སྤལ་སོགས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་ཡུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་ཅམ་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་
 མ་ཡིན་གྱི་ལུས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པས་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀར་
 མི་དམིགས་པ་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་ལ། མ་དག་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་ལུས་སོགས་
 དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲུབ་པ་ནི་པར་ཕྱིན་ཏུག་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པ་རྟེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྐུ་མ་ཉར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མ་ཆགས་པས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་གོ། །ལུས་ཡོངས་

སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ལེན་ཅིང་སྤྱང་བ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དག་པ་ལས། དེག་པ་ལ་སྤྱར་མི་བདེག་པ་སོགས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆོས་
བཞི་དང་ལྷན་པའི་བཟོད་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །བཟོད་པ་དང་ལྷན་པའི་
སྒོ་ནས་ཨར་བྱིན་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་
པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པར་བྱེད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་པས་སེམས་
རྣམ་པར་མི་གཡང་བའི་བསམ་གཏན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། མཉམ་པར་བཞག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་ཨར་བྱིན་དུག་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ཙམ་བསྐྱོམ་གྱི་དེ་
ལྟ་བུའི་ཨར་བྱིན་དུག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་མི་རུས་སོ། །རྗེས་སུ་
འཇུག་པའི་བྱང་པར་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ཙམ་
ནི་འདིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཡང་བསྐྱོམ་མོད་ཀྱི་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་བྱང་པར་འཕགས་པ་ལ་རང་གནས་ནས།
གཞན་འདིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་མཐུན་པར་དེ་དག་གི་
དྲན་ཉི་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱང་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
པའི་བྱང་པར་དང་། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣམ་
སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོར་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་
བདེ་སྤྱག་ཕྱོད་པ་ལྟར་ཕྱོད་ཡང་དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་མེད་

པ་དང་། སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གྲུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྒོ་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དང་ཁྱུག་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་དྲངས་པ་
 ལྟར་སེམས་གྱི་གཤིས་ལ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་གྱི་དབང་ལས་སྒོ་བྱུང་བ་
 སྒྲུབ་བརྟན་ལྟ་བུར་ཤེས་པས་ལུས་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ། །སྒྲེ་བའི་བྱུང་བར་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་དྲན་ཉེ་བསྟོམ་
 བ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྒྲེ་ཡང་། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆོངས་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་སོགས་
 ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆགས་པ་སོགས་མི་སྒྲེ་ལ། སེམས་ཅན་པལ་པ་དམན་པ་དང་དུད་
 འགོ་སོགས་སུ་སྒྲེ་བ་བཟུང་ཡང་ཞུམ་པ་དང་རྒྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་
 སྒྲེ་བ་འཛིན་པས་བྱུང་བར་འཕགས་སོ། །ཆོད་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་བྱུང་བར་
 བོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣེ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དྲན་ཉེ་བསྟོམ་པ་ཡང་རང་གཞན་དོན་གཉིས་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་དང་། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་སྒྲེ་བའི་
 དུས་ན་ཡུན་སྐར་དུར་བསྟོམ་པ་དག །འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་པས་སྟོམ་པ་
 རུང་མོད་གྱི། ཉན་རང་གི་དྲན་ཉེ་བསྟོམ་པ་ལས་འཕགས་ཤིང་ཆོད་པོར་གྱུར་

པ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་གི་རྣམ་པས་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་
 དན་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཞི་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཏེ། འབད་ཚེ་ལ་མེད་པར་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་བྱང་སེམས་གཞན་དང་འདྲེས་པ་དང་ཉི་ཤེས་པ་འདྲེས་པའི་
 རྣམ་པས་བསྐྱོམ་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པའོ། །ས་བརྒྱད་པ་པའི་བྱང་སེམས་གཅིག་
 གིས་དན་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཞི་བསྐྱོམས་ན་གཞན་དག་ས་བརྣམས་གྱིས་གྱང་
 བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་བསྐྱོམས་ན་བདག་གིས་གྱང་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་འདྲེས་པ་དང་ཉི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དོན་གཅིག་
 དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལས་དང་པོར་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱད་ཅིག་མ་ནི་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་
 བརྒྱམས་ཏེ་ས་དགུ་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བར་ལ་ནི་ཉི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ་
 ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས། བསྐྱོམ་པའི་བྱུང་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 དན་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཞི་བསྐྱོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་པའི་སྒྲིང་རྩི་
 ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ནས་
 ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་དན་ཉི་ཤེས་པ་ལས་འཕགས་སོ། །
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པའི་བྱུང་པར་ནི། ཉན་རང་རྣམས་གྱིས་དན་
 ཉི་བསྐྱོམས་པས་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཞི་བསྐྱོམ་པས་ས་བརྒྱ་ཐོབ་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་

རོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་བསྟོམ་པ་ནི་ཆོགས་པ་ཅད་ལྷས་བསྟན་
 ཏེ། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་
 བྱི་ལུས་ཅན་གཞན་ཉན་རང་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོམ་པ་དང་བསྟོམ་བྱའི་ངོ་བོ་དཔན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་བྱང་
 བྱས་པས་སོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ནི། སྤྱི་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་རྒྱུས་
 པ་མི་རྒྱུད་པ་དང་། སྤྱི་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱུས་པ་སྤྲང་པ་དང་། དགེ་བའི་
 ཆོས་མ་རྒྱུས་པ་བསྒྱུད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱུས་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའོ། །
 ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་གང་གི་གཉེན་པོར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔན་པ་
 ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟོམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔན་པ་ཉེར་བཞག་ལ། རྟེན་ལ་སྟོགས་པ་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་བཞི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཉེས་པ་རྣམས་
 སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་དེ་ཡི་མི་མཐུན་
 སྟེགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མི་ཉན་མི་སེམས་མི་སྟོམ་པ་ནི་ཉེས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་གཉེན་པོའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཉན་རང་གི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་མཆོན་
 མའི་རྣམ་པ་ཅན་ནས། ས་བརྒྱ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མི་འཕྲོབ་པ་ཡང་དག་
 འགྲུབ་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །དེས་
 ཡང་དག་སྟོང་བའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་འོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་
 དའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

དུ་ལའོར་བ་འདིར་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ལུས་
 བཟུང་ནས་ལོངས་སྟོང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་བ་ཡི་དུས་
 ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་དེ་
 དག་གིས་མི་གོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་
 ལྷགས་དང་། མྱོད་འགྱུར་དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བོ་དག་ནི་དོར་བ་ཡི་
 ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐེག་པ་
 དམན་པ་དང་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོར་བ་དང་། མོས་སྟོང་
 ཀྱི་ས་ནས་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་
 འགྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་པ་མན་
 ཆད་ལ་གནས་པའི་ས་བདུན་པ་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
 བར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཐོབ་པ་ལ་གཤགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་
 ཕྱིར་སྟོང་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། ས་དགུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་
 བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་
 ལ་བར་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱུ་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་ནི་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ལ་
 སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་སྟོང་བྱིར་སྟོང་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་

བ་བརྩུ་བ་སྟེ་དག་པའི་ས་གསུམ་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་དག་པར་བྱ་
 བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བཞི་བསྒོམ་པ་
 དང་། མཐར་ཐུག་པ་ས་བརྩུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དེ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་བསྒོམ་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་རྣམས་
 ཅི་མོས་སྟོད་ནས་ས་བརྩུའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་པོ་ལམ་
 གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཉེན་པོར་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་
 པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་འདུན་པ་སྟེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
 མོ། །སེམས་རབ་རྩ་འཛིན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་འཛིན་གོ་ཞེས་ཆོག་
 ལུས་བརྩན་པ་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། དང་པོ་འདུན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་གཞིའོ། །
 ལྷག་མ་བཞི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
 མ་སྟེས་པ་མི་སྟེད་པ་དང་སྟེས་པ་སྤངས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྟེས་པ་
 བསྟེད་པ་དང་། སྟེས་པ་སྟེལ་བར་འདུན་པའི་མོས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་
 ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ནི། འབད་པ་འམ་རྩལ་
 བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ལྷག་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་རེས་ཞེ་གནས་གྱི་སྟོགས་མཐུན་
 གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུམ་པ་དང་སྐྱགས་པ་འཇམ། རེས་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོགས་
 མཐུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྲོད་པ་དང་གཡེང་བ་བྱུང་བའཇམ། རེས་དེ་གཉིས་
 མེད་པར་རྣལ་དུ་གནས་པ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དྲན་པ་

དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ནས། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་།
གཟེངས་བསྟོད་པའི་མཚན་མ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་མ་གསུམ་རི་ལྟར་
རིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་
བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་གསུམ་འདྲ་བྱེད་བཞི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །མཚན་མ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་སེམས་རབ་རྩ་འཛིན་ཞིང་།
ལུས་ཚོད་མེད་པར་རྣལ་དུ་གནས་ན་དེའི་དང་རྩ་མི་བསྐྱལ་བར་ཡང་དག་པར་
རབ་རྩ་འཛིན་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ནང་དུ་ལུས་པའམ་གཉིད་དང་ལྷགས་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནམ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་
ནས་ལུས་པ་ལས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ནམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་གྱི་རོལ་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་འཕྲོས་ནས་ཚོད་ཅིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་ལའོར་པའི་
སྟོན་དང་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་བསམས་ནས་ཚོད་པའི་སེམས་གཞིལ་བར་
བྱས་ཏེ་ནང་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་
བཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ལུས་ཚོད་དང་བྲལ་བ་ན་དེ་ནས་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེའི་དང་རྩ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་
པར་བྱའི་གཉེན་པོ་གཞན་འདྲ་བྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་མ་གསུམ་
གྱིས་སེམས་རབ་རྩ་འཛིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མས་ཚོད་པ་ལས་འཛིན་

པ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་པའམ་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་མས། ལུ་ཁིང་བྱིང་
 པ་ལས་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱི་མཚན་མས་བྱིང་གོད་བལ་བ་དེ་
 ཉིད་དུ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཚན་མ་གསུམ་ལ་བརྩོན་
 པ་དང་། མཚན་མ་གསུམ་ནི་སེམས་འཛིན་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། ཐབས་དེ་
 འདྲ་བས་ཡང་ཡང་སེམས་བརྒྱང་བས་ལས་སུ་རུང་ནས་རྩོལ་བ་མེད་པར་
 དང་གིས་གནས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་འཛིག་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ། །
 མདོ་ཆོག་ལྷ་པོ་དེ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཞན་སྣང་ཡང་སྐབས་འདི་སྟོབ་བརྟན་འགྲེལ་
 པ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེའི་སྐབས་གྱི་ཡང་དག་སྟོང་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ཞེས་
 བོ་དེས་བར་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་བཤད་
 པ་ནི། བརྟེན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་ནི་ཉན་རང་གི་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།
 རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདུན་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་
 འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དབྱེད་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་འོ། །འདི་
 བཞི་དང་ལྡན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་སོགས་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་འབྱུར་
 བས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ནི་བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་སེམས་
 ཅན་དག་གི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བས་ཉན་རང་གི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

[illegible]

བ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེའི་ཕྱི་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཐེ་ཆོམ་
 གྲུལ་ནས་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཐོབ་པའོ། །མདོར་ན་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་འདུན་པ་ཚོན་སེམས་དཔྱོད་བཞི་མཚུངས་ལྷན་དུ་ཆང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་
 སྟོང་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐབས་འདིར་ཉིང་དེ་འཛིན་
 འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟུས་པ་སྟེ། སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་
 བེ། དད་པ་འདུན་པ་ཚོལ་བ་ཤིན་སྒྲུངས། དན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་
 བཏང་སྟོམས་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་དད་ནས་
 དེ་བརྒྱབ་པར་འདུན་པས་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚོལ་བ་ཡོད་ན་དད་
 འདུན་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས། འདི་གསུམ་ནི་ཚོལ་བར་བསྟུས་ཏེ་དེ་
 གཅིག་ནི་སྟོང་བའི་ཐབས་སམ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐབས་གཉིས་པ་ནི་
 ཤིན་སྒྲུངས་ཏེ་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྒྲུ་རུང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པ་ལན་
 འདྲིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དན་པ་ཤེས་བཞིན་བྱེད་ལས་གཅིག་
 པས་གཅིག་དུ་བསྟུས་པ་ནི་ཐབས་གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་མི་ཡེངས་པར་
 གཏོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ནི་ཐབས་བཞི་
 པ་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བར་
 གྲུབ་པ་དུག་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་མཛོན་པར་བརྒྱབ་

པའི་སྐུན་ལྟ་སྟེ། རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྒྲོམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་ཤེས་སྐུན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་གཞུགས་སྤྱ་རགས་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའོ། །རྩུ་འབྱུལ་གྱི་སྐུན་ནམ་ལྟའི་སྐུན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་བཞི་པའི་བར་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་སྐུན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་སྟོགས་བརྩུ་དུས་གསུམ་གྱི་གཞུགས་ཆེ་སྤྱ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་བའོ། །འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐུན་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུན་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་དོན་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རི་ལྗང་རི་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཀྱུན་མཛོན་སྐུམ་གཟིགས་པའོ། །ཤེས་མིག་དེ་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་མཐོང་བས་བརྒྱ་དང་འཛམ་གླིང་ཙམ་དང་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱུན་གྱི་གཞུགས་སྤྱ་རགས་ཤེས་པའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་སྐུན་གྱིས་སྟོགས་བརྩུའི་འཛིག་རྟེན་མ་ལས་པའི་ད་ལྟར་གྱི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའོ། །ལྟའི་སྐུན་ལ་ཡང་ལས་ལས་སྒྲེས་པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལས་སྒྲེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཞུགས་ཀྱུན་གསལ་བར་མཐོང་བའོ། །བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྲོམ་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་ས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་

དུངས་པ་ཐོབ་པ་དེས། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤར་གང་ནས་གི་འཕྲོས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་འདས་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་དང་
ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་གཟིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་དག་གི་རྒྱད་ཆོད་རང་དང་མཉམ་པ་དང་
དམའ་བ་རྣམས་གཟིགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བར་གཟིགས་པའོ། །སྐུན་ལྡེ་ལ་རྣམ་གྲངས་གཞན་
དང་གཞན་དུ་བཤད་པའང་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །གདམས་ངག་མདོན་
བར་སྐྱབ་པ་ནི་མདོན་གཤམ་དུག་སྟེ། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་ལས་གདམས་ངག་གི་ཡུང་ནོད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་བདག་གིས་གདམས་ངག་གི་ཡུང་སྟེར་པའི་རྒྱུ་ནི་བསམ་གཏན་
ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་གཤམ་དུག་འགྲུབ་པ་སྟེ། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་མདོན་བར་གཤམ་
བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་
ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། ལྟའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་ཡུས་མཐོང་བ་དང་། ལྟའི་རྣེ་བས་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པའི་
གསུང་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཅི་བསམས་པ་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གནས་རྗེས་
སྤྲོད་པས་རང་གཞན་འདས་པའི་དུས་ན་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་
དང་། འཆི་འཕོ་ཤེས་པས་མ་འོངས་པར་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་།

ཟག་ཟད་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་བདག་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གདམས་
ངག་གི་ལུང་ནོད་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དང་། གནས་པས་རྣམ་པར་ཅེ་བའི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ལའོར་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་སོགས་སུ་རྩ་འབྲུལ་དང་རྒྱལ་
པ་སྣ་ཆོགས་གིས་རྣམ་པར་ཅེ་བའམ་རོལ་པར་བྱེད་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ནི་
ཞེས་པ། སྟོན་ལམ་མངོན་པར་བརྒྱབ་པ་ནི། གང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་
སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་རི་ལྟར་སྟོན་ལམ་བཟུབ་པ་བཞིན་དུ་སྟ་
དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཅི་དགར་འབྱུར་ཞིང་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་སྣ་ཆོགས་མཛད་པས་རོལ་བའོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་
བཟུང་བ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ལུས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སེམས་གྱི་མཐུའི་ཡོན་
ཏན་དང་། རྒྱ་དབྱངས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དུ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་ཐོབ་པ་མངོན་
པར་རྒྱབ་པ་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་བསྟོམ་པའི་
མཐུས་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རི་སྟོང་འདོད་པ་དེ་སྟོང་དུ་གནས་
པ་ནི་ཆོལ་དབང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལ་
དབང་བའོ། །ནམ་མཁའ་ལས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཆོགས་ཆར་

ཕབ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བའོ། །ལུས་
 དག་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པའམ། །ཁམས་དང་འགོ་བ་སྟེ་གནས་
 གཞན་དུ་སྟེས་པའི་ལས་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཁམས་དང་འགོ་བ་
 གཞན་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ལས་ལ་དབང་བའོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་
 པའི་ཁམས་སྒྲ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་ལ་དབང་བའོ། །ས་གསེར་དང་ཁུ་པདུད་ཅི་ལ་
 སོགས་པ་རི་ལྟར་མོས་པ་དེར་འགྱུར་བ་མོས་པ་ལ་དབང་བའོ། །ས་དང་པོར་
 སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩམས་པས་མཆོན་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་མངོན་པར་
 བརྒྱབ་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པ་བསྟེད་
 པའི་ཕྱིར་འབར་བ་དང་འཕུར་བ་དང་འོད་འགྲེད་པ་སོགས་རྩ་འཁྱུལ་དང་ཆོ་
 འཁྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་པ་ནི་རྩ་འཁྱུལ་ལ་དབང་བའོ། །ཆོས་དང་དོན་
 དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་བཞི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོ་ཤེས་ལ་དབང་
 བའོ། །མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྣ་ཆོགས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ལ་དབང་
 བའོ། །དབང་བརྩའི་རྒྱ་ནི་དང་པོ་གསུམ་སྟེན་པའི་ལར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ལས་
 ཐོབ་སྟེ། མི་འཛིགས་པའི་སྟེན་པས་ཆོ། ཆོས་ཀྱི་སྟེན་པས་སེམས། ཟང་
 ཟེང་གི་སྟེན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ལས་དང་སྟེ་བར་དབང་བགཉིས་

ཚུལ་ཁྲིམས་པར་བྱིན་རྫོགས་པ་ལས་དེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པས་ལུས་ཀྱི་
རྒྱལ་པ་དང་། དག་གི་ལས་དག་པས་དག་གི་རྒྱལ་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱེད་པ་
དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་གང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པོ། །བཟོད་
པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མ་དཔྱུགས་གིང་
ཡིད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པས། གང་དང་གང་དུ་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་
བཞིན་འགྲུབ་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་
རྫོགས་པའི་མཐུས་སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ་སྒྲོན་བདག་དང་གཞན་ཀྱི་
དོན་ལ་བརྩོན་པས་བྱིས་བདག་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་
པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་ནས་
སེམས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པས་རྒྱ་འབྱུལ་ཅི་འདོད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ཡེ་ཤེས་
དང་ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །ཆོས་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་པའི་བྱིར་། ཞེས་པ་ཆོས་ཐོབ་
པ་མངོན་པར་བརྒྱབ་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་
བརྩུ་དང་མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་རྒྱུ་པའོ། །
དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྱུལ་ཀྱི་རྐྱང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྒྱབ་པ་རྣམ་པ་
དུག་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དབང་པོ་ལྷ་བཤད་པ་ནི། དད་པའི་དབང་
པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལས། དད་པ་ནི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱུང་

བ་བསྐྱེམ་མེད་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་རབ་དུ་དང་པའི་
 དད་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པའི་
 ལམ་རྒྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་བ་རྣམས་པར་མཐོང་ནས་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་དད་པ་གསུམ་མཐུ། ཡང་ན་ཆོས་བཞི་ལ་དད་པ་སྟེ། ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྟིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་དད་དེ་ཐེག་པ་གཞན་མི་འདོད་པ་དང་།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྣམས་ཐར་སྟོག་གསུམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དད་པས་ལྟ་བར་བྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་
 ལ་ཉལ་འཛོམས་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པས་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་མེད་པར་དེ་དག་
 བསྐྱེམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་སོ། །གང་ལ་དད་པའི་ཆོས་དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོས་
 རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་བརྩོན་འགྲུས་
 ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པའི་ཆོས་ལ་དུན་པས་མི་བརྟེན་
 པར་བྱ་བ་སྟེ། དུན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ནི་དུན་པའི་དབང་པོ་ལོ། །
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་དང་།
 དུན་པའི་དབང་པོས་རྒྱུད་མི་གཞོན་པར་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་སེམས་

ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་དབང་པོའོ། ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་
དབང་པོས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ཤེས་པ་འཕམ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོའོ། ཉེ་ལྟར་སྤྱིར་བསྟན་ནས་སྐབས་འདིར་དབང་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་འཕམ་
གནས་སམ་དམིགས་པ་བཤད་པ་ནི། དད་པའི་དབང་པོས་དམིགས་ཡུལ་
ལམ་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་སམ། ས་དང་པོའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་
ནས་དེ་ལ་དེ་ཅིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པའོ། བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་དབང་པོས་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལྷག་པའི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྟོད་པ་དེ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། དུན་པའི་དབང་པོས་ཐོས་པ་མཚོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རི་ལྟར་ཐོས་
པ་དང་། རི་ལྟར་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཆོག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པ་བཞིན་མི་བརྟེན་པར་འཛོན་པ་དང་། མོས་པས་སྟོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་
གྱི་དབང་པོས་ས་དང་པོའི་ཞིག་ནས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་རི་ལྟར་འཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་
དམིགས་པའོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་ས་དང་པོའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རི་ལྟར་འཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་དམིགས་པའི་བྱིར་དེ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དད་སོགས་ཀྱི་གཞི་འཕམ་དམིགས་ཡུལ་

ཡིན་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན་
རྣམ་བྱང་གི་དོན་ཀྱན་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཞེས་
སྟབས་ཞག་སྟེ། དད་པས་བྱང་ཚུབ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་དྲན་པས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཞིག་ནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷག་
མཐོང་གི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ལྷས་
རང་བཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་རོ། །

ལྷ་པ་སྟོབས་ལྷ་བཤད་པ་ནི། དད་པའི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས།
དྲན་པའི་སྟོབས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལྷ་ནི། རང་
རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗོད་མི་རུས་པའི་ཆོན་སྟོབས་ཀྱི་མིང་ཅན་དུ་
བརྗོད་དོ། །མོས་སྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་སྟོབས་ལྷ་པོ་འདི་
དག་གི་མཐུས་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་དག་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བས་འཕགས་པའི་ས་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་
སྒྲུང་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་སས་བསྐྱས་
པའོ། །དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས། སྟོབས་ལྷ་པོ་
འཛིན་ཉེན་པ་ཡིན་ཡང་། རི་སྤྱིད་དུ་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗོད་
ངས་དང་། རྣམ་གཡང་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སྤོངས་པ་ཡིས་བརྗོད་ཞིང་
བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་རུས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། མི་མཐུན་

ཕྱོགས་དེ་དག་ཉམ་ཚུང་བས་གཉེན་པོ་དང་པ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཚུར་མི་ཚུགས་
ཤིང་བརྩི་མི་རྣམས་པའི་ཆོན་དང་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །
དུག་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ་ནི་དྲན་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་
ལག་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་
བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། དྲན་པ་ནི་ཞིག་ནས་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་
བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སུ་མ་ཕྱ་ཅ་བདུན་བསྟོམ་ཤིང་ཕྱོང་བས་མངོན་
དུ་བྱས་པ་རྣམས་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་གསལ་བའོ། །ཆོས་རྣམས་པར་
འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་
ན་སྤང་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་དང་། སྤང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་བྱང་གི་ཕྱོགས་
རྣམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གོང་མའི་
ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྦྱང་བར་བྱེད་བའོ། །དགའ་བ་ནི་ས་དང་པོ་བས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་མངོན་སུ་ཤིག་ནས་པས་མཐོང་སྤང་གི་
སྦྱིབ་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ནས་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་སྦྱེས་བའོ། །
དེའི་ཕྱིར་ས་དེ་ལའང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་བའོ། །ཤིན་
ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ཡོན་དང་བྲལ་
བས། ལུས་ལས་སུ་རུང་བས་ཟོ་མདོག་བདེ་ཞིང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་

བས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའོ། །བཏང་
 སྟོམས་ནི་ཁྱུ་པ་དང་མོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་རྒྱ་མཚོ་དྲངས་
 པ་རྒྱབས་དང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་དང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པའོ།།
 དེ་བདུན་ལས་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་
 གསུམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ། །ཤིན་སྦྱངས་ཉིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ་ནི་ཞི་གནས་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །དྲན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་
 འགོ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི། གང་གིས་
 དུས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གང་གེས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 བདུན་པོ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་བདུན་ཡན་ལག་
 ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤར་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སར་དྲན་པ་དང་
 གེས་རབ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མིང་མ་ཐོབ་ལ། འཕགས་
 པའི་ས་སྦྱོན་མེད་པའི་སར་ཞུགས་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པའི་དྲན་པ་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་
 འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བརྟུན་པའི་
 དོན་ནི། ཡན་ལག་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོར་སུམ་
 གེས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་སྟེ།
 ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གཤོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་

མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་
པར་རྟོགས་པས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་གང་ཟག་ལ་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཡང་
ན་མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་མཁའི་དགྱིལ་
ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་སྐྱབ་དུ་
བདག་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་པ་བདག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་བདག་གི་
སྐྱལ་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་
ཡང་བདག་གིས་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་བདག་དང་གཞན་བྱུང་མེད་པར་ཁོང་རྒྱུད་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྲེས་པའོ། །གསུམ་པ་བདུན་
པ་ཉིད་རི་ལྷར་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ལ། རྒྱལ་སྤེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྷན་པ་དང་འདྲ་
བར། གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་རྣམ་བྱུང་བ་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལས་
ལྷའི་བཟོ་བོས་བྱས་པའི་ལྷ་རྩས་ལས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་བས་

རྩོད་དང་ལྷན་པ་སྤྱུ་ཁྱུ་ཡིགས་པར་བཀྲ་བ་ཉིད་འབྱུང་མྱེ། དེ་ཉིད་ཉི་མ་
 གཉིས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འཁོར་ལོས་
 རྒྱུར་བ་ཉིད་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་ཡུལ་
 རྩོགས་ཀྱི་རྩོད་དང་མཁའ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྩོགས་སུ་ཕྱིན་
 བར་ཅམ་ནས་བསྐྱེད་འབངས་སུ་མཆི་སྟེ་སྤར་དམངས་སུ་མ་པབ་ཅིང་མ་
 རྒྱལ་བའི་ས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་རི་པོ་ནམ་
 མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་གཞུགས་དང་སྟོབས་སུ་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་ཡིགས་པར་གནས་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་ཤིང་དུལ་བ་སུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་དཔུང་ཐམས་ཅད་འདོམས་པར་བྱེད་པའོ། །
 ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་རྩ་བའི་མགིན་པའི་སྤྱུ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁ་དོག་
 དང་གཞུགས་བྱེད་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཅད་ཤེས་པ་ཐོ་རིངས་ཁྱེད་སུས་ཟ་
 བའི་ཡུན་ཚིད་ཅམ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ས་རྣམས་བདེ་སྤྱག་དུ་འཁོར་
 ཏེ་སྤྲར་ལྷག་བུས་པའི་བཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་བཞུར་ལས་གྲུབ་པ་ཁ་དོག་
 མཐོན་མཐིང་དབྱིབས་ལྟ་ན་སྤྱག་པ་མཚན་མོར་ཡང་ཉི་མ་བཞིན་དུ་དཔག་
 ཚད་ཅམ་དུ་སྤྲང་བར་བུས་པ་ཆ་བའི་དུས་སུ་བསིལ་བ་དང་གང་བའི་དུས་
 སུ་དྲོ་བའི་འོད་འཕྱིན་པ། རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ།

སྐམ་པ་དང་མྱ་ངན་གྱི་ཐང་དུ་ཡང་ཚུ་རྒྱན་བཟང་པོ་འབྱིན་པ་སོགས་དོན་
ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཙུན་མོ་རིན་
པོ་ཆེ་གཟུགས་བཟང་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ལྷ་ན་སྤྲུག་ཅིང་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་དགའ་བ་སྦྱིད་པ། སྦྱིས་པ་གཞན་ལ་མི་གཡེམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་
པ་རྒྱུད་ཞིང་བདག་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུས་པས་ཡིད་འདིན་པ། རྒྱལ་བཟང་
པོའི་སྦྱོད་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ། ཁ་དང་ལུས་ལས་ལྷའི་སྦྱོས་
གྱི་དྲི་འབྱུང་ཞིང་། བསིལ་བ་དང་དྲོ་བ་སོགས་ཡིད་དུ་གང་འོང་བའི་རེག་
བྱའི་ཁྱད་པར་མཆོག་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷན་པའོ། །
ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལག་པ་བརྒྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་ནོར་རྗེས་ཅི་འདོད་པ་
འབྱུང་བས་ནོར་མང་ནམ་ཐོས་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པ། རྒྱལ་པོས་རི་ལྷར་
བསྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ། བང་གི་གཉེར་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངའ་བའོ། །ཀུན་མགོན་ཐམ་
སྟོན་པོ་འམ་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དཔའ་བརྟན་དང་སྟོབས་སྤྱན་སྤུམ་
ཚོགས་པས་ལ་རྩལ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། དཔུང་གི་བཀོད་པ་དུས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་ལྷོག་པ་ལ་མཁམས་པ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་འདིན་པ་དང་། ཉེས་
པར་བྱེད་པ་ཆར་བཅད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཞེད་པ་དང་ལ་རྩལ་གཞོན་པ་ཐམས་
ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱས་གིང་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །དཔེ་དེ་
ནམས་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱུ་ཐམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ། སྤར་མོས་

སྟོད་ཀྱིས་ལ། ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་མདོན་སྒྱུ་དུ་མ་ཤེས་པ་འཇལ། མདོན་སྒྱུ་
 དུ་ཤེས་པ་འོ་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་རྒྱལ་བ་དེ་ལས་ས་དང་པོ་དེའི་དུས་སྒྱུ་མདོན་སྒྱུ་
 ཤེས་ཤིང་དེའི་སྒྲིབ་པ་མཐོང་སྤང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤར་མོས་
 སྟོད་དུ་བསྒྲོམས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་བརྟེན་པའི་དྲན་བ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོད་
 བ་ལའོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ལའོར་ལོ་རིན་ཆེན་
 ལྟ་བུའོ། །ས་དང་པོ་བ་འདི་ཡི་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 བེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་སྒྲོལ་ས་པ་ཡི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པས་སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་པས་སྒོ་ལ་གྱི་དཔུང་ཐམས་ཅད་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོ་བ་འདི་ཡི་བཙུན་འགྲུལ་ནི། མདོན་
 བར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྒྱུར་དུ་རྟོགས་
 ཤིང་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ནི་རྟ་རིན་པོ་ཆེས་གང་འདོད་པའི་གནས་
 སྒྱུར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཆོན་དེ་ཁོན་
 ཉིད་མདོན་སྒྱུ་རྟོགས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆེན་
 པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་དགའ་བས་ལུས་དང་སེམས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་
 ནོ། །ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་དུ་མཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་
 བར་གྲོལ་བའམ་ཐར་པའི་ཕྱིར་ལུས་སེམས་ལས་སྒྲིམ་རུང་བ་གཏན་མེད་
 བར་གྱིན་ཏུ་སྒྱུངས་པས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་རེག་བྱས་

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་
 ཡོན་ཏན་དང་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར་བས་ན། བྱིས་བདག་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་པོས་ཅི་བཞེད་པའི་ནོར་
 ཐམས་ཅད་ཐུན་སྦྱར་ཆོགས་པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྟོམས་
 ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་པ་འདི་ནི་སེམས་ལ་ཁུམ་ཆོད་དང་ཆགས་སྣང་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རོ་བོས་རང་རི་ལྟར་འདོད་
 པ་བཞིན་རྣལ་དུ་གནས་ཏེ་དེ་ཡང་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། རང་གིས་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་
 ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་མ་སྦྱངས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བར་
 བྱེད་ཅིང་ས་འོག་མ་ཡང་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ལའང་མི་གནས་པར་གནས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་མཆོག་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་མཆོག་གི་
 གནས་པ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས། སྟོབ་བརྟན་འགྲེལ་པར། གནས་པས་
 རྟག་ཏུ་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣང་། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ནི་དམག་དཔོན་རིན་
 པོ་ཆེས་དཔུང་གི་ཆོགས་བཞི་པོ་བསྟུས་ཏེ། གཞོམ་ཞིང་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་
 རྣམས་བསྐྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟུ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སྤུད་པར་

བྱེད་ལ། གང་དུ་འཆོ་ཞིང་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་གནས་པར་བྱེད་པ་
 དང་འདྲ་སྟེ། ས་རོལ་གྱི་སྡེ་བསྐྱ་བ་དང་བསྐྱད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་དག་པ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེས་སྤང་བྱ་ལེན་པ་དང་དོར་བྱ་སྟོང་བར་བྱེད་
 པས་སོ། །གང་དུ་འཆོ་བ་མེད་པར་བག་པའ་སྟེ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རྟུ་ཞི་བ་ལ་གནས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་
 ལོས་སྐྱར་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའམ་དབང་བསྐྱར་
 བ་པོ་ཡིན་ལ། དུས་དྲག་ཏུ་བྱུལ་སྟེད་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་
 ལག་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོར་ཞིང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡན་ལག་
 བདུན་ཡན་ལག་ལྔར་བསྐྱ་བ་འདིས་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་གྱི་དབང་པོ་གད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ངོ་
 བོ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དྲན་པ་ནི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་
 སྟེ། སྤར་མོས་སྟོད་དུ་ཆོས་རྣམས་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཡང་དྲན་ཞིང་གོམས་
 པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་དྲན་པ་དེ་ལས་ཆོས་རབ་
 རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཡན་ལག་གྱུར་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་
 ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུས་མོས་སྟོད་ཀྱི་
 ས་ལས་འདས་ནས་ས་དང་པོ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་
 རང་དུས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ནི་མོས་སྟོད་ཀྱི་དྲན་པ་དང་བརྩོན་

འབྲུག་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་དྲན་བརྩོན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དགའ་བ་
 བེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
 རྟེན་འཁེབས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་
 རྒྱུངས་ཏིང་འཛིན་བྱུང་སྟོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་
 ལག་རྟེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་པས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་
 ལེན་དང་བྲལ་བ་ནི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའམ་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་གནས་སོ། །ཏིང་འཛིན་ནི་གཞི་གང་ལ་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་མེད་པར་བྱེད་པ་རྟེན་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་བྱིང་གོད་སྟོགས་ཉི་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་རྟེན་བྱུང་སྟོམས་པར་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་
 མེད་པས་སོ། །བདུན་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་
 དག་པའི་ཏིང་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་
 མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པ་
 དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་བསྟོམ་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དེས་རྒྱ་བྱས་ནས།

ཁམས་གསུམ་ལས་ངས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་
 དང་ཤེས་རབ་ལ་རྟོག་ཅིང་དེ་འདོད་པ་དང་། འདོད་འདུན་དང་གཞོད་སེམས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་དང་རྟོག་པ་རང་གིས་རི་ལྷར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྷར་སེམས་ཅན་གཞན་
 ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅིང་དག་གིས་ཉེས་པ་རྒྱན་དང་ཆོག་རྒྱུ་པ་པོ་དང་། ལྷ་
 མ་དང་དག་འབྱུང་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དག་གོ། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བས་སྒོག་གཙོད་པ་སོགས་ཉེས་པ་གསུམ་སྤངས་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའོ། ཁྲ་གསལ་དང་ཚུལ་
 འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་
 འཆོ་བའོ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་རྟོག་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་
 པའི་ལམ་ལ་རྒྱུན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བའོ། རི་ལྷར་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་བཟེད་ཅིང་སེམས་ལ་གསལ་བར་སྤང་
 བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དུན་པའོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཡང་དག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བརྒྱུད་
 གྲང་སྟོད་ལམ་གྱི་ཆོན། ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་མཐའ་དང་འཆོ་བ་
 གསུམ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཆོ་
 བ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་

པའི་ལྷ་བ་དང་རྟོག་བ་རྩོལ་བ་གསུམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཏེ། ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་ལྷག་མཐོང་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟོག་བ་དང་རྩོལ་བ་གཉིས་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་འཁོར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བྲན་བ་ནི་ཞིག་ནས་
 གྱི་ཕྱོགས་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞིག་ནས་དངོས་དང་བྲན་བ་ཞིག་ནས་དེའི་འཁོར་
 རོ། །ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་བཤད་བ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རི་ལྷ་བ་སྟགས་
 ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ས་གཉིས་
 བ་ཡན་ཆད་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོམ་པར་བྱེད་བ་ནི་ཆོས་
 རབ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གིས་བདག་མེད་གཉིས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
 དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 ཤིང་བསྟོམ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རི་ལྷ་ར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ཉིད། འདི་དང་འདི་ལྷ་བ་ལྟེ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་
 པར་བྱེད་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །དེས་རི་ལྷ་ར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་
 བྱེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྷ་བ་ལྟེ་ཞེས་མིང་ཆོག་ཡི་གས་བསྟན་
 པའི་གཙུག་ལག་ཏུ་བྱས་པ་མདོ་སྟེ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་སྟོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཡི་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་གཞན་
 ལ་དེ་ལྷ་ར་འཆད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡི་ལུང་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་
 དོན་མཁོར་བར་འབྱེད་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །

དག་དང་ལས་མཐའ་འཛོལ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་དག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་བྱན་
 པ་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་སྟེ། ཞིགནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
 ལམ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ལམ་དེའི་སྒྲིབ་པ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་བྱུང་ན་ཞིགནས་
 གྱི་མཚན་མ་དང་རབ་རྩ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་དང་བྱང་སྟོམས་གྱི་མཚན་
 མ་གསུམ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱན་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གསལ་
 པའི་བྱིར་དང་ནི། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་
 སོགས་མཐུའི་ལེའུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནི་སྒྲིབ་
 པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཞིགནས་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་
 ནི། ཡང་དག་གནས་པ་སོགས་སོ། །ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་གཟུགས་
 ཁམས་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལས་གཞན་
 པའི་ཆོས་མེད་པས་སེམས་ཙམ་ལ་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་རྩ་འཛིག་པའི་བྱིར་
 ཞིགནས་དང་། ཞིགནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་
 གྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱིར་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞིགནས་
 དང་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིགནས་དང་

ལྷག་མཐོང་གི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་
 སྒྲུབ་པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྒྱ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 བསྒྲོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་།
 མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་
 བས་ཀུན་རྒྱ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ནི་འདི་
 གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཆ་གཅིག་དང་ཞེས་པ། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འབྲུག་
 བཞི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་རྒྱུང་བས་ཆ་གཅིག་དང་།
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་
 གསུམ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ལ་ཞི་གནས་ཤས་རྒྱུང་བས་དེ་ཡང་ཕྱོགས་
 གཅིག་གམ་ཆ་གཅིག་པའོ། །ཆ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བས་ཤས་ཆེ་རྒྱུང་མེད་པས་ཆ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་མ་
 ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ནའོ། །
 མོས་པས་སྒྲོད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱུར་འདོད་དོ། །ས་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་ནི་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ཞི་
 ལྷག་ཅེས་ཏེ་དེ་ཆོལ་སྤྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཀུན་དུ་འགོ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ས་གཉིས་པ་ནས་དུག་པའི་བར་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཞི་ལྷག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་རིམ་ཀྱི་སྒྲོང་བར་བྱེད་
 ཅིང་མཆོན་མ་མེད་པ་ས་བདུན་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་

པའི་དུས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་
 རྟེ། དེའི་དུས་ན་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་མཚན་མ་
 ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་རོག་ཅིག་པར་བསྒྲུམ་
 པའི་བྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པའི་དུས་ན་ཞི་ལྷག་བསྒྲུམ་
 པ་ནི་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་རྟེ། འབད་ཚུལ་
 མེད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་གནས་པའི་བྱིར་
 དང་། དག་པའི་ས་དེ་གསུམ་གྱི་ཞི་ལྷག་བསྒྲུམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་རྟེ།
 དེ་ལྟར་ས་དང་ས་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ་ནི་མོས་སྦྱོད་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟེ། དེ་ནི་
 བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། འོག་མ་འོག་
 མས་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 བསྒྲུམ་པ་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ། དོན་ཆེན་པོ་བསྦྱུང་པ་ལ་
 ཆོགས་རྒྱུང་ཞིང་བསྦྱུང་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། སྤར་གཟུང་
 བའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་དང་མ་འོངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་སྟོམ་བཞི་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་

ས་དང་མར་ཕྱིན་དང་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་
སུ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་སུའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཚན་མར་དམིགས་པ་མེད་
པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལས། གལ་ཏེ་
སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་
སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའམ་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། དེས་
ཞེས་ཅན་མི་དགེ་བའི་གནས་ལས་བསྐྱངས་ནས་དགེ་བའི་གནས་སུ་འཛོག་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་དུ་ཐོབ་ཅིང་ལྟར་དུ་མདོན་
པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་མདོ་ལས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཤགས་
པར་བྱའོ། བསོད་ནམས་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། ཁངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། བདག་སྐྱོན་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཆོག་དམ་པ་འཛང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤགས་
པ་དང་། ཡི་རང་གསོལ་བ་དང་བསྐྱོབ་བ་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། བྱ་བ་འགྱུབ་
པའི་ཐབས་ནི་གཞུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་གཉིས་ཏེ། གཞུངས་ཀྱིས་ཆོས་

གྱི་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པས་བདག་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་འགྲུབ་ལ།
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྩུ་འབྲུལ་རྣམ་པ་ལྷ་ཆོགས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་
 དོན་བྱ་བ་འགྲུབ་པོ། །ལམ་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གདུང་དམ་རིགས་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མུང་
 འདས་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་རྩེ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་
 གྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། སྟིང་རྩེས་ནི་མཐར་མི་གནས་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱེད་
 བ་ལ་ནི་ཐབས་དེ་གཉིས་ཀ་ཁྲིའི་ཁྲིའི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་དེར་འདུས་
 པས་ཐབས་མཁས་གྱི་མཆོག་གཅིག་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་སྦྱོང་དང་འཕགས་
 པའི་ས་བརྩུ་པོ་ཀུན་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ཐེག་པ་དམན་པར་མི་འཇུག་ཅིང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་ཉེན་པ་དང་།
 ཉན་རང་གི་ཐབས་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 ཀུན་བདེ་སླག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུངས་ནི་དཔ་པ་
 དང་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་
 རྒྱུ་མི་ཟ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོ་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་དང་དོན་རྣམས་ཀྱང་
 སེམས་ལ་སྤང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྟོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་

ཡིན་ལ། གཞུངས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དྲིས་པ་
དང་། མཆོད་པ་དང་བཅངས་པ་དང་བཀྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུངས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་བསགས་པས་ཆོས་གང་ལན་གཅིག་བཤད་པས་ཆོག་
དོན་རྣམས་ཀྲུན་ནས་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
གཞུངས་དང་། ཆེ་འདིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཆོས་མང་པོ་ཐོས་
པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་མཁན་སྒྲོབ་
ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཐོས་
པ་ལ་གོམས་པའི་གཞུངས་དང་། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་
ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གང་རུང་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ལན་ཅིག་
ཐོས་པས་འཛིན་རྒྱས་པ་ནི། ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་གཞུངས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་སྒྲིན་
དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུངས་ཆུང་བྱུང་བའི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་
གཞུངས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་སྟོ་ལྟན་
འཕགས་པའི་ས་ལ་མ་ཞུགས་པ་མོས་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་ཏེ་འཛིན་བསྒྲོམ་
པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆུང་བྱུང་དང་། འཕགས་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མ་དག་ས་
བདུན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་
པའི་གཞུངས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གཞུངས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །
གཞུངས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྣམ་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་གཞུངས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་

དག་པར་བརྟེན་ནས་ནི། དུས་རྒྱུ་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་དག་གྲང་གཞན་ལ་རབ་
 རྒྱ་སྟོན་ཅིང་རང་གིས་དེའི་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་སྟོན་
 ལམ་ནི་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་སོགས་གང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཤིང་དེ་དོན་དུ་གཉེར་པའི་
 འདུན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལེགས་པར་ཤེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་སྟེ། རང་དོན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་སེམས་པ་བསྐྱུལ་ནས་དེ་ཡིད་
 དུ་འདོད་ཅིང་ཆོག་རྒྱུའང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱུའམ་ངོ་པོའོ། །
 སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའམ།
 ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའོ་ཞེས་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། ས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཉམ་པ་མེད་ཅེས་པས་སྟོན་
 ལམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མོས་སྟོད་དང་ས་བཅུ་པོ་ཀྱན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་དང་
 དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་
 ལམ་དང་། ཉན་རང་གི་སྟོན་ལམ་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལམ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྟོན་ལམ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་
 རྒྱར་རྒྱར་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་འདིར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་
 འབྲུབ་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་སྟོན་ནས་དོན་དེ་ཡི་ཆེད་དུ་ལས་གཞན་

བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། སློན་པའི་སེམས་ཅམ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་སློན་པ་དེ་བཞིན་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདུན་ཞིང་སློན་པ་ལས་དེའི་མོད་མཐོང་
བའི་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཅན་དང་། སློན་ལམ་དེ་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སློན་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མོས་པས་
སྦྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་ནི་སྣ་ཆོག་ས་ཏེ།
དེའི་དུས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཏུ་འགོ་བའི་མཆོན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་།
འཁོར་བའི་ཉེར་འཆེ་མཐོང་ནས་དེ་དང་དེ་ནི་བའི་སྒོ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་
དམིགས་ནས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བདག་མ་འོངས་པ་ན་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་འདི་དང་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་སློན་ལམ་
འདེབས་པ་དང་ཐ་དད་པ་མི་མཐུན་སྣ་ཆོག་ས་ཡོད་དོ། །ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་
ནས་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
དེ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། ས་གཉིས་
པ་སོགས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བྱང་
པར་དུ་འབགས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སློན་ལམ་གྱི་བྱེད་
ལས་ནི། སློན་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་རང་དང་གཞན་
གྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོབས་དང་ལྷན་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུས། ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འོད་
ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རླུ་འཕྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་

གྱི་དོན་རྒྱུ་པ་པོ་ཚོ་གཤིས་བརྗོད་པར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་
 པས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་
 བཤད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཚོས་གྱི་སྟོན་པ་ཞི་བཤད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལམ་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ནི། གྲུན་དུ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་
 རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ནི། གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་སྤྲུང་བ་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་
 ལྟ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ནི། བདག་
 གཉིས་སུ་སྟོང་འདོགས་པའི་གཞིའམ་རྟེན་དེ་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོས་
 བདག་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཟུང་
 བ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ངོ་
 བོའི་བྱིར་ན། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་འཛིན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་
 དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 བརྟན་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ལུང་པོ་ལྷ་མི་རྟག་ཅིང་སྟག་བསྐལ་སྟ་ཆོག་ས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་
ཆགས་ཤིང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་ནས་མི་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །མཆོན་མ་
མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མཆོན་མ་དང་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཞི་
བའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་རབ་རྩ་དགའ་བའི་རྣམ་
པ་དང་ལྷན་པའོ། །གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཀླུ་བརྟགས་པའི་བདག་
གཉིས་ཡེ་ནས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་
འཛིན་དང་། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོན་མ་དག་གཞན་དབང་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཡོངས་སུ་བ་འགོག་བདེན་
མཛོན་སུམ་དུ་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་
བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
མཆོག་རྩ་པོར་པར་བཞེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པའི་མདོའམ་གནད་འདུས་པའི་སྟོན་ནི་
རྣམ་པ་བཞི་འདི་ལྟར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཟག་པ་དང་
བཅས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
བདག་མེད་པའོ། །བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟར་ཡིན་
ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐལ་བའི་སྒྲིམ་གཉིས་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
རྒྱ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་
ཤེས་ནས། སོག་ལའི་སོ་དང་དུག་གི་བཟའ་བ་འདྲ་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་
ལ་ཆགས་ཤིང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པས། སྟོན་མེད་གྱི་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་
ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་གཉིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་རྩམ་ལས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་
པར་ཤེས་ན་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཟུང་ན་
འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་
སྟེ། གདོད་ནས་ཞི་བའི་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟོས་པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་
བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་ཞེས་པའི་དོན་བཞི་པོ་ཅི་ཡིན་ཞེ་
ན། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་པོ་དེ་ཡི་དོན་ནི་འདྲ་
བྱེད་རྣམས་བྱང་ནས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གཞན་ཏེ་རྟག་པར་མེད་པའི་
དོན་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་སྐྱད་དོད་ཨ་ནི་ཏ་ཏ་ཞེས་པའི་ནི་ཏ་

ཏྲ་ཏྲ་པ་དང་ཨ་དགག་ཆོག་ཡིན་པས་ཏྲ་པ་མེད་པའམ་མི་ཏྲ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྒྲུ་ཞིང་འཛིག་པ་ཙམ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔས་ཏྲ་གས་
བྱའི་མི་ཏྲ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཉིས་སུ་ཀླན་བཏགས་པ་ལྟར་ཏྲ་པ་མེད་
པའོ་ཞེས་གསུངས། བྱང་ནས་འཛིག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། དམ་པའི་དོན་དུ་
བྱང་བའང་མེད་ན་འཛིག་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེད་པ་ལ་ཏྲ་
པར་འཛིན་པའི་གཞི་ཡང་མེད་པས་སྒྲོན་པར་བྱ་བ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ་འདི་
ནི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛོན་ནོ། །ཁྲུ་པར་ཏྲ་པ་ཙམ་གྱི་དོན་
ནི་སྒྲུག་བསྐལ་བ་སྟེ། མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཁོར་བ་ན་སྒྲུག་བསྐལ་བ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ནི་སྒྲུག་
བསྐལ་གྱི་དོན་ཏོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བའི་གཞན་
དབང་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཀླན་ཏུ་ཏྲ་པ་ཙམ་
གྱི་དོན་ཁོན་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །ཞི་བའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་
གྱི་རང་བཞིན་གཤམ་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་མཆོན་མའི་རྣམ་
པར་ཏྲ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་མི་ཏྲ་པ་དང་
བདག་མེད་པའི་དོན་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ། དང་པོ་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་ཏྲ་པར་བསྒྲུབ་པ། མི་རུང་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་བྱིར་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་
ན་བྱིན་དང་སྒྲུབ་ཅིག་མ། ཞེས་པའི་བར་ཆོག་ས་བཅད་བཅུས་བསྟན་ཏེ། འདི་
ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲ་པར་བྱིར་བསྟན་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་

བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། བྱི་དང་ནང་གི་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་
 རེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ནས། མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་
 ལས་སྐྱེས་བྱིར་སོགས། བྱིར་སྐྱེས་བཅད་པ་ལྟར་དང་། དག་པའི་བྱིར་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་བཅུ་
 བཞི་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པའི་
 དོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་མི་རུང་ཞེན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་ནས་རི་
 སྤོང་རྒྱུན་འགག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤོང་དུ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་བཞིན་སྐད་
 ཅིག་སྡེ་མ་འགག་ཅིང་བྱི་མ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 གྱི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ན་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་བྱང་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུན་མི་རིགས་པ་འཕམ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་མི་རུང་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 བོར་སྐྱེས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འགག་པར། ཞག་དང་ལྷོ་བ་ལོ་ལ་སོགས་པ་
 རི་སྤོང་འཛིག་པའི་རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་པ་དེའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཟེར་
 བ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱང་དུ་རྒྱུག་གྱུང་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་རྒྱ་མེད་
 པའི་བྱིར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགག་
 པར་འབྱུང་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱ་དང་། མཐར་
 འགག་པའི་རྒྱ་ཡང་བརྗོད་དགོས་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་སྐད་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལོ་དང་ཞག་དང་ལྷོ་བ་སོགས་སུ་གནས་པ་དེ་

འདྲ་བ་སྐྱེད་མི་ཅུས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེ་རིལ་རྩལ་ན་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་འབབ་པ་ནི་རྒྱ་གསར་པ་གསར་པ་འབབ་པ་རྒྱན་
 མ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། གསར་པ་རྒྱན་ཆད་ན་རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 མར་མའི་མེ་ལྷེའི་རྒྱན་ཡང་རས་དང་སྒྲུམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲུམ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་
 སྒྲུམ་མེ་ལྷེར་གྱུར་ཏེ་གསར་པ་གསར་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་
 རྒྱ་སྒྲུམ་ཟད་པས་འབྲས་བུ་མེ་ལྷེ་ཡང་རྒྱན་འཆད་གྱི་མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་
 དེ་ཉིད་རྒྱ་གཞན་སྒྲུམ་མེད་པར་ཡུན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐར་ཡང་འཛིག་པ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲུ་མནན་པ་ནི་དང་པོ་མི་འཛིག་མཐར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 བ་དང་འདྲ་བས་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། འགྲེལ་བས་གོང་ལྟར་བཤད་པ་
 བཞིན་གཟུང་དགོས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ་སྒྲིལ་ནས་རི་སྤྱིད་ཅིག་ཏུ་
 གནས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་དེ་
 ལྟར་གནས་པར་འཕངས་སོ་སྒྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་དེས་དེ་བསྐྱེད་ནས་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་མར་གནས་པ་འཕེན་
 མི་སྤྱིད་དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་
 བུ་འཕངས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་ལོ། །སྐྱད་ཅིག་མིན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱས་བསྐྱེད་ན་
 ཏུག་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྐྱེ་རིགས་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་རི་སྤྱིད་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་དེ་

ནས་རང་ཉིད་འཛིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་དང་པོའི་རྒྱ་དེ་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
 བྱས་སོ་སྟུམ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་མིན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་མཐར་
 འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། རྒྱ་ཅིག་དང་པོ་ཡང་རྒྱ་
 མེད་དུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཅིས་མི་འདོད། རྒྱ་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
 མཛོན་སུམ་ཆོད་མ་དང་འགལ་བས་ཁས་མི་ཡིན་ན། རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བྱིར་དང་
 ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲེས་ནས་དེའི་རྒྱུ་གནས་པ་འདི་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྒྱ་དང་
 ཅིག་གི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲེ་མི་དགོས་
 བར་སྒྲེས་པ་དེའི་རང་ཚུལ་དུ་ཡུན་རི་མིན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་
 བར་དུ་རྒྱ་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པ་མེད་ལ་རྒྱ་གཞན་
 ཡང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པའི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་
 རྣམས་སྒྲེས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འཛིག་པར་བྱིས་གིག་ན་འཛིག་པ་ཡིན་ན།
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅིག་གིས་མི་འཛིག་པར་གནས་པ་ཞིག་བྱིས་འཛིག་པ་
 ཡིན་ནམ། རྒྱ་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཞིག་བྱིས་ཞིག་ནས་འགགས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་དངོས་པོ་རྒྱ་ཅིག་གིས་མི་འཛིག་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། གནས་
 པའི་རང་བཞིན་ལ་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་
 བྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་འབྱུར་ཏེ་རྒྱ་ཅིག་གིས་པར་འབྱུར་རོ། །འཛིག་པའི་

རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟག་པ་དང་ཡུན་དུ་གནས་
པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་གྱི་ཡུན་
གཅིག་ཏུ་མི་འགགས་པར་གནས་པ་མི་སྲིད་པས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
དངོས་པོ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རི་ཅམ་པར་གནས་ནས་གཞོད་འགག་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ན། འགག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་བརྗོད་དགོས་སོ། །སྐྱེད་པའི་རྒྱ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེན་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། འགག་པ་
དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་དེས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་
མེད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་བ་དང་།
ཐུན་པ་དང་། གང་བརྟོ་བ་གཉིས་རྒྱ་གཅིག་གིས་བྱེད་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །
འགལ་སྦྱར་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
མི་སྲོད་པར་འཛིག་པའི་རང་རྩྭ་ཕ་ཅན་མིན་པར་སྐྱེས་ནས་རི་སྲིད་ཅིག་ཏུ་རྟག་
པར་གནས་ན་ཡུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་དང་འགལ་པའི་སྦྱར་རོ། །རི་ལྟར་
འགལ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ལས། འདུ་བྱེད་དག་ནི་རྒྱ་སྐྱེན་
ལས་སྐྱེ་བའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་འཛིག་
པ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་ཤིང་དུ་མི་གནས་པས་རེ་ཞེས་
པ་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པས་ཡུན་ཡུན་དུར་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ནི།
རྣལ་འབྱོར་པ་འཇགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོམ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་

གྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་གྲོལ་ཞིང་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་མཐོང་ན་སྒྲེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་དང་རྣམ་
 གྲོལ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་གྱིས་མི་རྣམས་
 འཆི་བའི་དུས་སུ་འགག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཤེས་ནས་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཡང་དེའི་བར་
 དུ་སྒྲེ་བ་མི་སྒྲེ་བར་གནས་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སུ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྒྲེ་བས་ཆགས་བྲལ་དུ་མ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་མི་གནས་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྟོན་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྒྲེས་མ་
 ཐག་དུ་མི་འཛིག་པ་རི་རྒྱུད་ཅིག་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་
 ཉིད་མཐུས་གནས་སམ། རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ཞིག་གི་མཐུས་གནས་པ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་དུ་གནས་པར་རིགས་ན་ཡང་། དུས་རི་རྒྱུད་དུ་མཐར་ཕྱིན་
 བར་གནས་ཀྱས་པའི་འདུ་བྱེད་གཅིག་གྱུང་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱད་ཅིག་
 གིས་འཛིག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་ཡང་རྒྱེན་དང་སྤྱད་ན་
 འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་
 འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་གཞན་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གྲུབ་
 བས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི།
 གཞན་དག་ན་རེ་དངོས་པོ་རྣམས་རི་རྒྱུད་ཅིག་དུ་གནས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་
 དགོས་ཀྱི་རང་ཉིད་སྒྲེས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་རི་རྒྱུད་འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་སྤྱད་པ་དེ་

སྤྲིན་དུ་གནས་ནས་གཞོན་འཛིག་རྒྱ་ཕྱད་ན་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་གས་སྟོན་
པོ་དང་ཚ་བ་མེད་པར་དེ་སྤྲིན་ཅིག་དུ་གནས་ནས་གཞོན་མེ་དང་ནམ་ཕྱད་ན་
སྟོན་པོ་དང་བསིལ་བ་འགག་ནས་དམར་པོ་དང་ཚ་བ་སྟེ་བ་དང་། རྩ་ཡི་བུམ་
པ་ཐོ་བ་དང་མ་ཕྱད་པའི་བར་དུ་གནས་ནས་ཐོ་བ་ཕྱད་པའི་ཆེ་བུམ་པ་ཞིག་
ནས་ཁྱོ་མོར་འཕྱར་བ་བཞིན་ལོ་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
གིས་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི་འཛིག་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མེད་
ན་དཔེར་ན་རྟོག་ནམ་དུ་འཕང་པའི་ཆེ་གནམ་དུ་འཕེན་པའི་རྒྱ་ལག་པ་སོགས་
ཡོད་གྱི། ས་ལ་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་རང་གིས་
ལྟར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྲིན་རྒྱས་བསྤྲིན་མ་
ཐག་དུ་རང་གིས་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་གས་ཀྱི་སྟོན་པོ་དང་
བུམ་པའི་དབྱིབས་ནི། མེ་དང་ཐོ་བ་དང་མ་ཕྱད་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་ཡང་རྒྱད་ཅིག་
རེ་རེར་རང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་པས། དེ་མེ་དང་ཐོ་བས་བཤིག་པ་མ་ཡིན་ལ།
ལྷ་གས་དང་བུམ་པའི་རྒྱད་ཅིག་ཐ་མས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བུས་མེ་དང་ཐོ་བས་
ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བུས་ནས་དམར་པོ་དང་ཁྱོ་མོའི་གནས་སྐབས་བསྤྲིན་པ་
ན་ད་གཞོན་ལྷ་གས་ཀྱི་དམར་པོ་དང་བུམ་པ་བཤིག་གོ་ཞེས་བཟུང་ནས་དེའི་
བར་དུ་རྟག་པ་སེམས་པ་ནི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱན་ལ་འབྲལ་བ་
ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གས་དང་བུམ་པ་ལ་རིམ་བྱིས་ན་དེ་འཛིག་
རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་མོད། རིམ་མ་བྱིས་པའི་ལྷ་གས་དང་བུམ་པའི་

གནས་སྐབས་འགགས་ནས་རི་མོ་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ཡང་།
 ལྷགས་དང་བུམ་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སོ།
 དེས་ན་རྒྱ་མི་འདྲ་པའི་བྱད་པར་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་པར་སྒྲ་
 ཆོགས་སུ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འདྲ་པའི་བྱད་པར་ལས་རིགས་འདྲ་བ་པར་མ་ཆད་
 དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་པའི་བྱད་
 པར་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་བཞིན་མེས་ཆུ་བསྐོལ་ནས་ཟད་པ་
 དང་། བུམ་པ་གྲོ་མོར་བྱས་ནས་གཏུན་དུ་འཐག་པ་སོགས་འཛིག་རྒྱུར་འདོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུན་
 གཞན་ཐུད་པས་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལས་དངོས་པོ་སྐད་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བཤིག་པ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། རྩ་མཁན་གྱི་
 ལག་པ་དང་དབྱིག་གྲུ་སོགས་གྱིས་འཛིམ་པ་ལས་བུམ་པ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་
 དང་འདྲའོ། །བུམ་པ་སྒྲེས་པའི་དུས་ན་འཛིམ་པའི་གནས་སྐབས་རང་ཁ་མ་
 ཞིག་པ་དང་། ལག་པ་སོགས་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱང་ཞིག་ནས་འགགས་པ་བཞིན་
 འོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་རྒྱུས་འཛིག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་པོ་
 མི་འཛིག་པ་ཞིག་གམ། འཛིག་པ་གང་ཡིན། མི་འཛིག་ན་ནི་འཛིག་རྒྱུས་འཛིག་
 མི་རུས་ལ། རང་འཛིག་ན་འཛིག་རྒྱུས་འཛིག་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་
 འཛིག་རྒྱུས་དངོས་པོ་གང་དེ་འཛིག་པའི་དུས་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བྱས་སམ།

དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བྱས། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བྱས་ན་སྐྱེད་པར་བྱས་ཀྱི་འཛིག་
པར་མ་བྱས་ལ། དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བྱས་ན། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅི་
ཡང་མ་བྱས་པས། སྒྲུལ་བྱ་བྱས་པས་ཀ་བ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ནི་མི་རྟག་པར་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མི་
རྟག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའི་ཞེས་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རེ་ཞིག་རྟག་ལ་དེ་ནས་མི་རྟག་ན་རྟག་
མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ན་མི་སྤྱིད་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་
གིས་འཛིག་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་ལས་མི་འདའ་སྟེ་མའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་བཞིན་
ནོ། །རྗེས་སུ་འཇུག་བྱིར་ཞེས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་དངོས་པོ་གསར་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ན་སྤར་
མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དག་བྱིས་མཐོང་བའི་ཆོ་འདི་ནི་སྤར་བྱིས་མཐོང་བ་དེ་
ཡིན་ནོ་སྟེ་འདུ་རྩལ་པའི་རྟུ་རུང་སྟེ་དེས་ན་སྤར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་མ་
ཞིག་པར་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་སྤར་བྱིའི་དངོས་པོ་གཅིག་
མ་ཡིན་ཡང་། འདྲ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་
བར་ཟད་དེ། མིག་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་རྟུ་རུ་མ་སྤར་བར་ནམ་མཁའ་ལ་དོར་ཞིང་

སྒྲུབ་ཡང་ལག་པར་སྒྲུད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྟ་གཅིག་ཡང་ཡང་
 འཕངས་ཤིང་སྒྲུད་དོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་དང་། རྒྱ་བོ་རྣམས་སྒྲུད་ཅིག་རེ་རེར་
 རྒྱ་མ་རྣམས་གཞན་དུ་འགོ་ཞིང་གསར་པ་རྣམས་ལུལ་དུ་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་ཡིན་ཡང་། འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བོ་འདི་ལ་བདག་གིས་སྒྲུབ་ཡང་
 ལན་མང་བརྒྱལ་ལོ། །ད་ཡང་བརྒྱལ་ལོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཤིང་། གཞོད་ཀྱང་
 བརྒྱལ་དགོས་སོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །འགག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སྒྲུབ་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་མཐོང་བ་དག་མདོན་སྒྲུམ་གྱི་སྒྲིད་ལུལ་དུ་མི་
 འདྲ་བ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཕྱི་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་ལྟར་རིགས་
 སྒྲུམ་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྒྲུམ་མའི་སྒྲུད་ཅིག་རྣམས་འགག་པའི་
 ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུད་ཅིག་དང་པོ་མི་འགག་པར་དེ་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་ཀྱང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་མཐོང་བའི་
 དངོས་པོ་སྒྲུད་ཅིག་མ་དེ་ད་ལྟ་ཡང་གནས་པ་དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་སྒྲུད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དམིགས་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་རྣམས་སྒྲུད་ཅིག་གིས་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དུས་རེ་གི་གཤམ་པར་དུ་མི་འགྱུར་
 བ་སྒྲུད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་
 དམིགས་མི་སྲིད་ན་ཡང་། རང་གི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྣམས་ནི།
 ཕྱིས་པ་དང་གཞོན་ཅུ་དང་ལང་ཆོ་དང་དར་ལ་བབ་པ་དང་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་

པ་སྐྱོད་ཀར་གཉེར་མ་དང་བཅས་པའི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་དམིགས་
པ་དང་། བྱིའི་དངོས་པོ་གནས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་སོ་མ་དང་རྟིང་པ་དང་།
སྐྱོབྱིའི་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པའི་
བྱིར། དང་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་རིམ་བས་འགྱུར་བ་
ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ལས་མ་འགྱུར་ན་སྐད་ཅིག་བྱི་མའི་གནས་
སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་དམིགས་
པའི་བྱིར་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བར་ངེས་ཏེ། བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ཞིག་གི་ལུས་
ལ་མིག་གཏད་ནས་མ་ཡོངས་པར་ལྟ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་ན་ཡང་། དེའི་
ལུས་སྐད་ཅིག་དང་ཞག་གིས་ངེ་ནས་སུ་འགྱུར་བ་ཆ་མི་བྱེད་ཀྱང་། བཅ་ཞིག་
སྐྱོད་ཀར་པའི་བར་དུ་འགྱུར་པའི་འགྱུར་བ་རགས་པ་མཐོང་བ་ལ་དཔགས་
ནས། ཡོ་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་བ་ཞག་དང་། ཞག་དུས་ཚོད་དང་། དུས་ཚོད་སྐད་ཅིག་
གིས་དེ་ལྟར་རིམ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རིས་གཅིག་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་
ནས་ཐང་གཅིག་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་སྒྲ་བའི་སྐོ་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་ན་འོ་མ་
ཞོར་འགྱུར་བ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རིམ་བས་རྩ་སྐྱར་བར་འགྱུར་གྱི།
སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་འགྱུར་བ་གཞན་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐད་
ཅིག་སྒྲ་བས་འགྱུར་བ་མ་དམིགས་ནས་རྒྱན་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་
ཏུ་ཞེན་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་སྐར་གྱི་དེ་འདྲི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་

རྣམས་དངོས་པོ་རྟག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱ་ཉིད་དང་འབྲས་ལུའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ནི། རྟག་སྒྲ་བ་དག་ན་རེ་བདག་ཅག་གིས་རི་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་ཐ་
 བའི་འགྱུར་བ་སྒྲོས་མཛོན་སུམ་དུ་གཅོད་པར་མི་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ནི་
 འདིའོ་ཞེས་གཅོད་པར་རྣམ་པས་སྒྲ་ཅིག་མའི་འགྱུར་བ་འདི་ལ་རི་ལྟར་ཡིད་
 ཆེས་པར་བྱ་ཞེན། དངོས་པོ་དེ་དག་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པའི་འབྲས་ལུའིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་སྣེ་མ་རྒྱ་ཉིད་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་ལུའིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཅིག་
 མར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་སྒྲ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ལུ་སྒྲ་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འབྲས་ལུ་སྒྲ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་ཡང་སྒྲ་ཅིག་མར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་
 རྟག་པས་འབྲས་ལུ་མི་སྒྲིད་དེ་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་དང་ལུམ་པ་སོགས་
 མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་ལུ་རྟག་པ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ཏེ་
 ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲ་ཅིག་མའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཅིག་མ་མིན་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྒྱིར་བརྟན་ནས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུན་བཞེ་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཅིག་གིས་
 མགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ལུ་སྟེགས་པ་རྩོན་ཆད་ལ་གྲགས་
 པ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་རྟག་པ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དེའི་རྒྱ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་མིག་དང་
 གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་

སོ། །དེ་བས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མར་གྲུབ་པས་
ན་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །
གཞན་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟག་ལ། དེས་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་མ་འབྱུང་ན་ནི་
རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་འབྱུང་དགོས་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་ལུམ་
སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྐྱད་
ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སྟེ་སེམས་
ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་དོན་
མེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དོན་
རང་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲས་ལུ་
འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་ཀྱི་འབྲས་
ལུ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ལ། སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱད་
ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཟིན་པ་དང་།
བདག་པོ་འཇམ་དབང་བའི་སྤྱིར་དང་། དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་རིགས་པ་སྤྱི་མ་འདི་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་ཞེས་པ། དབང་པོ་ལྟ་དང་གནས་ཏེ་དབང་རྟེན་ལུས་ཁོག་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཟིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་
འབྲས་ལུར་གྲུབ་པོ། །དི་ལྟར་ཟིན་ན་མའི་མངལ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་

ཏེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ནས་དེ་ཟིན་པ་ན་གཤོད་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱུ་ལས་ལྷན་ལྷན་
 བོ་དང་མེར་མེར་བོ་ལ་སོགས་ནས་དབང་བོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 འགྲུབ་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཁྱུ་ཁྱུ་ལ་ཁྱུ་ཁྱུ་ལ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འདྲེས་ཏེ་བརྒྱལ་
 བར་མ་གྱུར་ན་ལྷན་ལྷན་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་རྣམ་པ་གྱུན་
 ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
 ཟིན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་དགའ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་ཏུ་བརྒྱལ་བར་
 མ་གྱུར་ན། ཡ་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་ལྷན་ལྷན་བོ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ལ་གཤོད་པར་གྱུར་ན་ལུས་ལ་
 ཡང་གཤོད་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་བདེ་བར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱང་ལེགས་པར་
 བདེ་བར་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། སེམས་དང་བལ་ན་
 ལུས་ཆོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ནས་རུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པའམ་བདག་པོར་གྱུར་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱར་བདག་པོར་གྱུར་ན།
 བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་དོ། །སེམས་
 ཀྱིས་དྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གང་བསམ་པར་ལུས་ཀྱང་དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ན་དེས་ཁྲིད་པ་དང་དྲངས་པ་དང་། སེམས་ལ་འདོད་
 ཆགས་སྐྱེས་པ་ན། ལུས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་སྐྱོད་པ་བྱེད་བྱེད་

བོའམ་གཟེང་གཟེང་བོ་དང་། བཞིན་འཇུམ་པ་དང་དགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་ཞེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་མིག་དང་བཞིན་
 ཁྲོག་ཉེར་དང་ཁུ་རྒྱུ་བཅངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སེམས་བདག་བོར་བྱེད་ཅིང་དབང་བྱེད་དོ། །ཡང་ལུང་གི་
 གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་
 གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མེད་ན་མིང་གཟུགས་
 གྱི་གནས་སྐབས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་ན་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་གསོགས་མི་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་རོ། །དག་དང་ཞེས་པ། སེམས་དག་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས། ས་གསེར་དུ་མོས་ན་གསེར་དུ་
 སྤང་བ་སོགས་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་
 གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་སྒྲོང་བསམ་
 གཏན་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཕན་རྗེས་འཇུག་བྱིར་ཞེས་པ། སེམས་
 ཕན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ལས་དག་སྟེག་པས་གསལ་པས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ལམས་
 སྒྲ་ཚིགས་མདོན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་ཕན་རྣམས་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་སྟེག་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཕན་རྣམས་ཀྱི་
 ལོ་ཏོག་རྣམས་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སོགས་མཐུ་རྒྱུང་ཞིང་། གསེར་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་བོ་ཡང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤང་ལ། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་རྣམས་

གྱི་སེམས་གྱི་དབང་གིས། འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་དང་། དངོས་པོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བས་ན་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་སེམས་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་སེམས་
 སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འབྲས་སུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་པར་མི་
 རིགས་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་ཕྱི་དང་
 བར་གི་དངོས་པོ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བཞུགས་ཏེ་སྒྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་
 མའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་བར་
 གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྱིའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་བསྟན་
 པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷན་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་བསྟུབ་
 པ་ནི། དང་པོ་སྟེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རེ་པས་རེ་ཆེར་སྟེ་བ་སོགས། སྟེ་བ་
 རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ལ། དེ་དག་སྐྱད་ཅིག་མར་སྟུབ་པའི་གཏོན་ཆོགས་སམ་
 ཆད་མ་ནི། རྒྱ་དང་ཆད་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
 བར་བཅུ་བཞིས། བར་གི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མར་བསྟུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྟེ་བ་ནི། འཆི་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་འགགས་ནས་རྣམ་པར་གཤམ་པ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཁྱུ་ཁྱག་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་བར་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་སྐྱད་ཅིག་དང་
 པོའོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་འགག་པ་དང་སྟེ་བའི་

ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མའོ། །དེ་བས་དེ་ཆེར་སྒྲེ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྣམ་
ཤེས་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་
རིམ་བས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་སྐབས་དེ་བས་དེ་ཆེར་སྒྲེ་བ་དེ་ནི་སྤྲ་མའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་
རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རིམ་བས་སྐད་ཅིག་གིས་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
རྒྱས་དང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པའི་སྒྲེ་བ་ནི་ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། ཁ་ཟས་
དང་། གཉིད་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བ། ཉིང་འཛིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ན་སྤྲ་
མ་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལུས་ཉམ་
ཆུང་བ་ལས་རྒྱས་ཤིང་བརྟས་པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱུ་མཉེ་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་
བའི་སྒོ་ནས་ལུས་རྒྱས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཚངས་སྟོན་ཅེས་འབྲེལ་པར་འདུག །དེ་
ལྟར་ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དེ་དག་གིས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
ཏེ་རྟག་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡོ། །རྟོན་གྱི་དངོས་
པོ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྟོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲེ་བ་སྟེ། མིག་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་
དུག་པོའི་གནས་སམ་རྟོན་ནི་མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་དུག་གི་དངོས་པོ་
ཡིན་པས་ན་དེ་དག་གྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚད་
སྐད་ཅིག་མར་འབྱུར་གྱི་སྐད་ཅིག་གིས་འབྱུར་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྤྲུལ་

རིགས་པ་སྤར་ཡང་བཤད་ཟིན་དོ། །འབྱུར་དང་ཞེས་པ་འབྱུར་བའི་སྐྱེ་བའི།
 སེམས་ལ་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་པས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་
 བར་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུར་བས་ན་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །ཡོངས་སུ་
 སྐྱོན་པ་དང་ཞེས་པ་སྐྱོན་པའི་སྐྱེ་བའི། མངལ་ནས་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་
 འགོ་རྣམ་པའི་བར་གྱིས་པ་དང་། དེ་ནས་ཅིང་མོ་བྱེད་རྣམ་པའི་བར་གཞོན་
 རུ་དང་། དེ་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་མཐུ་རྫོགས་པ་དར་ལ་བབ་པ་དང་། དེ་ལས་
 འདས་ནས་ལང་ཆོའི་ཆ་ཉམས་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་དར་ཡོལ་དང་། སྐྱ་
 དཀར་གཉེར་མས་གང་ཞིང་དུ་ཞོམ་པ་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་མི་མ་
 བར་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་འབྱུར་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྤེང་ཆགས་པའི་རྒྱུན་ཅན་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དམན་དང་བྱད་པར་འཕགས་ཞེས་པ། དམན་
 པའི་སྐྱེ་བ་དང་མཆོག་གི་སྐྱེ་བའི་དམན་པ་བན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་
 ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བའམ་མཆོག་གི་སྐྱེ་བའི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་
 དེ་དག་ངེས་པ་མེད་པར་བན་སོང་ནས་མཐོ་ངེས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོ་ངེས་
 བན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་སོགས་རིགས་མཐུན་པ་དང་།
 རིས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འབྱུར་བས་ན་མི་རྟག་པ་དང་དེ་ཡང་
 སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྤྲོ་
 ཆོགས་སུ་མི་འཐད་དོ། །འོད་གསལ་པ་དང་ཞེས་པ། འོད་གསལ་པར་སྐྱེ་བ་
 བྱི་འདོད་ལྷ་རིས་དུག་ལས་འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་

དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་
ཏེ། དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྟོམས་འཇུག་དག་རང་གི་སེམས་ཙམ་ལ་རག་
ལས་ཏེ་བསམ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་ན་འཕྲུལ་
དགའ་བ་དག་ལྟའི་བུ་མོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་
དང་གང་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཀྱི་བསམ་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུལ་ནས་ལོངས་
སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་བུ་མོ་དག་གིས་ཀྱང་ལྟའི་བུ་རང་གི་ཡིད་ལ་
རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲུལ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་གཞན་དག་དང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱིང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། སེམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསམ་བ་དེ་དག་ཏུ་འཕྲུལ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །
གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྟོམས་
འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་
ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་ཅིང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་པའི་ཚོས་ལ་
མི་སྤིད་དེ། སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །འོད་
མི་གསལ་ཞེས་པ། འོད་མི་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་
ལྷག་མ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་ནས། དཔྱུལ་བའི་བར་གྱི་འདོད་ཁམས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསམ་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་
པས་འོད་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་སེམས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་
གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་ཀྱང་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མའི་མི་ཏུ་ག

བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྦྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་ངེས་
 ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར། འོད་གསལ་པ་ལས་འོད་མི་གསལ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། འོད་མི་གསལ་པ་ལས་འོད་གསལ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱེ་བ་སྒྲ་ཆོག་ས་སྦྱེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཡང་
 སྐད་ཅིག་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་གཞན་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་ཡུལ་གཞན་
 ཏུ་འགྲོ་བའི་སྦྱེ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་ཏུ་སྦྱེས་པ་དེ་ལས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འགགས་
 ཤིང་ཡུལ་གཞན་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་འགྲོ་བ་འཕྲ། གཟུགས་ཁམས་མན་ཆད་
 ལུས་དེས་ཀྱང་ས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་གནས་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྐད་
 ཅིག་མའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡི། རྟག་པ་ལ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་བཅས་ཞེས་པ། ས་བོན་དང་བཅས་པའི་སྦྱེ་བ་ནི་ཁམས་
 གསུམ་ཏུ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་ལམ་ས་བོན་དང་བཅས་
 པར་སྦྱེ་བ་སྟེ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་པའི་རྟག་བཅས་
 དག་བཅོམ་དང་། དེའི་སྤང་བོ་ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་གཏོགས་པར། གཞན་
 དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་རྒྱལ་ཞུགས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྤང་བོ་ལཱའི་རྒྱལ་སྦྱེ་བ་ནི་ས་བོན་བཅས་པར་སྦྱེ་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྦྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུར་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་
 དག་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །ས་བོན་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་པ་ས་བོན་མེད་

པའི་སྐྱེ་བའི། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་། སུང་པོ་
ནམས་སྒྲ་མ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འབྲས་སུའི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་སྟེ། ལྷག་བཅས་དག་བཙམ་
བ་ནམས་ཀྱི་སུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་མ་གཏོགས་
བ་ནམས་ཏེ། ལྷག་བཅས་དག་བཙམ་བ་ལ་ཡང་སྤྱི་དུ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་མེད་
ཀྱང་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་བ་དེ་ཉིད་
སུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མ་ཞུགས་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ།
ལྷག་བཅས་ཀྱི་སུང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཕན་ཆད་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་
སུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ངི་སྤྱིད་
དུ་སྐྱེ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ས་བོན་དང་བཅས་བ་
ལས་ཕྱིས་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་རྟག་བ་དང་དེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་
མའི་རྒྱུན་ཅན་དུ་ངེས་སོ། །གཟུགས་བརྟན་དུ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་བ་ནི། རྣམ་
ཐར་བརྒྱད་ལ་སོགས་བ་བསྒྲམ་པའི་གང་ཟག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་སྟོ་
སེར་དཀར་དམར་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྤྲང་བའི་གཟུགས་བརྟན་སེམས་
ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་སྤྲང་བ་དེ་སེམས་ལ་ཉིང་འཛིན་གོམས་པའི་མཐུས་
དེ་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་སྤྲང་བ་ཡང་སྟོན་མེད་ལ་ཕྱིས་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་
བ་དང་དེ་ཡང་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་རིམ་པར་གོམས་བ་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །འདིས་ནི་མི་ལམ་དང་མི་སྟག་བ་སོགས་གོམས་
བ་ལས་གསལ་སྤྲང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཙམ་དང་མི་

ཏྲག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ནས་གཞུགས་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་
 བའི་བར། སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ལ་ཏྲག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ནི་རྩར་རྩར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 གཞན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱད་ཅིག་མར་གྱུ་བ་སྟེ། གནས་སྐབས་
 ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱ་གཞན་དང་གཞན་མེད་ན་དེ་དང་དེ་
 འབྱུང་མི་སྲིད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནས་
 སྐྱད་ཅིག་མ་རིམ་པར་བྱུང་བས་རྩར་རྩར་པོ་ཡི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ལས་
 མེར་མེར་པོ་སོགས་སྡེ་མ་སྡེ་མ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོས་སྐྱེ་
 འགག་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དང་སྐྱེ་རྣམས་ཕྱི་མ་དང་
 སྐྱད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བཤད་མ་དགོས་སོ། །རྗེ་བས་རེ་ཆེར་སྐྱེ་བ་
 བྱི་ཆེ་ཆུང་དང་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཆད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བས་སྐྱད་
 ཅིག་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་དང་པོའི་
 དུས་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་དོན་མེད་དུ་
 འབྱུང་ན་ཡང་། དེ་མི་རུང་སྟེ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་བསྟོན་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་ཏྲག་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་རང་
 གི་རྟེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མའི་རང་
 བཞིན་གྱི་མི་ཏྲག་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟེན་ཉིད་དུ་བྱི་
 མི་སྲིད་དེ། ཏྲག་པ་ནི་རྒྱ་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་མི་དགོས་པ་དང་། ཏྲག་པ་དེས་

འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་པོ་
ལ་མ་བརྟེན་པར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་མི་འབྱུང་བས། རྟེན་དབང་པོ་དང་
བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་
རྟེན་དབང་པོ་རྟག་བཞིན་དུ་དེས་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་ན་ཅི་
འགལ་སྟམ་ན། བཞིན་པ་རྟ་སོགས་མི་འདུག་ན། ཞོན་པ་པོ་མི་སོགས་ཀྱང་
མི་འདུག་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་པར་རྟག་པར་སྟོད་བཞིན་
བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་མི་སྟོད་པར་གཞན་དུ་འབྱུང་པ་མི་སྟོད་དོ། །རྟེན་རས་
ཆོག་ན་བརྟེན་པ་སྟོན་པོ་ཡང་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་
མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱ་དང་དབྱེར་མེད་དོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་
ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དང་། བྱིས་པ་དང་ཡང་ཆོ་སོགས་གནས་སྐབས་གཞན་
དང་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་སྒྱེ་བ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ན། རྟག་
པར་གནས་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་འབྱུང་བ་དང་སྒྲིབ་པ་དཔྱད་པ་མི་སྟོད་དེ་
དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་འབྱུང་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །སྐྱད་ཅིག་མར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རེ་
ཞིག་རྟག་པར་གནས་ན་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། སྟན་ཏུ་འགལ་ཏེ། སྐྱད་
ཅིག་དང་པོ་མི་འཛིག་པར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ན་དང་པོའི་གནས་སྐབས་
རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱི། མཐར་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། སྐྱད་
ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཐམས་

ཅད་རྒྱ་ཡང་། ཟུང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་འགྱུར་
 བ་ཡང་དེ་ནི་ཤིན་རྒྱུ་མི་རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་རྒྱས་ཀྱིན་རྒྱ་འགྱུར་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་
 མ་དམིགས་པས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་མི་འགྱུར་བར་གནས་
 ཏེ་རྟག་ནས་གཞོན་འགག་གོ་སྟམ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་
 ཙམ་དང་ཞག་དང་རླབ་པ་ལོ་དང་བསྐྱལ་བའི་བར་རྒྱ་མ་འགྱུར་བར་རྟག་པར་
 གནས་ཤིང་དེའི་མཐར་འགག་པ་ཡིན་ན། འགགས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཡོད་པར་
 མི་རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོ་སྦྱེས་མ་ཐག་གི་སྐྱད་ཅིག་བཞིན་རྒྱ་
 རྟག་རྒྱ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། འཛིག་ཁ་མའི་སྐྱད་ཅིག་རྒྱ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་
 རོ། །སྦྱེས་མ་ཐག་པ་དང་འཛིག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་
 སྦྱེས་མ་ཐག་པ་ཡང་འཛིག་ཁ་མའི་སྐྱད་ཅིག་བཞིན་རྒྱ་སྦྱེས་མ་ཐག་རྒྱ་འཛིག་
 པའམ། འཛིག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་ཡང་སྦྱེས་མ་ཐག་གི་སྐྱད་ཅིག་བཞིན་རྒྱ་ད་
 རྒྱང་ཡུན་རི་སྤྱིད་གཅིག་རྒྱ་གནས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་
 རྒྱ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་སྦྱེས་པ་ནས་མཐར་འཛིག་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་གི་བར་གྱི་ཡུན་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་རྒྱ་སྐྱད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་
 ཡིན་པར་རྗེས་སྤྱད་པག་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་མི་འཛིག་མཐར་མི་
 འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཀྱན་གྱི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་
 ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ལས་གནས་པ་ལ་ནི་མི་སྤྱིད་དང་ཞེས་པ་འགྱུར་
 བའི་སྦྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། དང་པོ་མི་

འཛིག་མཐར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་འང་དེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གངས་སུ་གསུང་མོད།
འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་འགྱུར་བ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་སྤར་
གྱི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་གནས་པ་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་
སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགག་
ནས་སྐད་ཅིག་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་འཐད་ཀྱི། དང་པོ་མི་འཛིག་ན་མཐར་ཡང་མི་
འགྱུར་ཏེ་དང་པོ་ཡི་གནས་སྐབས་མ་ཞིག་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱར་ན་ཡང་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་མཐོང་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དམན་དང་མཚོག་གི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པར་
འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་རུང་གི། །སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་མཐར་
འགྱུར་བ་འང་མི་རིགས་པས་དམན་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྐྱེ་བ་མི་རུང་
བ་དང་། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་འོད་མི་གསལ་བ་མི་རུང་བའི་སྤར་
གྱི་རིགས་པས་གཤེས་པའི་ཕྱིར་སྤར་ཡང་རྒྱས་སྒྲོས་ཀྱི་བསྐྱར་སྒྲོས་མ་བྱས་སོ། །
ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་
དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐུས་མོད་ཀྱི། འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་
བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་ན། རི་ལྟར་རྩ་ལ་མི་མཆེད་པ་དག་རི་ནས་རི་ལ་ཐལ་ཏེ་
འགྲོ་བར་སྤང་ཡང་རྩ་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱན་ཆགས་པར་
འདུ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་རྟག་པ་དང་གཅིག་ལ་བཞིག་གཞན་
དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་

འགོ་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཡང་། སྤང་བའི་ཁྱུན་གྱི་སྒྲེ་
 བ་ལེན་བ་དང་། སྤང་བའི་སྒྲེ་དེ་གི་ཁྱུན་བར་མ་ཆད་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་
 ཕྱིན་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འགོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམས་ཏྲག་བ་གཞན་དང་གཞན་
 དུ་འགོ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འགོ་བ་པོ་དེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་བར་བྱེད་དེ། བདག་སྟོགས་པ་གིར་འགོ་འཁྱམ་དུ་བསམ་
 བའི་བྱེད་བ་པོ་དེས་ཡུལ་གྱི་འདུ་བྱེད་བསྟོན་ནས་སྟོགས་དེར་འགོ་བ་ཡིན་
 བས་འགོ་བ་པོ་མེད་ན་འགོ་བའི་བྱ་བ་འདང་མེད་དེ། བྱ་བ་ནི་བྱེད་བ་པོ་མེད་
 བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ་སྒྲམ་ན་བྱ་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་
 ཡི་རྒྱ། འགོ་བར་བྱེད་བ་པོ་དེ་སྒྲེས་ནས་གདོད་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་
 འགོ་བར་བྱེད་པ་ལམ། མ་སྒྲེས་པར་འགོ་བར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འགོ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་སྒྲེས་པ་དེའི་དུས་ན་འདུ་བྱེད་གནས་པ་རྣམས་གར་ཡང་མ་
 སོང་བ་འདུག་པ་ལ་དེས་གཞན་དུ་འགོ་བར་རི་ལྟར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་
 མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གཞན་
 དུ་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེན། འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་སོང་
 བ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་འགོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་གཞན་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མ་
 དམིགས་སོ། །འགོ་བ་ད་དུང་མ་སྒྲེས་ན་དེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་འགོ་
 བར་རི་ལྟར་བྱེད་དེ་དེའི་ཆོ་འགོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་
 གངས་གཞན་བསྟན་པ། འགོ་བར་བྱེད་བ་ཉིད་ཡུལ་འདིར་གནས་བཞིན་དུ་

འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡུལ་གཞན་དུ་སློབ་པར་བྱེད་དམ། ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པས་
འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་སློབ་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཡུལ་འདི་
ན་གནས་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་སོང་ན། དེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡུལ་
གཞན་དུ་རི་ལྟར་བྱིན་པར་བྱེད་དེ། རྟ་ཡིས་མི་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པར་བྱེད་
པ་ལ། རྟ་ཡུལ་འདི་ལས་མ་བསྐྱོད་བཞིན་དུ་མི་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྐྱུལ་
བར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་པོ་ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་དེར་སོང་
ཟིན་ལ། འདུ་བྱེད་ཡུལ་འདིར་གནས་པ་ད་དུང་མ་སོང་བས་འགྲོ་བ་དང་
འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དག་གིས་གཞན་རི་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ།
ཤར་གྱི་རྟ་ལ་ལུབ་གྱི་མི་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་
དང་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འགྲོ་བྱེད་སྤར་སྐྱེས་ནས་འདུ་བྱེད་སློ་
བའམ། འདུ་བྱེད་སྤར་སྐྱེས་པ་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་བྱིས་སྐྱེས་པས་སློའམ།
དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་ནས་གཞན་དུ་སློབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྟར་
ན་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་སློབ་པར་བྱ་བ་འདུ་བྱེད་མ་སྐྱེས་པས་ཅི་
ཞིག་སློ་ཏེ་བུ་མ་སྐྱེས་པ་གསོ་བར་བྱར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
འདུ་བྱེད་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་སློབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་སྐྱེས་པས་སློའི་རུས་ཏེ། རྟ་
མ་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་ལུག་གཞན་དུ་སློབ་འཕུལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ལྟར་ན་གྲང་གི་རྩ་གཡས་གཡོན་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པས་གང་
གིས་ཀྱང་གང་སློབ་འདི་རྒྱ་མ་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་གཞན་དུ་མགོ་མཉམ་

དུ་ཕྱིན་པས་འགོ་བར་བྱེད་པ་པོས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགོ་བར་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་
 མེད་དོ། །དེས་ན་སྤང་པོ་ལྷ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་
 ལ་འགོ་བ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། སྤང་པོ་ལྷ་ཉིད་ལ་འགོ་བ་པོར་ཡང་བཏགས་
 པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཉིད་རྒྱལ་གྱིས་འགོ་བར་སྤང་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོ་བར་
 བྱེད་པོ་མེད་དེ། ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་
 བཏགས་པས་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་དབྱིག་གཉིན་དང་
 སློབ་རྟུན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱལ་གྱིས་འགོ་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོ་བ་པོ་
 དང་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འགོ་བ་སྐྱད་ཅིག་མར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །སྤྱིར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བའི་རྣམས་གངས་ལ། དུ་མ་ཡོད་དེ།
 གེམས་གྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་ནི། གེམས་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 གཞན་དུ་འགོ་བ། འཆག་པའི་བསམ་པས་ལུས་གྱི་གོམ་པ་འདོར་ནས་ཡུལ་
 གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤོན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་བར་སྤིང་
 རྣམས་མའི་མངལ་ལ་སོགས་པར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཕེན་པའི་དབང་
 གིས་འགོ་བ་མདའ་འཕང་བ་སྟོགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲེལ་
 བའི་དབང་གིས་འགོ་བ་རྟ་ལ་མིས་ཞོན་ནས་གཉིས་ཀ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་
 པ་དང་། རྒྱ་དང་གཟིངས་སུ་འབྲེལ་བས་རྒྱ་གང་དུ་ཕྱིན་པར་གཟིངས་གྱིས་
 ཀྱང་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྟོད་པའི་དབང་གིས་འགོ་བ་རྒྱུང་གིས་རྒྱ་དང་འདབ་

མ་སོགས་ཁྱེར་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་འགོ་བ་རྒྱུད་ཐད་ཀར་ཡུལ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་། མེ་
གྱེན་དུ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། ལྷ་ཐུར་དུ་འགོ་བས་གཤོང་ལ་སོགས་པར་
ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐུས་འགོ་བ་ནི། རྣམས་པ་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་
ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྣམ་ཀྱི་མཐུས་སྒྲིབ་འབྲངས་པ་ལམ་
ལུས་ལ་བསྐྱུས་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་
བསྐྱུལ་ཞིང་གྱེན་དང་ཐད་ཀར་དྲངས་ནས་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་མཐུས་
ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་འགོ་བ་དང་འོང་བ་ཡོད་
པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཅིག་མར་གཤམ་པར་བྱའོ། །འཁོར་བའི་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་ཅིག་མའི་རྒྱན་ལ་སྒྲ་མ་འགགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་དེའི་ངང་
ཚུལ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་ས་རྣམ་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་ཀྱི། སྒྲིབ་
འགག་མེད་པར་གནས་པ་ལ་ས་བོན་མི་རུང་བ་ལམ། ཡང་ན་སྒྲིབ་འགག་མེད་
པ་ལ་སྒྲར་ས་བོན་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གླིང་པའི་ས་བོན་དང་
བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །སྒྲར་འཁོར་བའི་སེམས་
རྒྱན་ལ་ས་བོན་ཡོད་པ་ལམ་གྱིས་བཅོམ་ནས་ས་བོན་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་
གྱུར་པ་ཡང་སེམས་རྣམ་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་འཐད་ཀྱི། རྣམ་ཅིག་མ་ཡིན་པ་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ལ་ནི་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པའི་ལུང་པོ་ཐ་མ་ཉིད་
ནི་མི་གླིང་དེ་སྒྲར་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་ས་བོན་མེད་ཅིང་སྒྲར་སྒྲིབ་

བ་དང་བཅས་པ་ལྟར་སྤྲུང་སྟེ་བ་མེད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་ས་
 བོན་མེད་པའི་ཕུང་བོའི་རྒྱལ་སྟེ་བ་འང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བའི་གཞུགས་བརྟན་རྣམས་ཀྱང་། མེས་སྤྱི་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནང་གི་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱིའི་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་
 བ་ས་རྒྱ་མེ་རླང་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། དོན་གཞུགས་སྐྱེ་རྩི་རོ་རིག་བྱ་ཆོས་གྱི་
 སྟེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་བཅས་རྣམ་པ་དུག་ཀྱང་
 སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ནི། རྒྱ་མེ་རྒྱ་མེ་དང་རྒྱ་ཁྱུང་དང་མྱེང་ཀ་དང་
 མཆོ་དང་རྗེང་ལུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། དགུན་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་ཐན་
 པ་སོགས་གྱི་རྒྱ་ལས་བགས་གྱིས་སྐམ་ཁིང་འབྲི་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ཆར་རྒྱ་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱེན་ལས་ཁད་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་འཕེལ་འབྲི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་
 པའི་རོ་རོ་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཕེལ་འབྲི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རླང་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ས་གཅིག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པར་མི་སྟོང་གྱི། རྟོགས་གར་ཡང་
 གཡོ་ཁིང་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རེ་ཆེར་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་
 དང་། རེ་རྒྱུད་དུ་འབྲི་བ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་
 གཡོ་བ་དང་འཕེལ་འབྲི་བ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ས་ནི་རླང་དང་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་

བདེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡི་བྱིར་རྒྱད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་
རྟག་པར་གྲུབ་པོ། རྒྱུད་རྒྱུད་ལས་ངེ་ལྟར་སྐྱེས་ཞེན། འཇིག་རྟེན་དང་པོར་
ཆགས་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུད་གཡོས་ནས་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཆགས་སོ། །
རྒྱུད་གི་ཁམས་ལས་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་ཙམ་གྱི་ཆར་བབ་
པས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁམས་ཆགས་སོ། རྒྱུ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པའི་དབུ་
བ་ལས་ས་གནི་རི་རབ་བྱིང་བཞི་རྣམས་ཆགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་རྒྱུད་ལས་
ས་ཡི་ཁམས་བྱུང་བའོ། རྟེན་ལྟར་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཉིས་ཆར་རྒྱད་
ཅིག་མའོ། ཁ་ལས་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་བཞི་དམིགས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
གི་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་ནི། ལས་དགེ་བ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་
རྣམས་ཀྱིས་ས་གནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་དམིགས་པ་དང་།
མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་དབུལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷགས་སྒྲིག་རབ་རྒྱ་ཆ་བའི་ས་གནི་
དང་། ངམ་གྲོག་དང་ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནི་སྣ་ཆོགས་
སྣ་སྣང་ངོ་། མིའི་ཡུལ་གྱི་ས་ལ་ཡང་རྩ་བརྒྱུད་དང་ལག་བྱེད་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་
དུས་ན་ལོ་རྟོག་སོགས་མི་འབྱུངས་ལ། ལག་བྱེད་ཀྱིས་བློན་ཆེ་ལོ་རྟོག་བཟང་
དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འགྱུར་བ་དང་པོའོ། ཐོ་བ་དང་འཛོར་ལ་སོགས་པས་
བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་དང་གསོད་བྱུང་བ་ནི་འགྱུར་བ་གཉིས་པའོ། ཁེས་
བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་དང་གསོད་བྱུང་བ་དམ་ནས་མཐོ་བ་དམ་འབར་གྱུར་པ་དང་། ལུས་

གཤེར་བས་བཤིག་པའི་འབྱུང་བས་བྱས་པའི་འབྱུར་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །
 དུས་ཀྱིས་གཞན་དུ་འབྱུར་བ་ནི། དུས་བཟང་པའི་ཆོས་གཞིས་ཀྱང་འབྱུལ་
 སོགས་པ་བཟང་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དུས་ངན་པའི་ཆོ་ངན་པ་སྒྲེ་བར་
 བྱེད་པ་དང་དབྱར་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པོ་སྒྲེ་ལ་དགུན་སྒྲེ་བོར་འབྱུར་ཞིང་
 འབྲུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། ས་སྟོགས་ཁ་ཅིག་
 སྟོན་དགོན་པར་གྱུར་བ་ཕྱིས་གོང་དུ་གྱུར་ཏེ་འགོ་བ་མང་པོའི་འདུ་ཡོང་ཅན་
 དུ་གྱུར་བ་དང་། སྟོན་གོང་དུ་གྱུར་བ་ད་ལྟར་དགོན་པར་གྱུར་བ་སོགས་སྟེ་
 ཕྱི་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་འབྱུར་བ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་འབྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་
 ཡང་རྒྱད་ཅིག་མའི་རྒྱལ་ལས་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ནི་རྣམ་
 པ་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། རྒྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་པོ་རྟག་པ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་
 འབྱུར་བ་དམིགས་མི་བྲིད་པས་རྒྱད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲེས་པ་ལས་
 དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ས་ཡང་རྒྱད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །
 ཁ་དོག་དང་འྱི་དང་རོ་དང་རེག་པ་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྱུར་བར་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་
 བ་རྣམས་རྒྱད་ཅིག་མར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མེ་ནི་
 བྱད་གིང་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་བྱད་གིང་ཡོད་ན་འབར། མེད་ན་མི་
 འབར་བྱད་གིང་ཆེན་མེ་ཡང་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་ན་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རྒྱད་ཅིག་མར་གྲུབ་
 པོ། །མེ་རྒྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱད་གིང་ཡང་རྒྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱད་ཤིང་རིམ་བཞིན་ཆོག་ནས་མེ་འབྱུང་གི་བྱད་ཤིང་རྩ་མ་བཞིན་དུ་གནས་
 བས་མེ་འབྱུང་ན་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་ཅི་སྟེ་འབྱུང་། བྱད་
 ཤིང་ཟད་ན་མེ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རྒྱ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་འབྲས་བུའི་
 སྐད་ཅིག་གི་རིམ་པར་དེ་སྤྱིད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི་པར་དུ་འབྲས་བུ་མེ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་
 མེད་ན་འབྲས་བུ་མེ་ཡང་མི་སྤང་བས་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་
 རྩེ་འགག་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །མེ་འབྱུང་བ་བཞི་བཤད་པའི་
 སྐབས་སུ་བརྗོད་ནས། གདོང་ཁ་དོག་སོགས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ། ཁ་དོག་
 སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མེ་བཤད་པས་གོ་རིམ་མི་བདེ་སྟུམ་ན། གང་ལྟར་བརྟན་
 གུང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། ཆོག་གི་སྤེབ་སྦྱོར་སྤྱིག་བདེ་བའི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་བརྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་རིགས་འདྲ་རྩ་མ་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་
 གིས་སྒྱུ་ཞིང་འགག་པ་མེད་དང་བྱད་ཤིང་ནི་དཔེས་སྟོན་པའི་ཆེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །
 ཁ་ཅིག་སྒྱུ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྱ་རི་ཙམ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་པར་དུ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་སྐད་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པོས་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱན་རྗེ་བས་རྗེ་ཆེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲིལ་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཡང་རྗེ་རྒྱུད་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མར་
 གྲུབ་ཀྱི། སྒྲ་མ་ཡལ་བར་དུ་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་མ་མེད་ན། རེ་ཆེད་དང་

རེ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་སྐྱོད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་སུས་ཅོལ་བ་
 བསྐྱེད་པའི་ཁའི་རྒྱུད་གིས་ཆོག་འབྱུང་རྣམས་བརྟེན་པ་རིམ་པས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་
 བ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 ལོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྲས་དག་གི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་སྟེ་རྒྱ་སེམས་ལ་མ་བརྟེན་
 བར་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སེམས་མི་རྟག་པས་འབྲས་སུ་རིག་བྱེད་
 མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྐྱོད་ཅིག་མར་གྱུབ་པོ། །

དྲི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 མཐར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་། མི་གི་བ་དང་སུམ་པ་ཆག་པ་ལྟ་
 བུ་འཇིག་པ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་མྱིད་དུ་སྐྱོད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་
 རོ་བོ་དེ་གནས་པར་འདོད་པ་ལ་དྲི་བ་བྱས་པ། བྱེད་ཅིག་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 མཐའ་ཅམ་ཞིག་ན་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་དེའི་བར་དུ་སྐྱོད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་
 པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དྲིས་པ་ན། དེ་དག་ན་རེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མཐར་འཇིག་
 པ་མཐོང་ལ། མ་ཞིག་བར་དུ་སྐྱོད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་མ་མཐོང་བས་སྐྱོད་
 ཅིག་གིས་འཇིག་པ་འདི་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐྱོད་དུ་འདྲི་
 བར་བྱ་སྟེ། མར་མེའི་མེ་ལྷེ་དང་འབབ་རྒྱའི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་ཅིག་གི་
 གསར་བ་འབྱུང་ཞིང་སྤྲ་མ་འགག་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་གཉིས་
 ཀལ་འདོད་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་བོ་རྒྱུད་ནས་མཐོང་བ་དང་། མར་མེ་རྒྱུད་གིས་མ་

གཡོས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དབང་པོས་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་ན་དེ་
དག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཅིས་མི་འདོད་ཅིས་དྲིས་པ་ལ། འབབ་ཚུ་ལ་རྒྱུང་
ནས་བལྟས་ན་གཅིག་འདྲ་ཡང་དུང་དུ་བརྟུང་ནས་བལྟས་ན་ཚུགས་པ་བགས་པ་
པ་ལས་ཚུགས་ཅིག་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་ལ། མར་མེ་ལ་ཡང་མེ་ལྷེ་སྒྲ་
མ་སྒྲ་མ་ཅེ་མོར་རིམ་པས་ཟད་ཅིང་ཡལ་ནས་རྩ་བ་ནས་མེ་ལྷེ་གསལ་བ་རིམ་
པར་འབྱུང་ཞིང་། མཐར་སྒྲུམ་ཟད་པ་ན་མེ་རི་རྒྱུང་རི་རྒྱུང་དུ་སོང་སྟེ་འགག་
པར་མཐོང་གི། །དག་དུ་སྟོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱིས་མི་མཐོང་བས་དེ་དག་
སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་བརྗོད་མི་རུས་ལ། ཀ་བ་དང་ལུམ་པ་ཁང་བྱིས་དང་སྟེ་
བོ་དང་རྩོ་པ་སོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོ་དང་ལྷ་བར་བཞག་ན་ཡང་རི་རྒྱུང་
དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒྲུམ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་ཀྱང་གནས་པས་ན་དེ་རྣམས་
སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མ་མཐོང་ངོ་ཟེར་ན། ཡང་དྲིས་པ་ཀ་ལུམ་སོགས་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་སྒྲུང་ལ་བར་དུ་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་ཁདོག་དབྱིབས་
སོགས་སྒྲུང་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་སྟེན་དང་མུད་ན་དངོས་
སྒྲ་འཛིག་པ་ཅི་སྟེ་མེད། དེ་ལྟར་ཡོད་བཞིན་འདི་རྣམས་མར་མེ་དང་འདྲ་བར་
སྐད་ཅིག་མ་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེ་དག་ན་མེ། མར་མེ་དང་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཀ་ལུམ་སོགས་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ཏེ། མར་
མེ་ནི་ཚ་བ་དང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་མི་བརྟན་པར་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེ་ཞིང་འགག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མཐོང་ལ། ཀ་ལུམ་སོགས་གཞན་ནི། །སྟེས་ནས་རི་

མིད་ཅིག་གི་བར་དུ་གདུང་འདེགས་པ་དང་ཚུ་སྒྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
 བས་སྒྲ་ཞིང་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་མཐོང་བས་དེ་གཉིས་འདྲ་བ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་རྒྱད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་མོད་
 ཀྱི། དེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྒྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 རང་བཞིན་མི་མཐུན་པ་དང་། འཇུག་པ་མི་མཐུན་པའོ། །རང་བཞིན་མི་
 མཐུན་པ་ནི་མེའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་། ཚུའི་རང་བཞིན་གཤེར་བ་ལྟ་བུའོ། །
 འཇུག་པ་མི་མཐུན་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲེ་ཞིང་
 འཛིག་ལ། སུམ་པ་སོགས་འདུ་བྱེད་གཞན་རྣམས་སྒྲེས་ནས་དུས་རི་མིད་
 ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་གཞོད་འཛིག་པས་འཇུག་པ་མི་མཐུན་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཞེ་འདོད་ཡིན་པར་མངོན་ན། མར་མེ་དང་སུམ་སོགས་རང་བཞིན་མི་མཐུན་
 པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེས་རྒྱད་ཅིག་མར་འཇུག་པ་མི་མཐུན་པར་མི་འགྲུབ་པར་
 མ་ཟད། མར་མེ་རྒྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ལ་གྲུབ་པ་དེ་དཔེར་བྱས་ནས།
 སུམ་སོགས་འདུ་བྱེད་གཞན་རྒྱད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དེ་ཡང་མར་
 མེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མར་མེ་དང་། བ་ལང་བསྒྲུབ་པ་ལ་བ་ལང་དཔེར་འགོད་པ་
 ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ནི་དཔེར་མི་རུང་ཞིང་། རང་བཞིན་མི་གཅིག་པའི་
 དངོས་པོ་གཞན་འཇུག་པ་འཕམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་པ། ཉི་མ་མེ་དང་འདྲ་

བར་ཚད། །བ་ལང་ནི་བ་མིན་དང་འདྲའོ་ཞེས་བརྗོད་བ་ལྟར་བུམ་སོགས་
དང་མར་མེ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཡང་། སྤྱི་མཚན་རྒྱད་ཅིག་མའི་མི་
རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱད་མེད་པར་སྦྱབ་རྩལ་བའི་བྱིར། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་
གྱིས་ཚོས་ཁ་ཅིག་རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་ལ། འགའ་ཞིག་རེ་གིག་གནས་ནས་
ཕྱིས་འཛིག་པ་མི་སྤྱིད་དེ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ལ་
བྱད་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱད་ཅག་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན། མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་
རྒྱད་ཅིག་མ་མིན་པར་གནས་ནས་དེས་མེ་ཕྱེ་རྒྱད་ཅིག་མ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་
པ་དང་། ཀ་བུམ་སོགས་རྒྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་
གནས་ན། བ་ནིང་དེ་ལོ་སང་མོད་སོགས་ཀྱི་དུས་རྒྱུས་སྤྱུགས་པ་
དང་གཏུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་མ་སྐྱེད་དོ་སྟམ་དུ་བསམ་
པ་ཡིན་པས། བྱོད་ལ་འདི་ལྟར་འདྲི་སྟེ། ཏ་ལ་མི་ཞོན་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་
ཕྱིན་པ་ན། ཏ་ནི་གང་དུ་མ་སོང་བར་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དུ་མི་དེ་ཡུལ་གཞན་
དུ་ཕྱིན་པ་ཡོད་དམ། དེ་དག་ན་ཟེ། དེ་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྤྱིད་པས་མི་
འདོད་དེ། །མི་དང་ཏ་མཉམ་དུ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།
དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་
རྒྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འདུག་ནས་མེ་ཕྱེ་རྒྱད་ཅིག་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བུམ་
སོགས་མི་གཡོ་བར་འདུག་ནས་སྤྱུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་།
མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་སྤྱི་མའི་ངང་རྩལ་ལས་མི་གཡོ་བར་འདུག་ནས།

མིག་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་རྒྱ་མ་གཤམ་ནས་འབྲས་སུ་གཤམ་བ་གསར་
 ཏུ་སྐྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་སུ་འདི་དག་གི་རྒྱ་ནི་མི་གཤམ་བ་དེ་དག་ཡིན་
 བར་ཁས་སྤངས་བས་རྟ་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དེ་ལ་ཞོན་པའི་མི་ཡུལ་གཞན་
 ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཅིས་མི་འདྲ། མར་མེའི་སྒྲིང་པོ་ཡང་སྐྱུ་མ་གྱིས་ཡང་ཡང་བྲན་
 པ་མེ་ལྷུས་ཐོས་ནས་རིམ་པ་རིམ་པར་ཟད་ཅིང་འགགས་ནས་སྐྱུ་མ་ཟད་པ་ན་
 མར་མེ་གི་སྒྲིང་སྒྲིང་སུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་སྒྲིང་སུ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་
 མར་མེ་བསྐྱེད་ན་སྒྲིང་སུ་ནམ་ཡང་མི་འགག་ལ། མར་མེ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་
 འགག་མོད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཀ་སུམ་སོགས་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་དང་དབང་པོ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་མེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གཉིས་ཆར་སྐྱད་ཅིག་མར་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ན་མེ། དེ་ལྟར་
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 ཏུ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་མཐོང་བས་མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་ཅིང་བྱིར་
 མི་རུས་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བས་སྐྱད་ཅིག་མར་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 མ་རུས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་
 ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་དང་རྩ་བར་དང་སྒྲིན་དང་མར་མེ་དང་འབབ་རྩ་
 རྣམས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འགག་པ་དང་། སྤང་བའི་དུས་ན་འང་རྣམ་པ་
 མི་འདྲ་བར་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་སྤྲེལ་ཀ་སུམ་

དང་བྲག་རི་དང་རྩོམ་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། རི་སྤྱིད་
དུ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་བས་འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སློ་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་
པའི་རྟག་པར་གནས་པ་ནི་རྣམ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་
ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་སློ་གྲོས་གྱི་མཐུ་ཚུང་བ་རྣམས་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
དང་མི་མཐུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་
ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སེར་གྱི་ནད་གྱིས་ཟིན་པས་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་
བ་དང་། མཚོན་མོ་མགལ་མེ་བསྐྱོར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་ལྟར་སྤང་བ་དང་།
ཐུན་པ་ཆབ་ཚུབ་གྱི་དུས་ན་མིག་མི་གསལ་བས་ཐག་པ་ལ་སྒྱུལ་དུ་བཟུང་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་ཡང་གྲུབ་ལ། ཆད་
མ་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་དེ་བསལ་བས་རྣམ་བུར་
ཡང་བསྐྱེམ་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་པས་
མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་གྲོལ་
བར་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་ཡང་གྲོལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་བསྐྱེམ་མེད་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་རང་ཁམས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ཅུམ་ལ་
ཆད་མར་མི་གཟུང་བར་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ཆད་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་
བརྟེན་ན་སློ་གྲོས་གྱི་སྤྱང་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐམ་དང་འཕེལ་

དང་སོགས་ནས་དྲི་བའི་བར་གྱི་རི་རྒྱན་པ་ཤད་བ་དེས་ན་མྱི་ཡི་འདུ་བྱེད་དེ་
ཡང་རྒྱན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབྱིག་གཉིན་འགྲེལ་
པའི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་སློ་གྲོས་བརྟན་པས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བའི་དོན་
ཆང་བར་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་བདགས་
པར་སོགས་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་
བཞའི་ནང་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ནི་མེད་
པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱན་ཅིག་མར་འཛིག་པའི་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་
གཉིས་སྲུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱན་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ།
སྦྱར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་བཅུ་བཞི། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནང་གི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་རྒྱན་ཅིག་མར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་བཅུ་བཞི། ཟླའི་
འདུ་བྱེད་རྣམས་རྒྱན་ཅིག་མར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་དངོས་
བསྟན་བཅུ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སྲུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྐྱབ་
པ་ནི། གོང་དུ་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམས་རྒྱན་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དེས་
གང་ཟག་གི་བདག་གཅིག་སྲུ་བ་ཞིག་མེད་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འང་ཡིན་
མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་དག་སྤང་པོ་སྤང་དུ་འཁྱེར་བའི་
བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཅན། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་།
གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

མུང་པོ་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གསོ་བ་པོ་དང་། ཕལ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྷན་
 པས་ཤེད་ཅན་དང་། ཤེད་བདག་དང་། སྦྱེད་གྲུའི་བདག་པོ་ཤེད་བྱེད། ཅེས་
 བྱ་བ་ལས་སྦྱིས་པས་ཤེད་ལས་སྦྱིས་དང་། ཤེད་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་བདག་ནི་ཡོད་ལ་དེ་འཆིང་བ་དང་
 གྲོལ་བ་པོའི་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སྡེ་གནས་མའི་སྤྱིའི་སྡེ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སའི་
 སྦྱེ་པོའི་གང་ཟག་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པར་བརྟན་
 པ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་
 དང་བདེ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་
 གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ན་སྟེ་
 ཞིག་འཁོར་བར་འཆིང་སྟེ་ཞིག་གྲོལ། སྟེ་ཞིག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 སྦྱོང་སྟེ་ཞིག་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། སྟེ་
 སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདག་དེའི་ཆེ་ཆུང་ཀྱང་ལུས་དང་འཚོམས་པར་ཡོད་ཅེས་
 དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བཅའ་པོ། ཁ་ཅིག་གིས་ཤེས་པ། ཁ་ཅིག་གིས་གཞུགས་
 ཅན། ཁ་ཅིག་གིས་གཞུགས་ཅན་མིན་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་དང་། ཐམས་
 ཅད་སྦྱིའི་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤར་འདོད་ལ། ཡང་རང་དབང་ཅན་
 དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་སྣ་ཚོགས་སྟེ་
 སྦྱོའོ། །རང་སྡེ་གནས་མ་སྤྱིའི་སྡེ་བ་དག་གིས་བདག་ཇུས་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་

བོ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། བ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་བདག་ཅེས་པ་ལུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་
 སྟད་ཅམ་གྱིས་བདགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར། སོ་
 སྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བདགས་པའི་བ་སྟད་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་སྟེ་འཇོན་དམ་
 བར་རམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདགས་པས་
 ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་སྟེ་མེད་པར་བསྟན་པས་བ་སྟད་དུ་བདགས་
 པ་ཅམ་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་
 གྱི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྣམས་སྟེ་མེད་པར་ཅིས་མངོན་ཞེན། བདག་
 རྣམས་ཡོད་ན་མངོན་སྟུང་ཆད་མ་དང་། རྣམས་སྟེ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གང་རུང་
 གིས་དམིགས་དགོས་ན། དེ་ཆད་མས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་སྟེ་
 མེད་པར་གྱུ་བ་པོ། །རྗེ་ལྟར་ན་བདག་གི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་
 དང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་སྟུང་དུ་
 མ་དམིགས་མི་མྱིད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ་བདག་ནི་མིག་དང་མིག་ཤེས་ལ་
 སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་ལྡན་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་མེད་
 པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལྡན་མ་དམིགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་

རྣམས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་དམིགས་པས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་བྱིར་བདག་ཡོད་དེ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་ཤིང་འདོགས་
 སོ་ཞེས་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ།
 བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལྷག་
 ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་དམིགས་པ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་དམིགས་པ་ལྟར་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཡོད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་རྣམས་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་པ་
 ཆད་མས་དམིགས་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་བདག་མེད་བཞིན་བདག་ཏུ་
 ལྟ་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ནས་ཆོག་ཏུ་ཡང་བདག་ཅེས་མིང་འདོགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། བདག་ཡོ་
 བྱས་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་དམིགས་པར་མི་རིགས་མོད། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོས་བདག་ཏུ་དམིགས་པའི་བྱིར་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་འདི་
 བྱིན་ཅི་ལྷག་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་མངོན་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་དམིགས་པ་བྱིན་ཅིག་
 ལྷག་མ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བདག་ལྟ་འདི་ནི་ཉེས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱིན་ཅི་ལྷག་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །
 དེ་ཡང་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རྩ་ཉོན་དུག་ལས་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་འཛིག་

ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་རྒྱས་གིང་
 དེའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུག་ཆོག་ས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལམོར་བ་འབྱུང་
 པའི་བྱིར་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་དག་ན་རེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འདི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ན་ཀྱན་
 རས་ཉོན་མོངས་པར་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཡིན་པ་དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་རྟག་པར་དང་གཙང་བར་འཛིན་
 པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཀྱན་ཉོན་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་དེ། །དཔེར་
 ན་མི་རྟག་པ་དང་མི་གཙང་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་གཙང་
 བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་མི་གཙང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་རྟག་བདག་མེད་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ལམ་གྱིས་བསལ་བས་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་བུང་འཐོབ་སྟེ། རབ་
 རིབ་གྱི་སྟོན་གྱིས་མཐོང་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྲང་བ་ཟད་པའི་མིག་སྟོན་མེད་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བདག་ཏུ་སྤྲུག་བརྒྱུས་ན་རེ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཏུ་
 སྤྲུག་བཟེད་གྱིས་ཀྱང་གཞི་མེད་པ་ལ་བཏགས་པ་མི་རིགས་པས་གང་ཟག་དེ་
 ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེན། གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པ་འདི་ནི་གང་
 ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཅེས་འདོགས་པ་མིན་གྱི། ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་མུང་པོ་ལྟ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་འདོགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དེ། མདོ་ལས་
 ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་ཡང་རུང་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་ཞེས་

འདོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་ཉིད་ལ་བཤམ་བདག་གི་ཞེས་
འདོགས་པར་བྱ་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཏགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་།
གངགས་གཞི་སྤང་པོ་ལྟ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་གང་དུ་སྒྲུ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་
ལན་དུ། ཉེས་པ་གཉིས་སྒྱུར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་ཏེ། གང་
ཟག་རྣམས་སྤོང་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་གཅིག་
ཐ་དད་གང་སྤང་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། རྣམས་སྤོང་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་
གཞན་ལས་ཐ་དད་དང་། རྣམས་རང་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
བུམ་པ་སྒྲུམ་བུའི་རྣམས་ལས་ཐ་དད་དང་། བུམ་པའི་རྣམས་ཉིད་དང་གཅིག་པ་
བཞིན་ནོ། །བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་མེད་པ་
དང་། གངགས་གཞི་དང་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པས་གཅིག་
ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་རོ། །འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཉེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུར་ན་སྤང་
པོ་དེ་ལས་བདག་འདི་ནི་གཅིག་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གང་
ཟག་གམ་བདག་དང་སྤང་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་དམ་གཞན་ཀྱང་
མིན་ནོ། །ཉེས་པ་གཉིས་ནི། སྤང་པོ་དང་བདག་གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་
བདག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། བདག་སྤང་གཞན་ཡིན་ན་བདག་དེ་སྤང་པོ་ལས་
གཞན་ཉིད་དུ་རྣམས་སྤོང་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་
ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཞེན། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་མ་
དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བཤམ་ཡང་ན་བདག་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟ་ཡང་གཅིག་

དང་ཉག་པར་འགྱུར་རོ། །སྤང་པོ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་
 དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་པོ་ལྷས་ལས་བསགས་པ་དང་འབྲས་སུ་
 བདེ་སྤྱག་མྱོང་བ་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་སྒྲིབ་པའི་
 གྱེ་བྲག་གནས་མ་སུའི་སྡེ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཡང་སྟོན་
 པའི་བཀའ་བདག་མེད་པ་ལས་འདས་ཏེ་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 ལ་བརྒྱལ་བ། གལ་ཏེ་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་ལྷ་ལས་གཅིག་ཐ་
 དད་དང་། ཉག་མི་ཉག་དུ་བརྗོད་དུ་བྱུང་བ་མིན་པའི་ཞེ་འདོད་འདི་ལྟར་བཞག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་ཡང་ནི་བརྗོད་དགོས་ཏེ། དགོས་པ་འཇུག་
 མཚན་མེད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ཁྱུ་བ་
 མཐའ་འགྱུ་བ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བརྒྱལ་བ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། བདག་དང་
 སྤང་པོ་གཅིག་མིན་ཏེ་སྤང་པོ་སྡེ་མ་འགགས་ཀྱང་བདག་ནི་ད་དུང་འཁོར་བར་
 གནས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྤང་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྤང་
 པོ་ལས་གཞན་པའི་ལས་བསགས་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བ་པོ་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲེབ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མི་ཉག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 དུས་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་བདག་གཅིག་ཡིན་གྱི་བདག་དུ་མ་སྒྲེབ་ཁིང་འགགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་
 སྤང་པོ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདོད་དགོས་སོ། །

དབང་ན་མེད་དང་བྱད་ཤིང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་བྱད་ཤིང་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ། མེས་བྱད་ཤིང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་དད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ་བྱད་ཤིང་ཉིད་མེར་གྱུར་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། བྱེད་གྱིས་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀ་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་
སྤངས་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་། ཐ་དད་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཕུང་བ་མིན་ཞེས་
པ་དེ་ནི་རང་གི་ཞེ་འདོད་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ལམ་རྒྱ་མཆོན་ཅུང་ཟད་མེད་
པར་ཆོག་ཙམ་དུ་བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲིམ་པར་ཟད་པས་མི་དེགས་སོ། །རི་ལྟར་མི་
དེགས་ན། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་སོ་སོའི་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་
ཀ་བུམ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཆོག་དེ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྒྲར་ཀ་བུམ་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུ་མི་ཕུང་བ་ལྟར་།
བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀ་རྫས་སྒྲུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཕན་ཆད་བདག་
ཕུང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པར་དེགས་གྱི། ཐ་དད་དམ་གཞན་མ་
ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་རང་གི་ཁས་ལེན་གིན་ཏུ་
འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཀ་བུམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤངས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་
ཕྱིང་བ་པོའི་བདག་མ་དམིགས་པའི་གཞོན་པ་དེར་དོགས་ནས་གཞན་གྱི་
མིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། བདག་དང་ཕུང་པོའི་རྫས་གཉིས་ཀ་གཞན་
མིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲིན་གོང་བརྗོད་ལས་མི་འདའོ། །གཞོན་

བ་དེར་དོགས་ནས་གཅིག་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེན་ཐ་དད་པར་ཁས་
 གྲངས་པས་རང་གིས་གཅིག་པར་ཁས་གྲངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་པས་ཁས་
 ལེན་དངོས་འགལ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་
 བདག་རྫས་ཡོད་ཏུ་འདོད་དགོས་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཏུ་འདོད་རིགས་
 གྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པའི་རྫས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྤྱིད་ཅིང་།
 ལུང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་
 བདག་ལུང་གཅིག་ཐ་དད་ཏུ་ཁས་གྲངས་ན་སྟོན་གང་རུང་ཞིག་འབབ་པ་དེ་ནི་
 བདག་རྫས་སུ་མེད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། གོང་
 ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་འདོད་པས་
 གཅིག་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་མི་རུང་པ་ཡིན་པར་ཁོང་ཏུ་མ་ཆུད་པར་བདག་
 རྫས་སུ་འདོད་བཞིན་གཅིག་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། རྟག་
 པ་དང་མི་རྟག་པར་བརྗོད་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི་དངོས་འགལ་གྱི་ཆོག་ཙམ་
 ལས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་རུང་བའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་མི་འགྲུབ་པོ། །མེ་
 དང་བྱད་གིང་གཅིག་དང་གཞན་མིན་པ་ཞེས་དཔེར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 མེ་དང་བྱད་གིང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་མེ་སྟེག་ཞིང་ཆ་བའི་
 མཆོན་ཉིད་དང་། བྱད་གིང་ནི་ཆ་ཞིང་སྟེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྔ་བ་དང་
 སྟུང་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། མེ་མེད་པར་བྱད་

ཤིང་རྒྱུང་བ་དང་། ལུང་ཤིང་མེད་བ་ཡང་མེ་ཕྱེ་རྒྱུང་གིས་རྒྱུང་རིང་པོར་བཅད་
བ་དང་། ལྷགས་དང་རྡོ་བ་གཙུབ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་མེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཙུག་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། མེ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་
དང་། ལུང་ཤིང་ནི་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ། རྒྱས་སྤྱད་ཅིང་སས་སྒྲ་བ་དང་།
རྒྱུང་གི་གཡོ་བའི་ཁམས་ལས་གཙོ་ཆེར་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ཤིང་མེ་བཞིན་
གཅིག་བ་དང་གཞན་གཉིས་སྟེ་ནི་བརྗོད་བར་བྱ་བ་མིན་ཞེས་བ་དེ་མི་རུང་
སྟེ་དེ་གཉིས་དངོས་པོའི་རྣམ་ཐད་དང་བ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱི་
རོལ་སྟེ་སྟགས་བ་དག་གིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་བཀག་བ་ནི། སྟེ་སྟགས་བ་
རྣམས་ན་རེ། བདག་ཡོད་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲུ་ཉན་བ་
དང་། དྲི་སྒྲུལ་བ་དང་། རོ་སྒྲུང་བ་དང་། རེག་བྱ་ཆེར་བ་དང་ཆོས་རྣམ་པར་
རེག་བ་པོ་དེ་བདག་ཡིན་ལ། ལས་དགོ་སྟོན་བྱེད་བ་པོ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ནམ་
ཡུལ་འོངས་སྒྱུད་པའི་ཟ་བ་པོ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་སྦྱིང་
སྒོལས་དང་རྒྱལ་དང་མུན་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ཅི་སྟེ་མེད་ཅི་
ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ནས་གྲོལ་བ་པོའི་
བར་དུ་ཡོད་རུང་གི། །བདག་གིས་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅི་ན། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་གོགས་སྟེ་བདག་དེ་མེད་ན་ལྟ་
བ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པའམ། བདག་གིས་མཐུས་
དབང་པོ་སོགས་རྒྱུ་རྣམས་བསྐྱལ་ནས་གཞོད་ལྟ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བདག་

བོའམ་རྩེ་བོ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟོགས་དབང་བོ་
 དང་གཟུགས་སྟོགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་
 སྟོགས་རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུན་གཞན་མི་དགོས་ལ། དེ་
 གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་
 བོ་རྣམ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་ཡིད་བྱེད་མ་ཉམས་
 པའི་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་བདག་མི་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་རྒྱ་དོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུང་གིང་གིས་མེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པ་
 བཞེན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་བོ་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པ་སྟོགས་
 གོལ་བ་པོའི་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་བོ་སྟོགས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
 བདག་ནི་ལྟ་བུ་བོ་ནས་གོལ་བ་པོའི་བར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཉིད་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ལྟ་བུ་བོ་སྟོགས་དང་གོལ་བ་པོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་ནས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ་དེ་
 ཡང་བདག་གི་མཐུས་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། བདག་
 དེ་དེ་ལྟར་འདོད་དགུར་དབང་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་རང་དབང་ཅན་དུ་
 གྱུར་པའི་བདག་པོ་ཉིད་ཅིག་ཡིན་ན་ནི། བདེ་བ་རྟེན་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 དུ་མི་འགྱུར་བར་རྟག་ཏུ་བདེ་བར་བྱེད་རིགས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་།
 མི་འདོད་པ་སྟུག་བསྐྱུལ་ནས་ཡང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པར་རིགས་ན་ཡང་།
 བདེ་བ་མི་ཉམས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱུལ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་

མེད་པས་བདག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་དང་
ཡུལ་ཐུད་པ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་
རྒྱུ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྟག་སྣ་ཆོགས་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་འདོད་
པའམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་བདག་ནི་ལྟ་བུ་པོ་ནས་
གོལ་བ་པོའི་བར་དུ་མི་འཁྱུར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བདག་ཡོད་པ་སྟེ་
བ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་བདག་དེའི་ལས་དང་
དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
མིག་གི་དབང་པོ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལས་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་
པའོ། །མིག་དབང་གི་གཟུགས་དངས་བ་མིག་ཤེས་ནི་སྟོན་པོ་སོགས་ཤེས་
པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དེའི་ལས་དང་མཆོན་ཉིད་འདི་ཞེས་བརྗོད་
དགོས་ན། བདག་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མེད་པས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་
བཞིན་ཆོད་མས་དམིགས་མི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལས་དང་མཆོན་ཉིད་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་མི་ལུས་ལ། སྤང་བོའི་ལས་དང་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་
པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་རིགས་པའི་གནོད་པ་བརྒྱ་ཐུག་གིས་
བསྐྱོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་
སོ། །སྟོན་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་དེ་གཟིགས་དགོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གཟིགས་ཏེ་སོ་སོའི་

སྒྲེ་པོའི་གང་ཟག་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 སྣམ་ན་དེའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་རྒྱལ་སྤོང་
 བར་གཟིགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྒྲུ་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་
 གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ནི་ཟབ་མོ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་
 མོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་སྤྲུགས་སྤྱུང་བ་ནི་དང་པོའོ། གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་སྤྲུགས་སྤྱུང་བ་གཉིས་པ་སྟེ་སྤྲུགས་ཅན་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་སྤྲུགས་སྤྱུང་བ་
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
 མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཀུན་བརྟགས་མེད་པ། གཞན་
 དབང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ། ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ་སྤྲུགས་སྤྱུང་
 བ་གསུམ་ལ་ཟབ་མོ་དང་ཐུན་མིན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ཞེས་ངེས་པར་སྒྱུར་རོ། །དོན་ལ་བདག་གཉིས་མེད་པ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྒྲོས་རྟོགས་མི་རུས་གིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུགས་
 སྤྱུང་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་
 ཡོད་པར་གཟིགས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལས་མ་འཕགས་པས།
 ཟབ་མོ་དང་ཐུན་མིན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་པས་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྫས་ཡོད་
དུ་འདོད་པའི་སྒྲིན་གཞན་ཡང་། བདག་རྫས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེས་ལྟ་བ་དང་ཉན་
པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བདག་དེས་ལྟ་བར་འདོད་ནས་མིག་འབྱེད་
པ་སོགས་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པར་ལྟ་བར་བྱེད་པ་འཇམ། འབད་པ་དང་བཅས་
ནས་ལྟ་བ་སོགས་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
འོག་ནས་འཆད་འཇུར་གྱི་ཉེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་
བ་ལ་བདག་དེ་ཡི་བྱེད་པ་འབད་པ་མེད་པར་རང་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་། བྱེད་
པ་མིག་འབྱེད་ནས་བལྟ་བ་དང་། རྣ་བ་གཏད་དེ་ཉན་པ་སོགས་འབད་པ་
བྱེད་པ་དེ་ཡི་སྒྲིན་དུ་བྱུར་པ་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ་ལྟ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ལ་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་
སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། དེ་ཡི་དོན་བཤད་པ་ལྟ་
བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བདག་
བྱེད་པ་པོ་མིན་པར་འཇུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་མི་རྟག་
པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་རང་བྱུང་ཡིན་པ་མི་འཐད་ལ། རང་བྱུང་རྒྱ་
མེད་ཡིན་ན་བྱེད་པ་རྣམས་རྟག་པར་འཇུར་ན་ཡང་དེ་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་
མས་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་བྱུང་ན། རྒྱ་མེད་པར་
བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཐམས་

ཅད་དུས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་འཇུག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ནི་འབད་བ་མེད་པར་རང་བྱུང་ཉིད་
 དུ་མི་རུང་ངོ་། །བདག་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའང་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཅིང་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བྱེད་པ་རྟག་པ་ལྟ་ཉན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།
 བདག་གི་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ཞིག་དེ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པའམ། བྱེད་པ་རྟག་མི་རྟག་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུ་ཡིན། བྱོགས་དང་པོ་མི་རུང་སྟེ། བདག་གི་
 བྱེད་པ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། བདག་གི་བྱེད་པ་རྟག་པ་དེ་ནི་
 དུས་རྟག་ཏུ་སྡེ་མ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
 རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་མཆོགས་བྱིང་མིག་གིས་བལྟ་བའི་
 བྱ་བ་སོགས་མ་བྱས་པའི་སྡེ་རྩལ་ན་ཡང་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་དགོས་ན་ཡང་།
 མ་བལྟས་མ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྡེ་རྩལ་ན་ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་བྱེད་པ་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་མི་རུང་
 ངོ་། །གལ་ཏེ་བྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་བདག་གི་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ཞིས་ལྟ་བུ་
 སོགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྡེ་མ་
 སྡེ་མ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པོ་བདག་གྱུང་མི་རྟག་པར་
 འགྱུར་ཏེ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །
 བདག་གི་བྱེད་པ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པའི་བྱོགས་གསུམ་ལུང་གསུམ་
 པ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་དེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགའ་ཡིན་པས་ཅིག་གོས་

མ་ཡིན་ན་ཅིག་གོས་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྤང་གསུམ་མི་
སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བདག་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་དབྱུད་པ་འདུག་ཀྱང་།
བདག་གི་བྱེད་པ་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་དབྱུད་ན་བདེ་བར་སྤང་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་
ཀྱི་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པས་བདག་མེད་པར་བསྐྱབས་
ནས། ལུང་གི་ཆད་མས་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་སྡེ་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་གི་ངོར་
གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་
བདག་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། གང་ལས་གསུངས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་བརྟན་
པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་
དོན་དུ་འཕ་དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་རིང་པོ་གཅིག་ལས་བརྒྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་
ནས། ལྷ་ལས་བརྒྱམ་པའི་ལྷ་སྤྱག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། བདག་ཏུ་བལྟས་
ན་ཉེས་པར་རྣམ་པ་ལྷ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོ་སྤྱི་གི་ལས་
ཡོད་ན། རྣམ་སྒྲིམ་བདེ་སྤྱག་སྟོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ཚུལ་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཞིང་འདུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པར་སྤང་
པོ་འདི་འདོར་ཞིང་སྤང་པོ་གཞན་ལོན་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་
སྩལ་ཏོ། །དེས་ན་བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་དམིགས་པ་ནི་ཉེས་པར་བཤད་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལྷ་ནི་བདག་

དང་སྟོག་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་པ་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་
 བདག་དང་བདག་གི་མེད་པའི་དོན་ལ་བདག་དང་སྟོག་རྩ་ལྟ་བུ་བར་འགྱུར་བ་
 བློ་ཉེས་པ་དང་པོ་འོ། །སྤྲུགས་ཅན་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་པའི་ལྟ་བུ་སྤྲུགས་ཅན་རྣམས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དང་གང་ཟག་
 རྣམས་སྤྱོད་པར་ལྟ་བུ་འདི་བྱད་མེད་པ་བློ་ཉེས་པ་གཉིས་པའོ། །ལམ་ལོག་
 བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་འདས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ནི་མི་རྟག་
 ལྟུག་པས་ལྟོང་བ་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་དང་གང་
 ཟག་རྩ་ལྟ་བུ་པའི་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་འཁོར་བ་དང་རན་མོང་དུ་སྒྲེབ་པའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་བློ་ཉེས་པ་གསུམ་པའོ། །
 ལྟོང་བ་ཉིད་ལ་དེའི་སེམས་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོང་བ་ཉིད་ནི་བདག་
 དང་བདག་གི་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པར་ཁས་སྤངས་དེ་དང་
 རྣམ་པ་མི་མཐུན་པས་ལྟོང་བ་ཉིད་ལ་དེའི་སེམས་མི་འཇུག་སྟེ་མི་ཉན་མི་སེམས་
 མི་བསྒྲོམ་པས་མི་དད་མི་གནས་མི་མོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉེས་པ་བཞི་
 པའོ། །དེའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན།
 ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་མཐོང་བ་དང་
 བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ལྷ་འདས་ལས་
 འདས་པ་མཛོན་དུ་ཐོབ་པ་མི་འགྱུར་བ་བློ་ཉེས་པ་ལྷ་པའོ། །གང་ཟག་རྣམས་
 ཡོད་དུ་སྒྲུབ་རྣམས་ན་མེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། གུན་

ཤེས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་ཁུར་བོར་པའི་
གང་ཟག་དང་། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་གང་ཟག་དང་། ཚེས་གྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེས་མང་པོ་
ཞིག་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་རྗེས་སུ་མེད་ན་དེ་ལྟར་གང་ཟག་མང་པོ་
ཅི་སྟེ་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ན་གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
ན། གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ་ཚོགས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སྐབས་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གོ་ཞིང་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའམ་གཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ལ་དང་པོ་འཇུག་
པ་དང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་དེ་དག་སོ་སོར་གང་ཟག་གི་མིང་ངམ་ཐ་སྟོད་དག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་
གི་མིང་རི་ལྟར་བཏགས་ན། སྤང་པོ་ལྟེ་རྒྱན་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཚེས་དང་ལྡན་
པའི་དུས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཅས་པའི་མིང་
གིས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་བུས་པ་
དེ་ཅུམ་ལས་ཀུན་ཉོན་དང་ལྡན་པའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ཚེས་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་
པར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བྱང་གི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ལ་རྣམ་བྱང་དང་ལྡན་

པའི་གང་ཟག་དང་། གུན་ཉོན་གྱི་རྒྱུན་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་མ་
 ཡོད་དེ་གུན་ཉོན་རྒྱུན་ལ་གནས་པ་དང་འབྲིང་ལ་གནས་པ་དང་ཆེན་པོ་ལ་
 གནས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། གང་ཟག་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་རྒྱུད་ཅེས་དང་།
 དེ་བཞིན་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཐ་སྟན་གྱིས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་དང་།
 སྟགས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་ཅེས་བསྟན་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས་ལམ་
 རྒྱུད་ཅེས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་སྟགས་དང་། དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་གང་རུང་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྟགས་སུ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཞེས་དང་།
 དེ་བཞིན་གུན་ཉོན་དང་རྒྱལ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་དག་དང་
 ལྟན་པའི་གང་ཟག་དང་། མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དང་། དབང་པོ་རྣམས་
 དང་། སྟག་བསྐལ་དང་གུན་འབྱུང་གི་ཁུར་ཁུར་པའི་གང་ཟག་དང་། ལམ་
 གྱིས་འགོག་པ་ཐོབ་ནས་ཁུར་པོར་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོགས་ལམ་སྟགས་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། མོས་སྟོན་དང་། སྟོན་དང་ཉན་རང་བྱང་
 སེམས་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་དག་གི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་
 ལྷགས་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་སྟགས་གང་ཟག་གི་རྒྱལ་བྱངས་སྟོ་ཆོགས་པ་
 དག་གིས་མ་བསྟན་ན་ཆོས་དེ་དང་དེའི་བྱེ་བྲག་མི་འབྲེད་བས་རྒྱལ་བར་གཤམ་
 པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུང་པོ་ལྷའི་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བར་བྱེད་
 ཆོས་ཀྱི་མིང་དང་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་སྟགས་ཡིན་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་ནམ་གངས་སྒྲ་
 ཚོགས་བསྟན་པའི་མིང་དེས་གང་ཟག་རྫས་སྤྱོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ན།
 ཚོག་དེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་
 བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ཀྱང་བདག་
 དེ་ཉིད་དག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཅེས་དམིགས་ཤིང་བསྐྱོམས་ན་བདག་མཐོང་
 ནས་ཐར་པར་འགྱུར་བས་བདག་གོམས་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་བསྟན་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གོམས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་
 འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྟེད་དུ་གོམས་ཀྱང་དེས་ཐར་པར་མི་འགྱུར་བར་
 མ་ཟད་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་གང་ཟག་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་
 བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་མི་རུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་
 དུ་གསུངས་རིགས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་ལྟ་དེས་ཐམས་ཅད་
 འབད་མེད་དུ་ཐར་པ་འཇམ། བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀག་པར་
 མཛད་པ་ཞིག་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས་འདའ་བ་
 མེད་པས། གལ་ཏེ་དེས་པར་གང་ཟག་གམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྫས་སྤྱོད་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་

ཐོག་མ་ནས་ལམ་ལ་འབད་པ་མེད་པར་ཐར་བར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་བདག་
 མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་དུ་སྟུང་མི་ཐར་བས་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་འདི་
 བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་ཡིན་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྐབ་ཅིང་བསྐྱེད་
 བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྟུས་
 གྲུང་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དགག་པར་མི་རྒྱས་ལ། བཀག་པ་མེད་པའི་བདག་
 དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྟུང་ཡང་ལྟོག་མི་སྤྲིད་ཅིང་། རི་སྤྲིད་བདག་འཛིན་
 ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པའི་ཐབས་
 མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 འཁོར་བར་ཟོ་ཆུང་རྒྱུན་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བར་འགྱུར་གྱི་ནུམ་ཡང་དེ་ལས་
 ཐར་པ་མེད་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་
 དུ་བསྟན་པ་ནི་ནུམ་ཡང་མི་སྤྲིད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་ནི་འཁོར་བ་ལས་
 ཐར་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་གསུང་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་
 བསྟན་པ་འདི་ཡིན་པས་དེའི་གསུང་རབ་ལས་གང་ཟག་གམ་བདག་རྫས་ཡོད་
 དུ་བསྟན་པ་ནི་ནུམ་པ་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལེའུའི་མཆུག་བསྟུ་
 བཞི། དེ་ལྟར་དོ་ཆོ་ཤེས་པ་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་
 བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱམས་བསྟོམས་པའི་ཡོན་ཏན་

དེ་དག་དང་ཉག་ཏུ་ཡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རང་གི་དོན་སྤངས་
པ་དང་རྟོགས་པ་སྟན་སྲུང་ཆོགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་
སྤངས་རྟོགས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་འདིར་ནི། རི་སྐད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མོས་པ་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལེའུའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་ཉམས་
སྤྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྱུར་བསྟན། བར་ཕྱིན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་
གྲངས་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ནས། གཙོ་བོར་བྱ་བའི་བར་གྱི་བཅུ་གཉིས་
པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ཆོས་བཤད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་པའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཛོན་དུ་ལྟ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་དེ་དག་ལ་དུས་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་
པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་ཏེ་ལམ་སྐར་
སྒྲིམ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་དང་། མ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སྒྲི་ཁིང་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་
ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་།

འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་སྐྱེ་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་དང་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དོ་མཆོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཅོ། །དེའི་རྗེས་གྱི་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་གཅིག་ནི་དོ་མཆོར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཐུན་སུམ་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་དང་ལྟན་ཕྱིར་འབྲས་ཐུ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་དོ་མཆོར་མེད་པར་བསྟན་པས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅོ། །སེམས་ཅན་ལ་མདོན་དུ་ལྟ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱ་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ནི། རི་ལྟར་བློ་ལྟན་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་གཅིག་སྐྱེ་མཆོག་དང་། འབྲས་ཐུ་པན་འདོགས་པ། རྫོད་དུ་ཡང་ནི་བྱེད་པ་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་གཅིག་སྐྱེ་མཆོག་པ་ཡིན་ཅོ། །འདིར་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཕྱིར་གཞུང་གི་བབ་ལྟར་དོ་མཆོར་བ་དང་། དོ་མཆོར་མེད་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པ་དང་། པན་འདོགས་པ་དང་། ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་དང་། རེ་བ་དང་། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཉམས་པ་དང་བྱེད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆོག་པ་ཅན་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། འདུལ་བ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། རེས་པ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཤད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བཅུ་བདུན་པོ་རིམ་པར་བཤད་པའི། དང་པོ་དོ་མཆོར་བ་ནི་པར་བྱིན་དུག་བསྐྱབ་པ་ལ་དོ་མཆོར་བ་སྟེ། རི་ལྟར་དོ་མཆོར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་མཆོག་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་མེད་པས་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་མཆོག་པའི་ཕྱིར་དོ་མཆོར་བའོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ

ན་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པ་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བ་དང་
ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རང་གི་ལུས་ཆེས་མང་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་དུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་མཆིལ་མའི་གོང་ལུ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་
བོར་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐུ་དང་དབང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་
སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་རང་བས་ཉམ་རྒྱུད་བ་སྤྱང་བོ་དང་གདོལ་
བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཅོས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྲུགས་ཤིང་བུམས་
པས་བཟོད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སྒོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་བརྩོན་འགྲུས་
རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞིའི་བདེ་
བ་མཆོག་ཐོབ་ན་ཡང་དེ་ལ་རོ་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱར་འདོད་པའི་ཁམས་
རན་སོང་གསུམ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་ཆོས་
དེ་དང་དེ་ལ་ནི་མཆོན་མར་མི་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་བྱིན་ཁྱད་པར་
ཅན་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ། ས་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
སུ་སྦྱེ་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་དུ་ཐོབ་

པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྩུ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་རྟུན་བར་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་ནི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རབ་རྟུ་ཐོབ་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གཞན་ཉན་རང་སོགས་སྟུ་ལ་ཡང་མེད་པས་རོ་མཆར་ཆེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རོ་མཆར་མི་ཆེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལ་ལྟོས་ན་ཆེས་རོ་མཆར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མངའ་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟུ་ལ་རོ་མཆར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ལོངས་སྟོན་སོགས་ལའང་མི་གཙང་བའི་འདམ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བ་ལ་ཡང་རོ་མཆར་བྱར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་བསལ་བར་འདོད་པའི་སྡིང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་དེས་གཞན་གྱི་སྟོག་མི་གཙང་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅིས་ཀྱི་སྟོ་འབྱུངས་པས་གཞན་ལ་བཞོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱད་གིང་ལ་མེ་ཁྱུགས་པ་ལྟར་རྩོལ་བ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བསྟོམ་པ་མཆོག་ཐོབ་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ན་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་སྟོབ་མེད་པ་དང་། བསམ་

གཏན་ལ་རོ་མུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་མར་མི་རྟོག་བ་དེ་དག་ལ་
སྒྱུར་བ་དང་དེའི་དབང་གིས་རིགས་སུ་སྒྱེ་བ་ནས་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པའི་
བར་དུའང་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བྱེད་ལས་
དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཅིས་མི་སྐོབ་སྟེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་སེམས་མཉམ་པ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲོ་ལྟན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་
ཏུ་བྱམས་པས་སྤྲུག་ཅིང་ཡངས་པར་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་
ལ་མི་བྱམས་ཏེ་རེས་འགའ་རྒྱད་འབྲུགས་ནས་རང་གིས་རང་གསོད་བ་དང་
དུག་ཟ་བ་སོགས་བྱེད་བ་དང་། རྒྱང་མ་དང་བྱ་དང་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
ལའང་རེས་ཁྲོ་བས་བརྟེན་བ་སོགས་བྱེད་བ་དང་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ་མི་གཏོང་བ་མིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
མཉམ་པའི་བྱམས་པ་སྐོབ་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་སྦྱིན་གྱི་
གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོགས་རྒྱུད་མེད་པར། དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་བྱུང་བ་ལ་མཛད་མི་མཛད་པོངས་བ་དང་མ་པོངས་པའི་བྱད་པར་མི་འབྱེད་
པར་སྦྱོགས་མེད་དུ་སྦྱིན་བ་དང་། བཅས་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྐོབ་པ་
བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་རགས་ཐམས་ཅད་བྱད་མེད་པར་དུས་རྟག་རྟུ་མ་
ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དང་དུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཀུན་རྒྱ་བཟོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཐིམ་བཟོན་འབྲས་

ཆེན་པོ་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་ཚུམ་པ་དང་། རུས་ཏྲག་ཏུ་དགོ་པ་དང་ཟག་པ་
མེད་པའི་བསམ་གཏན་དགོ་པ་ལ་གནས་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་གྱི་དམིགས་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་མ་ཉམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོར་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་བསྐྱབ་
པ་ལ་མི་ཉམས་པ་དང་སྟོགས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཡན་འདོགས་པ་ལ་པར་བྱིན་དུག་གི་སྒོ་ནས་ཡན་འདོགས་པ་དང་།
ཡན་འདོགས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྟིན་
པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་བཟའ་
བ་བཤོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐོངས་པས་ཆོས་བྱེད་མི་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་པ་
བསྟན་པ་ཅིང་ཡིད་དགའ་ཞིང་མགྱ་བར་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལ་འགོད་པ་ཡིས་ཡན་
འདོགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་ལས་བྱེད་པར་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དཀའ་བ་མེད་
པར་འགོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྩ་འཕྱུལ་བསྟན་པ་སོགས་
ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་བདུན་
 པོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲ་བས་གྱི་ཆོག་གིས་གསལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གང་དག་གིས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས། བྱང་མེད་པར་བྱམས་དང་སྡིང་
 རྗེའི་བསམ་པ་མཉམ་པས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་ལམོར་བའི་མཐའི་བར་ཏུ་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་མས་སུ་མངལ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །འཕགས་པའི་
 ས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་རོ། །འཕགས་
 པའི་ས་དེ་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་མས་སུ་མངལ་ནས་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བ་འཕེལ་
 བར་བྱེད་པ་ནི་མས་སུ་ལ་འོ་མ་དང་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་དང་བྱས་དང་བསྐྱ་མཉེ་
 སོགས་ཀྱིས་སྐྱེད་བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་གསུམ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ངན་བསགས་པའི་ཉེས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་ལས་ནི་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ནི་མས་སུ་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་སོགས་ལས་
 བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ཐོས་པ་བྱང་
 བར་བྱེད་པ་ནི་མས་སུ་ལ་མིང་དང་ཆོག་དང་བད་དང་ཐ་སྟོད་སློབ་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་པོ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་རྟག་པར་
 བོ། །མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་པས་ས་པོན་ལས་སུ་བསྐྱེད་

བ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་
 པའི་རྩྱལ་ཁྲིམས་སོགས་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོབ་པ་ནི། བས་སུ་ལ་
 རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་བཞོ་དང་ལུགས་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་
 པའི་ལྷག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྦྱོར་པའི་བྱིར་བས་སུ་ཐོག་ནས་
 རུང་མ་སྤངས་ཤིང་དགའ་བདེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་
 སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
 སོགས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་བས་སུ་དེའི་སྒྲིག་དང་སྤྱིད་ལ་ཡན་བྱིར་
 རྗེ་པོ་དང་གྲོགས་པོ་སོགས་ལ་བཙོལ་གདམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོར་བའི་ལས་བྱེད་
 པའི་བྱིར། བས་སུ་ཡི་ཁུར་དུ་འགྱུར་པའི་སུ་ཡོན་ཆགས་པ་སོགས་སྤངས་ཏེ་
 མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་དག་གིས་རྒྱལ་སྤངས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་
 སྟོ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་གང་དག་བསྟན་པར་མི་འོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་རྣམས་བསྟན་ན་སྒྲིག་
 ཅིང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་གསང་བར་
 བྱེད་ཅིང་མི་སྟོན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རྩ་ལག་སྟེ་གཉེན་ནམ་ཉེ་དུའི་ཆོགས་
 ཀྱིས་ཉེ་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲིག་དང་སྤྱིད་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་གཏམ་གསང་
 བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཞན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་

འདི་ནི་མ་ལེགས་ཞེས་སྒྲོད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི་ཅ་ལག་རྣམས་
གྱིས་རང་གི་ཉེ་དུས་བྱ་བ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་འགོག་པ་ལྟ་བུ་
དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོག་པ་དང་ལུན་པའི་སེམས་
ཅན་མཐོང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཉིད་བྱེད་ཅིང་དེ་མཁྱེན་ས་ཡོན་ཏན་
དེ་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ནི་གཉེན་རྣམས་གྱིས་ཉེ་དུ་དག་གིས་བྱ་བ་ལེགས་
པ་བྱས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མན་
ངག་གི་གནད་གྱི་གདམས་ངག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཉེན་གྱིས་རང་གི་ཅ་ལག་
རྣམས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བའི་གོས་སྟོན་ཅིང་གོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་ཡོན་གྱི་བསྐྱུ་བྱིད་དང་མི་
དགེ་བའི་གོགས་པོ་སོགས་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་འདི་དང་འདི་
ཞེས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཉེ་དུ་རྣམས་གྱིས་ཉེ་དུ་གཞན་ལ་དབང་བྱུང་བ་དང་
བཅོན་དུ་བབྱུང་བ་དང་། ཀུན་པོ་མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ལས་སྦྱབས་བྱེད་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལས་ལྟ་དག་གིས་རྒྱལ་སྐྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ལག་
དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་
དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བཞིན་གཤེས་པ་ནི། ལྷག་
ཀུན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོགས་དང་འགོག་ལམ་གྱིས་
བསྐྱས་པ་རྣམ་བུར་གི་སྦྱོགས་གཉིས་པོ་ལ། གང་དག་རང་གི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་

པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཤམ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་འདོམས་
 པ་ནི་འདིག་རྟེན་ན་སེམས་དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་དག་གིས་གྲོགས་པོ་གཞན་
 གྱི་ཕན་པ་མི་ཕན་པའི་བྱ་བ་གཤམ་ནས་རང་གིས་དེ་ལྟར་གཤམ་པ་དེ་གྲོགས་
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་ཕྱན་
 ཆོག་ས་ཆངས་དབང་ལམས་བསྐྱར་སོགས་གྱི་བདེ་བ་དང་། འདིག་རྟེན་པ་
 མིན་པ་ཡི་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོང་འཕང་གི་བར་གྱི་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྟེ་མཐའ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲོགས་པོས་གྲོགས་
 གཞན་ལ་སྟོན་དང་སྟོན་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྟོབ་པ་
 བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྟོབ་མེད་པས་གནས་པ་ནི་
 གྲོགས་པོས་གྲོགས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟོབ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བདུད་དང་དཀའ་སྤྱད་སོགས་གྱིས་
 བམ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་མི་ཚུགས་པ་ནི། གྲོགས་པོ་ཡིད་བརྟན་དང་ལྡན་པ་
 གྲ་མ་སོགས་གྱིས་འབྱེད་པར་མི་རུས་གིང་རྟག་དུ་མཛའ་བ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་
 ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་འདིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕན་པ་དང་འདིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ནི་གྲོགས་པོས་མཛའ་བ་གཞན་ལ་
 དུས་རྟག་དུ་ཡུན་དུ་ཕན་པ་དང་འབྲལ་དུ་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་མི་གཏོང་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལྟ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་མཛའ་བའི་གྲོགས་པོ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གང་དག་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་དུས་དྲག་ཏུ་བརྩོན་པ་
དང་ལྷན་ཞིང་། མི་གཡེལ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཚུལ་བཞིན་བསྒོ་བ་ཉན་པའི་
བྲན་རྣམས་རྗེ་བོའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་ཞིང་ལེ་ལོ་མེད་པར་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀུན་ལས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ལམ་མ་ནོར་བར་སྒྲུབ་ནི། བྲན་བཟང་པོ་དག་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་
དང་ཐོས་པ་རྒྱུན་མེད་པར་རྗེ་བོ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
གནོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་དང་། ཡར་ཕན་གཏམས་ཀྱང་ཚུར་གནོད་པ་བྱེད་
པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་ནི་བྲན་རྣམས་རྗེ་བོས་བརྟུང་བ་དེག་
དང་ཆོག་རྒྱབ་མོས་གཤེ་ཡང་བཟོད་ལ་དེའི་རྒྱ་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །
འཛིག་རྟེན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སྒྱུན་པར་བྱེད་པ་ནི། བྲན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བོས་གང་དུ་བསྒོ་བ་ཡིད་བཞིན་
དུ་སྒྲུབ་ཅིང་སྟོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡུན་ཆོགས་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཐབས་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁའས་པ་ནི། བྲན་བཟང་པོ་
དག་རྗེ་བོས་ཅི་དང་ཅི་བསྒོ་བའི་ལས་རྣམས་སྤུར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁའས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ལས་ལྟ་བུ་དག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གང་དག་རང་གིས་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
 ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དག་གིས་སྟོབ་
 མ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པས་སྟོབ་
 མས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞིགནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 གི་རྣལ་འབྱོར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་བཟང་པོས་སྟོབ་
 མ་ལ་དུས་མི་བརྒྱུད་པར་སྦྱར་དུ་སྟོབ་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དུས་དྲག་ཏུ་ཁོ་ཚུ་ལ་དང་བསྐྱེད་སྦྱོད་མི་བྱེད་པར་བཞིན་གྱི་མདངས་འཇུག་
 ཞིང་མཛེས་པར་སྟོན་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་ལ་བྱམས་པས་དྲག་ཏུ་བཞིན་
 འཇུག་ཞིང་ཆོག་འཇུག་པོར་སྦྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 བྱས་ཀྱང་ལན་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་འདོད་པ་དང་། པན་བདགས་
 བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་བཞི་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་
 ལ་བྱམས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ལས་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབ་
 དཔོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་སེམས་ཅན་ཆོགས་གཉིས་མ་རྫོགས་པ་
 རྣམས་ཆོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁན་པོས་སྟོབ་པ་

རྣམས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ་དག་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་
རབ་རྒྱུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་རྣམས་སྦྱར་རྒྱུ་
འབྲས་སུའི་ས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མཁན་པོས་སྦྱོབ་སུ་རབ་རྒྱུ་
བྱུང་ནས་དག་སྦྱོང་གི་དངོས་པོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲོལ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཙམ་ཕྱིན་དུག་གི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་འདུལ་བ་ནི་མཁན་པོས་སྦྱོབ་
སུ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཙམ་ལྟག་ལྟར་བྱེད་སོགས་སྟོན་
ཅིང་ཉེས་པ་སྦྱོང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མཁན་པོས་སྦྱོབ་
སུ་ལ་ཟང་ཟང་དང་ཚོས་ཀྱིས་ཕན་བདགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཁན་
པོའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ལྟ་དང་འདྲ་བར་ལས་ལྟ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཁན་པོ་འདྲ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ལྟ་བ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཙམ་ཕྱིན་ལ་བཀོད་པས་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་བདགས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཙམ་ཕྱིན་མ་ཉམས་པར་
བསྐྱབ་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལན་དུ་ཕན་བདགས་པ་ཡིན་པའི་
རྒྱལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་བྱང་རྣམས་བྱིན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོ་
བྱང་དང་ལྟན་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལོངས་སྟོན་དང་ལྡན་པར་
 གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྟོན་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པར་སྦྱིན་པ་བྱས་ན་འདི་
 དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདགས་སོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 དེ་དག་ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 རྩལ་བྱིམས་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རྩལ་བྱིམས་ཉམས་པ་མེད་
 པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པའི་
 བསམ་པ་མེད་པར་འདིས་བཟོད་པའི་རྒྱ་བྱས་པས་བདག་ལ་ཕན་བདགས་
 སོ་ཞེས་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་ལྡན་པའི་བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་བཟོད་
 པ་དེ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་བྱས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བསྐྱབ་
 པ་དང་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་བཀོད་ན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དྲིན་
 དུ་གཞོ་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་གསུམ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཀོད་པ་དེ་
 དག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད། དོན་དུ་ཕ་རོལ་སྦྱིན་པ་
 དུག་པོ་ལ་དེ་ལྟར་འདུག་པའི་ལུས་ཅན་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ལ་ནི། རང་རང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕན་བདགས་པ་དེ་བཞིན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕར་
 སྦྱིན་བསྐྱབ་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་ལོངས་སྟོན་མཁྱེད་པར་འགྱུར་

གྱི། ཟང་ཟིང་གི་པན་ལན་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་མི་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་
 བྱས་པ་གཞོ་བའི་སེམས་གྱིས་དེ་ལྟར་པར་བྱིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལ་ཀྱང་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་པན་བཏགས་སོ་ཞེས་དགོངས་
 ཤིང་བྱས་པ་ཤེས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་རེ་བའོ། །དུག་པ་
 རེ་བའི་རྣམ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རེ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། ཏྲག་རྒྱ་རང་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་རི་ལྟར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རེ་
 ཞིང་འདོད་པ་དང་། པར་བྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་རི་ལྟར་ཉམས་ཤིང་འབྲི་བར་
 འགྱུར་ཞེས་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པ་མ་སྒྲིམ་པ་སྒྲི་
 བ་དང་། སྒྲིམ་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་
 རབ་དུ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་གཉིས་
 པ་རི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ས་བཅུ་ལ་གོང་ནས་
 གོང་དུ་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བ་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་། ས་བཅུ་འདས་ནས་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་རེ་ཞིང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་བ་འདི་ལྟ་ལས་
 གཞན་འདི་གཉིས་པའི་སྒྲ་ཆོག་ས་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་
 ལ་རེ་བ་རྩེད་ཟང་མི་སྒྲི་བ་འདི་ནི་བསམ་པའི་རེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
 བདུན་པ་སྒྱུར་བ་རྒྱུད་མི་ཟའི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཉན་རང་རྣམས་བདག་འབའ་

ཞིག་གི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་ཆུད་ཞོས་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་པས་དེ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ་ལ་ཆེར་འབྲས་བྱ་མེད་
 པས་ཆུད་ཞོས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་དང་ལྷན་པས་ལས་སུ་ཅི་དང་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་འགྲུབ་ཅིང་ཆུད་མི་ཟ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཆུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱག་པར་གྱུར་
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་ཆུད་ཞོས་པར་འགྱུར་
 བ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ལ་འཛིག་པས་པ་སྤང་ཞིང་གཞན་གྱི་སྐྱག་པའང་སེལ་བས་ན། ཐེག་ཆེན་
 ལ་སྦྱོར་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཆོག་པས་འདོད་པ་
 དང་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་འདོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་བ་ཆུད་ཟ་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སེམས་མི་བསྐྱེད་གྱི་
 བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
 པ་ལས་མ་ཉམས་པས་སྦྱོར་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སོགས་མི་ཤེས་པས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་ལས་ལོག་ཏེ་ཆུད་ཟ་བ་སྟིན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དག་ནི་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡོན་པས་དེས་

ན་སྒྱུར་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་དང་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་དང་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་
ངག་བསྟན་བ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ན་ཆུད་
ཟ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྒྲུབ་བ་ཡི་ནི་གདམས་ངག་ཐོབ་བ་ལ་
གདམས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་
བྱེད་པས་སྒྱུར་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་
སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཏྲུ་ཏུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་
བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་
དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་མ་ནོར་བར་རྩལ་
བཞིན་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི། བྲེལ་ཞིང་ཁོངས་པ་རྣམས་ལ་
སྒྱུན་པ་གསུམ་རི་ལྟར་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱིན་ཡང་། ཆེ་འདིར་རང་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་རེ་བ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བའི་རེ་བ་མེད་པའི་སྒྱུན་པ་ནི་སྒྱུན་པའི་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་
དག་པར་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལཾར་བར་མངོན་མཐོའི་ཡང་སྤྱིད་མི་
འདོད་པར་བྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། གནོད་
པ་བྱས་པ་ལ་ལུས་དང་ངག་གིས་གནོད་ལན་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡིད་
ལ་ཁོང་ཁྱོད་གཏན་ནས་མི་སྒྲུབ་པས་སྒྲོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནས་བཟོད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་བཟང་པོ་སུས་གནོད་ཀྱང་བཟོད་པ་དང་གནོད་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱས་

གྲང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འགའ་ཙམ་དང་།
 ཐེག་པ་འགའ་ཙམ་ལ་བརྩོན་པ་མ་ཡིན་པར་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 རྫོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྩོན་པས་དགེ་བའམ་ཡོན་ཏན་གྲུག་འབྱུང་བའི་
 བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཞུགས་
 མེད་བཞི་ཡི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་གྲང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྒྲུབ་པ་མིན་
 པ་སྟེ་གཞུགས་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་
 མི་རྒྱས་པས་གཞུགས་ཁམས་དང་འདོད་པར་སྒྲེབ་དང་། ཟུང་པར་དུ་འདོད་
 པའི་ཁམས་སྒྲུབ་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་རྒྱུ་བས་པོ་ཆེ་མཛད་པ་དང་། ཐབས་
 ཤེས་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆིང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་
 རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྟུ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་
 ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེ་ལུ་ནི། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་
 ལ་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཡང་དག་པར་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཡང་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྒྲིན་པ་དང་། སྟིང་པའི་སྒྲེབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 མི་གནས་པའི་ཚུལ་བྱིས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་
 པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྟུང་བའི་

བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་བསམ་
གཏན་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྒྲུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་རབ་རྩ་ལྟན་
པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དགྲ་བ་ཉམས་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གང་ལ་གནས་ནས་
ཡར་སྤོང་དུག་ལས་ཉམས་བ་དང་། གང་ལ་གནས་ན་ཡར་སྤོང་རྣམས་འཕེལ་
ཞིང་བོགས་ཐོན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་གནས་པ་དེ་དག །ཡར་སྤོང་དུག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་
ཉམས་ཤིང་འབྲི་བ་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་རོ་བཞིན་
རྩ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཉམས་དང་འཕེལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་
ཉམས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་ཆགས་ན་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་མི་རྣམས་པས་
སྤྱིན་པའི་ཡར་སྤོང་ལས་ཉམས་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབ་ཆོག་པ་མོ་
རལ་ཞིང་ཉམས་བ་དང་བཅས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡར་སྤོང་ལས་ཉམས་བ་དང་།
མཁན་སྟོབ་དང་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྟོོག་གསུམ་མི་འདུད་པའི་ང་རྒྱལ་
དང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་པར་མི་བཟོད་པས་བཟོད་པ་ལས་ཉམས་བ་དང་འདོད་
བ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ལས་ཉམས་
བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མུང་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་སྤོང་ལས་ཉམས་
བ་དང་། རྩ་གྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མཚན་མར་མི་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཉམས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུག་ནི་བརྟན་པ་བྱང་

སེམས་རྣམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱལོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་
 ཆོས་ནི། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སྟོང་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 མ་ཉམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བསོད་ཉམས་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མི་བྱང་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མཚན་མར་མི་རྟོག་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལས་
 བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། པར་ཕྱིན་དུག་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཆོས་སུ་གྱེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་
 གྱི་དབྱེ་བ། པར་ཕྱིན་དུག་དངོས་ལས་ཉམས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་
 གྱུར་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྟོན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་ནས་མི་སྟོན་བ། དངོས་སུ་
 སྟོན་ནས་ཕྱོག་དུ་ཡེན་པ་སོགས་སྟོན་བརྟུ་བྱེད་པ་སྟོན་ཚུལ་དུ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་
 ནི་སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དང་། དེ་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་
 ཉེས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་དུ་སྒྱུད་ཀྱང་གཞན་དོར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལྟར་ཚུལ་
 འཆོས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བཟོད་པར་ཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བཟོད་མདོག་
 གི་ལུས་ཀྱི་བཞིན་མཛེས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་དག་འཇམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་དུ་བརྩོན་པ་མེད་ཀྱང་མང་པོའི་ཁྱོད་སོགས་སུ་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་
 ལ་བརྩོན་འབྲས་ལ་འཇུག་པ་ཅམ་དང་ལུས་དབེན་པར་གནས་ཤིང་ཞིབ་ལྟར་
 སྟོན་པ་དང་དག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུངས་ཏེ་ཞིབ་ལྟར་གནས་ཀྱང་སེམས་བསམ་གཏན་
 ལ་མི་གནས་པར་རྣམ་གཤེད་གི་ངང་དུ་འཕྱུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེའམ་
གཏན་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་རིགས་ཤེས་པས་ཆོག་ལ་འཆེལ་ནས་འཐད་
མི་འཐད་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཐུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞུགས་
བརྟན་ཏེ། སར་ཕྱིན་དུག་གི་དོན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དག་གི་འམ་རྣམས་ཀྱི་ནི། སར་ཕྱིན་དུག་ཡང་
དག་པ་མིན་པ་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །སར་ཕྱིན་
ཡང་དག་པ་ནི། ཡང་དག་མིན་པ་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཆོས་དུག་པོ་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པར་གྱུར་པའི། སྐྱེན་པ་ཡང་དག་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་རབ་དུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི། སར་
ཕྱིན་དེ་དག་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་བཅོས་མའི་
སར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་འཆོས་པ་དང་ཆོལ་ཆོག་མེད་པར་སར་
ཕྱིན་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་གསེར་ལྷད་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ན་སྒྱུན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཆོན་ས་བརྟན་པ་དེ་དག་སྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་འདྲིས་
པའི་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་སྤྲད་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་
གཅིག་པ་འདུལ་བ་ནི། སར་ཕྱིན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡང་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་རུས་
 ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས་འདུལ་ན་སློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་དག་གིས་སོ།།
 གནས་སྐབས་གང་ལ་གནས་ནས་འདུལ་ན། ས་བརྒྱ་པོའི་གནས་སྐབས་ཀུན་
 ཏུའོ། །ཐབས་གང་གིས་འདུལ་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཡང་ཕྱིན་དུག་གི་ཆོས་
 རྣམས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པས་སོ། །སྤྱི་ཞིག་འདུལ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིའོ།།
 གང་འདུལ་ན་ཡང་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 ཉམས་པ་དང་བཅོས་མ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །བརྒྱ་གཉིས་པ་གང་ཟག་
 ལུང་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་ཕྱིན་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་
 ལུང་སྟོན་པ་དང་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ་སློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་
 དེ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། མདོར་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལུང་
 བསྟན་པ་དང་། མདོར་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་བཞིའི་
 དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་རིགས་ལ་གནས་པ་ཡང་ཕྱིན་དུག་
 གི་རིགས་དང་ས་བོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཉིད་སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་
 བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མཐོང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ནས་ཡུང་བསྟན་པ་དང་།
གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དེར་དངོས་སུ་འདུས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་
ཆེ་གོ་མོ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་མཆོན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཡུང་བསྟན་པ་འོ། །བཞི་པ་འཁོར་དེར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མིན་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ཡུང་བསྟན་པ་འོ། །མ་འོངས་པ་ན་གང་ཟག་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ་དེ་
ནི་སྤྱི་མཐོང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་པ། གྲུ་གྲུབ་
དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས་
ཡུང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དུས་ཀྱི་ཆོད་བཟུང་བ་བསྐྱལ་བ་ལམ་ཆེ་
རབས་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་སྤྱི་མཐོང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་པ་དང་།
དུས་ཀྱི་ངེས་པ་མ་བཟུང་བར་མ་འོངས་པ་ནས་ཞིག་ན་འཆང་རྒྱ་བར་ཡུང་སྟོན་
པ་འོ། །གཞན་ཡང་ཡུང་བསྟན་པའི་ནམ་གངས་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་ཡུང་སྟོན་པ་དང་། མ་འོངས་
པ་ན་སངས་རྒྱས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཡུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུང་
བསྟན་པ་ནི་ཡུང་བསྟན་བས་ཡུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་གཉིས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཡུང་བསྟན་པ་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྤྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ནི། ལྷོས་པའི་ང་
རྒྱལ་སྤངས་པ་དང་། མཆོན་མའི་འབད་ཚོལ་སྤངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

རྣམས་དང་སྤྱི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་འཛིན་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་
 རྣམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་པ་ལས་དེ་དག་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཆེན་པོར་ལུང་བསྟན་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དེས་བདག་ཉིད་གདོན་མི་ཟ་བར་འཆང་
 རྒྱ་བར་རྟོགས་ནས་བདག་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བར་འཐུར་རོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 ས་བདག་ཉིད་ལུང་སྟོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པས་
 ར་ལུང་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོར་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
 ལུང་བསྟན་པའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་དེ་ཡི་ཁེང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོན་གང་ཡིན་པའི་མིང་དང་ནི། དུས་ནམ་
 ཞིག་སངས་རྒྱུ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་པའི་མིང་དང་ནི། སངས་
 རྒྱས་དེའི་འཁོར་ཅི་ཙམ་བ་དང་། དེའི་དམ་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་ཅི་ཙམ་གནས་
 པའི་སྟོན་ས་ལུང་བསྟན་པ་དེར་འདོད་དོ། །བཙུ་གསུམ་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 དེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 འདུན་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལངས་སྟོང་སྐགས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
 མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པར་དེའི་བར་གྱི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡར་སྤྱོད་དུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་དུག་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་
 དེས་ཏེ། གང་ཞེན། སློ་ལུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་སྟེ་བ་གང་དང་གང་དུ་སྟེས་པ་དེར་དུས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ། སྦྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྦྱོར་སྤྲན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ངེས་པར་སྟོབ་པ་དང་། ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ལྟ་དང་མི་སོགས་གང་དང་གང་དུ་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་
 དག་ཏུ་སྦྱེ་བ་འཕྱོང་བར་ངེས་པ་དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་ལུ་གཞན་དོན་ཏུ་
 སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་མི་སྦྱོ་བར་ངེས་པ་དང་། བཙོན་པའི་འབྲས་ལུ་རྟམ་ཏུ་
 དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སྒྲོམ་པ་འཕམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་འབྲས་ལུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོབ་པ་ལས་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་
 ངེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་རྒྱ་འབྱུལ་སོགས་ཀྱི་མདོན་པར་གཤམ་
 པའི་མཐུ་སྟོབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཟོད་
 པ་འཕྱོང་བ་ལ་ངེས་པར་འགྲུར་ཏེ། ལམ་འོག་མ་རྣམས་སུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 རྩོད་མེད་ཆ་འདྲ་དང་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ན་འཕྱོང་བ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་
 པའོ། །བཙུ་བཞི་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། གང་མ་བྱས་
 ཅ་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཛང་མི་རྒྱ་བས་ངེས་པར་མི་བྱར་མི་རུང་བའི་ཆོས་
 ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་དངོས་འབྱོར་དང་ཡིད་གྱིས་མོས་པའི་མཆོད་པ་ནི་མི་བྱར་མི་རུང་
 སྟེ་འདྲི་ནི་སྦྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་མ་ཉམས་པ་ནི་མི་བྱར་མི་རུང་བས་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་

བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྡིང་རྩེ་བ་ཡི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་
 བར་འདོད་པས་བཟོད་བ་བསྒྲོམ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བ་བསྒྲོམ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
 གཏན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འདྲུ་འཛི་མེད་པའི་དགོན་པར་གནས་ཤིང་བག་ཡོད་
 བ་ལ་གནས་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བརྟན་ཅིང་མདོ་སྡེ་སྟོན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་པའི་དོན་
 ལ་ངོམས་མི་ཤེས་བ་ཉིད་ནི་ས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱན་ལ་བརྟན་བ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི། གཤོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་བ་ཉིད་དོ། །བཙུ་ལ་བ་
 ཏྲག་པར་རྒྱུན་དུ་བ་བཞི། དུས་རེས་འགའ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་བ་ཀྱན་དུ་བ་བ་
 ཏྲག་ནི་ལར་ཕྱིན་དུག་རྩོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པའི་ལར་ཕྱིན་རྩོགས་
 པའི་ཆེད་དུ་ཏྲག་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
 བ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ནི་མི་ཏྲག་པ་སྤྱིན་དང་སྟོན་ལྟ་བུ། དེ་ལ་
 ཆགས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའི་གནས་སྤྱུ་ཁྱུར་བ་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་དང་མེ་འབར་
 བའི་ལུབས་དང་། རལ་གྱིང་སོ་དང་། སྦྲུལ་གྱི་ཆང་ལྟ་བུ། ཡིད་བརྟན་མེད་
 བ་སྦྲུམ་དང་མྱི་ལམ་ལྟར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་དུ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་
 སྤྲིམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོད་དན་པའི་འཕྲུལ་བ་དག་
 ལ་རྟོག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་རང་དབང་ཅུང་ཟད་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་གསུམ་གྱི་བ་སྟོང་དུ་འཕྲུམས་

པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ་དེའི་དོན་
དུ་སྐྱལ་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་རང་གིས་དང་དུ་ལེན་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་
པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་འང་མི་འགྲུབ་ན་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོན། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཡང་འཕྲོབ་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་སྟོན། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་
ཀླན་གྱི་རྩ་བ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བསམས་ནས་རྒྱན་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་དག་ནི་སྟོན་ཞིང་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
རྣམ་པར་གཡེང་བས་དགེ་བའི་ཚོས་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་བསམ་གཏན་མེད་
དུ་མི་རུང་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་མུང་ཞིང་ཞེན་ན་དེས་ཀྱང་འཆིང་
བར་འགྱུར་བས་བསམ་གཏན་བསྟོམས་ཀྱང་དེའི་བདེ་བ་ལ་རོ་མུང་བ་མེད་
པ་ཉིད་རྟག་དུ་བྱས་པས་བསམ་གཏན་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རི་ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཚོས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་པར་བྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་མེད་དུ་མི་རུང་ཡང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་
གང་ལ་ཡང་རང་གི་གཤིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་མཚན་མར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་
མེད་པས་ན། ཚོས་གང་ལ་འང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ཞེན་ན་ཚོས་ཉིད་གྱི་
དོན་མ་རྟོགས་ནས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་
བྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་ལྷན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་

འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་ས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བྱད་མེད་པར་
 བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། དུས་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །བཙུ་
 དྲུག་པ་གཙུག་པོར་བྱ་བའམ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ནི། བར་ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོའི་ནང་ན་
 ཡང་མཆོག་གམ་དམ་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་དང་དམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། གང་ཞེན་སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཙུག་པོ་འམ་
 མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟེང་དང་སྒྲུབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེ་
 བ་སྒྲུབ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་ཆོགས་
 པ་ཡང་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དོ་རྗེ་གཙོད་པ་
 ཆོགས་ལས། གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན་གྱིས་བཀའ་རྟེན་བྱིན་པ་བས། གང་གི་མདོ་འདི་ལས་ཆོགས་
 བཞི་པའི་ཆོགས་སྒྲུབ་ཅན་པ་གཙུག་ཅུམ་བརྟན་ཅིང་བཤད་ན་པ་སོད་ནམས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོར་
 ཐར་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས།
 ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་མཆོག་གམ་གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པ་དབྱེས་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་གསུམ་
 གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པའི་རིགས་སྒྲུབ་གཏོགས་པ་མི་
 སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་གཙུག་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་

རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་
བསམ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་
ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ཡི་ནང་ནས་ནི་ལྷག་ཆ་སྟོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐའ་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་རྗེ་ཆོད་མེད་དང་ལྷན་
པ་ལ་གནས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་པར་བྱིན་སྤྲུལ་ཡི་ནང་ནས་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
ཡུམ་ལས། གལ་ཏེ་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་
ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་ལྟན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་
བྱིན་པའི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བདུན་པ་ཆོས་བཤད་པ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལ་བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེའི་
དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ། བཤད་པ་བོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱུད་གོལ་བར་བྱེད་པས་ཆོས་རྣམ་
པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་དུ་སྒྲིམ་གིང་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲིམ་
 བ་མཁས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་མིན་ན་སེམས་
 ཅན་སྒྲ་ཆོག་པ་གྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་འཆད་མི་རུས་
 ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཤོག་གྱུར་པ། དེ་འཆད་པ་ནི་དགའ་
 བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་བདེན་དང་། དེའི་
 རྒྱ་ལམ་བདེན་དག་རང་གི་མ་ཤེས་པར་ཤོག་དུ་གྱུར་བ་དག་གིས་ཐར་པའི་
 ལམ་དང་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་འཆད་མི་རུས་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དབའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་སྐབས་འདིར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཆོས་འཆོལ་གྱི་སྐབས་དང་ཆོས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་
 ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོད་སྒྲུབ་སྟེ་བཤད་སྟམ་ན་སྐབས་འདིར་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཆོས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་བཞི་ལ་མཁས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་དོན་
 གཞན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་ཤེས་བྱའི་དོན་བསྟེ་
 བའི་རྣམ་གྲངས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟན་པས་སྒྲོས་སྒྲོན་མེད་པར་མ་
 ཟད་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་ཐར་ཕྱིན་
 རྣམས་བསྐབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་
 དག །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གིང་། ཐབས་དེ་ཤེས་པས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་

མཁམ་པས་ཆོས་བཤད་པ་རྣམ་པ་བཞི་འཆད་དོ། །
བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འཆད་པ་དང་། དུགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་དང་། ཐེག་
པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་
པ་ནི། མདོ་ཡི་སྡེ་དང་། ལུང་བརྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའི་སྡེ་
ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནང་
དུག་པ་དང་སྒྲ་དང་ཚད་མ་དང་བཟོ་དང་གསོ་བའི་དུག་པའི་གནས་ལྟ་ནི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་ས་རྣམས་ཏེ་མོས་སྒྲིད་དང་འཕགས་པའི་ས་བརྩ་པོ་
ཀུན་ལ་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་དུག་པ་ལ་མཆོན་ན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་མིང་གི་རང་བཞིན་གང་ལ། རྟེན་རྣམ་དཔེ་སོགས་སྤྱར་བས། རྣམ་
པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་གཞག་སྤྱ་ཆོགས་བདུ་སྒྲིད་པའི་གཞུང་
དུ་སྒྲིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བྱང་སྒྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་
གཞག་གི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གཏན་
ཆོགས་ཀྱི་དུག་པ་ལ་འང་མདོན་རྗེས་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མདོན་
སྤྱར་དང་ལྷོག་སྤྱར་དང་གིན་དུ་ལྷོག་སྤྱར་གསུམ་གཞལ་ཆུ་ལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་ལ་ལུས་མིན་པར་གནས་པའི་ཐབས་དང་། ཅ་བར་
 གྱུར་ན་གཉེན་པོ་ཟས་སྟོད་སྒྲན་དབྱེད་བཞི་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་དང་། གཞོ་ཡི་གནས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་
 གྱི་སྒོ་ནས་རི་ལྟར་བྱང་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་བྱེ་
 བྲག་གངས་གྱི་ཅིས་དང་། ལྷར་མའི་ཅིས་དང་། བརྟག་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་
 པས་མཆོན་ནས་བཟོ་ཡི་གནས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་
 རིག་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུན་ལ་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྒྲན་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲན་དངགས་
 གྱི་གཞུང་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་གི་སྤེབ་སྟོར་བསྒྲིགས་པ་
 དང་། ལྷད་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་སྤེལ་བའི་དབྱངས་གར་འཆམ་གྱི་རྟུངས་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲོས་གར་དང་། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གངས་སྒྲ་ཆོགས་
 ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བརྟན་བཙོས་རྣམས་གྱི་གཞུང་
 ལས་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། ཅང་རིག་པ་
 ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་ཡིན་པ་མ་
 བོར་བར་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལ་མདོ་སྡེ་སོགས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ནང་རིག་པ་མ་ཡིན་
 བམ། དེ་བཤད་པས་རིག་གནས་གཞན་རི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད།
 མི་འཆད་ན། མདོ་སོགས་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རིག་པའི་གནས་ནི་རྣམ་

བཞག་པ། །ཞེས་མདོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་འདུས་པར་བསྟན་
པ་ནི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་
རྣམས་གཙོ་བོ་ནང་རིག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
རིག་པའི་གནས་ལྟ་གཞན་བཞི་ཡང་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་གིན་
ཏུ་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ལྟ་ནི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱུན་ཀྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་མི་སྟོན་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་
ཆོད་འདི་ཙམ་ཞེས་ནམ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ག་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བཞག་
ཅིང་བཤད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐན་པའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་བྱང་སྤོང་དང་བམ་ཟེ་ཆེན་
པོ་མདོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་ནས་བསྟན་པ་ཡང་གྲངས་
མེད་དེ། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེའི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་བྱུང་ནས་མི་རིང་
གཤམ་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མི་གཤམ་པ། །དེ་དག་ཀྱུན་
ལ་སྟོས་ཆོས་ཆོང་ཐབས་དང་། །སྟོམས་པ་སྟོར་རྣམས་འཛིག་རྟེན་རྟོག་པར་
བྱེད། །འཆོ་མེད་གནོད་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་གང་། །སེམས་ཅན་བདེ་བྱེད་
མཁས་པས་རབ་བསྟུགས་པ། །རིགས་སྟོབས་སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་སྟོ་
ཆོགས་ཀྱུན། །བྱང་སྤོང་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟེན། །གང་ལ་ལྟར་

བཅས་འཛིག་རྟེན་མོས་འགྱུར་བ། །དང་སྟོང་སྟོང་མཆོག་དམ་པ་གང་ཡིན་
 དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་དཀའ་སྟུང་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་ཀྱན་ཀྱང་། །མཁས་པ་
 དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟེན། །དེ་དག་སྟོང་ཅན་ཀྱན་ཏུ་ཐུ་སྟེགས་ཅན། །
 གཏུང་བ་གོ་ཏ་མ་དང་མི་སྤྲོད་སྟོང་། །གཅེར་བུ་གོས་མེད་ལྷུང་ལེན་དག་སྟོང་
 ལ། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྟོང་དཔོན་མཁས་པར་སྟོན། །ཞེས་དང་། དེ་དག་
 ཐབས་ཚུལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ཁིང་འགོ་བའི་དོན་རྣམས་
 བྱེད། །འཛིག་རྟེན་མི་ཆགས་ཚུ་ལ་བསྐྱེད་བཞིན། །དགའ་ཁིང་དད་པར་བྱེད་
 ལ་རྣམ་པར་རྒྱ། །དེ་དག་སྟོན་དངགས་མཁན་རྒྱལ་སྟོན་དངགས་སྟོང་། །གར་
 མཁན་རྩ་མཁན་གྱུང་དང་རོལ་མོ་མཁན། །གཞན་མཛེས་རྒྱུན་ཕྱིར་ཐོགས་
 ཤིང་གར་བྱེད་དང་། །རྒྱ་མ་མཁན་པོ་གཟུགས་མང་ཀྱན་ཏུ་སྟོན། །གྲོང་པ་
 གྲོང་དཔོན་འཁོར་ལོ་རྒྱུར་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེད་དཔོན་ཆོང་དཔོན་
 བྱིམ་བདག་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་མདུན་འདོན་པོ་ཉ་དང་། །སྟོན་པ་
 འཛིག་རྟེན་བསྟན་བཅོས་ཆོག་མཁན། །དེ་དག་དགོན་པར་སྟོན་གིང་ཆེན་
 པོར་འགྱུར། །སྟོན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་འདོད་འབྱེན་སྟོང་པོ་དང་། །ལམ་གོལ་དོགས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ཆོད་མེད་པས་སྟོགས་བཅུའི་ཁིང་ཁམས་
 རབ་འབྱམས་ཐུ་མེད་པར་ཡང་། །རིག་པའི་གནས་ལྷན་བསྐྱུས་པའི་བསྟན་

བཅོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བཤད་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། མདོར་ན་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཏུ།
ལྟ་དང་སར་གནས་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན། ཉེ་ནི་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་
སྒྲུང་བ། དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྟེན་ཅེས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་གི་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བརྟན་པ་བཞིན་ནོ། དེས་
ན་རྒྱ་རིག་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་མེད་ཀྱི། བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གིན་ཏུ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་སྟེ། རྟོན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱི་རོལ་བ་དང་ནང་པའི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་བརྩམས་པ་ནི་མང་ཏུ་ཡོད་
མོད་ཀྱི། ཚུམ་བཤོ་དེ་བྱི་རོལ་བ་ཡིན་ན་རིག་པ་དེ་བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་དང་།
ནང་པ་ཡིན་ན་ནང་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། རིག་པའི་
གནས་བཞི་ནི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱི་བ་དང་ནང་པའི་
ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འོས་མོད་ཀྱི། ཚད་མ་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་ལྟ་སྟོན་པ་
དང་བརྟན་པ་ཚད་མར་བརྒྱབ་ཚུལ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
གསང་བའི་བདེ་སྟེགས་ལས་བཤད་པ་དང་། བདུད་ཅི་སྟོང་པོའི་རྒྱད་ལྟ་སྟེ་
འབྱུང་བ་ལུས་འབྱུག་གི་གོགས་སེལ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་གྲོལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
གསང་སྟེགས་ཆོ་གའི་གར་དང་དབྱངས་དང་རྒྱ་གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་སོགས་
བཟོ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱི་འཛིག་རྟེན་ལེའུའི་རྒྱར་ཅིས་ཀྱི་

གཟའི་རྒྱུ་པ་དང་དབུ་མའི་དབུགས་ཀྱི་གངས་སྐྱར་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་མ་གཤགས་པས་ནང་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱད་
 ཆོས་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་སོ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནང་རིག་པ་ནི་བསམ་
 གཞུགས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་བསྟོམ་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པའི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྟོམ་པ་དང་། གཅེར་བུ་བསམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྡན་བསྟོམ་པ་དང་བདག་གི་དེ་
 ཉིད་བསྟོམ་པ་སོགས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུལ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། ཐར་པའི་
 ལམ་མིན་པས་ཡང་དག་པའི་ནང་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པས་འཛིག་
 རྟེན་ལས་མ་འདས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་སྟོན་པས་ནང་རིག་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནང་རིག་པ་ནི་རི་
 ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཤེས་
 བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྟེན་པ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ཀྱང་
 དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཆད་དང་མཐའ་མེད་ཀྱང་
 དང་སང་འཕགས་བོད་ཏུ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་མདོ་འདི་རྣམས་ནའང་སྒྲུ་རིག་པ་
 སོགས་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི། དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་ལས། ལྟོས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་རིགས་པ་བཞི་གསུངས་
 པ་འདིས་རྒྱུའམ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པ་མ་ལུས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྟའི་
 རིག་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་

སོ། །མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་བའམ། ཞེས་སོགས་སྒྲུའི་ངེས་ཆོག་དང་།
ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་འབའ་ཞིག་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་
མ་བཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་མཐའ་ཡས་པའི་ངེས་པའི་ཆོག་ཤེས་
བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ་ཞེས་
བའང་མིང་དང་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཚུལ་བཞིན་སྒྱུར་བའི་ངེས་པའི་ཆོག་བཟང་
བ་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་རྒྱུན་དང་ཉམས་ལྡན་སྤུལ་བྱུང་དང་གཞུགས་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུ་དུ་བྱུར་བའི་སྟན་ངག་གི་ཉམས་སྤུན་སྒྲུམ་ཆོགས་དང་ལྡན་
པའི་གསུང་རེ་རེ་ནས་སྟན་དངགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་འོས་པ་ཆད་མེད་པ་
སྒྲུང་བ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སུ་བསྟན་
བ་དང་། གར་དང་གྲུ་དང་རྒྱ་ཅུལ་དང་བརྟག་པ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་
ལས་ཞར་དང་ཞོར་ལ་ཐོན་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཟོ་ཡི་གནས་རྣམས་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་།
གསོ་བ་རིག་པ་ཡང་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ནང་རིག་པ་འབའ་ཞིག་ལས་རིག་གནས་
མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་རིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་བྱེད་པ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུན་དང་
འཕྲད་ནས་ཞུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་དང་མི་གསུང་བ་མེད་ལ་བྱུང་

ཁུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་སུ་བཟུང་ནས་དུས་
དང་དུས་སུ་སྟོན་པའི་བྱིར་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གཟུང་རབ་ལས་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་བདུན་ནི།
འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཁོར་བར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། རི་ལྟར་
འཇུག་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྟགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་ཀྱུ་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་པ་དང་། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུའམ་གཞི་གཞན་དབང་ཐ་སྟོད་
དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྱུ་བ་བས་གཉིས་
སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་ཀྱུ་བ་ལོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་
བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
བས། ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་དག་ཁམས་གསུམ་ལོ་འདི་
ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྤང་
བ་ཅམ་དུ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པའོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ལོངས་བའི་
ཆོས་རྣམས་སོ། །ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཀླན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀླན་འབྱུང་གི་ཉེས་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་སྟེ་དེས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདྲུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཞིང་མཉམ་མོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཞིང་མཉམ་སྟེ། གཞན་དབང་གི་ཁོངས་
སྤྱུལ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུའོ། །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་
ན་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་སངས་
རྒྱས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདྲ་ཞིང་མཉམ་མོ་ཞེས་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ཙམ་
ལ་འདྲ་བས་སོ། །ཡང་དག་སྒྲུབ་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཉན་པ་དང་
སེམས་པ་དང་བསྒྲུལ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཞིང་མཉམ་མོ། །ཞེས་དེ་དེ་
ལྟར་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་

འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ལྟ་སྟུག་
 བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །འོག་པར་རྒྱལ་པ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་སོགས་གྱི་རྣམ་
 པ་བཞི་ལྟ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
 གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་ཞི་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ལྟ་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱལ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ལམ་རིགས་པ་
 སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ལྟ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ལོ། །རྣམ་པར་
 རིག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དེ་འདི་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་ལ་དམིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་
 གནས་པའི་ཆ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། འཇུག་པའི་ཆ་འོག་པར་རྒྱལ་པ་ཀུན་
 འབྱུང་དུ་གཏོགས་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་རྒྱལ་པ་དག་པའི་
 གཞན་དབང་གི་ཆ་ནས་ཡང་དག་རྒྱལ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་དབུས་མཐའ་
 ལས་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱས་སོ། །གློ་བུར་
 གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་འགོག་བདེན་ནོ། །སྐབས་
 འདིར་རྩ་འབྲེལ་གང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་ལྡ་ཡང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལྡ་ནི་མིང་དང་། རྒྱ་མཆོན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟོ། །མིང་ནི་ཀ་བུམ་
 སོགས་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་ཏེ་དེ་དང་དེ་དེར་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལོ། །
 རྒྱ་མཆོན་ནི་གཞན་དབང་གཟུང་ཆར་སྒྲུབ་པ་སྟོ་ལྷིང་པ་སོགས་ཆོས་དེ་དང་

དེར་སྒྲུང་བ་མིང་འདོགས་པའི་མཚན་མཉམ་རྒྱ་མཚན་དུ་སྒྲུང་བའོ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པའི་ཆར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཞེས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་
ཅན་ལ་བདགས་པ་སྟེ་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཆོས་ལྟ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་སུ། ཐེག་
ཆེན་མཐའ་དག་བརྒྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་
སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དང་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རིགས་
པ་བཞི་ནི། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྦྱེད་པར་
ཤེས་པ་དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་
པ་ཤེས་པའོ། །མེ་ཆ་བ་དང་ཚུགས་ཤིང་བ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འཐད་པ་
རྒྱུ་བ་པའི་རིགས་པ་ནི་མདོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་
མཐུན་པར་གཞལ་བའོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི།
མོས་སྦྱོད་དུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་
ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདྲེན་པས་འབྲས་

ལུང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་མཁའ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་ལུང་ལྟན་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི།
 རྒྱ་དེ་དག་གིས་འབྲས་ལུང་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་ལུང་
 དག་རང་རང་གི་རྒྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་
 དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ས་པོན་གྲུང་པོ་ལས་
 རྒྱ་ལུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་
 ལུ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། འབྲས་ལུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་
 ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའམ་རྟོགས་པ་ནི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལོ། །ཀྱེན་ཇོ་བ་ཏུ་
 དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་མཆོན་
 མར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
 ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་ལོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་
 ལ་སྒྱུར་པའི་རིགས་པ་བཞིལོ། །ཚུལ་འདིས་མཆོན་ནས་དོན་གཞལ་ཚུལ་
 ཐམས་ཅད་རིགས་པ་བཞིར་ནི་འདུས་པ་གཤམ་པར་བྱལོ། །ཐེག་པ་གསུམ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལུ་པོ་རྒྱུད་བ་དང་། འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་
 པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷུང་དུ་རང་ཉིད་ཐར་པར་འདོད་
པ་ཅམ་གྱི་བསམ་པ་རྒྱུད་པ་དང་ནི། དེའི་བསམ་པ་མཐུན་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་
བ་སོགས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བཤད་
པ་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་དང་བདུན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་
བས་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་པ་དང་ནི། རི་ལྷར་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཆོགས་དག་ཀྱང་རྒྱུད་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱུད་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་
ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་འབྲུལ་བའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་ཉན་ཐོས་
གྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། རང་རྒྱལ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་པས་བདག་
མེད་ལྟེན་གཉིས་རྟོགས་རྣམས་པ་དང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་གོམས་པ་བསྐྱིད་རྣམས་
གྱི་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་འབྲིང་དུ་རྒྱུར་པ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་འབྱུང་
སྟོག་དང་གཟུང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་ཆོགས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་བཟང་བའི་བར་མ་བསམགས་པ་དང་། འབྲས་
བུ་ཡང་ཐུང་ལས་འདས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་ཀྱང་མཛོལ་ཤེས་ལ་བྱུང་ཡོད་དེ་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འཕྲུལ་གྱི་མིག་གིས་སྦྱོང་གཉིས་པ་ལས་མི་མཐོང་
ལ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་འཕྲུལ་གྱི་མིག་དང་ན་བས་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་
སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྦྱོར་བ་སོགས་

གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་ཚོ་ཞིང་རྟོགས་པ་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའི་
 བྱིར་འབྲས་སུ་ལ་བྱུང་ཞུགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས་བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་
 བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་རྒྱུ་རྒྱས་པའི་བྱིར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ། དེ་དང་
 མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤད་པ་དང་། རི་སྐད་
 བཤད་པ་དེ་བཞིན་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་བརྒྱབ་པ་ལ་སྦྱར་
 བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དང་།
 མཐར་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་
 ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆེ་བ་བདུན་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་མཁའ་པ་དེས། ཆོག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཁའ་པར་བྱས་ནས་ཆོས་གྱི་དོན་ནམ་མཁན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་འཆོལ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམ་པ་བཞིའི་མིང་ཡོངས་སུ་འཆོལ་
 བ་དང་། དོན་ནམ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་བདགས་
 པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་བདགས་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་བཞིའི་

སྒོ་ནས་མོས་པས་སྒྲིད་པའི་སའི་དུས་ན་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་མིང་ཀ་བ་དང་སྒྲམ་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དོན་ནི་ཆུ་སྒྲུག་པའི་སྒྲོད་ལྟ་ལྟོས་
བ་དང་། སྒྲལ་མ་འདུས་པའི་བགོ་བའི་དངོས་པོར་རུང་བ་དེ་གཉིས། བྱིས་
པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མིང་ལ་དོན་དང་དོན་ལ་མིང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་མིང་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ལྟར་འདྲིན་ཀྱང་། སྒོ་དང་ལྟན་པས་མིང་དང་དངོས་པོ་དག་
ཕན་ཚུན་དུ། དོན་ལ་མིང་སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་།
མིང་ལ་དོན་དུ་སྒོ་བྱར་བའི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་བཏགས་པའི་སྒོ་
བྱར་བ་བརྟན་མཉམ་གཡར་པོ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའམ་བཏགས་
པར་བྱ་སྟེ། དོན་ལ་མིང་སྒོ་བྱར་དུ་བཏགས་པ་མིན་པར་དོན་བྱུང་བ་ཅམ་
ནས་མིང་བྱུང་ཞིང་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་དོན་བྱམ་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཆོ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་ཞིག་ནས་མེད་པར་
རིགས་ཀྱང་། བྱམ་པ་ཆག་ཀྱང་མིང་སྒྲིན་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱིམ་པ་
སོགས་ཀྱི་མིང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དུས་ན་མིང་གཞན་དུ་འགྱུར་ཀྱང་དངོས་པོ་
མི་འགྱུར་བ་དང་། མིང་གང་ཡང་དོན་གང་ལ་བཏགས་སུ་མི་རུང་བ་མེད་པས་
སྒོ་བྱར་བརྟེན་པའི་ཆེད་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མིང་དོན་ངོ་བོ་འབྲེལ་བ་
མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་འདོགས་པ་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ལྟ་ལྟོས་བགོ་བ་དང་། བྱམ་པ་
རིང་བོ་དང་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བྱམ་པའི་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་

འདོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྒོ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་ལམ། སྒོ་བརྟན་འབྲེལ་བ་ན།
 ས་སྒྲ་བ་རྒྱ་གཤེར་བ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་བཏགས་པ་དང་། ས་དང་རྒྱ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་བ་སྒྲུལ་བ་དང་། ཟུག་བཅས་ཟུག་
 མེད་སོགས་སྒྲ་བྱུང་བར་བྱེས་ཏེ་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མིང་ཙམ་ཆོག་ཙམ་
 དུ་བཏགས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ངོ་
 བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་འདོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་།
 བྱུང་བར་འདོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཡང་། དེ་ལྟར་སྒོ་བྱུང་དུ་བཏགས་
 པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྒྲུ་འཆོལ་བའོ། །འདིའི་གནད་ནི་མིང་དོན་སྒོ་བྱུང་དུ་
 སྒོས་སྒྲེལ་ནས་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་དོན་ལ་དབྱུང་ན་ལམ་པ་ཞེས་པ་
 རིལ་པོ་བའི་རྣམ་གཅིག་མེད་དེ་ཁ་བྱེར་དང་སྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལས་བཏགས་
 པ་དང་། ཆ་ཡང་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གསེལ་ཏེ་སྒྲིགས་ཆས་གཞིག་ན་བྱུང་
 བར་ཡང་མི་འབྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་
 གང་ཡང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་
 ཙམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཙལ་བས་ཡོངས་སྒྲུ་ཤེས་པ་བཞི་འབྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་སྒྲུ་མེད་པའི་བྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཅུས་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་མོས་སྒྱུད་དུ་ཡོངས་སྒྲུ་འཆོལ་བ་བཞི་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་
 ལམ་དུ་ཡོངས་སྒྲུ་ཤེས་པ་བཞི་འབྱུང་བའི། མིང་དང་དོན་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་
 བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སྒྲུ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་དག་པ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི། མིང་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་དང་
ལྷན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོངས་
སུ་འཕྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་
རྣམས་དོ་བོ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པ་དང་། བྱད་པར་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་མིང་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་སྟོང་ལ་དམིགས་སུ་
མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་དོ་བོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་སྟགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་དོ་བོ་འཕམ་རང་མཚན་དང་། དེའི་བྱད་པར་
སྟེ་འགགས་ལ་སྟགས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྟོང་ལ་དམིགས་
སུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ནི་ས་བརྒྱའི་ཀུན་ལ་
བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་སྤང་བ་བྱསྟོང་བ་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་
དོན་རྣམས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིགས་
བཅད་ཕྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལས་བསྟན་ཏི་
ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་
དགོལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་བཅིང་བར་བྱེད་པ་ནི་འཆིང་
བ་ཡི་ནི་རྟོན་རྣམས་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་མཚན་མ་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་དག་དང་། ཡོངས་སྟོང་ཀྱི་མཚན་
མ་ནི་ཡུལ་དུག་ལ་རྣམ་ཤེས་དུག་ཡོངས་སྟོང་བ་དང་། ས་བོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་

ནམ་མཁན་མ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 མཁན་མཁའ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཁན་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་སོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་
 གང་བཅིངས་ན། འཁོར་བ་འདིར་ཞེས་སམ་འདིར་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་བསྟན་
 པ་ལྟར་འཁོར་བྱེད་གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི། སེམས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
 དང་། སེམས་བྱུང་ཆོར་འདུ་ཟེག་པ་སོགས་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་རྣམས་དང་།
 རྟེན་ནི་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་བར་དུག་དང་བཅས་པའི་ལུས་དབང་རྟེན་
 ཁོག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་བཅིང་
 འོ། །དེ་ལྟར་བཅིངས་ན་ས་པོན་དང་བཅས་ཉེ་བཅིངས་ཞེས་པ། ས་པོན་
 ལྟན་པས་བཅིངས་པའི་དོན་ཉེ། གནས་དང་ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་མཁན་མཁའ་བག་
 ཆགས་སམ་ས་པོན་ཀུན་གཞི་ལ་བསགས་ནས་ལྟན་པ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དེ་
 སྟེན་དུ་མི་ཐར་ཞིང་བཅིངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལས་
 གྲོལ་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། སྟོན་ཆོས་མཉན་བསམ་བསྟོམ་པའི་སྦྱར་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་བཞག་པའི་མཁན་མ། རྣམ་པར་བམ་
 པ་དང་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྟོས་དམིགས་པའི་མཁན་མ་གང་ཡིན་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་སྟོས་དམིགས་ནས་མདུན་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཡང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མཁན་མར་རྟོག་པ་
 གོམས་པས་ཆེད་དུ་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཆོས་སྣ་
 ཆོགས་ཀྱི་མཁན་མ་བདག་ཉིད་འདུག་པ་སྟེ་སྟོ་ཡི་ཡུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སློབ་བརྟགས་པའི་མཚན་མ་དང་། མ་བརྟགས་
པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་གཉིས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ནས། མཚན་མས་དམིགས་
པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་སློ་ལྡན་གྱིས་འཆིང་བ་ཀུན་བཅད་
ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གཉིས་འཛིག་པར་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དང་པོ་སློབ་བརྟགས་པའི་མཚན་མ་ཀའང་རུས་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་འདི་དག་སེམས་ལ་སྒྲུང་བར་ཟད་གྱི། དེ་
དང་དེའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་གཞིག་ནས། དེ་བཞིན་
དུ་བདག་ཉིད་འདུག་པ་བུམ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ལ་སྒྲུང་བར་ཟད་གྱི། རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
མེད་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་
གྱིས་སྤང་པོ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་བཤེགས་ཏེ་མི་གཙང་མི་རྟག་
སྟུག་བསྐྱེལ་བ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྒྲུབས་པས། ཉན་རང་
གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པར་བཤེགས་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་སྤྲོ་མེད་
བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་མཚན་མའི་འཆིང་
བ་ལས་ཐར་ཞིང་གོལ་བའི་ཚུལ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
སྤུ་ཤེས་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་སྤངས་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་

ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་འཕམ་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་ཡོངས་བྱུང་གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་འཕམ། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་གཉིས་སུ་
 འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
 པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་སམ་
 ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་གཞན་དབང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའོ། གྲོ་ལྡན་
 བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཉན་ཤེས་
 གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་གྱུར་ནས་འཆིང་བ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་
 པར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 བཞིའི་མཚན་མ་བཤིག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བདག་གཉིས་སུ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་
 བཤིག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་བྱད་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་
 གྱིས་མཚན་མ་མེད་པ་བསྟོམས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཚན་
 མེད་བསྟོམ་པ་བྱད་དུ་འཕགས་ཆུལ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཁོར་བ་དང་བྱང་འདས་ཐ་དད་པའི་མཚན་
 མར་མི་དམིགས་ཏེ་འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ནས་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་སྤང་བ་
དང་ཐུང་འདས་སྤང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་ནས། འཁོར་
བ་ཉིད་ཐུང་འདས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་
བསྐྱེམ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚན་མེད་སྟོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ།
འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འཁོར་
བའི་ཁམས་དང་ཐུངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་དེ་ནི་མཚུངས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་མཚུངས་ཞེ་
ན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་ན་དེ་ནི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་འཁོར་བ་དང་། མཚན་མེད་ཐུང་འདས་
ཐ་དད་དུ་དམིགས་ནས། འཁོར་བ་སྤྱེ་ན་འཆི་སྐགས་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐལ་དང་
བཅས་པས་མ་ཞི་པའི་མཚན་མར་བལྟས་ནས་སྟོང་བར་འདོད། ཐུངན་འདས་
པ་སྐྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་ཉེས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཞི་
བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པར་
བསྐྱེམས་ཤིང་བསྐྱེམ་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆེ། ཡེ་ནས་ཡོད་པ་གཉིས་སྟོང་
གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཡེ་ནས་གཟུང་འཛིན་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན། ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ།

སེམས་གིས་གང་དང་ཅི་བསམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་འགྲུབ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་
 བ་ལས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་གྱི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམས་ན་ཡང་ཡོ་
 བྱད་གྱི་ཆར་འབབ་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའམ་དབང་
 འབྱོར་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་བརྒྱལ་བ་ལ། འཁོར་བ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདག་དང་ཆོས་སྐྱེ་ཞེན་
 པའི་བག་ཆགས་གྱི་སྒྲིབ་པས་ཡང་དག་པ་གཏོད་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་བསྐྱེབས་ནས། ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྒྲུང་འཁོར་བའི་
 རང་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་དང་། འབྲུལ་བའི་སྒོས་
 ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་
 དང་ཆོས་གྱི་རོ་བོར་འཛིན་པ་མེད་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྐྱུང་བ་དེ་
 བསལ་ནས་གཉིས་སྐྱུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་སྟེ།
 མིག་སྒྱུན་དག་པས་རབ་རིབ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་མ་འབྲུལ་
 བསམ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱེམ་
 མི་དགོས་པར་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་རང་གིས་དོན་མེད་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་
 དང་། དོན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དག །རིམ་བཞིན་མི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུང་བ་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་སྤང་གི་མེད་པ་མི་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་མཆོན་མའི་འཆིང་བ་ཀུན་
དང་བུལ་བས་རང་གི་སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་དགའ་སྤྱོད་ཕྱིར་
ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་པོ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བ་དག་རང་
ཅི་དགར་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལྟར་གནས་གྱུར་བའི་སེམས་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་དགའ་ལམ་
ཅི་དགར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་འཆིང་བ་ཀུན་ལས་གྲོལ་ཡང་བྱི་
སྤོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྤང་བ་འདི་རི་ལྟར་ལྟོག་སྟེ་གནས་ཀྱི་མཆོན་
མ་ཟད་པར་མི་རྣམས་སོ་སྟུམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
ཕྱི་རོལ་སྤོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་འདི་ཡང་ཀུན་གཞིའི་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་སྤོད་
ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུང་ཆའི་རྣམ་པ་སྤོད་ལྟར་སྤང་བ་ལ་ནང་གི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་དམིགས་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བ་ཅོམ་ལས་གཞན་པའི་
ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྤོད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དུ་
སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོད་ཉིད། དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བར་མ་ཆད་པ་ལྟ་
བུར་སྤང་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་རྒྱན་ཆགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
ས་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྤོད་ཉིད་དུ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྤང་བའི་མཆོན་མ་ཡོད་

པ་དང་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་དག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་སྟེ་ཐ་མལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞིང་སྦྱོང་བ་
 ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 འདི་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེའི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་
 ཕྱི་དོན་དུ་མེད་ན། སེམས་ཅན་སྟོད་དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་
 ཏག་དུ་བཏན་པར་གནས་ཤིང་སྤར་མཐོང་བ་དང་བྱིས་མཐོང་བ་བྱུང་མེད་པ་
 འདི་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བརྟུན་པ་ལ་ལན་དུ། དེ་ནི་ས་གཞི་སོགས་སྟོད་རྣམས་
 སྒྲིད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་སྒྲིད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་རིགས་མཐུན་པར་
 སྣང་བ་ལ་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་གཅིག་དུ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་
 འདིར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ལས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཅན་ཡིན་པས་བག་ཆགས་
 དེའི་མཐུས་གཞན་དང་གཞན་ཀྱན་ལ་འང་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང་མི་འདྲ་བར་
 མི་སྣང་ལ། སེམས་གྱི་བག་ཆགས་འགྱུར་ན་སྟོད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་སྟེ་ས་འོག་ལ་སྦྱོད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་ས་ལ་འཇུག་
 པའི་བྲག་པ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་སྤྱིད་ཕྱི་རལ་
 གྱི་སྟོད་རང་མཆོན་པ་སྣང་ཞེན་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་ཉིད་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་སྦྱོང་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རི་ལྟར་བྱས་པས་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་ཞེན། རི་སྤྱིད་སེམས་ལ་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སྟོད་དུ་
 སྣང་བ་རང་མཆོན་ཡོད་པ་དང་དེར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་

སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། བར་ཆད་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་སྤོད་གྱི་མཚན་མ་དང་། དེ་ལ་དེར་ཞེན་པ་དེ་སྤངས་ནས་མཚན་མ་
མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞི་དང་
རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་སྤུངས་སུ་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་དག་
པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ཚོས་བཤད་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྤྲོ་བར་བྱ་བ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་སོ་སོ་རང་རང་
གི་ཐེག་པས་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་གསུམ་
གང་རུང་གིས་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་དང་། རིགས་ཆད་རྣམས་དགེ་བཅུ་ལ་བཀོད་
དེ་མངོན་མཐོར་སྤྲོ་བར་བྱེད་པས། ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ནི། སྤོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཏེ་དེ་དག་གྲུང་ངམ་གྲོག་དང་ཆོར་མ་ལྷན་ལྷན་
སོགས་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ནས་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེའི་གཞི་བདུད་རྩི་རྩེ་
གྲུང་དང་དཔག་པས་མ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པས་བཀོད་པས་མངོས་ཤིང་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲུང་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཀུན་ཏུ་བཞུགས་པའི་གྲུང་བཞིན་

དུ་གནས་པས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ནི། དག་མི་དགའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས་མི་དག་བ་རྣམས་སྤངས་
 བས། དག་བའི་ཆོས་ཟག་པ་མེད་པ་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་
 དབང་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མདོན་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཐོབ་པར་
 བྱ་བའོ། སྦྱིན་པར་བྱ་རུང་བའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི། རིགས་ཆད་
 མ་གཏོགས་པའི་རིགས་ཅན་བཞི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་རུང་བའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་དང་འདི་ལ་བྱད་ཅི་ཡོད་ན། རིགས་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་། གཏན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་རུང་བ་ནི་ཐར་པར་སྦྱིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཆ་ནས་བྱེ་བ་ཅམ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་
 བྱ་བའམ་བཤད་པའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། གཏུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་། ཆགས་པ་ཅན་ལ་མི་སྤྱད་པ།
 ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སོགས་ཆོས་གྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱུང་དཔག་
 ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་དུ། སྟོན་གང་ལ་གནས་ནས། ཐོབ་
 བྱ་གང་དང་ལྡན་པས། རིགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆོས་བཤད་པ་གང་གིས་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་སྟན་པ་དེ་ནི་སྟོ་ལྡན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟའོ། །བཞི་བ་ཆོས་བཤད་པའི་
 འབྲས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་

བཤད་པས་གང་ཟག་གཞན་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་
དང་། མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་
པས་གང་ཟག་ལ་ལ་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་དུས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
བཟོད་པ་ཐོབ་པ། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་
འདི་ནི་བཟོད་པ་རྒྱུ་ལུ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་དངོས་སུ་ཐོབ་
པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཟོད་པ་འབྱིར་པོའོ། །ས་བརྒྱད་པར་མི་
རྟོག་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ།
མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པའི་ཆེ་གང་ཟག་འདི་
ཅམ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་
དང་། མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་
བསྟན་པས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་དྲི་མ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་
ལམ་ལས་དམན་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཐོབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
སྦྱེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་བརྒྱད་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་པའི་
རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་མཐོང་སྤངས་ལས་གྲོལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་
 མཐོང་སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པ་ལོ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལས་ཐོབ་པ་དེས་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་སྤང་བྱའི་ཉན་མོངས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ཟད་
 མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་བཤད་པས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་མེད་
 ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་སྟེས་སོ་ཞེས་དང་། གང་ཟག་
 ཁ་ཅིག་ཡིན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་བཤད་གྲུང་།
 ཆོས་སྒྲུབ་པ་གཅིག་ལས་གཞན་འཕེལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་
 རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱུང་མཆོན་ཉིད་སྟོན་མ་ཤེས་
 པ་ཤུས་ཤིང་། ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་
 པ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་གྱུར་ནས་དམ་པའི་ཆོས་དགའ་
 བ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་གནས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་སྟོན་ལྟར་གྱི་ཆོས་བཤད་པའི་འབྲས་ཁུ་
 ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ལུ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱད་ཆོས་དང་བསྟུ་བ་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ལས་བྱེད་པར་བདུན་
 གྱིས་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་

སྒྲིབ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཟླ་བ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡེ་སྒྲིབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་ནི།
དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་གི་དོན་ཙམ་སྐྱབ་
ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དང་
ལྡན་པ་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཙམ་རྟོགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཆེ་གསུམ་མམ་བདུན་ཙམ་དུ་བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་
རྣམས་འཁོར་བས་འདིགས་ནས་དེ་སྤངས་པའི་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་
ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་ལྡན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱིང་རྗེས་འཁོར་
བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པས་མི་གོས་པ་བརྟོ་
འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་ལྟ་ནི་འདིས་
འདེགས་པ་རྒྱུའམ་ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་བྱད་པར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་དགྲ་
བརྩོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཟད་པར་ཟིལ་གཤོན་མདོན་ཤེས་དུག་ཙམ་ཐོབ་
ནས་སྤང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་ཟད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པས་འབྲས་
བུ་སྒྲིབས་དང་མི་འདིགས་པ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནམ་ཡང་མི་ཟད་
པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་དགྲ་བརྩོམ་ཐོབ་

ཀྱང་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་མི་བྱེད་
 ཀྱི། བྱང་སེམས་རྣམས་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་ན་
 བཞུགས་པ་དང་། ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་དང་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་སོགས་
 ཀྱི་མཛད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའི་བར་དུ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་
 ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་གཉིས་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་འདི་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་
 དེས་པར་བརྟེན་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཡག་བརྒྱ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལས་
 པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དབག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བརྟེན་
 ན་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ན་རྣམ་གཞག་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་པོ་འདིར་འདུས་པས་ན། དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སམ་ཁམས་ཡོད་པ་དང་།
 རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མོས་
 པའི་དབང་གིས་བྲལ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་རིགས་ལ་
 གནས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མོས་སྦྱོང་གི་སར་
 སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་ས་དང་
 པོར་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་འཕགས་པའི་སྦྱོན་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་

པའི་བར་དུ་བྱང་སྟོགས་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་དད་
པ་རྣམས་དད་པར་བྱེད་ཅིང་དད་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་
པ་དང་དུག་གོ། །དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་སྟོད་དང་བརྩུད་དག་པར་བསྐྱབ་པ་
སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བར་མི་
གནས་ལ། སྟིང་རྩེས་ནི་བར་མི་གནས་པའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྟིང་ནི་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་དང་། དེ་ནས་
ས་བརྩུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་དི་སྟིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་
པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྟོན་པ་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བརྩིས་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་སོ་སོར་བགྲངས་ན་རྣམ་གྲངས་
བརྩུར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཆར་བ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བར་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྩུ་
བདུན་བཤད་ནས། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། བསྐྱགས་
ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱགས་པ་དངོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ས་བརྩུ་དང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་བཅས་ས་བརྩུ་གཅིག་ལ་གནས་པ་
དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་ལྟས་བསྐྱས་ཏེ། གཅིག་སྟེ་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་
 དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བདག་
 གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་ཁུར་འབྱེར་གྱི་ལྷག་
 བསམ་མཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་གངས་སྡུ་མ་ལས་གཞན་གཉིས་སོ། །ས་གཉིས་
 པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ནི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་
 སྡུ་འབྱེད་པའི་མཆོན་མ་ལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་དང་ནི། ས་གསུམ་པར་ལྡན་སྒྲིབ་
 ཀྱི་འཛིགས་ཆོགས་ལ་ལྷ་པའི་མཆོན་མ་དང་། བཞི་པར་སྒྲུག་བསྡུལ་དང་ཀྱན་
 འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་གནོད་པའི་མཆོན་མར་མཐོང་བ་དང་། འགོག་ལམ་
 གྱི་བདེན་པར་ཞི་བའི་མཆོན་མར་མཐོང་བ་དང་། ས་ལྷ་པར་བཟོའི་ལས་ཀྱི་
 གནས་སྣ་ཆོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་དེའི་མཆོན་མའི་རྟོག་པ་དང་། ས་དྲུག་པར་
 ཉན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་འབྱུང་ལྡན་གི་མཆོན་མར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་གསུམ་ལ་གནས་
 པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ས་ཀླན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལྷ་པོ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ལ་བསྟན་པ་པའི། རྒྱ་པར་བྱིན་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟིང་
སྟོབས་མི་བརློག་པའི་སྟོན་ས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ན་གྱི་བསྟན་པ་
དང་། འབྲས་ཁུ་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཆོན་ས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ན་
གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་དགའ་ལྷན་སྟོན་ས་
རྣམ་གྲངས་དགུས་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་བརྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ལ་མ་ཆགས་སྟོན་ས་ཆོག་མཆོག་པཅད་
དགུས་བརྟན་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་ཡོངས་སྟོད་ལ་མ་ཆགས་པར་
བྱིན་དགི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྟོན་པའི་པར་བྱིན་བསྐྱབ་པ་དང་།
ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་མི་དགོ་བ་མེད་པས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་གནས་ནས་ཁྲོ་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བརྟོན་
འགྲུས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གྱུར་ལེན་
པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་ལས་མི་གཡོ་བ་
དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་
པར་བྱིན་དུག་སྐྱབ་པ་ཡང་འབྲས་ཁུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་

དང་ལྷན་ཞིང་དེའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་དེར་བསྟོར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་དགའ་
བ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེས་ཆོགས་བཅད་འདིས་ཕར་
ཕྱིན་དུག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པ་དང་། ཆུལ་བྱིམས་ཀྱིས་
གཞན་གྱི་སྟོག་དང་ལོངས་སྟོང་ཆུང་མ་ལ་གཞོད་པ་དང་། རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་གྱི་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ལྟ་བུའམ་འདོད་པ་དང་
བཟོད་པས་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལས་མི་
ལྟོག་པར་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དགོན་པར་
གནས་ཤིང་རྣམ་གཡང་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རོལ་མ་ཆགས་པའི་བག་
ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལྷན་པའི་ཤེས་
རབ་གྱི་སྟོན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་
ཆུབ་དུ་བསྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་
བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བསྐྱགས་པའོ། །ལོངས་སྟོང་རྣམས་རང་གིས་ལོངས་
སྐྱབ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྩལ་
བསྐྱལ་དང་། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་ལོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པའི་སྟོན་གྱིས་
ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུན་སུམ་

ཆོགས་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་སྤྱུང་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཤེས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་
བ་དང་། འདོད་པའི་ལོངས་སྦྱོང་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་རྒྱུང་
ནས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བ་དང་། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཞེ་ལ་འཁོན་དུ་
མི་འཛིན་པར་བཟོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
བརྩོན་པ་དང་། བཅ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཞིག་ནས་གྱི་མཚན་
མ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་པའམ་རབ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་དང་། བཏང་
སྟོམས་གྱི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ལ་མཁས་པ་དང་། བདག་ལྷ་སོགས་
ལྷ་བ་ངན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པས་ནད་དུ་རབ་གནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེས་ནད་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་རབ་རྒྱུ་གནས་པའི་
ཆ་ནས་བསྐྱགས་པའོ། །སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ལྷན་
པ་དེས་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་དང་། རོ་ཆ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པས་ཚུལ་བྱིམས་
བསྐྱང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པར་
བཟོད་པ་དང་། གཉིད་དང་སྟོམ་ལས་སོགས་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་
པར་གཞན་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཏྲག་རྒྱ་བྱན་པ་དང་ལྷན་པ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་རྟག་
རྒྱུན་པས་ཤིན་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལས་སེམས་མི་འཁྲུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་སྤེལ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་མི་འབྱུགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་
 བསྐྱུགས་པའོ། །སློབ་ཏུན་འབྲེལ་བས་སྐྱབས་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་བ་སྒྲ་
 མ་གསུམ་གྱིས་ཕར་བྱིན་དུག་བསྐྱབ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་བཞི་བས་སྤྱེ་མེད་བྱང་
 རྒྱུ་བ་བསྐྱབ་བ་སྟན་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱིན་པས་གཞན་གྱི་ཁོངས་པའི་སྟུག་
 བསྐྱུལ་སེལ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་བྲིམས་གྱིས་སྟོན་གཅོད་བ་དང་རྒྱུ་བ་སྟོན་གྱིས་
 སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱུལ་བར་མི་བྱེད་བ་དང་། རང་གི་སྟུག་བསྐྱུལ་ཐམས་
 ཅད་བཟོད་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལ་བརྩོན་བ་ལ་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱིས་འཛིགས་བ་མེད་བ་དང་། བསམ་གཏན་
 གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པས་འདོད་ཁམས་གྱི་སྟུག་བསྐྱུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་མཆོན་མར་མི་རྟོག་
 པའི་དེ་ལྟ་བུ་སྟུག་བསྐྱུལ་ཁས་ལེན་པའམ་དང་དུ་ལེན་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་སྟུག་བསྐྱུལ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་མི་སྤོང་བ་དང་། སྟུག་
 བསྐྱུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་བསྐྱུགས་པའོ། །སེར་སྐྱས་མི་གཉོང་བའི་
 ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཉེས་བ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
 པའི་རྒྱུ་བ་བྲིམས་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁོང་སྤོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་དག་
 པའི་ཆོས་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་བ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 མཐུས་སེམས་གྱི་དབང་ཐོབ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱན་ལ་སྤོངས་པའི་མུན་བ་མེད་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བ་དེའི་བྱིར། ཡང་དག་པའི་ཆོས་གཅོད་ཐོབ་བྱེད་བ་

ཡི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཟང་ཟིང་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་པར་དམ་
པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བསྒྲགས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་
གཞན་ལ་མི་གཏོང་བར་བསགས་སྤྱང་བྱེད་པ་དེ་དག་བག་མེད་པ་སྟེ་མཐར་
ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཟ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བྱིར་
གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་། བཅས་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མི་བསྐྱུང་བ་ནི་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་དག་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་སྒོ་གསུམ་དུ་ལ་ཞིང་བཅས་རང་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་
ནི་དུལ་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེས་ཁ་ཅིག་ཏུ་དེས་ལ་བག་ཡོད་ཞེས་
འདུག་ཀྱང་སྒོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་དུལ་བ་ཕྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་
ངོས་ལ་བག་ཡོད་ཅེས་འབྲུ་མནན་པ་ནི་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ཟད་དོ། །གཞན་
གཞོད་ལ་མི་བཟོད་པར་གཞོད་ལན་བྱེད་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སེམས་
མ་བསྐྱུང་བས་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་གཞོད་
བྱས་པ་ལ་རྒྱུད་མི་འབྲུགས་གིང་གཞོད་ལན་མི་བྱེད་པར་སྤྱར་པན་འདོགས་
པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསྐྱུང་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་བཟོད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་
དཔང་གིས་དགོ་ཆོས་མི་སྐྱུབ་པའི་བག་མེད་མ་ཡིན་པར། འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱུབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་བརྩོན་འབྲུས་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་རོ་མུང་བའི་སྤྲོད་པ་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་
བག་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རྟག་པས་བདེ་བ་དང་བདག་དང་མི་སྤྱོད་

བར་འཛིན་པ་ནི་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ལ་བག་ཡོད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་ཕར་བྱིན་དུག་བསྐྱབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསྒྲགས་པའོ། །སྤྱོད་པ་བྱུང་ཡང་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་
 པའམ་བཞིན་འགྱུར་ཞིང་གཤེ་བ་དང་བཅས་ནས་མ་གྲུས་པར་སྦྱིན་པ་ལ་ངོ་
 ཆ་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ཐུག་པོ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ན་རྩུང་ཟད་མི་སྦྱིན་ཅིང་
 གཤེ་བར་བྱེད་པ་ནི་ངོ་ཆ་བ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་གཞན་
 དོན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་བྱུང་
 ན་མི་དགའ་ཞིང་འབྱུངས་ཏེ་འདུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་
 པས་ངོ་ཆ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁན་
 མ་ཐོ་བ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་བལྟ་ཞིང་འཛོམ་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་རྒྱུད་
 དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཆ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནོད་པ་དང་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་
 པ་ལ་མི་བཟོད་ཅིང་རྒྱུད་འབྲུགས་ན་ངོ་ཆ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བཟོན་འགྲུས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་ན་དགེ་བའི་
 ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་ནི་ངོ་ཆ་བ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པའི་སེམས་

གྱི་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ལུས་འདྲ་འཛིན་ཁྲིད་དུ་གནས་ཏེ་སེམས་
ཐྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་ལ་ནུམ་པར་འཕྲོ་ཞིང་གཡེང་བ་ལ་གནས་པ་ནི་དོ་ཆོའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནུམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཅན་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་རྒྱུད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་དང་། ཆོས་ལ་
མཚན་མར་ལྟ་བུ་དང་མ་བཤལ་ན་དོ་ཆོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་གཞན་
ཉན་རང་གི་ཐེག་པར་མི་འཇུག་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ལ་དོ་ཆོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཐེག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་བསྟགས་པའོ། །
དེ་ལྟར་པར་ཐུན་བསྐྱབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟགས་པ་ནི།
སྦྱོན་པས་བྲེལ་ཡོངས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་བྱིན་པས་ཆོའདི་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་དང་སྦྱོན་པ་སོགས་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཀོད་པས། འཛིག་རྟེན་
པ་རོལ་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བཟོད་པས་རྒྱུད་མི་འཇུགས་ཤིང་གཞོད་
ལན་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པའི་བརྩོན་པའམ་འདྲུ་བྱེད་
དང་ལྡན་པས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་
གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་དང་། བྱང་པར་ནང་རིག་པ་

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་མོས་པ་དེ་བཞིན་མཆུངས་པར་
 སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་པན་འདོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་པར་བྱིན་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་
 ལུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་
 རི་སྤྱིད་དུ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཆེན་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། སློབ་ཏུན་འགྲེལ་པར་ཆོགས་བཅད་འདི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་དང་
 མཐུན་པའི་མིང་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྟུང་འགྲོའོ། །དེ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་ཡི་མིང་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ལྟར་བསྟན་གསལ་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གཤམ་བྱ་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་གཅིག་ཏུ་དད་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་ན་སྤྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་པ་
 བཏན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མཐུ་
 ཆེན་པོ་ལ་མངའ་དབང་འཕྱོར་བ་སྟེ་བ་སྒྲུའི་ལུ་ག་གཅིག་ཏུ་འད་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ་
 སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་བདག་སྤྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་

ལས་བསྐལ་ནས་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཞག་པར་འདོད་པས་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་
འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྡིང་
རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་རྩོམ་
པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ཡང་ཆེན་པོ་བདུན་དང་
ལྷན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །རྩལ་
དེ་དག་ལྟར་ན་ལྟོག་པས་དབྱེ་བ་ཅིམ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱད་
མེད་དོ། །ཡང་ས་དང་ས་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། མོས་སྦྱོང་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། དག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །གང་ལྟར་
ཀྱང་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་དཀའ་བ་པར་བྱིན་རྣམས་ཆད་མེད་
པ་བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
བྱེད་ལ་སྡིང་རྩེ་བས་ཁུམ་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཏགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་དང་ལྷན་པས་སྒོ་ལྷན་དང་།

ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་ཚུགས་པ་ཅུར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་འགྲུང་
 པས་གསལ་པའི་མཆོག་གམ་གཟི་བརྗེད་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གདུང་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་འཛིན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་པའི་སྲས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པའི་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། རྒྱལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གསུམ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་ལུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་
 པས་རྒྱལ་པའི་ལྷ་གྲ་དང་། བདུད་འདུལ་ཞིང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་
 བསྐལ་ཅུས་པས་དཔའ་པོ་གཅིག་ལུ་མཐུ་དང་རྩལ་ལྡན་པ་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངོ་མཆར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཕགས་མཆོག་དང་། འཁོར་
 པའི་རྒྱ་མཆོར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་
 བྱེད་པས་དེད་དཔོན་དང་ནི། ཚུགས་པ་ཅུའི་ཞིང་རབ་འབྲམས་རྣམས་སུ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱན་པར་གྲགས་པས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འཕམ་གྲགས་པ་མཆོག་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་
 སྐྱེས་རྗེ་ཆེན་སྟིང་རྗེ་ཅན་དང་། སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་མེད་པ་
 དང་ལྡན་པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་ལུག་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བརྩ་དུག་གིས་མཚོན་ནས་
འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བོ་དང་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མཚོག་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲ་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དངོས་དང་། དེའི་
དབྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ་ཚོགས་བཅད་ལྷན་བསྟན་ཏེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཉིད་བཟང་བོ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་
རྟོགས་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་རྟོགས་པ་དང་། བར་འགའ་
རྟོགས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་སྤང་བོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་ཡང་མཁུན་པ་མི་འཛད་པས། རྟག་པར་དུས་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་
དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུལ་བ་རི་ལྟ་བུ་དང་ཚོས་རི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་སོགས་
གདུལ་བའི་ཐབས་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་རྣམས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བོ་རྟེན་འོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་དང་། ས་ཏུ་ནི་
སེམས་དང་ལྷན་པའི་དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་སེམས་གིང་འོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ངེས་ཚིག་

དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །
 གཞན་ཡང་རྟོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཞི་སྟེ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་ལས་སེམས་ནི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་
 གནས་སྟོང་དང་དོན་ཡུལ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཤེས་
 པའམ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བདག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་བྱ་
 བའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་
 རྒྱུན་ཆགས་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་བལྟས་ནས་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ཉོན་ཡིད་དེ། དེས་ཀུན་གཞི་ལ་
 དམིགས་ནས་བདག་གོ་ཞེས་འཛིན་པ་ལ་ཁོར་ཀུན་འགོ་ལྟ་དང་བདག་ལྟ་བདག་
 ཆགས་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བཞི་དང་ལྟན་པ། དག་མི་དག་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་
 བསྟན་དེ་ལྟ་བུ་རི་ལྟ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་བ་སྒྲ་བ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིགས་
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལྟ་བའི་
 རྩ་བ་སྒྲ་བ་དེ་དོས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་འོ། །རྣམ་རིག་སྣ་ཆོགས་རྣམ་པར་རྟོགས་
 དང་ཞེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་སྟེ། ལུལ་
 དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་དུག་
 པོས་གཞུགས་སོགས་ལུལ་དུག་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལ་ཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་
 དང་བཅས་ཏེ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང་། ཆོར་བ་དང་ཅི་རིགས་

སྤྱན་པའི་སྒྲ་ཆོགས་པར་གྱུར་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་ཤིག་
སྒྲ་ཆོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་རྟོག་པ། ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་
ཅམ་སྒྲུ་མ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་བཞི་པོ་དེས་
ན་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དབང་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲུང་རྒྱུ་རྟོགས་
པའི་རྒྱུ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་པས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་དམིགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི། མ་རྟོགས་
པ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་
ལ་སོགས་པ་དང་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དེ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི། རྗེས་སུ་རྟོགས་
པ་རྟོགས་པའོ། །ཡང་ན་མ་རྟོགས་པ་མ་ཤིག་པ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་
ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། མ་ཤིག་པ་འགགས་ན་འདྲ་བྱེད་འགགས་
པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལྟོག་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་
པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་རྟོགས་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་
ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུ་གྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་
ནི། རབ་ཏུ་སྒྲེབ་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤར་མ་ཤེས་པ་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་ཡོངས་གྲུབ་ཤེས་པ་ནི། མ་ཤེས་པ་འཕ་

མ་རྟོགས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལྡ་པོ་དེ་སོ་སོར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །
 འདི་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཡང་བདེན་གཉིས་
 རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལྟ་ནི། གཞན་དཔང་གི་རྣམ་ཤེས་ལས་
 །ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ཞེན་པས་
 རྒྱལ་བསྐྱལ་རྒྱུ་དུ་མྱོང་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་
 ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 དོན་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་སོགས་ཇི་སྟེད་པས་བསྐྱུས་
 པའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་ནི་ཀྱང་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་
 པའི་ཡུལ་དང་རྟོགས་པའི་གཞི་རྟོགས་པ་པོ་དང་། རྟོགས་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་
 མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཉ་ཆོས་ལྟ་བུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་
 ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་ཤེས་པས་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པར་གྱུར་
 པ་རྟོགས་པ་ནི་འོག་མིན་ཆེན་པོར་སྐྱུ་གསུམ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་རྟོགས་པ་དང་།
 གནས་རྟོགས་པ་ནི་མིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དགའ་ལྟོན་གྱི་

གནས་མཁའ་གནས་ཤིང་ལྟ་ཆུང་མས་ལ་ཕན་གང་གསལ་བར་བྱ་བ་ཤིས་པའོ། །
 ལྟུང་མས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་འཛམ་གླུའི་གླིང་དུ་ཡུམ་གྱི་ལྟུང་མས་སུ་འདུག་པ་
 དང་དེར་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་ཤིས་པ་དང་། རིམ་པ་རྟོགས་པ་ནི་ལྟུང་མས་
 བས་འབྱུང་བ་དང་། སོ་བུ་དང་གི་སྒྲིམ་སུ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འོངས་སྦྱོང་བ་
 དང་། ཁབ་ནས་སྦྱང་ཁིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱང་བ་དང་། རྩོ་
 རྩེའི་གདན་ལ་སྦྱལ་བའི་སྒྲིམ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པ་ཤིས་པའོ། །
 སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བར་བྱེད་པ་ཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་རྟོགས་པ་ཡི། རྒྱ་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདི་ནི་གླིང་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོག་མིན་དུ་འོངས་
 སྦྱུའི་རྟོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་མཛོད་ནས་སྦྱལ་བའི་སྒྲིམ་འཛམ་གླུའི་
 གླིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཆུ་མཁུའི་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་ཤིས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བསྟན་པ་ནི། ཤིས་པའི་རྣམ་གངས་བཅུ་གཅིག་ཤིས་ཤིང་རྟོགས་པས་གྲང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ་གངས་བཅུ་གཅིག་ནི། འདས་
 མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་། བད་དང་སྤྱི། ཕྱིང་པ་དང་ཞིབ་པ། ཐ་མ་དང་
 བཟང་པོ། ཉེ་བ་དང་རིང་བར་ཤིས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དང་ལྟན་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེས་འདས་པའི་ཚོས་ཤིས་པའི་སྟོ་ལ་ཐོབ་པའམ་རྟོན་པ་ཤིས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པའི་ཚོས་དེ་དག་སྤྱར་རང་རང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཐོབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུང་གི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དེ་དག་ད་ལྟ་རང་གི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་འཕམ་མ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱུང་
 བས་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྒོ་ས་མི་རྟག་
 རྒྱལ་བ་སྤེལ་སོགས་རྟོགས་པ་ནི་ནང་ཤེས་པ་སྟེ་ནང་རང་གི་སྒོ་ས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་རྒྱ་ལས་ཤེས་པ་
 བྱིན་ཏེ་ཕྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཆོག་
 ཉིད་སོ་སོར་འཆད་པའི་སྒོ་ནི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་རགས་པའོ། །
 བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནི་རག་ཏུ་བརྟེན་པ་མེད་པར་རྟོག་མེད་ལ་
 གནས་པའི་ཞི་བ་པའོ། །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་རར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་སྤྲོ་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཅན་གྱི་སྒོ་གོས་ཏེ་ཐ་མལ་ལམ་དམན་པའོ། །ས་བརྒྱད་
 པ་ཡན་ཆད་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པས་རར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་སྤྲོ་
 མོ་ཡང་མེད་པས་དཔེ་ཅན་པའི་སྒོ་སྟེ་བཟང་པོའོ། །ཡང་ན་དེ་ཅན་མོས་
 སྒྱུད་གྱི་སའི་རྟོགས་པ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འཕགས་པའི་སར་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་སྤངས་པས་དཔེ་ཅན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 སྒོ་གོས་མ་སྒྲིན་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒོ་གོས་ཏེ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འབད་ཅུང་མེད་པར་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲི་ནི་རིང་
 པའི་སྒོའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སྒོ་གོས་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འབད་ཚུ་ལ་མི་དགོས་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་བྱིར་འདི་ནི་ཉེ་བའི་སློ་གོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཉེ་བའི་བྱིར་རོ། །
ཡང་ན་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་དང་། འཕགས་པའི་ས་ལ་མ་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པ་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

དུག་པ་སྟོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེའུ་འདི་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
རྟགས་དང་། སྟེ་བ་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་རྩལ་དང་། མཐར་
ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟོད་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་དུ་བའི་
རྟགས་སམ་མཆོན་མ་ལས་མེར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་གང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
ཡོན་པ་དེ་ལ་པར་བྱིན་དུག་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཆོན་མ་ལྟ་སྤྱང་
བར་འགྱུར་ཏེ། མཆོན་མ་དེ་དག་ལས་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འོ་
ཞེས་ཤེས་པར་གྱུར་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གྲངས་སུ་བབྱང་བར་བྱེད་
དོ། །མཆོན་མ་ལྟ་ནི་སྟོང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་ཆོས་གཏམ་ལེགས་པར་སྟན་པར་སྦྱ་བ་དང་ལྡན་
པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འཛིགས་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཁྱམ་
པར་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བག་མི་
འཁུམ་པར་ལག་བརྒྱངས་ཏེ་གཏོང་བ་ཉིད་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དང་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་སྟོན་ལྡན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་
 དང་། སྟན་པར་སྐྱབས་པས་མོས་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྟན་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
 མི་སྐྱོ་བ་དང་། ལག་བརྒྱུང་བ་དང་དགོངས་ཟབ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ན། དང་པོ་བསམ་
 པ་དང་ནི་བྱི་མ་བཞི་སྟོར་བ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་ལྡར་རྣམ་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་སྟིང་རྗེས་རང་བཞིན་ནི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་
 པ་གཉིས་ལས། བསམ་པ་ལ་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་བཞག་
 པ་ཅན་པའི་བསམ་པ། ངན་སོང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནས་
 མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་བཞག་པ་བདེ་བའི་བསམ་པའོ། །སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་
 ནི་ཅན་བདེའི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་
 ཅན་ཅན་བདེ་ལ་འགོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སྟིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྟན་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཏམ་
 དང་ཆོས་འཆད་པའི་གཏམ་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལའང་གཉིས་
 ཏེ་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་ནི་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་སོགས་
 འདྲི་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་
 དང་གཉེན་བཤེས་དར་བར་བྱེད་པའམ། གཏེར་དང་འབྲུ་སྟེལ་བ་སོགས་ལ་
 དེ་དང་མཐུན་པར་དགའ་བའི་གཏམ་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ནི་ཕར་

ཕྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་ངེས་
དང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བརྟན་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བརྟོན་འབྲུགས་
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་མཐུས་བརྟན་ཞིང་བཟོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་
སྤྱག་བསྐལ་དང་འཛིགས་པ་གང་ལས་མི་སྤྱག་མི་ཁུམ་ཞིང་མཐུ་དང་ལྡན་ལ་
མི་ལྷོག་པའོ། །ལག་བརྒྱུང་པའི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་མེད་པར་སྤྱིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནང་གི་དངོས་པོ་མགོ་
དང་རྒྱང་ལག་སོགས་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་བྱལ་སྤིད་ཀྱི་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱིན་ན་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཆུང་དུ་མིན་པར་རྒྱ་ཆེན་
པོ་སྤྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་འདི་དང་གཞན་དུ་གཞོད་པའི་དུག་དང་མཆོན་ཆ་
སོགས་མི་སྤྱིན་གྱི་དངོས་པོ་དག་པ་དང་སེར་སྒྲ་མེད་པ་དང་ལན་ལ་མི་ལྟ་བར་
སྤྱིན་པའོ། །དགོངས་པ་ཟབ་མོ་འགྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་
ངེས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་སོགས་ཚུལ་བཞིན་
རྟོགས་པ་དང་ཟབ་མོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །སྤྱིང་རྗེའི་
ཡུལ་ལྟ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། སྤྱག་གཅོད་སོགས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་དང་།
བག་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པར་ཁྱུགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཉལ་
མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །སྤྱན་པར་སྤྱོད་པའི་
རྟོན་ནམ་ཡུལ་ཡང་ལྟ་སྟེ་ཁམས་བདེ་སོགས་འདྲི་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་དང་།
གཉེན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་འཕེལ་བའི་གཏམ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་

དང་། འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་ནི་དབུགས་འབྱེན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ཆེད་དུ་མ་གསོལ་བར་ཡང་དོན་དང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་
 པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་
 པའི་ཐབས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ལུང་སྟོན་པ་ལོ། །བརྟན་
 པའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། འཁོར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ལོག་སྒྲུབ་དང་། དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་། བས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་བསྐྱལ་
 པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་པ་ལོ། །ལག་བརྒྱུད་གི་གནས་དང་རྟེན་
 གུར་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོང་ལྟར་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱུགས་ལྟར་མེད་པར་
 སྦྱིན་པ་དང་། ལྷས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པར་སྦྱིན་པ་
 དང་། ལན་དང་རྣམ་སྦྱིན་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྦྱིན་པ་ལོ། །དགོངས་པ་ཟབ་མོ་
 འགྲེལ་བའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མདོ་མྱེ་ཟབ་
 མོ་ཟབ་པར་སྦྱང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལྟན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལས་ལྟོག་པ་རྟེན་དང་པོ་དང་། འདུལ་བ་ལ་ཡང་
 ལྟར་བ་དང་། ལྟར་བ་སྟོང་བ་ལ་མཁའ་བ་རྟེན་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་
 གྱི་རང་སྦྱིང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་དང་། མདོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་དང་བཅས་
 པའི་མིང་ཚིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བཞི་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་གྱི་ཚིག་ཐ་དད་
 པར་དབྱེ་བ་ནི་ལྟ་པ་ལོ། །སྦྱིང་རྗེ་དང་ལྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདྲིར་དག་མེད་
 ཅིང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་འགོ་སྦྱེ་བ་ལོ། །སྟོན་

སྤྱིའི་འབྲས་སུ་བག་གི་མི་དག་བཞི་སྤངས་པས་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོག་བཅུན་
བ་དང་། དེའི་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པའོ། །བརྟན་པའི་འབྲས་སུ་ཆོ་འདིར་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྤངས་པ་ལས་མི་ཉམས་བ་དང་། བཟོད་པས་བདག་གཞན་
རྗེས་སུ་འཛིན་བ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་
མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མི་ལྡོག་པའོ། །ལག་བརྒྱུད་གི་འབྲས་སུ་ཆོ་འདིར་གཞན་ལ་
ཕན་འདོགས་བ་དང་། དེའི་འབྲས་སུ་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་རང་ཉིད་ལོངས་
སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའོ། །དགོངས་ཟབ་
འབྲེལ་བའི་འབྲས་སུ་ཆོ་འདིར་ཡང་སྡོད་གསུམ་བཤད་པས་གཞན་གྱི་མ་
རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བ་དང་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་རིག་པའི་
གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་ལྡེ་པོ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི། ཐོག་མར་སྟིང་རྗེའི་རྒྱ་ལས་སྟོན་པར་སྒྲུབ་དང་། སྟིང་རྗེས་ལེགས་
པར་སྒྲུབ་དེ་དག་འཁོར་བའི་སྟལ་བསྐྱལ་གྱིས་མི་སྟོབ་དང་། བརྟན་པ་
ལྟན་པས་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཞིང་བཤད་
ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལྡེ་པོ་འདི་དག་པར་ཕྱིན་གང་དང་གང་གིས་
བསྟུས་ཞེན་སྟིང་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོད་མེད་བཞི་གོམས་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བསྟུས་སོ། །སྟོན་སྒྲུབ་ནི་ཆོག་རྒྱུབ་
སོགས་སྤངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་པར་ཕྱིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲུབ་ཤིས་
རབ་ཀྱིས་བསྟུས་སོ། །བརྟེན་པ་བཅུན་འབྲས་དང་བཟོད་པ་དང་གེས་རབ་

ཕར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །ལག་བརྒྱུད་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དགོངས་
 ཟུང་འགོལ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །
 ལས་ལྷ་ནི་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་ལྷར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྷར་སྦྱིང་
 རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་མ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོན་ས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་
 ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་བཅས་གྱི་བྱང་འདས་ལ་བཞག་པར་
 བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པས་ཕན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 བས་གཙུག་པ་མེད་པའི་ཕན་པ་དང་ལྷན་པས་སོ། །ལྷག་མེད་གྱི་བྱང་འདས་
 ལ་བཞག་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་བདེ་བ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ཆོ་སྦྱི་ག་
 སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པས་སོ། །
 དེས་ན་སྦྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལྷག་བསམ་དུ་བསྐྱུས་
 ཏེ་བསྟན་ལ། ལྷག་བསམ་དེའི་དབྱེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་མ་དག་རྣམ་དག་སོགས་
 དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་བྱེད་ལས་འཁོར་སྐྱད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིན་ལ་སློབ་ལྷན་
 པའི་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྦྱེ་བ་འདོན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་
 སྦྱིང་རྗེས་ལྷག་བསམ་བརྟན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་
 བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་རྒྱུད་གྱིས་སྦྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར། འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་
 མི་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡང་བཞེས་ནས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མེད་ཀྱི་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཙུག་

བོར་ཡུར་བའི་སྐྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གནས་སྐབས་ལ་ལང་རྟག་ཏུ་ན། བྱིམ་པ་ལའོར་ལོས་སྐྱུར་བ་རྣམས་སུ་བརྒྱད་
མར་ཡུར་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་ལ་སྒྲིན་
བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་ཀུན་
ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཁན་སྟོབ་ལས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ལེན་
བས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་
པ་དང་གཞན་སྟུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་གཡེང་བ་དང་ཆགས་སྒྲུང་ལ་
སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྟུག་བསྟུལ་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཕྱོགས་དག་ནི། གང་གི་ཉེས་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་
དང་ལྡན་ཏེ། འདམ་ཐུབ་ལས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆུ་ཁྲུང་ལས་བརྒྱལ་བ་དང་མི་
གཙང་བའི་གནས་དང་མེའི་འོབས་ལས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་
ཀྱིས་བསྟུགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྡོམ་
བརྩོན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ནི། བྱིམ་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་
རྟེན་བྱེད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའོར་བར་སྐྱེ་
བ་བཞེས་པའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་པན་བདེ་འདོད་ཀྱི་ལྟག་བསམ་ཡིན་པས་དེ་
བཤད་པ། མོས་སྟོན་དང་ས་བརྩུ་ཡི་ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡི། སེམས་ཅན་གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལམ་ཆོ་རབས་ཕྱི་

མ་རྣམས་སུ་སྤྲུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་
བའི་བསམ་པ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་
འདོད་པ་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་ཡང་གོང་བཤད་ལྟར་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་སྟེ།
བདེ་བ་ལ་བཞག་པར་འདོད་པ་བདེ་བའི་ལྷག་བསམ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་
པར་བྱ་བར་འདོད་པ་ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་འདོད་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷག་བསམ་དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་མོས་སྦྱོད་ན་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་
མ་རྟོགས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བའི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པས་མ་དག་པའི་
ལྷག་བསམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ལྷག་བསམ་དང་། བྱིར་མི་ལྡོག་པ་དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་དག་
པའི་ལྷག་བསམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་བསམ་པར་འདོད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་སོགས་ལ་
བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཕན་ཆད་འབད་རྩལ་
གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱིར་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། བདེ་བའི་ལྷག་བསམ་
གཉིས། བདག་གི་རྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་དག་རྣམ་དག་རབ་དག་གསུམ་
སྟེ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་དབྱེ་བ་ལྟེ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ནི་ལྷག་བསམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི་མོས་སྦྱོང་གི་ས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བརྒྱུད་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པས་སེམས་མཉམ་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་འཛིན་པ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི། འཁོར་བསྐྱར་ཚོགས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་དབང་མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་བདགས་པ་དང་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་དག་དང་ནི། ཚོགས་རྣམ་པར་འདྲན་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་སློབ་མའི་ཚོགས་སྤྱད་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སློ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་མོས་པས་སྦྱོང་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ལལ་ཆེར་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་སེམས་ལ་དབང་མཐོབ་པས་གང་ཏུ་བསམས་གིང་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པ་དེ་གཤོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་ངེས་པ་མེད་ལ། དེས་འགའ་སྒྲོན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་ཆེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་

བར་འགྱུར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་ནི་གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
 སྐྱེ་བ་ནི་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བློ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ལྟ་དང་མི་དང་བྱོལ་སོང་དང་ཡི་དྲུགས་དང་དམུལ་
 བའི་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེར་སྟོན་ལམ་བཟུང་
 བ་བཞིན་སྐྱེ་སྟེ། ལ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བཀྲེས་
 སྒྲོམ་བསལ་བའི་བྱིར་ཉ་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྤངས་ནས་རང་
 གི་ཤས་སེམས་ཅན་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་གྱི་བསྐྱལ་བ་བར་མ་སོགས་
 གྱིས་ཆེ་དེ་དག་གི་ནད་སེལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྤངས་ནས་དེའི་ཤ་ཆོས་
 བས་ནད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེག་སྒྲགས་གྲུབ་པ་དང་། སྟོན་པ་
 ཆེན་པོའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་སྦྱ་ཆོགས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་
 སྐྱེ་བ་སྦྱ་ཆོགས་འཛིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུའི་གསང་བ་བསྟན་པའི་
 མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་གསུམ་པ་ནས་པདུན་པའི་
 བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་སྟེ།
 དེ་དག་སེམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བས་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་
 གྱུར་དེས་འབྲས་སུ་གཞུགས་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་།
 གང་དང་གང་དུ་བསམ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེ། །ས་བརྒྱད་
 པ་དང་དགུ་པ་དང་བརྩ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བློ་གནས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་སུ་སྟོན་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་

ཡིན་པས་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྐྱུལ་བའི་སྐྱ་དགའ་ལྡན་ནས་ལྷམས་སྐྱ་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟོན་ཅིང་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། ས་བརྩུད་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དེས་ལུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རབ་རྩ་ཐོབ་པས་བསྐྱལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ཆེའི་དབང་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་དབང་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་མས་རབ་རྩ་བརྒྱན་ཅིང་གིན་ཏུ་ལྷུ་བ་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དབང་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་བྱིར་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དུས་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ལས་ཀྱི་དབང་རབ་རྩ་ཐོབ་པོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་བའི་དབང་རབ་རྩ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དང་དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་དབང་རབ་རྩ་འཐོབ་པོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་རྩ་གང་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་མོས་པའི་དབང་རབ་རྩ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་འབྱུལ་དང་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རྩ་འབྱུལ་གྱི་དབང་རབ་རྩ་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

བའི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་།
 མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་མདོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་དག་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། །མཐའ་དང་དབུས་
 མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབང་རབ་
 ཏུ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བྱང་སེམས་མོས་སྟོད་པ་རྣམས་ལ་འད་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བའང་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ། །ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་
 རྟགས་པ་དག་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བཡོད་མོད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་
 སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ། །ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་རྣམས་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དག་ས་པ་རྣམས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པས་དབང་འགྱུར་
 བའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟེ་
 བའི་རྒྱ་བཞིས་སྟེ་གནས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྟེ་བ་བཟུང་བའི་ཆོན་སེམས་
 དག་པ་ཆུང་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ནི་ས་ཡི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གང་ལ་
 གནས་པའི་ས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ས་
 བཅུ་ནི་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་དེ་གང་ཞེ་ན། སའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 གང་ཟག་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤང་པོ་དང་། སྤུབ་པ་དང་། མཚན་མའམ་
 རྟགས་དང་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། འཐོབ་པ་བརྒྱད་པོ་ཡིས། གང་ལ་གནས་

པ་དང་ནི་ས་ཉིད་བཤད་དོ། །གང་ལ་གནས་པའི་གནི་ས་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་
སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྩ་བའི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་
པ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་གྱི་སེམས་དག་
པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་ས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱས་
བཤད་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ས་དང་པོར་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གནིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་
ནི་མཆོག་རྟོགས་པ་དེས་ནི་ས་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་ལ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ།
སེམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྲེ་བ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ། ཆོས་
ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ། ཡང་གང་
ཟག་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་དང་ལྷན་པས་སྟོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྲེ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་གནིས་

པ་ཐོབ་པ་ན། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཁུ་བདེ་བ་དང་
 རྒྱལ་བ་སྤེལ་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུག་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་གནས་པ་གཟིགས་ནས་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་བརྩེ་ལས་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་དགེ་བའི་
 ལས་ལམ་མི་ལམ་ན་ཡང་མི་སྟོད་པས། ས་གནིས་པ་ནི་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་
 ཟ་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། ཉེ་ལྟར་ས་གནིས་པ་པ་དེ་སྟོག་གཅོད་པ་
 སྟོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་བྱིར་ལྡོག་སྟེ་གཞོད་པའི་སེམས་
 ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྟེ་ན་དངོས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རན་སོང་རན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བརྩེ་
 ལས་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ན་བདག་ནི་འདི་ལྟར་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་
 པ་ལ་གནས་ཏེ། གཞན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་
 རྣམ་ནས་སྟོགས་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་གསུམ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའི་རབ་རྒྱ་བདེ་བའི་གནས་ནས་ནི། བསམ་
 གཏན་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་
 ཡི་འག་རྒྱ་འདོད་པར་སྟེ་བའོ། །མདོ་ལས། དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལྟར་ཆད་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདུ་བྱེད་དུ་
 རྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བས་ཤས་ཆེར་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྩུ་ནི་བར་བཞག་སྟེ།
 བརྩུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་མགོན་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་

བསམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ནས། ཆོས་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་
ལ་ངེས་པར་རྟོག་ནས་གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་སོགས་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་འགྲུབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་
དང་རྣམ་ཐར་སོགས་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་
ས་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་
རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ལྷིང་རྗེས་ལའོར་བ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

གཞན་དག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ལའོར་བ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ལའོར་བར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་
ལའོར་བའི་རྒྱར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བཀལ་བ་ལ་ལན་དུ། དཔེར་ན་ཐབས་
ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་དུག་ནི་འཆི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་
དུག་ནི་སློན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐབས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་མ་ཟེན་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལའོར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འགྱུར་ལ།
སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལའོར་བར་སྟེ་བའི་
རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། ལའོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་མི་སྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་དེ་དག་ལའོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ལྟ་བར་
མི་བྱེད་ཀྱི་ལའོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ལྟ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་ལའོར་བར་ཡོངས་

སྤྱབ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གྱེ་རྒྱལ་
 པའི་སྒྲས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་གེས་བཞིན་ཅན་དྲན་
 པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། བར་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་གྱི་རྗེས་སྤྱུ་བ་ཅན་ལ་གནས་
 སོ་སོགས་ནས། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པས་ཉེ་བར་རྟེན་པ། སྤྱིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ས་ལྟ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པར་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་
 གོ། །དེ་ཡང་ས་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་བསྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 པར་གཙུག་ལག་དང་བཟོའི་གནས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་མཁས་གིང་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོན་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། དེ་དྲན་པ་
 དང་སྒྲོ་གྲོས་དང་རྟོགས་པའི་སྤྱོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་བྱིར་མི་
 སྟོག་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་
 ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་གེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷན་པར་
 ཅན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སྤྱོད་བཅའ་བ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པས། དེ་གང་འདིའི་

འཛིག་རྟེན་ན། ཡི་གེ་དང་གཙུག་ལག་དང་རྩིས་དང་། བྲིམས་ཐབས་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། །འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་དབྱུང་དང་།
གསོ་བའི་དབྱུང་དང་། སྐམས་པ་དང་རྗེད་བྱེད་དང་འབྲུང་བའི་གདོན་བསལ་
བ་དང་། དུག་དང་རོ་ལངས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བསལ་བ་དང་། རྒྱགས་དང་གར་
དང་། གཏམ་དང་། རོལ་མོ་དང་། རྒྱུང་གཏམ་གྱི་རབ་རྩ་དགའ་བར་བྱ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཡོད་པར་
གྱུར་དེ་དག་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷན་པས་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རབ་
རྩ་འགོད་པའི་བྱིར་མངོན་པ་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་དྲུག་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་འཁོར་བའི་གནས་
སྒྲིལ་བ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ལ་བསྐྱོམ་པས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་ཞིང་མི་གོས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ས་དྲུག་
པ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཟེན་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་གནས་འདི་དང་འདིར་སྒྲེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་
ནས་བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་
པས་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་ཞིང་མི་གོས་པའོ། །མདོ་ལས། དེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཆེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས་འཛིག་རྟེན་འབྲུང་

བ་དང་འཛིག་པ་ལ་ལྟ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བདག་ཏུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ས་བདུན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་
 འབྲེལ་ཞིང་མཆོན་མ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འོ། །
 དེ་ལ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་སྟེ། ས་དེ་ལ་མ་བྱིན་གྱི་
 བར་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབད་ཚོ་ལ་སོགས་ཐ་དད་པས་
 བཟོད་པ་མི་གཅིག་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་འབད་ཚོ་ལ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་མེད་པས་
 བཟོད་པ་གཅིག་པ་ནི་རི་ལྟར་ཚུ་བོ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་
 བོ། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ས་བདུན་པ་སྟེ། དེ་ཡི་
 རྗེས་ཐོགས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་
 བ་མདོ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་མཆོན་མ་མེད་པར་རོ་གཅིག་པར་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་ནས་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མཆོན་མ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ལམ་ཡིན་
 བོ། །མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀྱུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཤིང་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བར་ནི། སྟོན་ལམ་དང་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་
 པར་འདོད་འདོད་དུ་བརྒྱལ་བ་མི་ལུས་སོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་འདྲེས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བར་ཡང་།
སྟོན་ལམ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྟོབས་དང་ཤུགས་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་འདོད་བརྒྱལ་བར་མི་
རྣམས་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ས་བདུན་པ་དེ་བཞུད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་
བའི་དོན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་
ལས། དེ་ལྟར་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཚན་
མ་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ངག་གི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཚན་མ་དང་
བྲལ་བར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཚན་མ་དང་བྲལ་
བར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པས་སྤང་བར་གྱུར་
པ་ཚད་མེད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པའི་མཚན་
ཉིད་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་སྟེ་ཆུལ་དེས་དེའི་མཚན་
ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་མཚན་མ་མེད་
པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོན་དང་བཅུད་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་
ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་ཟེ་བ་མོ་ཤེས་པར་དཀའ་བ་མ་འདྲེས་པ། མཚན་

མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱིར་
 འོག་པ་ཚད་མེད་བ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
 འཕྲོག་པ་དབེན་བ། དབེན་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་དགོ་སྟོང་རྩུ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ་
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། འཕོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་པ་གཡོ་བའི་
 རྣམ་རྟོག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་དང་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གཉིད་ཀྱིས་འོག་པ་རྒྱ་གྲུང་ཆེན་པོས་ཁྱིར་
 བ་མིས་པ་ལས་དེ་ལས་ཐར་བའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་བརྩམས་པས་སད་པར་
 གྱུར་ན་དེ་མ་ཐག་རྩོལ་བ་དེ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་གྲུང་
 བཞིས་ཁྱིར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱལ་བར་སེམས་ནས་འབད་རྩོལ་ཆེན་
 པོ་བརྩམས་པ་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འབད་རྩོལ་
 གྱེ་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་དང་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བའི་གྲུ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་གྱི་
 བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་གི་ད་གྱེལ་འཁོར་གྱི་
 བསྐྱུ་བས་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འགོ་བ་བཞིན་
 དུ་ས་བརྒྱད་པར་ཕྱིན་ནས་རྩོལ་མེད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྲུབ་མི་རུས་པར་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུས་འབད་
 རྩོལ་མེད་པར་ཞིང་སྦྱང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། མདོ་ལས། སྦྱེ་བ་མཛོན་པར་

སྤྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ས་དགུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
སོ་སོ་ཡང་དག་ཤིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲས་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་
ནི། ཆོས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱང་
ངོ་། །དེ་ཆོས་སྐྱུ་བའི་ཆུལ་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ་ཚད་མེད་པ་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ཤིག་
པ་བཞིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
ཤིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་ཤིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེས་
པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ཤིག་པས་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་པར་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྤྱོད་ས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ཤིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
མཐུན་པའི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
སོ། །ས་བརྒྱུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཉིང་ངེ་འཛོན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཆད་
མེད་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ས་བརྒྱུ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་
 ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏྲན་མང་པོ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱལ་མ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ཟད་པའི་ཟ་
 མ་ཏོག་གི་གཟུངས་དང་། སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་
 གྱི་སྒྲོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ། གཟུངས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 ཆོག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྒྲ་
 ཆོག་སྟོན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་སྒྲོ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་
 བའི་སྒྲས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་དཔའ་བསྐྱར་
 བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 མངོན་སུམ་དུ་འབྱུར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་
 འབྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་དང་། ས་བཙུ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་དེ་དག་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རབ་
 ཏུ་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་དང་། གཟུངས་
 བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་འཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བཙུག་ཅིག་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཟད་མི་སྟེ།

ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་པར་དག་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒྱམ་པར་བཞག་གོ། །དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། རྒྱན་
པ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་ནས་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའོ། །སྤྱི་
ལ་ཡོད་པ་སྤངས་པས་ནི་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དོ། །སྤྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་
ངན་ལེན་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
མེད་པའི་གནས་ཏེ། ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་གིས། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ཡི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ས་བརྒྱུ་པོ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་རྒྱམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་
མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་
གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་
ཅེས་བྱ་སྟེ་ཉེས་ལྟར་གྲུ་མོ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་
པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ་ཆོ་རབས་
གར་སྒྲེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་འདྲིན་ཐོབ་པ་ལས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་སྟེ།
དེ་ཡང་ས་གསུམ་པའི་དུས་ན་ཆོས་ལ་གྲུས་ཤིང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི་འདི་ལྟར་
ལྟག་པར་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་

ཆོས་ཉན། ཆོས་འཆོལ། ཆོས་སེམས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུབ་སྤྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
 བྱིར་བྱིང་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། ཆོས་
 སྤྱུབ་བ་བཀྱར་སྟེ་རིམ་འགོ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ཆོས་དང་
 ཆོས་སྤྱུབ་པ་ལ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ཤིང་དང་
 ཏུ་ལེན་བ་ལས་མི་གྲུས་བ་དང་རྒྱགས་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །
 དཔེར་བྱ་ན་གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱོད་མའི་འོབས་ཆེན་པོས་ཀྱན་ཏུ་འབར་
 ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་མེ་བྱེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་འདིའི་ནང་ཏུ་ལུས་པོར་ཏེ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལྟ་ན། དཔེ་བྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོད་པ་འདི་བཤད་
 བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུལ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་གི་
 དོན་ཏུ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་གང་བར་
 ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་བདག་དོར་བར་འདོད་ན། མའི་འོབས་ཐ་མལ་
 བར་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སེམས་ཙན་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉམས་
 སུབ་བ་ཀྱང་བདག་གིས་ཆོས་བཙལ་བར་བྱ་ན་མའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འགྲོགས་
 བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ་ས་བཞི་བ་ཐོབ་བ་འདིའི་དུས་ན་
 དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་བསམ་བ་དུག་པོས་འཆོལ་བ་འདི་ཡང་གཡང་བ་དང་སེམས་
 ང་རྒྱལ་ཙན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟོམ་

པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ངས་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བཅའ་ལོ་སྒྲམ་པའི་ང་རྒྱལ་
ལྷོག་པས་ན་ཆོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ས་ལུ་པ་ལ་གནས་པ་
ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་སེམས་ཀྱི་
བསམ་བློས་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཐོབ་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་དང་། ས་ལུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་
དང་དེའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་གོ། །བསམ་
བློས་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོས་ལུ་པ་བཤད་
པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་ལ་སའི་
ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལུ་པ་ལས་
འདུག་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འདུག་གོ། །
བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བསམ་བློས་
པར་དག་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་།
ད་ལྟར་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་བློས་
པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་བསམ་བློས་པར་དག་པ་མཉམ་
པ་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་དང་ནེམ་རྩུར་དང་དོགས་པ་བསལ་པས་བསམ་བློས་པར་དག་
པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པར་

མཉམ་པ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དབེན་བ་དང་། གདོད་ནས་རྣམ་
བ་དག་བ་དང་། སྒྲིས་པ་མེད་བ་དང་། སྒྲུང་དོར་མེད་བ་དང་། སྒྲུ་མ་མི་ལམ་
མིག་ཡོར་སྒྲ་བརྟན་རྒྱ་རྒྱ་གཞུགས་བརྟན་སྒྲུལ་བ་དང་མཉམ་པ་དང་། དངོས་
དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ས་བདུན་
བ་ལ་གནས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
བྱང་རྒྱུ་གས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྟོམ་པའི་
སྟོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་ལྟར་
བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་རིང་རྒྱ་མོང་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
དཔལ་པ་རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་བརྩམས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱ་
བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་བཞི་དང་
བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་རྩ་ཅ་བདུན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་།
མདོར་བསྐྱེན་བྱང་རྒྱུ་བ་ཡན་ལག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་
གས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའའི་ནི། བཏང་སྟོམས་པར་གནས་ཤིང་ཞིང་རྣམས་
རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་གང་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་
སྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གནས་པས། འབད་ཚུལ་མེད་
པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་

ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པའི་གྲུའི་དབུས་འབད་ཚེ་ལ་
མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་
ཅིང་གིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་སྟོན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། སེམས་
ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་
རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པས་སོ། །ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི། མདོན་པར་གཤམ་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་གཞུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དགའ་
ལྡན་གྱི་སོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་དང་ལྷུ་མས་སུ་གཤེགས་པ་ནས་མདོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ངས་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་
པ་ཡི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་མདོན་པར་གཤམ་པས་མདོན་
པར་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་སྟོང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། །འདོད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དོག་པ་ཡངས་པར་དང་ཡངས་པ་དོག་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པོ་ཞེས་སོགས་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བཏུ་བོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བརྒྱ་
སྟོང་གངས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཞུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐོབ་
པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྒྲིན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཛིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་སྡོ་བྱང་ན་བཞགས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། འཕོ་བ་དང་གཤེགས་པ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་སྒྲིགས་ནས་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་
དང་། འདུལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབས་སོ་ཞེས་དང་། གཞན་
ཡང་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སྟོང་ཐག་བཅའི་ཐ་གྲ་དང་
མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྒྲིགས་འཁོར་
ལོ་སྐྱར་བའི་བུ་བྱ་པོ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་བཞག་ནས། རྒྱན་
སྒྲ་ཆོགས་བཀྲམ་ཞིང་། བྱ་དབྱངས་རོལ་མོ་བཅས་གསེར་གྱི་བུམ་པས་རྒྱ་
མཆོའི་ཆུས་སྒྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ན་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་གསེར་སྒྱི་པོ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལའང་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་མ་
ཐག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མངོན་པར་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱའོ།
དེས་སྟོབས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གྲངས་སུ་འགོ་འོ། ཞེས་སྒྲིགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་ནི། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་རྫོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་

བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་ནོ། །དེ་ནས་ས་གཞན་གྱི་སྐབས་
 འདྲིར་ས་གཉིས་པ་ལ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པར་
 བྱེད་དེ། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་རྣམ་པ་མི་མིས་ན་དངོས་
 གུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ས་གཞུམ་པ་ལྷག་པ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་
 དེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པས་སོ། །ས་བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་དང་དུག་པ་
 གཞུམ་ལ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་སྟེ། བཞི་པར་བྱང་ཕྱོགས་
 མོ་བདུན་བསྟོམས་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། བྱང་ཕྱོགས་བསྟོམ་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ས་ལྷ་པར་སློབ་པ་དང་། ས་དུག་པ་
 དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་མ་རིག་སོགས་ལུགས་འབྱུང་དང་། ཤེས་
 པ་ཡི་ཤེས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་
 ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་ཉིད་
 དེ། ཤེས་རབ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
 བས་ན། དེ་གཉིས་ནི་ས་ལྷ་པ་དང་དུག་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་དང་མཉམ་བཞག་ཏུ་མི་
 རྟོག་ཡི་ཤེས་བསྟོམ་པ་ཡིས། འབྲས་བུ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མཆོན་
 མ་མེད་པ་ལ་གནས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར་གནས་པ་ས་བདུན་པ་ནི་

འབྲས་སྤྲད་པོ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོར་
བ་ས་བརྒྱད་པ་ནི་འབྲས་སྤྲུག་ཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དགུ་པར་སོ་
སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་ཚོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
འགྲུབ་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་སྤྲུག་གསུམ་པོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་
ཀྱི་མཚོག་ནི་འགྲུབ་པ་ས་བརྒྱ་པ་ནི་འབྲས་སྤྲུག་བཞི་པ་སྟེ་ས་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོར་
གྱུར་པའི་འབྲས་སྤྲད་མ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་སྤྲུག་པ་འདི་བཞི་ནི།
ས་བདུན་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་ས་རྣམས་སྤྱི་ལྟར་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་
ནི། ས་དང་པོར་ཚོས་ཉིད་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཀུན་གྱི་
རྟེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་འདིར། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོང་དོ། །ས་གཉིས་པ་དེ་ཡི་འོག་རྩ་ས་
གསུམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་གསུམ་ལ་གཤམ་རབ་
ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་གོང་བཞིན་ནོ། །ས་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ས་
བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྒྱ་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་
ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤང་པོ་སྦྱངས་ཏེ། ས་བདུན་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞི་པོ་ལ་མཚན་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུངས་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་འབྲས་སྤྲུག་པ་བཞི་བཤད་

མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོབ་པ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་མཚན་མ་སྤྲོ་མོ་འབྱུང་བ་
 དང་། འབད་ཚུལ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་རིག་པ་
 མ་སྟོབ་པ་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་མ་སྟོབ་པ་བཞི་པོ་འོ།
 རིམ་པ་ལྟར་ས་པདུན་པ་སོགས་བཞི་པོ་སྟོབ་པ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་
 པ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་མཚན་མ་སྤྲོ་མོ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་སོགས་
 ཡིན་པས་དེ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་
 རོར་ཉིང་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་བ་གཉིས་སྟངས་འབྲུལ་
 པའི་བག་ཆགས་བཅོམ་པས། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་པདུན་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་
 རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱངས་པར་བཞག་གོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
 པའི་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ཕུང་པོར་རི་ལྟར་འཛོག་རིགས་
 ཞེས་བརྒྱལ་བ་ལ་བེ་ཐུག་ཞེས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། སྒྲ་འདི་སྤངས་པ་
 དང་། མོས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་བས་འདིར་མོས་པ་
 ལ་འཇུག་པས་དེ་ཉིད་ཕུང་པོར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས།
 འདུ་བྱེད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་བྱ་ཚུལ་
 མེད་པ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་སྤང་བྱ་བྱེད་པའི་མེད་དགག་ཆད་སྟོང་

དང་མི་འདྲ་བས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་ནས་སྤང་བོར་རུང་ངོ་། །ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྩྭ་
རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་ས་བརྩ་སྟེ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་པའི་
ས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་ནི། མ་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པ་ཡིས་གཉིས་སུ་འདྲ་བར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ལ་ནི་ས་ཡི་མིང་བཏགས་ཀྱང་
འཕགས་པའི་སར་མ་ཆུད་པས་ས་མ་གྲུབ་པའམ། མ་གྲུབ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་
སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་
མཐོང་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
འཕགས་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་ས་སོ་སོའི་རྟོགས་བྱ་ཡང་མཛོན་ཏུ་བྱས་ནས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པས་ས་བརྩ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟོས་
ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། མ་དག་ས་བདུན་རྒྱམས་
འབད་རྩྭ་ལ་དང་བཅས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
པ་མ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་ནི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་རྩྭ་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡི་ས་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་
པའི་ས་དང་ས་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ས་རེ་རེ་བཞིན་
ཏུ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དང་། སའི་སྤང་བྱ་སྦྱོན་གང་ཡིན་པ་དང་།
ས་དེར་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ནི་ལྟར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་བཞིན་

དུ། དེ་སེམས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ལ། ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པ་དང་། དེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
 རི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་
 དང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
 བ་དག་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་
 བའི་རྒྱུ་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འོ། །
 ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་དག་དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་དག་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་སྟུང་པ། ཆོག་ས་ཤིན་ཏུ་
 བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོ་བ་དེ་ས་
 གཉིས་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་དག་
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་བྱས་པ་དེ་ས་
 གཉིས་པ་ལ་མངོན་པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྩུ་འབྱུང་
 འོ། །བརྩུག་པ་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དུང་པོའི་བསམ་པ་དང་། འཇམ་པའི་བསམ་
 པ་དང་། ལས་སྒྱུ་རུང་བའི་བསམ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ས་རེ་རེའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐྱིར་མིང་ཆོག་ཡི་
 གའི་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་པ་སེམས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རི་
 ལྟར་རྣམ་གཞག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ས་རི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཆོན། ས་དང་དེའི་རྣམ་གཞག་

ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་དང་དེར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་དོན་
དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་དེ་དག་གྲུང་རང་གི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་རྟོག་
པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་དེ་
ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་ནས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་སོ་
སོའི་ཡིད་བྱེད་དང་དེའང་རང་སེམས་ཙམ་དང་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་ཤེས་
པས་ས་དང་པོ་འགྲུབ་པ་སོགས་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སོ་
སོའི་ས་གྲུབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་བསྐྱོམ་པ་དང་གྲུབ་པ་ལས་པས་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཞེ། ས་རྣམས་ནི་འཕགས་པས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པ་རྣམས་
ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་
རྣམས་ཀུན་ལ་དེ་དང་དེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ས་གྲུབ་པ་
ཡང་ནི་སོ་སྦྱེ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་ཞེ། ལས་པོ་ཆེ་ལས། རི་ལྟར་བར་སྒྲུབ་གནས་ཀྱི་བྱ་ཡི་རྗེས། །ཤིན་
དུ་བལྟ་དཀའ་སྒྲུབ་པ་མི་རུས་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྐྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་
གྲུང་། །ཡིད་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དུག་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་དངོས་དང་རྟགས་ཅན་ས་ཡི་ཡོན་
ཏན་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུར་ལས་རྒྱ་དང་དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས་

པ་ལྟར། རྟགས་སམ་མཚན་མ་གང་གི་ས་ཐོབ་པར་ཤེས་པ་བཤད་པ་སྟེ།
 གོང་དུ་རྟགས་ལྟ་ནི་ས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིའི་
 རྟགས་ཡིན་ལ་འདྲིར་ནི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་བརྩུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ས་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་དེའི་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་
 སེམས་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ས་གོང་མ་
 དག་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདོད་པ་ནི་མཚན་མའམ་རྟགས་དང་པོ་དང་།
 བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྒྲག་ཅིང་མ་
 ལུས་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་། ཚ་གྲང་ངལ་དུ་བ་སོགས་དང་མགོ་དང་ཡན་ལག་
 གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱུག་བསྟལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ལ་འང་སེམས་
 མི་དམན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ལྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་།
 ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་རང་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟེན་གྱི་ས་སོ་སོ་
 གང་དང་གང་གྲུབ་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟེན་མི་དགོས་པས་དེའི་རྣམ་གཞག་
 འཆད་པ་དང་དོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་
 བེ་བཞི་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་ཡང་ས་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཐོབ་སྟེ།
 མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ལྟག་མ་རྣམས་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན་རང་རང་གི་གོང་མ་དག་འགྲུབ་

པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ས་དང་པོ་པས་གཉིས་པར་འཇུག་པའི་ཐབས་བྱང་བ་
དང་འཇམ་པ་སོགས་བརྩུ་དང་། གཉིས་པ་ས་གསུམ་པར་འཇུག་པའི་ཐབས།
དག་པའི་བསམ་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་པ་སོགས་བརྩུག་སུངས་པ་སོགས་
དེ་བཞིན་ས་ཀུན་ལ་ས་གོང་མ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གིན་
ཏུ་མཁས་པ་ནི་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་ཀུན་ལ་བདག་དང་ཐ་
དད་ཏུ་བྱ་བ་མེད་པའི་སེམས་ནི་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་དུག་པ་དང་། བགྱི་བ་
མེད་པ་ནི་སར་ཞུགས་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་ལྡན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་
པའི་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པས། བསྐྱུགས་པ་དང་བདེ་བས་
མི་འགྲིང་ཞིང་། མི་བསྐྱུགས་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཞུམ་པ་འམ་སྟོ་
གི་བ་མེད་པས་སྐྱེན་གང་གི་དབང་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དྲངས་པ་འམ་བགྱི་བར་
བྱུང་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་བདུན་པ་དང་། ས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་འདིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྱོར་བ་སུན་ཚོགས་
དང་ལྡན་པས། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ལོས་རྒྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ལངས་
སྟོད་ལ་ཡང་མི་གཙང་བ་ལྟར་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པས་དེ་དག་
སྤངས་ནས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་བརྒྱད་པ་དང་
བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་འཁོར་གསུམ་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་ཏུ་གིས་པ་ནི། དགུ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སྟོན་

ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
 སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པར། ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མཆོན་མ་བཅུ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟགས་བཅུ་པོ་འདི་ནི་ས་བཅུ་
 པོ་ཀྱན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིལ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་
 བོ། །རྟགས་བཅུ་པོ་དེར་མ་ཟད་ས་རེ་རེ་ལ་ཡང་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཐོབ་པའི་
 མཆོན་མ་བཅུ་དུག་འབྱུང་བ་ནི། ས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་བརྒྱུ་
 པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་མཆོག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱིར་བརྟན་
 པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་
 ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་
 པར་དག་པས་མི་དགོ་བཅུ་མི་ལམ་དུ་མི་སྦྱོང་པས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་འཁུ་
 བའི་སྦྱིང་ངམ་སེམས་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པར་བཞོད་པའི་པར་ཕྱིན་
 ཡོངས་སུ་དག་པས་ཁྲོ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ས་བཞི་པར་བརྩོན་འགྲུས་
 གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པས་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་
 གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆད་མེད་བཞི་ལྷག་པར་ལྷན་པས་བུམས་
 དང་སྦྱིང་རྗེ་མིན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་། ས་དུག་པར་གཤམ་རབ་གྱི་པར་
 ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པས་སྒོ་གོས་ངན་པ་གཅང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ལྟ་
 སའི་ངན་པ་རྟོག་པ་འཕམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དང་དངོས་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 གིས་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ས་དུག་དང་པར་ཕྱིན་དུག་སྦྱར་

ཏེ་མཚན་མ་དུག་གོ། །ས་བརྩ་པོ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་སྤྱོད་
ཀྱི་པར་དེ་དག་གས་ཆེ་བས་ལྷག་པར་བརྗོད་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་པར་སྤྱོད་
བརྩ་ཆར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་དོ། །འདི་མན་ཆད་ཀྱི་དུག་ཇི་ལྟར་བགྲང་བའི་གསལ་
ཁ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཆེར་མི་སྣང་བས་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་བརྩི་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་འགའ་སྣང་ཡང་། ས་བདུན་པར་ཐབས་མཁས་པའི་པར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཐོབ་པས། ཉན་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡོང་བ་མེད་པ་དང་།
ས་བརྩ་དུ་པར་སྤྱོད་ཀྱི་པར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས། བདེ་བ་ལ་
ཆགས་པས་མི་འཕྲོག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་གིས་གཞོད་པ་མེད་དེ་མཉམ་
པ་ཉིད་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆངས་
པ་དང་བརྩ་སྤྱོད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སོགས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལུས་ཞིང་གི་
རྩལ་སྟེད་རྒྱད་ཅིག་ལ་བཏང་ཡང་རྣམ་རྟོག་མེད་པའོ། །ས་དགུ་པར་སྤྱོད་
ལམ་ཀྱི་པར་སྤྱོད་ཀྱིས། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཉེ་
བར་བསྟེན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་ཕྱོགས་བརྩའི་
ཞིང་མཐའ་དག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མེ་རྟག་དང་སྤྱོད་ལ་སོགས་
པ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཆད་མེད་པས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་།
ས་བདུན་པར་སངས་རྒྱལ་བྱང་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཤེས་པ་གང་ཞིག་དུས་
གསུམ་དུ་རང་གཞན་ཀྱིས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀླན། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྲོ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བཟང་པོའི་གནས་
 སུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྟོབས་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་
 བས་ཏྲག་ཏུ་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གཙོ་བོར་ས་པདུན་པ་དང་
 དགྲ་པ་བརྒྱད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། བཟང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་
 པ་དང་ཏྲག་ཏུ་དགོ་བ་བྱེད་པ་རྟེན་གཅིག་ལ་བསྐྱས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་དང་།
 ས་པདུབ་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མདོན་པར་ཤེས་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱིས་ཅེན་པ་སྟེ། རུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་རབ་འབྱམས་དག་ཀྱང་རུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་གི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བསྐྱས་
 པས་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པ་སོགས་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པས་ཅེན་པ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སྐྱས་ས་པདུབ་པ་དེ་ནི་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་
 བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཀྱན་གྱི་སྤྲོ་བ་འདུག་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་སོ་སོ་ལ་ཕྱིན་དེ་དང་དེ་དག་ཤས་ཆེ་བས་ལར་
 ཕྱིན་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཙོ་ཆེར་སྦྱངས་ཀྱང་། ས་པདུབ་
 པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལར་ཕྱིན་པདུབ་པ་ཡོད་པས་མཆོན་མ་པདུབ་ཀྱི་
 པོའི་ཆ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཅན་སའི་ཡོན་ཏན་ནི།
 འཕགས་པའི་ས་པདུབ་པོ་ཀྱན་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོ་ལྟན་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་

ས་དེ་དང་དེའི་པན་ཡོན་ནི། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་ལྷག་
མཐོང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་
ཐུན་མོང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ལྷ་པོའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། ཞི་
གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་
མཐུས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཉལ་དུ་གྱུར་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟེན་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཛོམས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་པན་
ཡོན་དང་པོའོ། །

མོས་སྒྲོད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གིས་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཆོན་མ་ཉམས་པར་བྱེད་
ཀྱི་རྩད་ནས་འཛོམས་མི་རུས་ལ། ས་དང་པོ་པན་ཆད་དུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
རྩད་ནས་འཛོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཆོས་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་དང་བྲལ་
ཏེ་སེམས་ཚུ་གཅིག་པར་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་
རབ་ཏུ་སྦྱང་བ་ནི་པན་ཡོན་གཉིས་པའོ། །འདི་གཉིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་
ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་
གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་
བ་ཆད་མེད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་
བརྟགས་པར་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་རྣམས་

མདོན་དུ་སྒྲུབ་བཤོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ནི་སྤང་བ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་རྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་སྟེ།
འདི་ལྷའི་ངོ་བོ་སྤང་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཕན་ཡོན་ལྷ་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་རང་གིས་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ས་ཡི་རྟགས་སུ་བྱས་ཀྱང་རུང་
ངོ་། །སྤོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ཕན་ཡོན་གསུམ་པ་བཤད་ནས་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་
མཐུག་མ་ཆང་ངོ་། །བདུན་པ་སའི་ངེས་ཆོག་ནི་རང་དོན་དུ་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཉེ་བ་སྟེ་ཐོབ་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྒྱུ་རྣམས་པར་མཐོང་བ་ལ། རབ་རྩ་དགའ་བ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཕྱིར་ས་
དང་པོ་ལ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་ངོ་། །ས་གཉིས་པ་ལ་ནི་འཆལ་བའི་
ཆུ་ལ་ཁྲིམས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་ཚེ་ལ་བའི་དྲི་མ་དང་བལ་བའི་
ཕྱིར། དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་
ཀྱིས་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་པ་ལ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་གེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
རབ་རྩ་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་འོད་ལྷ་བྱུ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ས་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་
གཉིས་པོ་སྟེག་པས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྷ་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་
རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་

ནུམས་ཀྱི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་ཅིང་རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
བགྱིད་དཀའ་བ་ཡིན་པས། སློ་ལྡན་ནུམས་ཀྱིས་སྐྱུངས་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་
བ་དེ་ཕྱིར་སྐྱུང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དུག་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་འཁོར་བ་དང་ནི་ལུགས་
ལས་ལྡོག་པས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ས་འདིར་མངོན་
དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་
བཤད་དོ། །ས་བདུན་པ་ནི་བགྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་འབྲེལ་
བ་སྟེ་དེ་དང་ཉེ་བ་སྒྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་བསྒྲུབ་
པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་
ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། བདུན་པའི་མཚན་མེད་
ཀྱི་འབད་ཚེ་ལ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་ཞེས་པར་བརྟེན་དོ། །ས་དགུ་པ་
ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་སློ་གྲོས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་བཟང་པོ་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱུ་པ་ལ་
དཔེར་ན་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུབ་པ་བཞིན། གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་སློ་ཆད་མེད་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ནམ་མཁའི་ཆོས་སམ་གཏོས་ཀྱང་ལ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱའོ། །
ས་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནུམས་གནས་པ་ཡིན་པས་གནས་

པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ས་དེ་དང་དེའི་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་
 བ་ཆོད་མེད་པ་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་དུས་དྲག་
 བར་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། ས་རྣམས་
 བྱི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་བྱ་ཞེན་སྒྱུ་མི་
 ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ཅི་འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་པོ་སེམས་ཅན་དང་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆོལ་
 སོགས་ས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་དེས་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བའི་འཛིག་སྒྲིལ་
 བ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དང་སྟོན་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བགོད་པའི་གཞིར་
 ལྷུང་བ་བཞེན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་པོ་གདུལ་བའི་
 སྒྲིལ་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་གནས་སུ་ལྷུང་ཏེ་འཛིག་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་
 གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གོང་མ་གོང་མ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཡི་གནས་སྒྲིལ་བས་དེ་དག་ལ་བྱི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་འགོ་བའམ་བགོད་
 བར་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་ལྷུང་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་
 བ་དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །

བརྒྱུད་པ་ས་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་བཞེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་ཐོབ་པ་མོས་
 སྟོན་གྱིས་དང་། སྟོན་པ་ཐོབ་པ་མོས་སྟོན་གྱིས་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་བརྩ་
 པོ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་
 ཏེ་ཆོས་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ནི་དག་པའི་ས་གསུམ་
 ལྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་དུ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་

ལྟར་མོས་པ་དང་སྟོད་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་ས་ཐོབ་ཚུལ་
 གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་སྟོད་
 པ་རྒྱས་པར་བྱེན་ཆོད་མེད་ལ། མདོར་བསྟུས་ན་ལུས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོད་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་
 པ་ལ་མོས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྟོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀ་མཐུའི་སྒོ་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མདོན་ཤེས་གྱི་སྟོད་པ་དང་། གདུལ་
 བྱ་རྣམས་གདུལ་ཞིང་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནི་བསྟུད་དོས་བཞིའི་སྟོད་པ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱེས་
 པའི་མདོ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་མདོ་དེའི་རྗེས་སྤྱེའབྲངས་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་ལམ་གྱི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་བསྟུས་ནས། སྤར་བཤད་པའི་འབྲས་སུ་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་བསྟུགས་པའི་ཆོག་སྤྱེའབྲངས་ནས་
 བེ་ས་བཅུ་བཞུད་ནས་འབྲས་སུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོད་མེད་བཞི་
 བས་པར་བྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོག་སྤྱེའབྲངས་གཉིས་གྱི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོད་མེད་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་
 པ་ཀླན་ཏུ་བྱུགས་བརྟེ་བ་ཅན་ཞེས་པས་སྦྱིར་བསྟན། དེ་བྲག་ཏུ་བྱམས་པ་ཆོད་
 མེད་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྦྱིང་

རྗེ་ཚད་མེད་སྐྱུ་པ་སྐྱུ་ལ་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན་དང་། དགའ་བ་ཚད་
 མེད་པ་བདེ་བ་མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བདེ་བའི་དགོངས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ནི། ཆགས་
 སྐྱེད་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་བཞེད་པའི་དགོངས་
 པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པ་དང་བདེ་བར་
 དགོངས་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་བྱེད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་
 ལོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ནས། འགོག་
 པའི་རྣམ་པ་ཐར་པའི་བར་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། བྱང་གཞུགས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པས་བྱེ་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུད་དུ་ཟེལ་གཞོན་སོགས། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་
 ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་སྟོ་སེར་དཀར་
 དམར་བཙས་ཟད་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུལ་པ་འཕྱོང་བར་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས། རྣམ་ཐར་གྱིས་ཚུམ། ཟེལ་གཞོན་གྱིས་སྦྱོར། ཟད་
 བར་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འཛིན་ཉེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་དེ་
 དག་བསྒྲོམ་པ་ལས་ཆོས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་མི་མཐུན་
 ཐྱོགས་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཙས་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་

ནི་དབྱིབས་ཁ་དོག་ཙམ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མ་ཟད་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱིས་ས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བས་ཡུལ་ཉི་མོ་
བར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས། ཐུགས་སྒྲུམས་འཇུག་དང་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་
གྲོལ་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་
རང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་སྒྲིབ་ར་རྗེས་སུ་
བསྐྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ནི།
སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་འཛོམས་པར་རུས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་ཆེད་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
པ་འཛོམས་པར་མཛད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བརྩེ་བ་དང་བཅས་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་ནི་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོན་ནས་ཅི་རིགས་ཤེས་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་ལྟོན་པར་རུས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་ལྡ་དང་ལྡན་
ཏེ། རྩལ་བ་མེད་པར་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མི་
མངའ་བའོ། སྒྲུམས་འཇུག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་ཆགས་པ་མི་མངའ་བ་

དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
 ཏྲག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་དང་གང་དྲིས་པའི་འདྲི་བ་ཀྱན་གྱི་ལན་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་
 ཞེས་སོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིན། རྟེན་ཆོས་དང་བརྟེན་པ་དོན་གཉིས་
 བྱི་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། གསུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དུ་གོ་
 བའི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་པ་མཐའ་
 གཏུགས་པ་མེད་པ་གཉིས་ཅི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒོ་གྲོས་ཏྲག་རྩ་ཐོགས་
 པ་མི་མངའ་བ་འབྱུར་བ་ཡི་སྒྲོན་ས། དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ཁྱོད་
 ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་
 གནས་པ་དེར་གཤེགས་ནས། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་དེའི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་
 པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མཁྱེན་པར་མཛད་དེ། ལྷའི་རྣ་བའི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས། སྟོན་གནས་ཤེས་པས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་གང་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་
 འོངས་པ་ན་སྒྲུབ་པའི་གནས་གང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་
 ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་ལ་ལེགས་པར་གདོམས་པ་
 ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་བརྒྱད་རྩ་དང་ལྷན་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་མཐོང་བ་

དང་། འདིན་སྒྲིམ་སྤྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྒྲིམ་སྤྱུ་དམ་པ་ཡིན་པ་
ལེགས་པར་འཆལ་བའམ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་
རབ་རྒྱ་དང་བར་མཛད་པ་བྲོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཡོངས་སྤྱད་ག་པ་བཞི་
ནི། རྟེན་ནམ་གནས་སམ་ལུས་ཡོངས་སྤྱད་པས་རྟེན་གསར་རྒྱ་ལེན་པ་དང་།
རྟེན་དེས་རི་སྒྲིད་དུ་གནས་པ་དང་། ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ལ་བཞེད་པ་
བཞིན་དུ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། དམིགས་པ་དག་པས་སྒྲོན་མེད་གསར་རྒྱ་
སྤྱལ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱུར་བ་ལ་མངའ་བ་རྟེན་
པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སྤྱད་ག་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བ་ཉེས་པ་དང་།
ཤེས་རབ་ཡོངས་སྤྱད་ག་པས་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་མངའ་བ་རྟེན་
པ་བྲོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོབས་བརྩུན་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཤེས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་བན་འགྲོར་
སྒྲེ་བའི་རྒྱའམ་ཐབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛོམས་ཏེ། བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་མིན་
པ་འཆོབ་ཅན་གྱི་མཆོད་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་བསྐྱུ་
བདེ་ལྟ་བུ་འཛོམས་པ་དང་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱིས། ལས་
གྱི་དབང་མ་གཏོགས་པར་དབང་ཕྱག་སོགས་གྱིས་རང་དབང་དུ་སྐྱབས་བྱེད་
མི་རུས་པར་བསྟན་པས་སྐྱབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛོམས་པ་དང་། ཀུན་
ཅོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་བསམ་
གཟུགས་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཞིང་དག་པར་ལྟ་བའི་དག་པ་

ལ་བསྐྱབས་པའི་བདུད་འཛོམས་པ་དང་། སྟོབས་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་རྒྱ་བསྐྱབས་
 པའི་བདུད་འཛོམས་ཏེ། ཁམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱི་རིགས།
 མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་དད་པ། དབང་པོ་སྣ་ཆོགས་པ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དད་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྡོད་གྱི་ཁྱད་
 པར་མཁྱེན་ནས། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་མཁྱེན་
 པའི་སྟོབས་གཉིས་གྱིས་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཐམས་ཅད་རྒྱ་འགོ་བའི་ལམ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་སུ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་རྒྱ་བསྐྱབས་
 པར་བྱེད་པའི་བདུད་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པ་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་སོ། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི་རང་དོན་རྒྱ་
 རྟོགས་པ་སུན་ཆོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་དང་། སྤངས་པ་སུན་ཆོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་
 དོན་རྒྱ་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་
 ཡང་དག་པ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་གྱི་གོགས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ། ལམ་ལ་
 བར་རྒྱ་གཅོད་པའི་བགོགས་སམ་གོགས་བྱེད་པ་བདག་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་

ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པར་བདེན་པའི་གསུང་ཚད་མ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ། ལྷ་འམ་
བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་དག་སྟོང་དང་བུམ་ཟེའམ་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དག་
གིས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྟོལ་བས་ནམ་ཡང་མི་བརྗི་
བ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །བསྐྱུང་བ་མེད་པ་ནི། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉེས་
པའི་དྲི་མ་གཏན་ནས་མི་མངའ་བས་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྟོད་གསན་ནས་བཅབ་
པའམ་འཛེམ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་སྐྱ་བའམ་
བསྐྱུང་བ་མེད་པར་གནས་བཞིན། སྟོན་བྱུང་ན་ཆེད་དུ་བཏང་སྟོམས་སྟུ་བུ་
པའི་བསྟེལ་བ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བར། འཁོར་གྱི་ནང་ན་བག་མི་ཆ་ཞིང་སེང་གི་
བཞིན་དུ་བག་བརྒྱུང་པའི་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་
ཆགས་པ། མི་ཉན་པ་ལ་སྤང་བ། ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་སྟེ་
བ་མེད་པས་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། ཆགས་
པ་དང་སྤང་བའི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་པས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་
ཀྱུན་ནས་སྟུང་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་
པ་ནི་ཀྱུན་མཁྱེན་ཁྱོད་ལ་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་སོགས་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་དང་། བར་
དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་ལ་གནས་པ་ཀྱུན་ལ་དུས་དྲག་པར་ནི། ཀྱུན་མཁྱེན་
མིན་པའི་སྟོད་པ་མི་མངའ་སྟེ། གཤེགས་པ་དང་བཞུགས་པ་སོགས་གྱི་སྟོད་
ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་གིང་མཁྱེན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་

བཞིན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་འབྲུལ་བའི་སྟོན་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྟོན་
གདགས་སུ་རུང་བའི་གཞི་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བས་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་
བའི་མཆོན་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་
ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པ་རྣམས་ལ་ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
བའི་དབང་གིས། འགྲོ་བའི་ཆོན་ཤེས་འགའ་གྲུང་པོ་ཚྭས་པ་དང་གིང་རྟ་སོགས་
དང་ཐུག་པ་དང་། སྐུ་ལ་ནག་པོ་རྒྱང་བས་བརྩི་བ་དང་། བག་འཐིབས་པོར་ལམ་
ཅོར་བ་དང་། སྤུལ་རྒྱུ་མཆོང་བ་དང་། གད་མོ་རྟ་གད་དུ་ཆེར་རྒྱོད་པ་སོགས་
མ་བརྟགས་བའི་སྟོན་ལམ་ཅི་རིགས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བྱིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ལ་དེ་ལྟ་བུ་གཏན་མི་མངའ་བའོ། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི། སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཁྱོད་ནི་ནམ་ཡང་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། གང་དང་གང་
མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་དོན་མངའ་བ་ཡི་སྟོན་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་མི་བསྐྱེལ་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། རྟོགས་བརྩའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་ཉིན་དང་མཆོན་དུ་ལན་དུག་གིས་བརྩོན་པས་
དུས་རྟག་ཏུ་ནི། སྔོན་པོ་གཞིགས་གིང་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་དུ། སྐུ་ལ་ཐབས་
གང་གིས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་དོ་བོའོ། །
དེ་ནི་བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
བུའི་ཕན་པར་དགོངས་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །མ་འདྲེས་པ་བཙུགས་
ནི། སྐུ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅུ་ཅི་མི་མངའ་བ་དང་།

ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་
མི་མངའ་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་མངའ་བ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཡིས་བསྐྱས་པ་དྲུག་དང་། འདུན་པ་
བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་
མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིས་བསྐྱས་པ་དྲུག་དང་། གཞུང་ལ་ལར་ཏིང་འཛིན་
མི་བགྱང་བར་རྣམ་གྲོལ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དྲུག་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་དེ་
མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་སྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་དང་ནི། སྐྱའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
སྟེ་ཐོན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ཆོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྣམ་
པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའམ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟེས་པ་སྟེ། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱ་བརྟེས་པས་དབྱིངས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཐོབ་པ་ཟབ་མོ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མཉེས་པས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཐོབ་པ་ཐུན་
མོང་མིན་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱ་བརྟེས་པས་ནམ་

མཁའ་འཛིན་ཀླུ་སྡེ་མཁས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཆོག་མཛད་པ་འཛིན་ཏེན་འདས་པར་
 མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལོ། །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པ་སྡེ་མཁས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་པ་མདོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་ནས་དེའི་བྱེད་
 ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀླུ་སྡེ་མཁས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ཐེ་ཆོས་དག་གཅོད་པ་བྱོད་ལ་
 ཟུག་འཆལ་ལོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཡོན་ཏན་མཐར་བྱིན་པ་ནི། ཡངས་
 སྐྱ་འཛིན་པ་མི་མངའ་བས་སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
 ཉེས་པ་གཏན་མི་མངའ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྒྱུད་འབྲུགས་པའི་རྫོགས་པ་
 གཏན་མི་མངའ་བས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཏང་སྟོམས་
 སྐྱ་གནས་པ་མི་མངའ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཏྲག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མི་
 གཡོ་བ་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་ཏྲུག་གི་སྒྲིས་པ་
 མེད་པ་གེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པ་བྱོད་ལ་ཟུག་འཆལ་ལོ། །
 སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་དོན་བསྐྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོ་ནི་དམ་པའི་དོན་ནམ་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྟོ་
 བུར་པའི་དྲི་མ་དང་བུལ་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་
 བྱི་བྱུབ་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ནི་ས་ཀྱང་ལས་ངས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་
 བྱིན་པ་ལོ། །འབྲས་བུ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཉམ་པ་མེད་
 པ་ལོ། །བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ལོ། །
 ལྡན་པ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པ། ཉན་རང་གི་

བྱང་ཆུབ་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་ལྟན་པ་ལོ། །འཇུག་པ་འམ་དབྱེ་བ་ནི་སངས་
རྒྱས་དེ་ནི་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་སྣང་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ་དང་། དག་པའི་
གདུལ་བྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་སྣང་བ་ལོངས་སྒྲུ་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་གཏོགས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མི་མཐོང་ངོ་། །འདིས་གཞུང་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་འགྲོ་དོན་འཕེལ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་མ་པས་པ་དག་གིས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་མཇུག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་
ན་ཡང་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཡིས་མཐུས། །གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་
པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཡི་
མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་
པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་སྤྱོད་པ་དང་མཐར་
ཐུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལོ། ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་མཛད་བྱང་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་
དང་། འཇུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མ་པན་པོ་ཤུ་གཞི་ཉ་སྟེ་ཤུ་གཞི་མང་གོ་ཞེས་པ་
དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྩེ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅུགས་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་
ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ལབ་པ། སྤྱིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ར་ཉི་ཉ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་
པོ་སང་ཐོན་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་རྫོགས་ལྷོ་ལྟན་གེས་རབ་ཀྱིས་རྩུང་ཟད་བཅོས་ལེགས་
པར་བཤད་ནས་གཏན་ལ་ལབ་པའོ་ཞེས་སོ། །ཞེ་མ། སྐལ་མང་ཆོགས་

གྱིས་རྟེན་དཀའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཚུལ་ཀྱན་འདུས་པ། །རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་གི་
བསྟན་བཅོས་འདི་དོན་བཤད་དང་ཉན་བྱས་ན། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱན་འཆད་
ཉན་བགྱིས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཐོབ་པ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་ལས་བཤད་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་
དགའ་སྟོན་ནི། །མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་རབ་རྩ་བ་ཀྱི་པའི་སྤྲད། །བསྟན་པ་མཆོག་
ལ་རབ་རྩ་གྲུས་པ་དང་། །གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་འདི་བྱས་སོ། །འདིར་
འབད་དགོ་ཆོག་ས་རབ་དཀར་ལྷ་འོད་གྱིས། །འགོ་སྤྱོད་ཀྱང་གཞོན་ཅུ་བ་ཕྱེ་
ཞིང་། །ལེགས་པ་ཤད་བསྐྱེད་ཞིམ་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིས། །འགོ་ཀྱན་སེམས་
གྱི་རྟོགས་པ་དྲངས་ཀྱང་ཅིག །བདག་ཀྱང་སྤྱི་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །
འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་པའི། །དབྱེས་སྟུན་ལྷུང་ལ་བཞད་
པས་གཟིགས་པ་ཞིན་དུ། །རྒྱལ་སྐུ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་ཀྱང་ཅིག །ནམ་
མཁའི་མཐར་བྱུང་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཀྱན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་རབ་
ཞུགས་ནས། །རྫོགས་སྒྲིབ་སྤྱང་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་བྱིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པའང་ལྷགས་ཐག་གི་ཡོར་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་བདག་པོའི་རིག་ཐུགས་བརྒྱ་པའི་བཅད་རྒྱུའི་ཆོད་བྱུར་
ཕྱོགས་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་བྱུན་གསེང་ལ། །སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དྲན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཞིར་བཞག་བྱས་
ནས་དོན་གསལ་བར་བསྟུན་ཏེ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་བཀོད་བདག་ལེགས་སུ་བྱུང་ཅིག །མཆོལ།

༡ སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བེ་འ་ཡུ། །དགའ་ལྷན་ལྟ་བུའི་བདག་པོ་མ་ཕམ་པ། །
བྱུང་པའི་ཅོད་པར་ཉིད་གྱི་གཙུག་ན་བཀོད། །བྱམས་ཆེན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་

ཆོས་ཀྱི་རྩེ། རྒྱལ་ཚབ་ས་བརྩའི་དབང་ཐུག་ཞབས་ལ་འདུད། ༡༽ གང་གི་
 ལེགས་གསུངས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་པོ་ཆེ། རྩོགས་བརྩའི་ཞིང་ཀུན་བྱུང་བར་རྩེས་འགོ་
 བའི། ཆོས་རྩལ་ཁོར་བུའི་སྤྱིན་གྱི་སྤྱེ་བྲེ་བྲེས། འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་བལ་
 བཅོམ་པར་མཛད། ༢༽ ཐུབ་པའི་མདོ་སྤེལ་བ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རྩོགས་པར་
 དཀའ་བ་འབུམ་ཐུག་མང་པོ་ཡི། ཟབ་རྒྱས་གནད་དྲིལ་དོན་རྩེ་པོ་ཆེ་བའི། རྒྱ་
 ཐུན་ཐེང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་བོར་བཅིངས། ༣༽ རྩོན་རབས་འབྲེལ་
 པ་ངོ་མཚར་རྣམ་མང་ཡང་། རྩོ་གྲོས་ཐོགས་མེད་མཁས་མཆོག་མི་ཡུམ་
 རྩེ་བའི། རྣམ་གྲོལ་ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་འདི། ས་གསུམ་སྐལ་
 བཟང་སྦྱེ་བའི་མིག་གཅིག་ལ། ༤༽ འདི་ཀོ་ལྷར་བཅས་འཛིག་ཏེན་ཀུན་གྱི་
 རྒྱལ། རྩེ་བ་ལེགས་དོན་བཟང་པོ་རྒྱས་པ་བཞིན། དེ་སྤྱིར་ཐར་འདོད་
 རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོལ། རྒྱུབས་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་སྤྱེ་མ་རྒྱལ་ཚབ་
 རྩེ་བའི། ༥༽ ཟག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྩོགས་པ་དང་། མཁའ་མཉམ་
 འགོ་ལ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འཁེལ་ཆེད། རྒྱུད་བོན་བསྐྱབ་ལྷན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་
 མཆོད་དང་། ཉེ་གནས་ཞིང་སྦྱོང་བཅས་ཀྱིས་གྲུས་སྦྱར་གྱིས། ༦༽ རྣམ་དཀར་
 སྤྱར་གྱི་འདུ་འགོད་འཕུལ་པ་འདི། རྩེ་བཞི་དགེ་བརྩའི་ཆོས་མཛོད་མཛེས་
 པའི་རྒྱལ། རི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་གནས་པར་མི་འཛད་པའི། ཆོས་སྤྱིན་གཏན་
 པ་མེད་པའི་སྤྱོད་འཕར་དབྱེ། ༧༽ འདིར་དགོས་བདག་གཞན་ཡིད་ཅན་རྒྱ་མཆོ་
 རྣམས། བྱང་རྒྱུབ་སྦྱོང་བ་རྒྱ་མཆོར་གཞོལ་བ་དང་། སྤྱང་རྩོགས་ཡོན་ཏན་

四

۱۱

11

༣༡། རྩོམ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ སྐྱབ་པ་བཞུགས།

འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྩོམ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས། རང་སྤྱོད་ལ་ཞེན་འཇིགས་
ཁོན་ས་གོ་བའི་གནད་མ་སྒྲིང་བར་ཅུ་མང་ཞིག་སྐྱ་སྒྲེ་བྱེད་ནིར་ལྷགས་ལ་རྩོམ་
གསུམ་ངོ་བོ་གནས་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་སོ་ཐར་སོགས་
སྤྲགས་སུ་འགྱུར་ཆོ། འོག་མ་འོག་མ་བཏང་ནས་འགྱུར་རམ་མ་བཏང་ནས་
འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན་སུམ་ལྟན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། སུམ་ལྟན་
དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ལྟན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་ཐར་བཏང་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་བཏང་ཟིན་ཏེ། བཏང་ནས་སྤྲགས་སུ་གནས་འགྱུར་
བས་སོ་ཟེར་ཞིང་།

༥ གཉིས་པ་ལྟར་ན་སོ་ཐར་རང་གི་ངོ་བོ་མ་བཏང་བར་གནས་འགྱུར་མི་
སྲིད་དེ་སོ་ཐར་རྩོམ་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གནས་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་
ངོ་བོ་མ་བཏང་བས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོ་མ་བཏང་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་
བས་སོ། །ཟེར་ཏེ་གཏན་ཆོག་ས་ཆེན་པོར་སྒྲོམས་ནས་མགྱིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་
དེ་སྤྲོ་ཞིང་། ཡི་གེར་བཀོད་པ་མཛད་ན་ཡང་། འདིར་རང་གི་སྒོ་ཉམས་མྱོང་
གི་གོ་བབ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཤད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་མཚོན་གསུམ་གྱིས་བཤད་
པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ། དེས་བཟུང་གི་འགལ་བྱ་དགག་པ། མཐར་
 ཐུག་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལའང་དངོས་དང་ཚོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་རིང་ལུགས་ཀྱན་མཁུན་དག་
 གི་དབང་པོ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར། སྒྲིམ་གསུམ་དོ་བོ་གནས་འགྱུར།
 རང་སྒྲིག་མ་འབྲས་པ་འདི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལས་
 རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབུམ་ཐུག་ལྷ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་
 གྱི་ལུང་ལས། རྩི་ཡི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག །བཞུ་བས་ལུགས་དང་ཟངས་
 དཔུལ་འབྱུང་། །གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཀྱན་གྱང་གསེར་དུ་སྒྱུར་
 བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་
 པ་ཡང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་ཁྱུགས་ན། །རྩི་རྩི་འཛིན་པ་ཞེས་
 བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་སྤང་མོ། དེ་ལ་བྱིད་གྱི་བཏང་རམ་མ་བཏང་གི་དགག་
 མཚམས་འདི་རྩི་མོ་ཤེས་གྱང་རྩ་བ་མ་ཤེས་པའམ། མདའ་འགོངས་ཤེས་གྱང་
 འཕེན་ས་མ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྒྲིམ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུང་དོ་ཞེས། རང་སྒྲིགས་ཞེན་
 མིན་པར་བྱང་པོའི་གོ་བབ་ལ་འདི་ལྟར་གར་ཏེ། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་སྦྱིར་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་པས་མི་འཆིང་བའི་གནད་ལ་བསྐྱུང་བྱེད་དོ་བོ་མཚུངས་པ་
 སྟེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྤིང་རྩ་གཙོད་ཅིང་། བྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་
 མཐུན་བྱིར། བུམས་པས། །ཐམས་གསུམ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་

གསུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་རྟག་བརྟན་ཐེང་ཟུག་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་སོ་བྱང་སྒྲགས་གསུམ་ནི། སྟོང་བསྐྱར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལས།
ཉོན་མོངས་དབང་གིས་མི་འཆིང་བའི་གནད་ལ་མཐུན་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་མ་
ཟོས་པ་ལམ། རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་ཟོས་པ་དང་། སྤྲོད་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར། དེ་གསུམ་
དུག་གིས་མི་གཞོད་པ་འདྲ་ཞིང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དུག་རང་རྒྱད་པ་ཟོས་
པ་མེད་པ་ལྟར། ཐེག་པའི་མཐོ་དམན་ལས། བསྐྱར་བྱ་སྟོམ་པ། རང་གི་ངོ་
བོ་ནི་སྒྲ་མ་བྱི་མའི་རྟེན་ཅན་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་ན་བཏང་མི་བཏང་བྱ་རྒྱ་
གང་རེད། འོ་ན་གནས་མ་འགྱུར་སྟུང་ན། སོ་ཐར་དེ་བྱང་སྟོམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་
པས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དང་དེའི་སྟོམ་པར་བཏགས་
སོ། །དཔེར་ན་རལ་གྱི་གཅིག་མི་སྒར་མ། དཔའ་བོ། ཤིན་ཏུ་དཔའ་བོ་
གསུམ་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱང་ཆོ། སྒར་མའི་རལ་གྱི་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན།
སྒར་སྒར་མའི་རལ་གྱི་ཡིན་པ། ད་མིན་ཅིང་དཔའ་བོའི་རལ་གྱི་ཡིན་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེས་ན་རལ་གྱི་ལྟར། སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་ཟེར་ན། འགྱུར་ཏེ་
རལ་གྱི་དེའི་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་ཞིང་རྒྱབས་ཆེ་བས་སོ། །རྒྱབས་ཆེ་རྒྱང་ཡོད་
ཀྱང་འགྱུར་མེད་ན། དབུལ་བོ་ཐུག་པོར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དུས་འཕྱོར་པ་གང་ཡང་
མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་གཅིག་དམངས་སྟོན་རྒྱལ་བོར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་བྱེད་ལས་
དང་མི་ལྟན་པ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྤང་དོར་གྱི་རྩྭ་ལ་བྲིམས་གང་ཞིག་སྟོམ་

པའི་དོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་སོ་ཐར་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་
 ཏུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག། རང་ཉིད་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བློས་དེའི་རྒྱ་
 ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལས་ལམ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ། དཔེར་ན་ཐ་མལ་པ་རིག་
 སྒྲུག་སེལ་བ་ལས་དུག་ཟ་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་ནི་རང་ཉིད་ཐར་
 བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གཞན་དོན་དུ་བསམ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་འདྲུག་པ་གང་
 ཞིག། ལན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སྒྱུར་བས་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་པ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་ལྟར་
 བ་ལྟ་བུས་ཀྱང་། བསམ་བ་དག་པས་མི་སྒྲོལ་བ། དཔེར་ན་དུག་སྒྲུབ་དུ་སྒྱུར་
 རུས་པའི་རིག་སྒྲུག་སེལ་བ་ཞིན་ནོ། །སྒྲུག་ནི། དུས་སྒྱུར་དུ་རང་གཞན་དོན་
 གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེས། སྤང་བྱིད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལྟ་སྒྲུག་ཆོས་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་གང་ཞིག། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
 ཟིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དུག་ཟོས་པ་དེ་ལ་བསྟེན་ཏེ་དུག་མེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་དབང་ལས་སྒྲོམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་དེ་དང་དེའི་
 སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲོམ་པ་དང་བྱང་སྒྲོམ་སྒྲུག་སེལ་བ་ལ་ཡོད་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་
 གསུམ་མི་གཅིག་པས་སོ། །ཁོ་ན་དེ་ལྟར་གནས་འགྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་
 ཡིན་མོད། སུམ་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུག་སྒྲོམ་དེ་གསུམ་ག་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་
 སྒྲུག་སེལ་བ་ལྟར་གྱུར་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱིད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཐེག་དམན་སོ་
 ཐར་དེ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་ན་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར།

མི་འགྱུར་ན་སོ་ཐར་སྒོམ་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲགས་སྒོམ་མི་སྒྲེ་སྟེ།
དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བས་སོ། །

གནས་མི་འགྱུར་ཡང་ཆོ་གས་སོ་སོར་བླངས་བས་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་
ན། སོ་ཐར་གཉིས་ཆར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲར་ཐེག་དམན་གྱི་
སྒོམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བྱིས་ཐེག་ཆེན་གསར་བླང་གི་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་
མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པས་བསྒོམས་ན་ལྟ་བུ་བྱོ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་ཚུལ་སྒྲོས་ཤིག །འགྱུར་ན་ཐེག་དམན་སོ་ཐར་བཏང་ནས་འགྱུར་རམ།
མ་བཏང་ནས་འགྱུར། མ་བཏང་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་སྟོན་དེ། ཐེག་དམན་སོ་
ཐར་རང་གི་ངོ་བོ་མ་བཏང་བས་གནས་འགྱུར་བ་མེད་པས་སོ། །བཏང་ནས་
འགྱུར་ན་སྒྲར་གྱི་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཡང་བཏང་རམ་མ་བཏང་དང་བོ་སྒྲར་ན་
སྒྲམ་ལྟ་མི་སྟོན་ལ། མ་བཏང་ན་གནས་འགྱུར་མེད་དམ་མ་མེད་སོམས།
འོན་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པ་དང་སྒྲམ་ལྟ་ན་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་
ཡོད་དེ། སྒྲར་སོ་ཐར་སྐབས་སུ་ལས་ཆོག་ཇི་ལྟ་བུར་བླང་བའི་ཁྱིམ་གཉིས་
བརྒྱ་ལྟ་བུ་དེ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཉམས་སོང་བ་མིན་ཏེ་སྒྲར་ལས་ཆོས་ལྟག་
པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ན་སྒྲམ་ལྟ་ཟེར་མི་འོས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅི་མེད། ཐེག་ཆེན་
སོ་ཐར་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་
ལྟག་པར་བསྐྱུང་རྒྱུ་ཨོ་ཡོད། མེད་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་ལ། ཡོད་
པས་ན་སོ་བྱང་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུ་འཁོར་སྒྲམ་འདུས་པའི་བསྐྱུང་བྱ་གཞན་

ཡོད་ཅིང་འོག་མ་གཉིས་གོང་མའི་ཆ་ལག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་གོང་མས་
 འོག་མའི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་མའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་
 ལྟར་གཞི་བསྐྱུང་བུ་གང་ཞིག །རང་ག་ཞན་ཐབས་ཤེས་ཅིས་བཟུང་བའི་ཁྱད་
 བར་ལས། སྒྲིམ་པ་རང་གི་དོ་བོ། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ན་ཉིས་བརྒྱ་
 ལྟ་བུ་ཙམ་པོ་བཤོ་རང་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་རམ་ཐེག་དམན་སོ་ཐར་གང་ཡིན་
 སྟེ། །དཔེར་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་སེམས་གྱིས་བཟུང་ནས།
 དེ་སྟེང་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་རྒྱལ་སྐས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔེ་སྒྲིམ་པར་གྱུར་ནས་སོ་བྱང་གཉིས་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་
 བའོ་ཞིག་ལ། བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་
 ཞེ་ཡིན་སོམས་ཤིག །དེ་སྟེང་སྐྱགས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུར་བས་སོ། །
 འདིར་དེད་གྱི་བསྐྱུང་བུ་སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་ཁོ་ན་ལས། དེ་སྐྱུར་བྱེད་གྱི་ཐབས་
 སམ་སེམས་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མི་ཟེར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱུང་བུ་ནི་སྐྱུར་གྱི་
 སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་དེ་ག་ལས་མེད་པས། གཅིག་ཐོག་གཅིག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱལ་དུ་
 སྐྱ་མ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས། འདི་ལྟར་ཆོག་དང་བསྐྱུང་བུའི་གངས་སོགས་
 སོ་བྱང་སྐྱགས་གསུམ་སོ་སོར་རང་རང་གི་སྐབས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་
 པ་དེ་དག་སྐྱགས་རྒྱུར་ལྟ་བུར་མ་སོང་བར་ཆང་བར་བསྐྱུང་བའི་རང་ལམ་གྱི་
 དོས་ནས་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པས། རང་རང་གི་ལྟོག་པ་མ་འདྲེས་པར། གང་
 ཟག་གཅིག་ལ་མཆོན་ན་འདི་བསྐྱུང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཁྱིམ་སོ། །འདི་སྐྱགས་

སོ་ཞེས་བགྲང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། དེ་བས་ན་སུམ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལོ། །
དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་འོག་མ་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་མིན་ཏེ་གོང་མར་འབྱུང་ཡོད་པ་ས་
སོ། །

༥ དེ་ནི་གཉིས་པ་གཞན་སྟོམ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིབ་པ་དགོངས་གཞི་ཅན་
གྱི་གསུང་མིན་པར་རང་མཚན་པར་འདོད་པ་དག་གིས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
གསུང་གི་དཔེ་གཉིས་ཉི་ལྔ་སྐར་མ་དང་། རྒྱ་སྟོད་མོར་བུའི་དཔེས་རྩེས་སུ་
སྒྲེལ་མོད། དེ་ནི་སྐབས་སུ་མཁས་པ་འི་གསུང་ཅམ་ལས། དེ་དག་གི་དགོངས་
གཞི་མཐར་ཐུག་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ་རིགས་པ་འདིས་གཞོད་དོ། །དེ་ཡང་ངེས་
པར་སོ་ཐར། བྱང་སེམས། རྣམས་གསུམ་འོག་མ་གོང་མར་ཡེ་མི་འབྱུང་
པར་སྐར་རང་གི་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་པར་གནས་ན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སོ་ཐར་
གཉིས་ལྷན་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་དང་གཞན་དོན་
ཡིད་བྱེད་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་ཅར་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་
ཐར་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སྟོང་བ་ལས། རྒྱུར་དང་ལམ་བྱེད་གྱི་རུས་པ་མེད་པས་
རྒྱལ་བས་དེ་ལྟར་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཡོད་མོད། དེ་བས་ན་ཞིང་
བཅུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ན་སྒྲོལ་བྱེད་གཅིག་ལས་མེད་ན། སོ་ཐར་རང་རྒྱུད་
ཡོད་པས་སོ་ཐར་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་ཞིང་བཅུ་དམིགས་བསལ་དང་། སྒྲོལ་
བྱེད་ཐབས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ཞེ་ཡོད། རྣམས་པ་མིན་པའི་སོ་
ཐར་པ་ཞིག་གིས་ཞིང་བཅུ་ཚང་བ་བསྐྱེད་ན་ཅ་ལྟར་ཞེ་ཡོད། ཆང་དང་སྦྱོར་

བཞི་ཉན། ཡང་ན་གང་ཟག་གཅིག་སྒྲུམ་ལྟར་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དེས། སྒྱུར་བ་
 ལྟ་བུའི་ཆོ་སོ་ཐར་བསྐྱུང་མཁན་དེ་འདུག་ནས། རྒྱགས་བསྐྱུང་མཁན་གྱིས་
 སྒྱུར་རམ། ལྟ་ཡབ་ཡུམ་སོགས་སྒྲུགས་ལ་བས་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་
 མར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཤད་ཨི་དགོས། སོ་ཐར་རང་ངོས་ནས་སྒྲུར་ལས་
 བཟང་བན་ཅིར་ཡང་མ་སོང་བས་རང་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པས་སོ་ཐར་འདུལ་བའི་
 བར་ན་ལྟར་གསལ་ནས་སྒྱུར་བ་བྱ་ཆོག་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཨི་ཡོད།
 འདི་རྒྱགས་ཀྱི་ཁ་རྒྱན་ལས་སོ་ཐར་ལ་མེད་ན་སོ་ཐར་བསྐྱུང་དགོས་ན་རང་
 གཞུང་ལྟར་ལས་སྒྱུར་སྒྲོལ་འདི་ཅི་ལ་བཤད། འོ་ན་ཁྱེད་གྱིས་ཀྱང་སོ་ཐར་
 བསྐྱུང་དགོས་པར་འདོད་པས་དེ་འདྲའོ་ཟེར་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དེད་གྱིས་སྒྲུམ་
 པ་བསྐྱུང་བྱ་རྒྱུ་གས་ནའང་། དེ་དག་རང་མཆོན་སྒྲུམ་ཇི་ལྟ་བར་མི་འདོད་དེ།
 རྒྱགས་སྒྲུམ་སྒྲུགས་འགྱུར་བར་འདོད་པས་ན་འོག་མ་བསྐྱུང་ན་དེ་བསྐྱུང་
 བའི་སྒྲུམ་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་གོང་མའི་སྒྲུམ་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་
 ས་མཆོམས་མར་རེ་མི་དགོས་ཏེ། དམངས་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ལྟ་
 བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གང་མཉམ་ལ་སྒྲོང་
 སེམས་བྱེད་ཅིང་། བྱང་སེམས་དང་། རྒྱགས་ཡང་ཡོད་དགོས་པས། ཞིང་
 བཅུ་ལ་དཔེར་ན། བསྐྱུལ་ན་འདུལ་བའི་རྩ་ལྟར་དང་པོ་སོག་པས་སོ་ཐར་གྱི་
 ལྷགས་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནས་སོག་གཅོད་པ་སྒྲོང་དགོས་ཏེ། སོ་ཐར་རྒྱགས་སྒྲུམ་འགྱུར་
 བས་རང་གི་ངོ་བོས་བསྐྱུལ་མི་ལུས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུམ་ལྟར་དོར་

འཛིན་དེ་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ཞིང་བཅུ་མ་བསྐྱལ་བའི་ཙུ་ལྷུང་འབྱུང་རྒྱ་མེད་དམ།
དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སོ་བྱང་སྐྱགས་གསུམ་ལ་སྟོན་ཏེ་མི་གསོད་
བ་དང་། སྟོང་རྗེས་གསོད་པ། ཐབས་ཀྱིས་གསོད་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་
བྱུང་གོས་སོ། །མ་བྱས་ན། བསྐྱལ་ནི་སྐྱགས་ལ་ལོ་ཡང་སོ་ཐར་ལ་ཙུ་ལྷུང་
འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་སྐྱགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོར་བ་རྒྱུ་མ་བྱིན་ལེན་
བཞི་ལྟ་བུ་སྟུང་བའི་དགོ་སྟོང་དོ་རྗེ་འཛིན་བ་དེ། དེ་བྱིན་སོ་ཐར་སྟོམ་བ་
གཏོང་བས་སུམ་ལྟན་མིན་ཏེ་ཉིས་ལྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཡོད་ན་ནད་ཆ་
གང་ཅན་ལ་སྒྲན་སྟོགས་རེ་བ་འམ་མེ་ཆུ་ལྟན་ཅིག་བ་ཆར་བབ་བ་ལྟར་དང་།
སོ་བྱང་སྐྱགས་རྒྱུད་གི་སྟོམ་ཅན་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་བ་ལྟར། དེ་དག་གི་བྱ་མི་
བྱ་ཐ་དད་པས་སོ། །ཟིལ་གྱི་མནན་ནས་དགོ་སྟོང་སུམ་ཆེ་བས་ཙུ་ལྷུང་བྱུང་ཡང་
ཉིས་བ་མེད་ན་ནི། སུམ་ལྟན་དུ་བསྐྱབ་བ་མ་བྱས་ནས་སྐྱགས་རྒྱུད་པ་ཁོ་ན་
དགའ་སྟེ། གཅིག་བྱས་ན་གཅིག་མི་ལོ་བས། དགོ་སྟོང་སུམ་ལ་འདྲ་བས་སོ། །
དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ་རྒྱལ་བས་དགོ་སྟོང་གི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །གང་
ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་འདྲེས་མ་འགྱུར་རང་མཆོན་དུ་ཡོད་ན། ཆང་སོགས་
གང་སྟོམ་བ་དང་འཕྲད་ཆེ་གོང་མ་བཅོན་ན། སྟོམ་བ་དང་མ་ཕྲད་ཆེ་ཅི་སྟོམ་ས།
སོར་སྟོམ་མོ་ཞེ་ན། སོ་ཐར་སྟོམ་བ་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོན་གཞི་དེ་གང་
ལ་གདགས་སོམས་ཤིག །འོ་ན་རྟིང་མ་རང་ལུགས་ལ་འང་སོ་ཐར་སྐྱགས་ཀྱི་
སྟོམ་པའི་དོ་བོར་འདོད་པས་སྟོག་བཅད་ན་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དེ་གྱི་དེ་སྐྱགས་

གྱི་སྒྲིམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲགས་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཆོག་ལ། བྱིད་གྱིས་
 མི་ཆོག་སྟེ་གང་ཟག་གསུམ་ལྟར་སོ་སོ་བར་འདོད་པས་སོ། །དེད་གྱིས་སོ་
 བྱིད་སྒྲགས་གསུམ་སྒྲོང་བསྒྱར་ལས་བྱེད་གྱི་དབང་དང་གཙོ་ཆེར་ནང་རྟོགས་
 གྱི་བྱད་ལས། དག་བཅོམ། བྱང་སེམས། རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འདོད་
 དེ། སྒྲིམ་པའི་གྲངས་དེ་ཙམ་ནི་དེའི་མཚན་གཞིའི་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཛོག་
 རྟེ། བྱིད་གྱིས་སོ་བྱིད་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཚན་གཞི་ཞོག །ཉིས་
 བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟོགས་འཛོག་ན། དེ་ནི་སྒྲགས་ལ་མེད་པར་ཐལ། སོ་ཐར་ཡིན་
 པས་སོ། །འདོད་ན་རིགས་ལྟའི་དམ་ཆོག་ཏུ་མེད་དམ། མཚན་གཞི་ཀུན་
 སློང་གི་བྱད་ལས་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེད་གྱི་ཟེར་བ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་
 རང་མཚན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་དེད་
 འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 ལྟ་བ་གསུམ་ཡོད་དགོས་སོ། །འོ་ན་བྱོད་ལའང་སྟོག་བཅད་པ་ལ་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བེར་ན། དེད་གྱིས་སྒྲར་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནང་རྟོགས་གཙོ་ཆེ་བ་ལས་
 སྒྲིམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཞི་བརྟེན་པ་བརྒྱད་ལྟ་
 བའི་ལས་དེ། རྟོན་དམ་ཆོག་དང་འབྲེལ་ནས་རང་རྒྱད་ལ་ཆགས་པ་ལས།
 ཕྱི་ལོགས་སུ་ནང་རྟོགས་ལས་སྒྲིམ་པ་རང་ག་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ལྟ་
 བ་དང་སྟོད་པ་འབྲེལ། སྟོད་པ་དང་དུས་ཆོད་འབྲེལ་ཏེ། བམ་ཞིག་བསལ་
 བཞག་མེད་པ་རང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་

བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ལྟའི་གསལ་སྤང་དང་། དགོས་པ་མི་ལྟན་པས་
སྦྱར་སྦྱོལ་ལ་སོ་ཐར་ལྟར་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟན་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་སྐྱགས་
ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོས་སྒྲོམ་པས་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་དུས་དང་རྟོགས་པའི་གདེང་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་དགོས་ན།
རིགས་ལྷ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམ་ཆོག་ནང་འགལ་བས་དེ་དག་
རྟོགས་པའི་གདེང་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་འོག་མ་མནན་པས་མི་འགལ་ལོ། །
གནས་མ་འགྱུར་ན། རྟོག་གཅོད་ལ་སྐྱགས་འགོ་བས་མི་ལོ་སྟེ། སོ་ཐར་ན་
སྐྱགས་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། །འགྱུར་ན་ལོ་ཏེ་རྒྱུད་དུ་ཕྱིར་ན་ཆེ་མི་གཏོང་
ཟེར་བ་ལྟར། རང་རང་གི་སྒྲོམ་པའི་དབང་ལས་དོ་གལ་གང་ཆེ་བཅི་བས་
སོ། །སོ་ཐར་ལ་རྩ་བའི་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་པས་མི་ལོ་མོད། དོན་ཐོབ་གྱིས་
དུང་ཟེར་ན། སོ་ཐར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། བསྐྱུང་ནི་མི་དགོས། རྩ་
ལྟར་ནི་མི་འབྱུང་། གཞུང་བཤད་དང་ནི་འགལ་བ་སྟེ། དེས་ན་རྩ་ལྟར་བྱུང་བའི་
དགོ་སྦྱོང་གིས་རྗེས་སུ་བསགས་སྐྱུངས་བྱས་པའམ། དེ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་
སྟེག་པ་བསགས་ཀྱང་། རྩ་ལྟར་དངོས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དཔེར་ན་དོ་བོ་
སྤར་ལས་ཅིར་ཡང་མ་འགྱུར་ན། དེའི་བྱེད་ལས་སོགས་ཅི་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྟེས་
བྲག་ཅིག་གི་ལུས་ལ་འདས་སོ་ཐར་དང་སྐྱགས་ཆེས་འགལ་བས་གང་བྱེད། གོང་
མ་ལྟར་བྱེད་ན། འགྱུར་ཏེ་གོང་མའི་དབང་དུ་སོང་བས་སོ། །འགྱུར་བ་མེད་
ན་གོང་མས་དེ་ལ་ཅི་བྱས། གཞི་གཅིག་ལ་ཡིན་པ་གཉིས་སྟོན་ན་རི་འདྲ་

སྒྲིམ་སྒྲིམ། དཔེར་ན་ཆོ་གཅིག་ལ་ཇི་སྟོན་འཆོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་བས། ཤམ་
 ཐབ་དཀར་བོ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིམ་ཆས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་གྱུར་མི་ལོའོ། །དེད་
 གྱི་ལུགས་ལ་དོ་བོ་གནས་འགྱུར་ཏེ་ནང་ཉོགས་དང་སྟོད་པ་གོ་བསྐྱར་ཏེ། སྒྲིམ་
 ལྟན་ཡིན་ཡང་ལས་དང་བོ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མི་གཅོད་ལྟ་བུ་ལའང་། དེ་
 བསྐྱར་མི་རྒྱས་པས་སྒྲོང་བ་སོ་ཐར། དེའི་འབྲས་སུ་གཞན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
 སྒྲུ་འདོད་པས་བྱང་སྒྲིམ་སྒྲིམ། དེ་དག་མཉམ་པ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་སྒྲིམ་གྱི་
 སྒྲིམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤིམ་གྱིས་གོམས་པས་སོ་ཐར་རང་རྒྱུད་ལྟ་སྟངས་ལྟར་
 ལམ་ཡོད་ཅིང་། ལྟར་བ་མེད་ལ་གདུལ་བྱ་ཡི་རྗེས་སྒྲུ་འཇུག་པའོ། །ཤིམ་
 པས་ལམ་དུ་བྱེད་རྒྱས་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྟོད་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོར་སྟོལ་སོགས་གྱིས་ཚེ་ལ་སྒྲུབ་
 སྒྲུང་སྒྲུང་བསྐྱར་མཆོམས་མེད་པའི་ས་ལ་འགོ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ལྟན་རྟོ་
 རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་མཁ་རྩ་མཁ་ཕྱི་དུར་སྒྲིག་དགེ་སྟོར་གི་
 ཆ་ལུགས་འཛིན། བང་གསང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྟེང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་འོ། །དེ་བས་ན་ལམ་འདི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་ལུལ་ཏེ།
 རྒྱུ་ལོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གྲུར་པར། བག་པོ་བས་མཆོན་ཏེ་
 ཤེས་སོ། །དེ་ནི་སྒྲིམ་གསུམ་དོ་བོ་གནས་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ཏེ། མ་
 འགྱུར་ན་རྒྱུད་ལ་དབང་མི་ཐོབ་ཏེ། ད་ཅུང་སྒྲུར་གྱི་སྒྲོང་བ་ལས་བསྐྱར་བ་
 དང་ལམ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་དང་སྒྲུང་བ་གཉིས་དངོས་
 འགལ་བས་གཞི་གཅིག་ལ་ཡིན་པ་ཅི་ལ་སྟོན། དེ་བས་སོ་ཐར་རྟོར་ཁོང་དུ་

ལུས་ཀྱང་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཅི་རེད། སོ་ཐར་གྱི་མཚན་གཞི་མེད་ན་གསུམ་
ཅི་ལ་ལྟན། དེ་བས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཉི་ལོ་ན་རོ་ནག་པོ་བ་སོགས་ལ་
སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེང་སང་ཡང་དགྱིལ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་
ཆོད་རྗེའི་སྤྱུ་གར་འདུལ་བའི་འགོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་དང་འགལ་ཡང་མི་སྤྱོན་པ་
དེའི་གནད་དེ། དེ་ཐ་དད་ན་མི་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་གཅིག་གི་བ་གཅིག་གིས་
ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་ལྟར། རང་རང་གི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་ལས་འདས་ཏེ་
སྤྲུམ་མི་རུས་སོ། །རུས་ན་དེའི་མཚན་གཞི་རིམ་བུ་གཤམ་གྱུ་བ།

༥ གསུམ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་མི་འགལ་
ཏེ་འགལ་ན་གཅིག་སྤྱོན་དང་བཅས་པར་འདོད་དགོས་པས། དེ་ཡི་དགོངས་
པ་གསལ་མཛད་སྒྲིམ་བུ་དེ་དག་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བྱ་སྤྲུག་ཡིན་པས་སོ། །
དེ་རིམ་ལྟར་མི་འགལ་ན། འདི་ལྟར་སོ་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་སྟོམ་པའི་རོ་བོ་ཐ་
དད་ལ། དུས་དང་ཡུལ་རྟེན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། དབྱེར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་སོ་
ཐར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་བྱང་སྟོམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟེན་བྱང་སྟོམ་
བསྐྱན་པ་ལས། འོག་མ་སོ་ཐར་ཉམས་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། སྤར་ལས་
ལྟག་པ་ལས་ཞན་དུ་མ་སོང་བས་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འསུངས་ཀྱང་མི་
འགལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་ཡིན་ན་གང་འདོགས་ཀྱང་བྱུང་མེད་པས་གཅིག་ལས་
གསུམ་མ་གྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཟིན་ན་དེ་གཉིས་སྟེང་སྤྲུགས་
སྟོམ་ཡོད་དོ་ཅིག་བསྐྱན་པས་འོག་མ་གཉིས་མི་ཉམས་པའོ། །དོན་དུ་དེ་དག་

གནས་འགྲུང་ཏེ། བསྐྱུང་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་ནི། དཔེར་ན། རང་དོན་དུ་སྒྲིག་
 མི་གཅོད་པ་དང་། གཞན་དོན་མི་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིམ་པ་
 བཞག་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཅམ་པོ་པ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་
 མོ། །སོ་ཐར་གྱི་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་སྤངས་ནས་སྤྲུགས་ལ་ལོགས་སུ་ཉིས་
 བརྒྱ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་སྤྲུག་གྱི་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པས་
 སྤྲུགས་སྒྲིམ་དུ་འགྲུང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་ཆུང་གཅིག་ནང་། དེ་
 ཅིས་ཟིན་བྱེད་གྱི་ཐབས་གྱི་བྱེད་པར་ལས། དེ་དང་དེའི་སྒྲིམ་པར་གནས་
 འགྲུང་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་པལ་པ་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་ལན་
 གཉིས་སུ་མཆོད་ན་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བ་དེ། དེ་ལ་བྱུང་སེམས་མཆོད་པ་དང་།
 པལ་པའི་མཆོད་པ་གདགས་ཨེ་འོས། མཆོད་རྒྱ་མེ་ཏོག་དེ་ཀ་རང་གཅིག་
 ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འོ། །དེ་བས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་གང་
 ལགས་པ་དེ་དག་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གོང་མའི་ཆེ་འོག་མ་སྤང་
 མི་དགོས་ཤིང་མཉམ་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དོ་བོ་གནས་འགྲུང་ནི་
 མ་སྤང་བའི་སྤྱིང་དུ་དེ་དག་གི་དོ་བོ་སྐབས་དེའི་སྒྲིམ་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་
 ཏེ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་དགོངས་པ་ལེན་གཤམ་ན། མེ་ཤིང་ལྟར་པན་
 ཆུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསལ་བའི་གོགས་ལས་གཞན་མེད་པས། ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ལེན་མ་གཤམ་ནས། རང་གཞན་སྤྱོད་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་
 བ་ནི། ཡ་གཅིག་གི་སྤྱ་གཉིས་པ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏོག་གིས་འབྲུགས་

ཀྱན་མཁུན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་མངའ་རིས་པ་རྒྱུད་ས། དེ་ལྟའི་སྒྲིམ་གསུམ་གང་ཟག་རྒྱུད་
གཅིག་ལ། །རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་དགག་དགོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །དེ་པོ་
གནས་འགྱུར་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་པས། །གནད་གིས་མི་འགལ་དུས་སྐབས་
གང་གཙོར་སྤྱད། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པའི་གནད་སློང་ན།
འདི་འགལ་འདྲར་མི་འཆོལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། །ཞར་བྱུང་དུ་ཐེག་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱན་བགོད་གཅིག་གི་ལམ་དུ་འབབ་པ་རྒྱལ་གསུང་ཐམས་ཅད་གདམས་
པར་ཤར་བའི་སློ་གོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེད་སློ་ཡི་རྒྱ་མཆོའལས། །
ལེགས་བཤད་ཆོག་གི་མེ་ཏོག་འཇུག་པ་འདིས། །
སྤྱིང་དབུས་ཁྱི་མེད་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
འཇམ་དབྱངས་དོ་རྩེ་རྩོད་པོ་དབྱེས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ཆོས་རྩེ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་ན་རྒྱུང་པའི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་བྱུག་བྲིས་དངོས་ལས་ཞལ་
བུམ་པ་མདྲ་ལོ། །ཏཱ་ཤྱ། །

༥ སྒྲོམ་གསུམ་རྣམ་པའི་འཕྲུལ་སྤྲུལ་ །
ཆོས་སྤྲུལ་མི་ཟད་འདོ་བའི་འཕྲུལ་ །
ལྷན་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོད་གྱིས་བསྐྱུན་དགེས། །
འགོ་ཁྱུན་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །སང་མཛད་ལོ། །

གུན་མཁེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆ་འཛིན་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འབྲས་
བགོམས་གུང་ཉེས་པ་མི་འབྲུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ཁྱབ་སློ་འདོན་པ། རྩལ་ཁྱིམ་སློ་གྲོས། ཆོས་དབྱིངས་ཉི་མ།
གཙུག་རྒྱུག་པ། གང་བསམ་ལྟན་གྲུབ། སློན་ལམ་རྒྱ་མཆོད་
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཆོས་ཁྱིམ་མོ་ཤོང་འབྲས།
ཁྱེད་ཀྱི་པ། ཅན་རྩལ་བསྟན་དོ་རྩེ། ཅན་རྩལ་གང་གསལ་པ།
ཡིག་རྒྱུག་པ། ལཱ་ལས་རྩལ་རྒྱུག། ཡོ་རྒྱུན་ལཱ་ལས།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཀོད་པ། ཡིག་རྒྱུག་ཆོས་རྒྱུད།

༥ རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ཡའི་སྒྲིག་ཐུག་མེ་ཡམ་རྩེ། ཟབ་ཀྱིས་ལུང་རྟོགས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ།

ལྷན་པར་བླ་མེད་མ་ལུ་རབ་རྟན་བདག་པོར། མཉམ་མེད་མེ་ཡམ་ཀྱི་མཚོར་གྲུས་བས་འདུད།

སྒྲིག་སྐྱོས་འགྲོ་བའི་མཐོན་གཅིག་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཇལ་གསུང་མེ་ཡམ་མཐོན་པོའི་མཚོན་ཐོས་ཀྱིས།

དགེ་སྦྱོར་སྦྱོར་ཆབ་བསིལ་བཞིན་ཡང་ཡང་བཟུགས། རྣལ་ལྡན་སྒྲེ་པོའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་སྦྱོར་སྦྱེལ།

དཔར་བརྟན་བཀྲིས་པའི་རྣམ་དག་རད་གོ་བདད། འདི་ཚོན་རྒྱལ་གསུམ་བསམ་པའི་དགོ་ཚོགས་ཀྱིས།

མཐའ་ཡས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ལུང་ལུང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྩོགས་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེད་ཀྱི་རབ་ལ་ལོག་པའི་ལྷ་རྣལ། རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་མཚོའི་བྱབ་བདག་

བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བའི་ཇལ་སྤོལ་སྒྲི་པོར་བླངས་ཏེ། ལྷག་བསམ་བློ་མ་དགར་

པོ་རྒྱུད་ལ་བཅངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མེ་ཡམ་ཀྱི་མཚོའི་གསུང་འབྱུང་དཔར་བརྟན་ཞུས་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་གོ་

ལའི་རྣམ་འདིར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ལུ་བྱ་བུ་བའི་བརྟན་པ་འིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་རྣང་བལྟར་

རྒྱས་ཤིང། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྒྲེ་པོ་ཀུན་གྱིས།

བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་ཐུག་མཁམས་བཅུན་བཟང་ཐུག་ལྷ་སྟོན་སྟོན་ཐུག་སོག། ལེགས་ཐུག་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པའི་

སྟོན་འདུན་བཅས་ལུལ་རྩུས་བླ་མ་ཀུན་བཟང་གཞན་པན་སྟོ་སྟོས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཕམ་རྩལ་ཁྱིམ་ས་

མཐར་ཐྱིན་ནས་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་རྟག་ཡོའི་བྱབ་དཔར་ལྷ་ལས་བབ་པའི་ཚོས་བཟང་

ལ་འཛམ་གླིང་གར་ཐོག་མཚོ་གླིང་གྲེ་མན་ནས་སྦྱེལ་བ་དགོའོ། ། སམ་མདྲ་ལོ། །

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྒྲིན་རུ་འབྱུང་རྒྱ་ལས། ཚོར་རྒྱར་མེ་ཚོགས་བདགོངས་འཇགས་ལུ། །

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།

ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

༥ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
 ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྦྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་བོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔེའི་སྦྱོན་ཆོག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །

སཏྲ་མཁྱེ་ལོ། །

ཨོ་ནམ་ཨམི་དུ་སྤྱུལ།

༥ སྤར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འཇུག་སྦྱོར་མཁན།
 ཐུའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས།
 བྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག།
 སྤར་སྦྱོན་བྱེད་ཡུལ་ཐུའི་ཕན།

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~ THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第三冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

བླ་མ་འཕགས་པ་མཆོག་གི་ཆོས་སྒྲིབ་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་དགོངས་པ་འཇགས་པ་གྱུ་

3000 copies; January 2011

TI553

TI553